

Dulcis antiqui pacto in harenaghetum
legidiffundit epigramma

Cum msa m. gentes grandis gestas et in almu

Quid potest fortunatuisse deos

Mas est vrbis aut Mars ferrina innoq. nouta

Cumq. fore natus harenaghetum pta

Quocumq. huius dea sit aut omittit acriis

Mars exure phibus aquis Deus ratur queq. rait
Arbor obumbrat aquas aspando denidit en sis

Quo tubera casu labor et

Pec he sit raris rapot inridit amne tulitq.

Femina Vri nouta fluimina tula exure

Einstele Hildschiff Vermelle

EX DAMASO PP DE BEATISSEMI

PAULI VITA PAVIEBYRES.

Quam dudum sanctus proavocum dogmata zelans
Cum domino parvas vellet proponere leges
Abnuereque sacras resistum remisse ~~prophetas~~
Dum laequet sancto iracundis pia iustitia regem
Cediisq; assiduis ardens deserpere plebem
Post tenebras verum cepit agnoscere lumen
Tentatq; sensit quid passer gloria christi
Sensibus ut domini vorantibus accepit
Iustitiam mores christi precepta ferens
Ut totis placuit sancto de nomine pauli
Mira fides verum subito rans etq; vera veritas
Nisi nosse datum quid possem premittere
Terrena lux reli tenuit paradisi iocundam
Callo quibus domini fuit secreta reseruat
Gentibus ac populis predicare verba iubet
Iactatusq; maris notumq; diemq; profundo
Vixit ac quin tantum mirum est superasse laborem
Verbera vincula famam lapides acieq; ferarum
Iactatis illiuit virgas tormenta rotas

Maüsfragit latrunculus serpentis disauenena

Stigmataq; exultat portare in rospore ruzisti

Credentesq; docet qua possint vitare morte

Digne deo vivis p; penita rincta magister

Versib; qis Gzouitoz fatroz sanctissime doctor

Ipse rios damasq; volui monstrare triumphos

Des. J. Ovidius. Nihil scilicet inuoluit utrum,
serpente Heluonam Reddor ad Gymnas. zu Speyer
Frankfurt am. May. p. 1711. 1712. 1713. 1714.
Bibliotheca Ludovici
Steinerti.

In Gessend. v. f. 1711.

In Gessend. v. f. 1711. Steinert.

Wieser.

April 30 Lyden. bei Goldaker 15/2. 1861.

FRANCISCI

PHILELPHI EPISTO

lae breuiiores, & elegantio-
res, atq; adolescentibus
magis conducentes,
ex toto originario
exemplari iam de-
nuo trans-
umpta.

Cum singularum epistolarum
argumentorum Indice.

ITEM.

Angeli Politiani epistolae quaedam
familiares, suauiores, & bre-
uiiores, ad viros illustres, in
calce adiunctae sunt.

MATERIARVM:

A duentū suū narrat, & pestilentiae vim declarat.	Papina. i.
Agit amico gratias, q̄ ex peste fugiendū suadet.	eadem
Consilium approbat.	eadem
Arcas cum libris & vestibus petit.	eadem
Aduentum suum narrat, & versura quid sit.	eadem
Petit sibi, rebus q̄ suis consuli.	eadem
Honestati satisfecisse se ait, & utilitatis habendā esse rationē.	eadem
Conqueritur sibi promissa non seruari.	ij
Horratur quendam ad studium literarum.	Deinde ponit differens
tiam inter Feciales & Caduceatores.	eadem
Constans & gratus esse vult.	eadem
Amicorum paria quattuor.	eadem
Dolet se non posse gratificari.	eadem
Recessurum se scribit propter pestilentiam.	eadem
Professionem suam praedicat amico.	eadem
Q̄ honorifice sit acceptus narrat.	iiij
Corrigit laudationem amici de se.	eadem
Depositum reddi postulat.	eadem
Cur non scripserit. Item laudat Bononiam.	eadem
Factionem nascentem notificat.	eadem
Horratur amicum, ne laboret de reditu suo.	iiij
Laudes de se minuit.	eadem
Libros ab alio repetendos ait.	eadem
Commendat quendam amico.	eadem
Factionis tumultum narrat.	eadem
Conditionem accipit de pacta sibi pecunia.	eadem
Mulis sibi opus esse dicit.	eadem
Integrum sibi esse negat, ut obsequatur amici consilijs.	eadem
Conditionem se non posse admittere dicit.	v
Excusat se.	eadem
Fidem sibi seruandum dicit.	eadem
Causam cunctationis narrat, & tuti itineris literas optat.	eadem
Laudando horratur amicum ad gloriam.	eadem
Vnde, & quo pergat dicit.	vi
Amico gratulanti, & operam pollicenti respondet.	eadem
Pericula sibi imminencia amico narrat.	eadem
Libros quos alteri commendauit, repetit.	eadem
Conductum se ait in triennium.	eadem
Singulariter Aeneam Syluium commendat amico.	eadem
Consuli sibi, suisq̄ rebus petit.	vij
Factionem Florentiorum sibi molestam esse dicit.	eadem

I N D E X.

Commendat amico quendam:	eadem
Pollucem repetit.	eadem
Admonitus a quibus caueat, suo more se uti velle respondet.	eadem
Maturari promissa petit.	eadem
Inimicum corripit, q̄ sibi infidietur.	eadem
Inimicum vilipendendo arguit improbitatis.	vij
Hortatur amicum, ut promissa opere compleat.	eadem
Gratias agit officioso amico. Item excusat se, q̄ promissum non perfecerit.	eadem eadem
Molestiam sui status narrat.	eadem
Causam cunctationis ostendit.	eadem
Rationem reddit, cur abierit.	eadem
Responsurum se breui dicit.	ix
Certior fieri vult de statu amici.	eadem
Librum alterius se non posse mittere ait.	eadem
Increpat quendam, q̄ sibi res suas non reddat.	eadem
Paruifacit inimicum.	eadem
Ignosci sibi petit, q̄ votis satisficere nequeat.	eadem
Loqui se ait per tabellarium.	eadem
Excusatoria epistola.	eadem
Consilium de perfectione aperit.	eadem
Moram suam excusat.	x
Gratias agit amico pro donis. Item laudat Aristeum, & rus amici.	eadem eadem
Venturum se ait.	eadem
Successus suos narrat, & amicum latentem allicit.	eadem
Librum dicit se sub conditione missurum.	eadem
Arguit quendam, q̄ librum alteri non reddiderit.	eadem
Hortatur amicum.	eadem
Causam dicit, cur decesserit.	eadem
Excusat se.	xi
Concessisse se ait in alium locum, ubi in magno est honore.	eadem
Accusat superbix quendam.	eadem
Hortatur amicum ad vicissitudinem literarum.	eadem
Amari se dicit, & inuicem amare.	eadem
Hortatur amicum ad librorum lectionem.	eadem
Iudicium Philephi de Quintiliano.	eadem
Hortatur quendam, ut libros reddat.	xij
Arguit quendam iniusticiæ.	eadem
Gratulatur cuidam, q̄ magistratum acceperit.	eadem
Dicit se febre liberatum, & quo pacto.	eadem
	ij

M A T E R I A R V M.

Negligi se queritur ab amico.	xij
Accusat eos qui cōmodo proprio amicitia metiuntur.	eadem
Hortatur quendam, ut rus relinquat.	xij
Absentem magis q̄ præsentem laudandum esse dicit. Item iocatur de quodam flagitioso.	eadem
Promittit officium suum, & libros repetit, & epistolas petit.	eadem
Gratias agit, & Mosci vitam se translaturum spondet.	eadem
Excusat se, q̄ responderit serius. Itē laudanti se respondet.	eadem
Excusationē accipere se dicit. Deinde q̄ndā cōmendat amico.	eadem
Amici studium in literis adhortatur.	xij
Amorem in laudando oculis carere dicit. Deinde pro munere gratias agit.	eadem
Excusat se.	eadem
Consilia laudat amicorum.	eadem
Laudat quendam, q̄ patrem in virtute imitetur.	eadem
Excusationem admittit.	eadem
Veterem amicitiam se colere ait.	eadem
Accusat quendam.	xv
Vxoris mortē filio nunciat, cumq̄ domū reuocata.	eadem
Arguit quendam illiberalitatis.	eadem
Excusatoria epistola.	eadem
Excusatoriae literae.	eadem
Officium filio petit.	eadem
Hortatur amicum ad scribendum.	eadem
Accepisse se munuscula dicit amici, sed posthac leuiora se malle.	xvi
Excusat se cur librum non mittat.	eadem
Arguit amicum iniusticiae erga se.	eadem
Officium suum narrat.	eadem
Laudans quendam cōmendat eum amico.	eadem
Commendatiua epistola, & laudis plena.	eadem
Et sibi, & amico bene esse gaudet.	eadem
Monenti ut sibi caueat, gratias agit.	eadem
Accusat amicū rarissimae scriptiois, & officium suū illi spondet.	xvij
Vicissitudinem literarum postulat.	eadem
Breuitatem literarum subaccusat.	eadem
Excusat se rarae scriptiois.	eadem
Librum exscribendum petit.	eadem
Commendatiua epistola non vulgaris.	eadem
Excusat se rarae scriptiois.	eadem
Accusat accusantem de raritate literarum.	eadem
Promissa adimpleri petit.	xvij

I N D E X.

Orationes mittit amico,	xviii
Excusat se.	eadem
Corripit quendam;	eadem
Spem adimit cuidam.	eadem
Bene sperare iubet amicum.	eadem
Accusat quendam torporis, & negligentiae.	eadem
Invidiam carpit.	eadem
Quotusquisque quid significet.	eadem
Boetij dialecticam excribi postulat.	xix
Solicitus est de ludimagistro.	eadem
Iniuriam se ferre posse ostendit.	eadem
Aduentum suum praedicat, & saluum conductum petit.	eadem
Accusat silentium cuiusdam, & literas, & noua petit. /	eadem
Scire desyderat mentem Principis.	eadem
Quendam accipit in amicitiam.	eadem
Hortatur amicum, ut exemplo suo saepius scribat.	eadem
Inuehit in tabellarios negligentes, & promissa impleri petit.	eadem
Tabellarij occasione eadem iterum se scribere dicit.	xx
Mortem Principis narrat.	eadem
Romam se periturum dicit.	eadem
Libros commodat amico.	eadem
Locatur in medicum.	eadem
Lactantium reperit.	eadem
Conditionem se non posse accipere ait.	eadem
Necq; consilij, necq; auxiliij locum apud se esse ait.	eadem
Negat se plura hoc tempore posse scribere. /	eadem
Iliada se vendere negat.	eadem
Non expedire ait, ut omnia scribat. /	xxi
Corripit insumulantem se negligentiae.	eadem
Amicitiam laudando, operam petit amici.	eadem
Inseruire sibi a discipulo desyderat.	eadem
Amici promissa non respondere suis ait.	eadem
Illiberalitatis accusat amicum.	eadem
Amicu certiorē facit de reb ⁹ suis, & de statu ciuitatis, petitq; cōsiliū.	eadē
De eadem re.	eadem
Tabellarij verbis fidē esse habendā ait, & amici operā petit.	xxij
Pericula sua narrat, & consilium petit.	eadem
Admonitus gratias agit, & mores suos declarat.	eadem
Gratias agit Principi ad familiaritatem inuitanti.	Item quid differ
runt Rex & Tyrannus.	eadem
Ratione temporis parum esse loquendum ait.	eadem

ij

MATERIARVM:

Periculosum tempus esse ostendit.	xxij
Accusatus superbiæ, excusat se.	eadem
Arguit quendā non obseruatæ promissionis.	xxiij
Sanari vulnera petit ab eo qui inflixit.	eadem
Laudat quendā græcæ literaturæ studiosum.	eadem
Comparatio Hieronymi & Augustini.	eadem
Angustiam suam ostendit.	eadem
Loqui se ait per tabellarium.	eadem
Consilium petit.	eadem
Consuli sibi petit propter pericula.	eadem
Dicit quosdā amicos, donec utilitas decesserit.	eadem
Laudat quendā, q̄ mortali philosophiæ operā dat.	xxiiij
Consolatur amicum in aduersa fortuna.	eadem
Libros repetit.	eadem
Arguendo quendam libros ab eo repetit.	eadem
Literas ab amico petit, & libros suos repetit.	eadem
Iocatur in amicum ruri manentem.	eadem
Pecunias sibi solui petit.	eadem
Literas repetit.	xxv
Stomachatur cuidam sibi molesto.	eadem
Traditum se queritur obliuioni.	eadem
Operam amici importune petit.	eadem
✕ Certior fieri petit de prospero statu amici.	eadem
Grata fuisse scripta amici dicit.	eadem
Suadet amico, ut etiā in senio non quiescat a studio.	eadem
Amicorū omnia esse cōmunia. Carmina sua repetit.	eadem
Carmina iterum reddi sibi postulat.	eadem
Literas amici laudat, eumq̄ ad virtutē hortatur.	xxvi
Promissa confectum iri petit.	eadem
Ad idem.	eadem
Officium petit amici.	eadem
Petit ut ad se amicus veniat.	eadem
Anxium se ait super valitudine, & absentia filij.	eadem
Silentium diuturnum accusat.	eadem
Silentium carpit.	eadem
Literas a discipulo petit.	eadem
Plantas sibi mitti petit.	xxvij
Librum serio petit sibi reddi.	eadem
Consilium mutatum ab amico miratur.	eadem
Hortatur amicum, ut libros tandem reddat.	eadem
Pollīcita maturari desyderat.	eadem

INDEX.

Expediti petit quod in rem suam sit.	xxvii
Librum repetit.	eadem
Lras se nondū accepisse dicit. Deinde statū suū significat.	eadem
Dicit se nihil accepisse promissi.	xxviii
Amari se lætatur, & rediturum se spondet.	eadem
Laudat amicum, q̄ se amat.	eadem
Accusat quendam raræ scriptiois.	eadem
Silentium accusat, & literas petit.	eadem
Salarium duplum petit, ut redeat.	eadem
Diligere se ait amicū, & sp̄ dilecturū, etiā suū pollicet̄ aduentū.	eadem
Pestilentiam ait incrudescere.	eadem
Certior fieri petit de cōmissis.	xxix
Commendat filium.	eadem
Loqui se ait per filium, qui literas pertulit.	eadem
Nihil quod scribat, occurrisse ait. Item de podagra.	eadem
Promittit se curaturum omnia.	eadem
Nomina librorū priscorum desyderat sibi scribi.	eadem
Arguit amicum auariusculum factum.	eadem
Commendatio ironica, ac ridicula.	eadem
Pestilentiam se timere ait, & consilium petit.	xxx
Pestilentiam incrudescere ait.	eadem
Paupertatis incōmoda narrat, & consuli sibi petit.	eadem
Cur brevis sit indicat.	eadem
Filium ad se rediturum significat.	eadem
Stomachatur q̄ literas ad se datas non acceperit.	eadem
Conqueritur se literas non accepisse, & venturū se spondet.	eadem
Laudat amicum. Literas petit.	xxxi
Conqueritur se pecuniam non accepisse.	eadem
Desyderium videndi amicum insinuat.	eadem
Venturum se dicit, & literas regis expectat.	eadem
Excusat se apud amicum, & ei negocium dat.	eadem
Silentium latenter accusat.	eadem
Officium petit amici.	eadem
Profecturum Cremonam se dicit.	eadem
Eiectum se ab urbe dicit ob pestem.	eadem
Hortatur amicum, ut res asseruet, ne furto surripiantur.	eadem
Eiectionem suam narrat.	eadem
Amici præsentiam petit.	eadem
Amicum ut se conueniat orat.	eadem
Longum silentiū excusat, & statum suū indicat.	xxxii
Incommoda sua narrat amico.	eadem
	iiij

M A T E R I A R V M.

Gratias agit de tritico promisso.	xxxiiij
Officij neglecti subaccusat amicum.	eadem
Domum sibi conducit petit q̄pocysime?	eadem
Domū qualē conducit velit. Item ne quid significet.	eadem
Reuersurum se dicit Papiam.	eadem
Certior fieri cupit de rebus suis domesticis.	eadem
Moneri quendam petit, ne sibi molestus sit.	xxxiiij
Silentium suū excusat, & statū suū narrat, atq; propositū.	eadem
Responsum petit.	eadem
Conqueritur sibi promissa non seruari.	eadem
Exscribi Plinium petit.	eadem
Accusat quendam perfidiaē.	eadem
Respondet lris amici, eūq; laudat beniuolentiaē.	xxxv
Gratias agit pro beneficijs.	eadem
Commendat quendam apud amicum.	eadem
Iniuriam sibi factam narrat.	eadem
Accusat amicum obliuionis.	eadem
Officium laudat amici.	eadem
Officium petit amici.	eadem
Opem filio petit redituro.	eadem
4 Certior fieri de statu amici petit.	xxxvi
Commendat amicum amico.	eadem
Commendaticia epistola.	eadem
Commendari exemplar petit, ut exscribatur.	eadem
Iuuari se petit literis alterius.	eadem
Conqueritur de tarditate officij.	eadem
Gratias agit ei, qui filium suum bene tractauit.	eadem
Hortatur amicum, ut non obliuiscatur cōmissoruna.	eadem
Librum petit, ut suum emendet.	eadem
Hortatur filium, ut praesuli obsequatur.	xxxvij
Hortatur filium de libris inquirendis.	eadem
Arguit filium, q̄ iussa non perfecit.	eadem
Donat amicum carmine quodam.	eadem
Memorē se dicit amici. Item accusat amici silentiū.	eadem
Quanti liber emi potest, dicit.	eadem
7 Gratulat amico dignitatē affecto, cui & muneri dat libros.	eadem
Officium petit.	xxxvij
Responsum a filio petit, ut sua scripta mittat amicis legenda.	eadem
De literis legendis officium petit amici.	eadem
Gratias agit, q̄ amicus sibi morem gessit.	eadem
Aegrefert cunctationē suam, & de satyris suis scribit, & laudat librum	

I N D E X.

fatyrarum.	xxxviii
Certiozem facit amicum de rebus suis.	eadem
Succellus fuos narrat, & officiu petii in familiã suam.	eadem
Arguit filium fugitiuum, & de sacerdotio confilium dat, & inconfians tiã filium arguit.	xxxix.
Ad amicum de negocijs illius accusat amicos, & iubet amicum bene fperare.	eadem
Accusat tabellariorum incuriam.	eadem
Excufat fe, q̄ morem non gesserit amico.	eadem
Mendacij quendam arguit, & librum repetit.	eadem
Libros fibi refitruendos ferio curat.	xl
Donat amicum libris fuis.	eadem
Gratulatur amico de probò filio.	eadem
Cunfationis caufam narrat.	eadem
Libros repetit.	eadem
Operam petii amici in rem fuam.	eadem
Gratias agit.	xli
Excufat fe, q̄ diftulerit officium fuum.	eadem
Silentij caufam reddit, & operam fuam fponde.	eadem
Obfequium fuum offert amico.	eadem
Literas fuas conqueritur interceptas.	eadem
Locum & tempus præfinit conueniendi amici.	eadem
Admonet quendam, ut fibi inferuiat.	eadem
Gratias agit, & promiffa petii adimpleri.	xlii
Hortatur amicum, ut compleat promiffa.	eadem
Gratificatur amico pro munere.	eadem
Operam petii amici.	eadem
Gratias agit amicis laudantibus, promittit q̄ aduentu fuu.	eadem
Pecuniam fibi commodari petii.	eadem
Dicit fe quendã cum fummo Pontifice in gratiã redegiffet.	eadem
Equuleum laudat.	xliii
Refponfum petii.	eadem
Excufat fe de fentio.	eadem
Commendat quendam.	eadem
Dicit fe peragere fibi mandata, & gratum fe offendit.	eadem
Miratur fibi nihil effe refponfum.	eadem
Infidum quendam effe dicit.	eadem
Gratum fe effe dicit.	eadem
Excufat fe præciare, q̄ amicum non falutauerit.	eadem
Laudat amicum.	xliiii
Literas petii de ftatu amici.	eadem

M A T E R I A R V M

Interrogat de nauigio.	eadem
Excusatoria epistola.	eadem
Excusat amicum non rescribentem, & tamen cum vacabit, ut scribat, orat, certiorq; fieri petit de eius statu.	eadem
Lacessentem se monet, ut desinat.	eadem
Laborare amicū ex crure dolet, & lras suas illi nō redditas.	xlv
Causam silentij reddit.	eadem
Literas petit.	eadem
Ostendit se rebus suis velle prospicere.	eadem
Excusat occupationes amici.	eadem
Pelliri a Principe vestem suam petit.	eadem
Debitorem quendam dicit esse soluendo.	eadem
Nec simulandum, nec dissimulandum esse. Laudatq; amicum, q; se totum patefecit sibi, & pollicetur officium suum.	eadem
+ Amico gratias agit pro beneficijs, & libros illi mittit.	xlvi
Petit quippiam a summo Pontifice.	eadem
Operam petit Cardinalis.	eadem
Gratum se ostendit.	eadem
Literas mittit filio reddendas.	eadem
Hortatur amicum ad vicissitudinem literarum.	eadem
Codicem Alberthi magni petit.	eadem
Filij causas expediri rogat.	xlvij
Reddi petit literas filio, ut properet domum.	eadem
Recte se consuluisse dicit.	eadem
Desyderat literas amici, & libros illi mittit.	eadem
Hortatur filium ad bonas artes.	eadem
Gratificatur amico duplici ratione.	eadem
Causam cur non rescripserit, narrat. Deinde laudat amicum de eloquentia.	eadem
Negocium nondum perfectum dicit.	xlviii
Libros absolutos esse dicit, epistolas alijs tradendas mittit, ac de futuri temporis qualitate inquirat.	eadem
Opera sua mittit amico, a quo & lras petit, & fauorē in tabellariū.	eadem
Literas sibi non esse redditas dicit.	eadem
Ostendit amico quid superandum, quid vitandum sit.	eadem
Promittit officium suum.	eadem
Promittit pluribus verbis officium suum.	eadem
Gratum se esse dicit de beneficijs acceptis.	xlix
Arguit quendam furti, & librum repetit.	eadem
Silentium accusat.	eadem
Dotem filix petit sibi impetrari a Principe.	eadem

I N D E X.

Pecunia ut sibi solvatur petit.	xliz
Promittit obsequium suum.	eadem
Literas annexas reddi petit amico. †	eadem
Arguit amicum, q̄ libros non reddiderit.	eadem
Gratulatur amico, qui ex ægritudine convaluit. Hortaturq; ut curet valitudinem suam.	I
Causam silentij reddit, & aliqua sibi excribi petit.	eadem
Accusat quendam, q̄ rem interuerterit. Itē de Turco meminit.	eadem
Commodata repetit.	eadem
Doctrinam cum bonitate coniunctam esse debere.	eadem
Amicum orat, ut filio bene consulat.	eadem
Librarium ad se mitti iubet.	eadem
Minatur cuidam, nisi libros reddat.	eadem
Literas alteri reddendas mittit.	li
Filium admonet, ut sibi caueat.	eadem
Respondet illi, qui eum laudauerat, & orationes petierat.	eadem
Carmina mittit.	eadem
Hypocratis libros mittit amico.	eadem
Certior fieri cupit.	eadem
Arguit vituperantem se.	eadem
Detractores carpit.	eadem
Operam petit amici.	lij
Vicissitudinem excitat literarum.	eadem
Literas petit amici, & suos illi successus indicat.	eadem
Orat amicum, ut inquiret de libris.	eadem
Gaudet tristem nuncium in lætiorem commutatum. Item monet, ut quendam hortetur, & excitet.	eadem
Gratulatur amico de prospero successu. Deinde monet inviden- tiam esse contemnendam.	eadem
Curare rem suam petit.	liij
Filio peregrinari volenti consilia dat.	eadem
Animum suum per alium aperit.	eadem
Commendaticia literæ.	eadem
Hortatur quendam, ut libros reddat.	eadem
Hortatur amicum, ut meminerit promissorum.	eadem
Literas petit. †	eadem
Promissa ut re comprobentur orat.	eadem
Petit ut aliquid temporis amicitia officio det.	liiij
Excusat tarditatem literarum, q̄ non sit arbitrij sui. †	eadem
Maturari petit operam amici.	eadem
Laudat quendam fidei in Principem.	eadem

M A T E R I A R V M

Diligentiſſime quetidā amico cōmendat.	Item excuſat ſe, q̄ ad ſum	
mum Pontificem non ſcripſerit.		eadem
Munera optat comitatu venire literarum.		eadem
Docet quibus artibus inſtitui quis debeat futurus medicus.		eadem
Filiū amico commendat.		lv
Filiū commendari orat.		eadem
Filio ut adſit amicus, optat.		eadem
Literas ad ſe ait non eſſe perlatas.		eadem
Problemata Ariſtotelis translata mitti ſibi petit.		eadem
Gaudet amicum bene habere.		eadem
Literas interceptas conqueritur.		eadem
Adoleſcentem amico commendat.		lvi
Quomodo res ſe habeat, ſcire deſyderat.		eadem
Librū repetit, & petit amicū admoneri, ut pmiſſa cōpleat.		eadem
Officiū amici petit in præſentia.		eadem
Hortatur amicum, ut quæ promiſerit ſibi perficiat.		eadem
Petit ab amico, ut hortetur filium ad virtutem.		eadem
Facit amico poteſtatem ſui, ne ingratus ſit.		eadem
Auxiliū impendi ſibi petit.		lvij
Laudat filij peregrinationem.		eadem
Beniuolū facit amicū ad hoſpitalitatē ſuis exhibendam.		eadem
Parari poſtulat, quæ ad iter faciundum opus erunt.		eadem
Arguit quendam officiū neglecti, aut ſpreti.		eadem
Gratias agit mirifice.		eadem
Reſponſum petit.		lvij
Amicitia quomodo orta ſit inter ſe & aliū quendā narrat.		eadem
Minatur cuidam, niſi libros reddat.		eadem
Crebriores literas filij petit.		eadem
Arguit filium, q̄ patrem accuſet.		eadem
Monet filium, ut & ſæpius, & apertius ſcribat.		eadem
Religioſi amico cōmendantur.		eadem
Operam a ſe petitam reiſcit in alterum.		lix
Operam amici petit.		eadem
Beneficiū beneficio accumulari orat.		eadem
Ad quæſtiones a quodā philoſopho propoſitas rñdet.		eadem

F I N I S.

FRANCISCUS PHILELPHVS POETA

Francisco Barbaro Oratori S. D.

¶ Aduentū suū narrat, & pestilentiae vim declarat.

Vod tibi iucundissimū esse puto, nudiustertius Venetias ex urbe Constantinopoli adueni. Vnde abesse te & doleo, quia suauissima tua cōsuetudine frui non licet, & gaudeo, q̄ salutis tuæ rationē habeas. Nā furor pestilentiae parcat nemini, nec ullis remedijs aut arceri potest, aut reprimi, ne si Aesculapius quidē ipse, huiusve filius Podalyrius, & Machaon, cum Apide una illo, qui primus medicinā dicit inuenisse, propulsatores, & curatores adsint. Quare cum vita sis dignissimus, facile, & æquo anīo patior absentia tuam, dum tñ literis creberrimis p̄sentis tui desiderii refartias. Vale. Ex Venetijs. iij. Idus Octobres. M. cccc. xxvij.

¶ Franciscus Philel. Danieli Veturio. S. D. P.

Agit amico gratias, q̄ ex peste fugiendum suadet.

AGo tibi gr̄as imortales, q̄ tanta beniuolētia me cōplecteris. Non em̄ sine magna quadā amoris vi me hortaris, ut in tātis pestilentie ignibus Venetijs esse nolim, sed vel Patauiū concedā, vel alio, ubi tutius vite meae cōsultū sit. Si dixerō me oīno expertē metus, plane mentiar. Metuo em̄, sed non tā mihi, q̄ cum infanti filio, uxoriq̄ adolescentulae, tñ reliquae etiā familiae, q̄ minus fortasse sibi cauere norint. Nec satis scio qd faciā. Nā Patauij q̄, & in reliqs p̄pinquis urbibus, efferatā hanc morbi imanitatē audio incrudescere. Quare aut nusq̄ est mouēdus pes aut fugiendū lōgius, ubi pacatior sit aeris clemētia. Consiliū tñ tuū non possum nō pbare. Vale. Ex Venetijs, Kap. Nouēbris. M. cccc. xxvij.

¶ Franciscus Philel. Victorino Feltrensi. S.

Consiliū approbat.

EGo te virū nō solū mei amātissimū, sed & prudētē, & bonū iāpris dē esse cognoui. Admonitionē tuā nō possum nō pbare. Sed q̄ mare ingressus sit, nō hēt ventos in manu. Aduersos cōtrarios etiā flat⁹ tantisp̄ nitēdū est, dū vel fortuna, vel de⁹ aliqs portū obtulerit, si minus optatū saltē tutū. Sententiā meā tenes. Vale. ex Vene. vi. Kap. Decē. xxvij.

¶ Franciscus Philel. Leonardo Iustiniano. S. D.

Arcas cum libris & vestibus petit.

QVoniā natalis Christianus iam propemodum pulsat fores, facies mihi rem grauissimā, si quas arcas, anteq̄ ego forem ex Constantia inopoli soluturus, p̄ illius temporis naues ad te misi, mihi reddi curaueris. Non em̄ solū libris nōnullis mihi opus est, qui arcis seruant, sed etiā vestimentis, tñ meis, tum uxoris. Et ut de me sileam, me quodidie uxor rogat, ne se diutius priuē voluptate suarū vestium. Quare nisi ad

A

P A G I N A

proximū natalem huic morē gesserō, se ab me deludī existimabit. Nam neq̄ te latere debet ingeniū muliebre, & ego uxori ea negare nō ausim, quæ vitæ cultui, decoroq̄ debent, adolescentulæ præsertim, mihiq̄ mo-
rgeræ. Vale. Ex Venetijs. xvi. Kalen. Ianuarias. M. cccc. xxvñ.

¶ Franciscus Philel. Antonio Capanorensi. S.

Aduentum suū narrat, & versura quid sit.

Quod meū in Italiā reditū iucundissime acceperis, est mihi exploratissimū. Noui em̄ bonitatē tuam & animū erga me. Quæ aut̄ certior fieri vis de rebus meis, exponā breui. Vereor in eam fabellā incidisse, quæ de cane dicit, qui umbratilē secutus imaginē, quā ferebat rictu carnē reliquit. Erant mihi Constantinopoli læta om̄ia, & secunda. Dum amicis his obsequor, ductus ingēti spe, captusq̄ promissis, incerta tam fortunā certis ornatissimisq̄ cōmodis anteposui, & ne lōgior sim, mihi delusus videor. Quo fit, ut aliunde mihi cōsulendū sit. De versura quod scire vis, dupliciter exponi solet, cū aut scenus scenore, aut creditor creditore vertit. Et ut apertius loquar, si quā æs alienū nobis conflātū fuerit, nec tantū nobis pecuniarū sit, ut id dissoluere liceat, aut ubi tēpus dissoluendi aduenerit, scenus addimus priori scenori, aut mutamus creditorē, ab altero scilicet usurariū æs accipientes, quod alteri reddamus. Vale. Ex Venetijs. xv. Kalen. Ianuarias. M. cccc. xxvñ.

¶ Franciscus Philel. Leonardo Iustiniano. S.

Petit sibi, rebusq̄ suis consuli.

Nolo mea cā quicq̄ patiari incōmodi. Nā tua mihi vita nō libris solū, et vestimētis, sed mea etiā vita charior est. Posteaq̄ id cubiculi ubi mea illa bona cōtinent, suspectū est, ppter eū qui in eo loco pestilēciali morbo correptus excessit e viuis, non solū expectabo, sed diu etiā, multūq̄ expectabo, quā ad aer ad salubritatē redierit. Sed interea tēpus ut mihi, rebusq̄ meis cōsulas, te plurimū rogo. Nā diutius ita agere nec possum, nec volo. Si pmissa mihi seruant, manendū est, id quod eo libentius sum factururus, quo video me tibi, cūctisq̄ patricijs esse charissimū. Verū diuturnionē spem precio emendā nequaq̄ censeo, in hac p̄sertim tēporē perniciē. Vale. Ex Vene. xv. Kalen. Ianua. M. cccc. xxvñ.

¶ Franciscus Philel. Leonardo Iustiniano. S.

Honestati satisfecisse se ait, & utilitatis habendā esse rationē:

Quod me hortaris ad patientiā, nō contēno. Est em̄ ea quædam spēs fortitudinis, qua res arduas, difficilisq̄ perpetimur honestatis, utilitatis ve grā. Ego me honestati ita videor satisfecisse, in tanta piculorū, actā intolerabili magnitudine, ut plus mihi honestas iā debeat, q̄ ego honestati. Reliqua ratio est utilitatis, quā in hanc diē scio mihi fuisse nullā, posteaq̄ ex Græcia ad vos redij. Nec quæ futura sit, possum augurari. Sum equidē apud vos perlibēter, sed diu esse nō poss

sum. Itaq; te etiam atq; etiã rogo, ut prospicias in rebus meis. Val. Ex Venetijs, ex ædibus nostris. xiiij. Kalen. Ianuarias. M. cccc. xxvij.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.

Conqueritur sibi promissa non seruari.

Vod mihi gratularis de meo in Italiã reditu, lætor equidẽ meũ tibi pbatũ iri cõsiliũ. Verũ in hãc diẽ fortuna cõsilio non rñdet. Nam quã mihi spem apud Venetos amplissimã ppositã sum secutus, ea me video frustratũ iri. Itaq; me facti mei iã pœnitet, & si cõsiliũ nequaq; est accusandũ. Hic em̃ diutius mihi cunctandũ non est, cui neq; pmissa seruant, & morbus pestifer, q̃ uniuersa ciuitas est correpta, iminentẽ interminat interitũ. Vale. Ex Venetijs. x. Kalen. Ianuarias.

¶ Franciscus Philel. Gabrieli Mauro. S.

Hortatur quendam ad studium literarũ, deinde ponit differentiam inter feciales & caduceatores.

LAudo te mihi Gabriel, q̃ te a lris abdicare nolueris, ut solent nõnulli vulgo, ubi ad gerendã remp. se cõtulerint. Lege semp aliquid aut scribe, cum tibi licet per publica munera. Magno tibi cõmodo (mihi crede) literæ sunt futuræ, si his uti pro ingenij tui magnitudine, præstantiaq; volueris. Nunc ad id quod petis. Vis em̃ scire, quid intersit inter feciales & caduceatores. Feciales eos fuisse constar apud priscos, quã certa iuris solẽnitate bellũ hostibus indicabant. At caduceatores esse pacis legatos, dictos a caduceo, quẽ manu gestabãt, & caduceũ quidẽ ipm Apollinẽ inuenisse, & eo donasse Mercuriũ, a quo ipse lyra donatus sit. De qua quidẽ re apud Horatiũ mentio est, in eo carmine quod incipit, Mercuri facunde nepos Atlantis. Vbi etiam patet Mercuriũ auctorem extitisse non lyræ solum, sed & eloquẽtiæ, & palestræ, & præstigiõrũ. Vale. Ex Venetijs. pridie Kalen. Ianuarias. M. cccc. xxvij.

¶ Franciscus Philel. Petro Thomasio phõ, ac medico. S.

Constans & grauis esse vult.

REcte mones, & pamice, ut nõ vitæ minus, q̃ Constatiæ habeã rationẽ. Frustra em̃ eam esse Cõstantiã, quæ si p cũ vita pitura sit. At ego ut tibi vera loquar, & ex animi snia, nihil est qd malim, q̃ me cõstantissimũ, simulq; grauissimũ & esse, & haberi. Multa hoim opinio ni, multa famæ cõsentiẽda sunt. Non em̃ qd interius sit, sed qd exterius sæpe hoies iudicãt. Itaq; quãdiu mihi per hãc cæli intẽperiẽ integrũ fuerit, nõ patiar vel ab imperitis accusari officũ meũ. At dixeris, satis ac superptuo es functo officio, cũ non pmissione minus, q̃ spe tua frustraris. Erid qz tibi assentior, verũ nixius urgendũ, quo pudor meo alios in pudorẽ agat vel iuitos. Itaq; rem mihi pergratã facturũ es, si quid ex te & meæ, et amicorũ simul rei profuturũ excogitaris. Vale. Ex Venetijs. iij. Nonas Ianuarias, Anno a natali Christiano. M. cccc. xxvij.

A ij

P A G I N A

¶ Franciscus Philel. Gabrieli Mauro. S.
Amicorum paria quattuor.

Quod scire a me vis quot fuerint amicorū paria, priscorū memo-
ria maxime celebrata, ea reperio quatuor numero extitisse, The-
seum & Pirithoū, Achillem & Patroclū, Oresten & Pyladē, Phy-
thiā & Damona. Addunt etiā iuniores apud Græcos Epaminundā &
Pelopidā. Vale. Ex Venetijs, Idibus Ianuarijs. M. cccc. xxviiij.

¶ Franciscus Philel. Andreae Iuliano. S.
Dolet se non posse gratificari.

Maximas tibi grās habeo mi Andrea, q̄ oībus in rebus mihi gra-
tificaris. Vellem autē mihi aliqua te digna offerret occasio, non
habendæ solum, sed etiā referendæ gratiæ. Intelligeres profecto,
me unū oīem esse gratissimū. Itaq̄ eo mihi molestior est, eo inimicitior
præsentis pestilentiae vis, qua uniuersus populus misere vexatur, quo
futurū video, mihi lo cū sublatū iri declarādū tibi beniuolentissimi ani-
mi mei. Cogor em̄ habere vitæ rationē. Quare hic diutius esse non pos-
sum, ea præsertim frustratus spe, qua ductus ad vos reuerterā. Nec est q̄
quenq̄ accusem, p̄terq̄ cum sæuientē fortunā ipsam, tum nimīā meam
credendi facilitatē. Vnum tibi tñ persuade, me tuū esse, semperq̄ futurū.
Vale. Ex Venetijs. iij. Kalen. Februarias. M. cccc. xxviiij.

¶ Franciscus Philel. Leonardo Iustiniano. S.
Recessurū se scribit propter pestilentia.

Cum indies magis, atq̄ magis Venetijs tps t̄ro, ea ductus spe quā
mihi tot l̄ræ turæ, cū pulcherrimæ Constantinopoli agerē tanta cū
charitate, fideq̄ promiserāt, ecce nudiustertius repēte febris pesti-
fera, seruā mihi unā adorta est, quā hodie interemit. Quo fit, ut hic mihi
diuti⁹ cunctādum nō sit. Intra quatrīduū sum hinc Bononiā versus ab-
nauigaturus. ubi si honestā conditionē offendero, ulterius p̄fecturus nō
sum. sin minus honestā, ad Florētinos merecipiā. Tu si qd̄ interea t̄pis
me vis facturū, significato l̄ris, nā post quatrīduū frustra ad me scripse-
ris. Vale. Ex Venetijs. v. Idus Februarias. M. cccc. xxviiij.

¶ Franciscus Philel. Francisco Barbaro. S.
Professionem iam prædicat amico.

Ego, quod fore nunq̄ putavi, hoc vesperi nauē inscēdere institui,
Ferrariā versus nauigaturus, Inde Bononiā perā. ubi si honesta
mihi conditio p̄posita fuerit, eam accipiā. Nam si secus acciderit
concedā ad Florentinos, quos audio Græcæ literaturæ, atq̄ eloquētiæ
in primis studiosos. Quicquid egero, q̄ primū tibi declarabo l̄ris, quo
meos ad melibros aduolaueros cures. His em̄ mihi (ut scis) admodum
opus est. Vale. Ex Venetijs, Idibus Februarijs. M. cccc. xxviiij.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S. D. P.

Quā honorifice sit exceptus narrat.

Veni Bononiā mi Aurispa, secundis (ut aiunt) auibus. Eodem em̄ die quo urbē sum ingressus (is aut̄ fuit tertius ex quo a te abi) tantus est concursus ad me salutantū factus, non scholasticorū, & doctorum solum, sed uniuersae prope ciuitatis, ut nihil neq; frequentius, neq; honorificentius dici queat. Postridie venit ad me, nomie apostolici legati Lodouici Alamandi Cardinalis Harelatensis, Alberthus Florentinus, vetusta, ac nobili natus Alberthorum familia, quæstor apostolicus, præclarus iureconsultus, & vir omni virtute p̄ditus. Is me ubi per humane, & per benigne allocutus est, hortatur ut secū una ad Cardinalem eam, quippe quē diceret esse percupidū videndi me. Huic ego ubi obtēperassem, ad legatūq; venissem, essemq; breui apud eū, sed non in cōmoda usus orōne, tanta me is cū hilaritate, & cū tanta verborū honorificētia excepit, ut nihil neq; hilarius, nec honorificentius dici posset. Deinde p̄ multa est ultro pollicitus, quæ iccirco non refero, ne videar cuiq; ambitiosior. Et ne te diutius morer, ego Bononiæ sum futurus præfectus, annuo docendæ oratoriæ & moralis philosophiæ muneri, cū salario aureorum quadringentorū quinquaginta, quorū trecenti soluuntur mihi ex ære publico, centū vero & quinquaginta priuatim mihi legatus ip̄e daturus est, fecitq; iam mihi quinquaginta numerari, addiditq; alia plura dono ad usum cultūq; domesticū. Quare quantū licet sperare q̄ optime nobis hoc initio consultum intelligo. Vale mi Aurispa, & me ama. ut facis. Ex Bononia. vii. Kalen. Martias. M. cccc. xxviiij.

¶ Franciscus Philel. Marco Cānetolo. equi aurato. ac iurecōsulto. S.

Corrigit laudationem amici de se.

Quibus me laudibus hesterni vesperi extuleris apud p̄sulē hunc nostrū apostolicū legatū, pleriq; viri graues, & amici mihi renūciarūt. Ego aut̄ & si miratus certe nō sum, q̄ eū ornaueris qui te & amat, & obseruat plurimū, malo tñ de me posthac partius loquaris, ne te qui grauissimus & habearis, & sis, minus consideratū in laudando iudicet. Non em̄ ipse de me profiteor, at ne sentio quidē quæ tu tā fidēter, & tā amplo ore, & affirmes, & p̄dices, Sed facis tu sane, p̄ magnitudīe, & benignitate animi tui, q̄ eos oīs tui siles esse iudicas, q̄s in amicitia tuā admiseris. Itaq; tibi habeo grās, q̄ me tuū esse dilucide cognoris. Vale. Bononiæ ex ædibus nostris. xij. Kalen. Apriles. M. cccc. xxviiij.

¶ Franciscus Philel. Leonardo Iustiniano. S.

Depositum reddi postulat.

Ioannes Corbitius mercator Florētinus meo noīe te adibit, ut meos sibi des ad me libros, una cum rebus om̄ibus, quas deposui apud te. Quod ut facias, te etiam atq; etiā rogo. Nam his diutius carere non possum. Vale. Ex Bononia. x. Kalen. Maias. M. cccc. xxviiij.

A iij

¶ Franciscus Philel. Antonio Capanorensi. S.
Cur no scripserit. Item laudat Bononiam.

Quod iam diu meas nullas acceperis lras, aliud certe nihil fuit in causa, q̄ tuū diuturnū silentiū. Quo factū est, ut putarē te querēde pecuniae magis, q̄ colēdæ amicitiae factū studiosum. Itaq̄ verebar, si ad te scripsissem, ne iportunus magis, q̄ officiosus accederē. Nunc autē lecta pulcherrima tua ad me ep̄la, intellexi rediisse iam Musas cū veteri amico in gratiā. Quare nō possum nō gratulari mutuae nr̄ae beniuolentiae, quae vel absentis vicissitudine literarū conat̄ praesentis reddere. Qd̄ quidē humanitatis, ac benignitatis officiū ne utiq̄ p̄termittamus, & que sperare de te debeo, ut de me ipso possum imutabiliter p̄fiteri. Quod autem laudas meā ambitionē a Veneris, gaudeo consiliū meū omne laudari abs te, viro & optio, & prudenti, mihiq̄ amicissimo. Nā q̄ scire cupis, q̄ me delectat Bononiēsis māsis, delectat sane plurimū. Nā & urbs amœna est, & p̄plus p̄humanus, & rerū oīm, quae vel ad victū, vel ad vitæ cultū attinēt, magna abundātia & laudatissimarū oīm artiū studiorum vehemēs. Præterea, qd̄ me maxie delectat, oībus sum gratissimus. Faciat deus, ut nobis hoc gaudij sit perpetuū. Tu vale, & si quid est qd̄ possim tua causa, scribe. Ex Bononia. iñ. Idūs Maias. M. cccc. xxviñ.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.
Factionem nascentem notificat.

Dmonitionē tuam libēter admitto, ac probō. Idem etiā ex alijs audiui. Si res, ut cœpit, prospere successerit, nusq̄ hinc mouebo pedē. Sin aliter acciderit, pro tēpore nauigabo. Nam nescio quid monstri hos inter se ciues alere audio. Quod ne qd̄ pariat magnae calamitatis, non possum non vereri. Ego autē in oēm fortunam paratus sum. Vale. Ex Bononia. vi. Kalen. Iunias. M. cccc. xxviñ.

¶ Franciscus Philel. Leonardo Iustiniano. S.
Hortatur amicū, ne laboret de reditu suo.

Narrauit mihi Ioānes Corbitius, quāta me beniuolentia complecteris, & q̄ de nobis non modo amice, sed etiā honorifice es locutus. Addiditq̄ te propediem effecturū, ut vel Venetijs, vel Patavij q̄ honestissime esse possim, quare non esse opus, ut libros sibi meos ad me dares, cum apud vos sim q̄ honorificentissime futurus. Beniuolentia tua mihi certius nihil est. Itaq̄ mirandū non est, si de me semp amice, atq̄ honorifice & sentis, & loqueris. Tibiq̄ habeo gratias, q̄ das operam & priuatim, & publice, ut oīes intelligant me tibi esse charissimū, de meo autē ad vos reditu nihil est hoc tēpore q̄ labores. Ea em̄ mihi apud Bononiēses conditio est, ut hinc honeste abire non liceat. Nosti tu sane iam pridē meum ingeniū, q̄ pluris facio quod honestū est, q̄ quod utile. Itaq̄ rogo te q̄ possum diligentius, ut & libros, & cæteras res meas

as cures ire ad me q̄primū, hoc mihi facere gratius hoc tempore nihil profecto potes. Vale. Ex Bononia. Kalen. Iunij. M. cccc. xxvij.

¶ Franciscus Philel. Antonio Capanorensi. S.
Laudes de se minuit.

O Rationem quā petis, dedi ad te. Miror autē tam repente ea de re apud vos rumores increbuisse. Quod autē letaris, nomen nostrū tam late p̄ Italiā in oīm ore v̄sari, ne me rideas, vercor. Non em̄ is sum, qui meīpsius sim nescius. Itaq; tibi cauendū est, ne aut me, aut te ip̄m fallas, quorū alterū iniusticiā, alterum ascriberet imprudētiā. Nec præterea te later, rumoribus credi non oportere. Ego autē quantū annitē potero, dabo operā, ne secundi istiusmodi rumores falsi oīno extitisse videant. Vale. Ex Bononia. Nonis Iulij. M. cccc. xxvij.

¶ Franciscus Philel. Victorino Feltrensi. S.
Libros ab alio repetendos ait.

A Ristotelis artē ad Theodectē, q̄d antea te monui. Ex Constātinopoli dedi ad virū clarissimū Franciscū Barbarū, eo cōsilio, ut eam tibi reddendā curaret. Qd̄ ab alio factū non esse miror. Itaq; v̄olim, ad eū l̄ras des, atq; libros repetas, q̄s si minus q̄primū ad te miserit, tūc ego iusta utar ex postulatione. Qd̄ de meo statu vis certior fieri, nos hic valemus perbelle. Sūtq; nobis secūda oīa, id q̄d indies magis fortuna net deus. Vale. Ex Bononia. iij. Kalen. Augustas M. cccc. xxvij.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.
Commendat quendam amico.

A Ntonius Capanorensis, qui a Principe Lucensi orator it ad Venetos est mihi ab ipsa adolescentia coniūctus tanta familiaritate, ut vix mihi eius consuetudine sit dulcius quicq;. Nam & Parauij ante meā nauigationē in Thraciā fuimus condiscipuli. Et ea est urbanitate, morūq; elegancia, ut vel ipsos lapides excitare queat in amorē suū. Nam qd̄ loquar de præstati hominis ingenio, & facundia, qd̄ de liberalitate, & animi gratitudine. Dignus est profecto quē ames. Quod si feceris egregie, me non mediocri abs te beneficio affectū iudicabo. Vale. Ex Bononia. pridie Nonas Augustas. M. cccc. xxvij.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.
Factionis tumultum narrat.

S Vnt hic oīa procellæ, rempestatūq; plenissima, ob hanc reipublicæ ab ecclesiastica ditione defectionem. Deus bene veritat. Bononienses ipsi de se viderint. Ego mihi, atq; rebus meis oīmō consulere institui. Non em̄ tutū est Musis inter gladios, sicasq; versari. Iā civili cruore madent oīa. Nullus hic ocio, nullus paci relictus est locus in rātis discordiarum, seditionumq; fluctibus. Ira florentiam peram, necesse est. Nec sum oblitus consilij tui, sed necessitati parendū est. Tu si qd̄ melius

A iij

P A G I N A

habes onde. Vale. Ex Bononia, Idibus Septēbribus. M. cccc. xxviiij.

¶ Franciscus Philel. Pallanti Strozae, equiti aurato. S.

Conditionem accipit de pacta sibi pecunia.

Quod sapientis dicto admonemur, quoniā tempus cognoscendū est, admittere cogimur conditionē quæ offertur, p̄sertim cū subdideris fore. ut in proximū annū plus mihi salariū detur. Quare quos trecētos aureos mihi recipis in hunc annū nomīe tue florētissimæ reipub. ita mihi datū iri volo, ut sine quotidianis molestijs hi mihi suis tēporibus numerent. Existimo tibi cōluetudinē meā non esse ignorā, non modo scenerari non didici, sed ne parcus quidē esse. Haud em̄ consueui unq̄ seruire nūmis, sed his potius uti pro seruis. Verū hæc tu pro tua benignitate q̄ amicissime curabis. Ego me interim accingam itineri. Vale. Ex Bononia. xiiij. Kalen Octobres. M. cccc. xxviiij.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Nicolo. S.

Multis sibi opus esse dicit.

Quod ad constitutū diē Florentiæ me nō videris, aliud nihil fuit in causa, q̄ inopia mulionū. Nā sine mulis, q̄bus & libri, & reliq̄ suppellex, quā abuscq̄ Cōstantinopoli in Italiā aduexi mecū istuc cōuehat, pedē hinc mouere minime decreui. Itaq̄ si hoc laboris pro tua humanitate capefferis, rē mihi facies nō min⁹ gratā, q̄ necessariā. Mulis mihi sex opus est. Quod p̄ciū p̄ cōuectiōe pepegeris, liberrime presta bo. Quæ mihi Cosmi Medicis noīe polliceris, & audio libēter, & ut ei me cōmēdes, te rogo. Ambrosiū monachū ut meis verbis saluere iubeas, a te peto. Vale. Ex Bononia, pridie. Kal. Octobres. M. cccc. xxviiij.

¶ Franciscus Philel. Andreae Cōstantinopolitano theologo ordinis p̄dicatorū, ac Rhodiorū archiepiscopo. S.

Integrū sibi esse negat, ut obsequat amici consilijs.

Literas tuas ex urbe Romana cū libenter vidi, tum lectitavi q̄ iucundissime. Erāt em̄ non grauissimæ solū, sed etiā locupletissimæ, testis singularis tuæ erga me charitatis. Quod autē me hortaris, istuc ut q̄ primū veniā, id mihi hoc tpe nequa q̄ est integrū. Nam Florentinis obstruct⁹ sum in annuū docēdi munus. Nec mihi quicq̄ duco honorabilius fide. Quā si paterer meo aliq̄ emolumēto ifirmā fieri, rumores q̄s increbuisse clarissimos de me scribis ap̄ summū pōtificē, leuissimos redderē, ac mēdaxis. Verū cum per studiū vacationē dabit, ibo in urbē Romanam, & q̄d me mones, q̄ diligentissime tuebor. Qñ autē hinc mihi mouendū sit, nō satis scio. Dñicus em̄ Capranicanus, q̄ electus firmanus p̄ Martino sūmo pontifice legat⁹ ap̄licus, maximis viribus urbē obsidet, oppugnatq̄ cōstātissime, nondū mihi concedere voluit tutū itineris literas. Quid autē in causa sit, ignoro. Tu interea temporis vale. Et quod ad tēpus sis in Thraciam, Rhodūve soluturus, me tuis literis certiore m

facito. Ex Bononia. Idibus Decembribus. M. cccc. xxviii.

¶ Franciscus Philel. Thomæ Sardanensi. S.

Conditionem se non posse admittere dicit.

Vam mihi vobis reuerendissimi Cardinali tui, imo nri conditionē
 q̄ pponis apud nobilissimū istū munificētissimūq̄ principē Nico
 laū Aestensem, & si putilis est, atq̄ honorifica, eā admittere ne
 quaq̄ possum. Sum em̄ Florētinis obligatus annuo docēdi munere, &
 id quidē ornatissime. Itaq̄ immortalis gr̄as velim agas noīe meo isti hu
 manissimo patri, cui me diligētissime cōmendaris, rē facies amicitia nra
 admodū dignā. Vale. Ex Bono. xiiij. Kalen. Ianua. M. cccc. xxviii.

¶ Franciscus Philel. Thomæ Sarzanensi. S.

Excusat se.

EGo mi Thoma dilectissime sum Florētinae reipub. iam obstrictus
 annuo docendi munere. Itaq̄ aliam nullā conditionē possum am
 plecti. Quid em̄ dedecorosius, q̄ vel esse, vel haberi leuem. Nam
 fidem minus seruare hominis est non iniusti solum, sed impij. At scio
 non modo reuerendissimus pater Cardinalis tuus id ab me factum iri
 nollet, sed nec etiam tu, qui speculum es, imagoq̄ & probitatis, & graui
 tatis. Vale. Ex Bononia. pridie Kalen. Ianua. M. cccc. xxviii.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.

Fidem sibi esse seruandam dicit.

DAmnas tu Aurispa consiliū meum, q̄ nolim eam conditionē ad
 mittere, quā humanissimus Cardinalis Bononiensis Nicolaus
 vir sanctissimus mihi proponit, scribisq̄ futurū, ut me pœniteat
 mei instituti, si maluero Florētinis, q̄ magnanimo isti principi Nicolao
 marchioni gratificari, addisq̄, ut mihi ante oculos ponā & Manuelem
 nostrū Chrysolorā doctissimorū viroꝝ oīm huius tēpestatis principē,
 dū vixit, & alios nōnullos eruditos, ac disertos hoīes, quorū nemo diu
 tius potuit agere Florētia, ppter varias q̄rundā insidias, quorū inuiden
 tia terra coelūq̄ vexat. At ego tibi paucis r̄ndeō. Et oīm primū maxias
 tibi & ago, & habeo gratias, q̄ amicissime consulis rebus meis. Sed qd̄
 mihi faciendū suades. Num ut alicuius utilitatis gratia quod honestum
 est, negligam. An es oblitus, nihil apud me minus habere ponderis, q̄
 rei pecuniariae rationē. Fidem dedi reipub. Florētinae, quā sincere inui
 olate, constanterq̄ seruabo, nec ulla patiar utilitatis specie meae initia hæc
 tuuentæ cuiusq̄ leuitatis nomīe accusari. Inuidientium autem morsus,
 animi grauitate, atq̄ magnitudine, me facile vitaturum spero. Quod si
 minus mihi licuerit, operam dabo, ut aliorum id culpa factū iudicetur,
 non mea. Vale. Ex Bononia. Kalen. Ianuarias. M. cccc. xxix.

¶ Franciscus Philel. Leonardo Aretino. S.

Causam cunctationis narrat, & tuti itineris literas optat.

A v

P A G I N A

NVlla ego in culpa sum Leonarde Aretine, q̄ ad cōstitutū t̄ps ad vos nō ierim, scis em̄ urbē hanc nō obsideri modo ab ecclesiasticis viribus, sed die noctuq; acerrime oppugnari. Hi primo qui reipub. p̄sunt, mihi abeundi nullā dabant facultatē. Qui ubi ab me multis fatigari tum p̄cibus, tum etiā quādoq; cōuiujs, ex postulationibusq; eā cessere, tū legatus ap̄licus, qui Martini Pontificis maxī vicē in castris gerit, Dñicus Capranicus, tuti itineris l̄ras petenti mihi, nullo pacto in hanc diē tribuit. Itaq; haud scio qd ipse sim facturus. Versor p̄fecto in maxīs animi curis, ne qd consilij capturus sim, noui. Nisi fortasse mihi iucundū putes, aspectū quotidianū gladij, ac s̄uuitiæ, cū alijs laqueis gulæ frangunt, alijs obtruncant, alijs scindunt in partes, alijs defodiuntur, alijs trucidant. Quid pluribus: Omnia humano cruore madēt. Iure ne, an iniuria, non est meū iudicare. Nā in ciuitate factiōibus, seditiōibusq; ardētis, nihil est tā iniustū, tam impiū: qd minus deī & pietati, et iusticiæ. Hac in re unū remediū dari posse intelligo, ut publicis vestræ reipub. literis contēdatur ab hoc legato apostolico, ut me ad vos libere ac tuto ire pariant. Tuum igit̄ fuerit id q̄ primum curare. Quod si feceris, fore certo intelligo, ut propediem istic mutuo colloquio, & quotidiana consuetudine nobis inuicē uti liceat. Vale decus literarum, & eloquentiæ, meq; ut facis, ama. Ex Bononia. Idibus Februarijs. M. cccc. xxix.

¶ Franciscus Philel. Gabrieli Mauro. S.

Laudando hortat̄ amicum ad gloriā.

Nihil mihi fuit iucūdius tuis l̄ris Gabriel mi charissime, q̄bus humanitatē tuā, ac morū suauitatē, bonitatēq; ingenij ita rēp̄sentas, ut te corā aspicere, alloqui, & cōplecti videar. Non possum mihi nō lætari, q̄ studijs olim meis, ac lucubratiōibus in te adolescente instituēdo, id me videam consecutū, ut florētissimus senatus tuus talē sit virū te habiturus, qui & amplissimæ patriæ futurus sis ornamento, & amicis adminiculo, atq; voluptati. Incūbe igit̄ pro viribus, teq; amplificandæ gl̄iæ totū dede. Non multos habiturus est nobilissimus senatus tu⁹ similes tui, Noui acrimoniā ingenij tui, noui magnitudinē animi, noui consiliū, noui probitatē. Nihil habet tua respub. te uno cōtinētius, nihil moderatius, nihil ad oīs p̄claras actiones aut splendidius, aut strenuū magis. Sed qd ego frustra sim longior, q̄ ita videar te adhortari, q̄ si non p̄ te satis sis qui & prouidendo, & cōsultādo, & agēdo, nulli rei desesse possis. De fratris tui Dñici moribus q̄ scripsisti, nō potui, nō dolere. Sed tu ser oīa moderate, ætas em̄ fortassis eius animi acerbitatem aliquā ad maturitatē aget. Qd̄ si secus accidar, tu teipso contētus esto. Ego qd̄ scire vis bene valeo cum uniuersa familia, migraturus breui Florentiā, ubi honorifice & cōmode sum futurus. Titum Liuiū meū cōmendo tibi. Vale. Ex Bononia. pridie Kalen. Martias. M. cccc. xxix.

¶ Franciscus Philel. Leonardo Iustiniano. S.

Vnde & quo pergat, dicit.

ERipui me tandē ex Bononiensi naufragio, quo tota urbs perit, pe-
toq; Florentiā, quo sum honorifice, & pulcherrimis quidē premiis
is, publice accersitus. Itaq; non mireris, si in p̄sentia paucis tecū egi,
hæc em̄ ex itinere scripsi tibi. Cum Florentiæ mihi per ociū dabit, pluri-
bus tecū agam. Interea t̄pis rogo te per humanitatē tuā, perq; meā in te
obseruantia, ut memineras mei, librorūq; meorum q̄ diligentissimā cu-
ram geras. Vale. Ex Immola. viij. Idus Apriles. M. cccc. xxix.

¶ Franciscus Philel. Antonio Lusco Secretario Ap̄lico. S.

Amico gratulāti, & operā pollicenti respondet.

Ratulatio tua Antoni Lusce, nō debet mihi nō p̄batissima vidē
g ri, nā & vir es optimus, & mei certe amātissimus. Haud em̄ ob-
litus sum, & quæ mecū olim Vicentiæ, cū essem Constātinopo-
lim nauigaturus, locut⁹ es, & quantā mihi beniuolentiā oñdisti, ac meā
rursus erga te obseruantia aniaduerto te memoriē meminisse. Itaq; ma-
ximas habeo tibi gr̄as, q̄ me tanq; in principijs animi tui iter honestissi-
ma amicitia monumēta seruare volueris. Mihi aut̄ non possum nō ius-
re optimo lætari, cū intelligo me nō frustra te meis oibus ad probitatē
actionibus p̄inde atq; calcē proposuisse, ad quā dirigendi sint oēs non
bene loquēdi solū, sed etiā bene viuēdi cogitatus, ac studia n̄ra. Quod
aut̄ me hortaris, ut Romanā curiā petam cum ea sit sola eruditionis, &
eloquētiæ domiciliū, ad idq; omne studiū tuū, atq; operā polliceris, &
consiliū probo, & adminicula tua oīa libenter amplector. Verū nondū
mēsis p̄terijt, posteaq; Florentiā veni. Quare necesse est, ut constitutū an-
num tēpus integre absoluā. Quod ubi fecero, si mihi tua opera, & gr̄a
honestū locū apud Pontificē maximū proponi intellexero, cōfestim in
urbē aduolabo. Nā hic quantū mihi augurari iam videor, inter scyllā,
charybdimq; nauigabo. Quo sit, ut q̄bus aut rudētib; malū, aut an-
choris nauim muniā, haud facile queā hinc p̄uidere. At ego ī genuū oci-
um malim, q̄ periculosum negociū. Nam hæc urbs nō multo minus,
q̄ Bononia factionibus dissidet, quin eo periculosius, quo acutiora vi-
dent̄ mihi hoīm ingenia, & ad nocendū procliuora. Vale. Ex Florētia.
xij. Kalen. Maras. Anno a natali Christiano. M. cccc. xxix.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Lamolæ. S.

Pericula sibi iminentia amico narrat.

QVod fieri certior ab me quæris, qd ipse de me statuerim, hoc est
māsurus ne sim Florentiæ in p̄ximū annū, an alio concessurus,
quid tibi respondeam haud satis scio. Delectat me certe urbs, dele-
ctant ciues, delectat etiā coelū ipsum, qd ad præclara, dexterāq; ingenia
vim plurimā habet. Cæterū terrent me ciuiles discordiæ, quas hic non

minoris q̄ Bononiæ vigere, & indies iualescere magis aiaduerto. At in ciuitate seditiosa q̄ quies, quæ tranquillitas ulla cuiq̄ esse queat. Quin eo mihi magis hic q̄ Bononiæ ciuiles discordiæ metuendæ sunt, q̄ Bononienses tui sibiipsis nocēt, peregrinis aut̄ fauēt oēs. At Florētiæ secus oīa. Accedit ad hāc difficultatē, q̄ mihi paratæ sunt priuatæ quedā illoꝝ in fidia, q̄ virū hic doctū neminē vellēt, q̄ ipsi iter luscis oculatissimi viderent. Itaq̄ oīno hinc mihi alio tandē migrandū est, si velim & mihi & rebus meis salubriter esse consultū, sed qm̄ temporē est hūda ratio, nunc mihi velificandū est, p̄ ventorū flatib⁹. Quo fit, ut in pximū quoq̄ annū hic futurus sum. Vis aut̄ pestilētiæ, q̄d nosse vis, iam p̄pe oīs contabuit. Vale. Ex Florentia Kalen. Nouembribus. M. cccc. xxx.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.

Libros quos alteri commendauit, repetit.

Mouerunt mihi risum līræ tuæ, q̄bus Macrobiū, atq̄ Dionē, quos cōmodato acceperas, repetenti r̄nderis, eos me tibi dedisse dono, quo tpe Constantinopolim sum p̄fectus ad regē Romanorū Sigis mundū. Et ita niteris oratorie mihi pbare tuū cōmentū, ut nisi iuuenis admodū essem, me putarē oblitū mei. At vereor, qm̄ senectutē attigeris ne ipse obliuiosus sis factus. Nā sunt q̄ senectuti imbecillitatē memoriæ ascribāt. Ego em̄ memoriā memini, cū essem trirēmē prope in sc̄surus, petiisse te, ut duos illos codices ad reditū usq̄ meū ex Pannonia, tuæ fidei cōmendarē, tutius em̄ eos apud te futuros, q̄ domi. Cū vero Constantinopolim reuertissem, tu aberas in Italia. Qd̄ si posteaq̄ in Italiā redij, illos serius repeto, nolo ob id putes me esse oblitū mei. Quare te rogo, ut eos iure postliminij uti sinas. Qd̄ tum feceris, cū libri ad me reuertint. Vale. Ex Florentia pridie Idus Septēbres. M. cccc. xxxi.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Lamolæ. S.

Conductum se ait in triennium.

NE aut te, aut alios, q̄s huc discēdi gr̄a vētuos sc̄cas, ancipites teneā ad pximū mēsem Iuliū, maxio cū totius huius ciuitatis cōsensu, ac studio cōductus sum p̄mio aureorū trecētorū qn̄q̄genorū in singulos annos p̄ toto triēnio, cuius qd̄ statuti ipis initiū est. xv. Kal. Nouēbres. Qd̄ ipis curriculum faciat deus optius maxius, ut cū mīma iudiciorū in me molestia liceat p̄currere. Vale. Ex Flo. kal. Aug. M. cccc. xxxi.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Arcimboldo, Iurecōsulto. S.

Singulariter Aeneam Syluium cōmendat amico.

EX qua die te Bononiæ primū vidi, cū legatus præstantissimi Mediolanensiu ducis Philippi Mariæ illac iter faceres, tanta me tibi beniuolētia deuinxisti, ut oīa me tua causa facturū libenter ultroq̄ receperim, & tu item contra mihi omnia tua studia, & officia es pollicitus. Itaq̄ tēpus obtulit, ut ipse anteuertā, cum anteuerti libētius vellem

quippe qui in honesta re opera tua, opeque uti velim. Qui meas tibi litteras reddidit, iuuenis est Senensis, Aeneas Syluius nomine, honesta natus familia, mihique charissimus, non solum quod annos duos meus auditor fuit, sed etiam quod ad ingenij acrimoniam, dicendi que leporem attinet, moribus est & urbanis, & cultis. Cupiditate autem ductus visendi Mediolani ad vos uenit. Quid multis hominem tibi tanto studio commendo, ut maiore nequeam. Quicquid in hunc vel officij, vel opis contuleris, in meipsum collatum existimabo. Adhortationem autem illam tuam neque sum oblitus, nec obliuiscar quidem, quin ac ipsa de re meus Aeneas iste tecum verbis meis quaedam commentabitur. Vale. Ex Florentia, Nonis Nouembribus. M. cccc. xxxi.

¶ Franciscus Philel. Antonio Panormitæ. S.

Consuli sibi, suisque rebus petit.

Go mi Antoni malle istuc esse, ubi quietior mihi (ut existimo) vita offerretur, quam Florentiæ, ubi omnia sunt tumultuaria, plenaque inuidiæ. Ad quod animi consilium, cum multi me hortantur, tum Guarinus noster in primis. Sunt mihi Mediolani amici nonnulli, sed Guarineri Castellio, & Nicolaus Arcimboldus, & Aloysius Crotus omnium primi. Cum istis igitur velim de re mea aliquid commenteris, & quod ipsi hanc in sententiam dixerint, ad me & quamprimam, & quam diligentissime perferendum cura. Nam si honesta mihi conditio fuerit oblata, eam non despectabo. Vale. Ex Florentia, iij. Idus Iulias. M. cccc. xxxij.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.

Factionem Florentinorum molestam sibi esse dicitur.

Vo in statu positæ sint res meæ, non est difficile iudicatum. Vniuersa hæc ciuitas factionibus tumet. Nec diu abesse potest, quin pariat maximi quippiam mali. Præterea nostri qui mihi aduersi sunt. Vbi que gentium malim esse, quam Florentinæ. Vale. Ex Florentia, iij. Idus Decembres. M. cccc. xxxij.

¶ Franciscus Philel. Francisco Barbaro. S.

Comendat amico quendam.

Nosti iam pridem quanta mecum familiaritate, atque beniuolentia iunctus est Antonius Capanorensis. Qui quamquam sua probitate, & innocentia tibi debeat esse charissimus, tamen ut mea etiam causa aliquid cumuli accedat ad pristinam tuam in eum benignitatem, te etiam atque etiam rogo. Vale. Ex Florentia, iij. Kalen. Ianuarias. M. cccc. xxxij.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.

Pollucem repetit.

Ihi Polluce meo vehementer est opus. Itaque rogo te, ut eum ad me ire quamprimam cures. Nam istum tibi tantisper usui dedi, donec abs te repeterem. Quare fac ne secundum hac de re ad te scribam. Vale. Ex Florentia, iij. Kalen. Ianuarias. M. cccc. xxxij.

P A G I N A

¶ Franciscus Philel. Ambrosio monacho. S.

Admonitus a quibus caueat, suo more uti se velle nō det.

Literæ mihi tuæ semper gratissimæ fuerunt, & in præsentia quæ antea longe gratiores. Indicant enim dilucide, ab quibus mihi cauendum sit. Verum utar equidem more meo, ut & nemini noceam, & lacessitus iniuria me virum esse meminerim. Vale. Ex ædibus nostris Florentiæ. xiiij. Kalendas Februarias. M. cccc. xxxiiij.

¶ Franciscus Philel. Thomæ Sarzanensi. S.

Maturari promissa petit.

Placuerunt quæ scripsisti mihi & bis reuerendissimi cōisq; patris Cardinalis. Nec aliud quicquam habeo quod respondeam, quæ maturato opus esse. Nam hic omnia sunt turbulenta, & mihi nequaquam tuta. Causam tibi iam pridem significavi. Cura igitur, ne frustra mihi scripsisse iudicaris. Vale, & me clementissimo patri Cardinali & cōmendatū, & charū reddito. Ex Florentia, xiiij. Kalen. Aprilis. M. cccc. xxxiiij.

¶ Franciscus Philel. Carolo Aretino. S.

Inimicum corripit, quod sibi insidietur.

Sunt nonnulli qui me monuerit, ut mihi a te caueam. Moliri enim te mihi nescio quas insidias, ut qui eruditione, & probitate nequeas, facinore mihi noceas. Sum equidem id miratus, quod neque deum metuens, nec hominum famam tanto sceleri te obnoxium sis facturus, presertim cum nullam habes iustam aduersus nos causam. Non enim mihi vitio dandum est, si te doctior existimor, magisque disertus, sed ingenio, ignauiæque tuæ, qui si ita literis & bonarum artium disciplinæ operam dares, ut exercendo foenori, & flagitio, esses me fortasse multo superior. Nam quod iactites his Anchoris te munitum, ut nullos fluctus, nullos turbines pertimescas, vidi ego præpe tantum esse ventorum impetum, ut nullæ anchoræ, nullum robur, nulla alia munimina satis sint, quæ validissimas etiam naues tueant, quo minus obruantur fluctuum vorticibus, ac patiantur denique naufragium. Itaque prudentius feceris, si rationi malueris, quæ perturbationi parere, quare altera excutit ex hominum mentibus tenebras insaniam, perturbatio vero lucem sapientiæ. Tu de me Carole nihil habes, quod iure queas exoptulare. Nam neque publice, neque priuatim nocui tibi unquam. Quin ut scis, nonnunquam es a me pulcherrime laudatus, vel tunc maxime cum a quibusdam grauib; integerrimisq; viris essem comonefactus, te mihi moliri insidias. Id enim iccirco ab me factum est, ut aliquando te puderet tui, atque respisceres. Sed quantum possum augurari, tanta est vis morbi, quo inuidetia te excruciat, ut nullis neque humanitatis, neque admonitionis remedijs ad sanitatem redeas. Me tamen nullæ tuæ mouebunt iniuriæ, quo minus pergā similis esse mei. Vale. Florentiæ, ex ædibus nostris, Idibus Aprilibus. M. cccc. xxxiiij.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Nicolo. S.

Inimicū vilipendendo arguit improbitatis?

Go te Nicolae Nicole, vel ex vsq; Cōstantinopoli ex Chrisolora socero meo sapiētissimo, clarissimoq; viro, quo esses ingenio quibus moribus, ad vnguē didicerā. Cūq; postea ī Italiā reuertissem, eadē, ac etiā plura, tū ex Guarino Veronēsi, tū ex Ioāne Aurispa, viris prudētissimis, & apprime eruditis audierā. Nec destiti tñ ea p̄stare oīa, quib⁹ te mihi summa beniuolētia deuincirē. At nullis meis nec officijs, nec meritis potui te aliū reddere, q̄ esses & iā factus, & diuturna consuetudine cōfirmat⁹, quippe q̄ tibi magne laudi ducas, si p̄stare id queas, vt uiri oēs docti, & boni tua opa, & industria Florentia extrudant. Itaq; gloriar⁹ & Chrisolorā Florētia esse a te expulsam, & Guarinū, & Aurispa ambos turpiter eiectos, reliquū esse Philelphū vnū, quē aut breuī exulē facies, aut male afficies. Quid ista sibi tua velit oratio, nō intelligo. Nō em̄ eiusmodi sunt nerui tui, vt mihi q̄cūq; possis incommodare. Nā q̄d ad Florentiā attinet, ego mea spē inuidiæ cedere institui, nō minis tuis q̄ nullarū es viriū, nulliusq; auctatis vir, non metu potētioris cuiuspiā, cui⁹ opib⁹, audaciaq; īsanis, sed vt viuā spē mihi liber cū musis. Vides tu sane, nisi penit⁹ mētis luminib⁹ captus es, q̄ vn⁹ Philelphus vniuersę ciuitati char⁹ est, & piucūdus Nihil neq; priuatim, nec publice petiit a me frustra si lapides ip̄i loqui possent, oēs in meas laudes linguas soluerēt. Mihi gratificant oēs, quæcūq; optarim, obsequunt oēs, inseruiūt oēs. Quis vir bonus, & grauis cuiq; aduerser. bene p̄ merito, p̄mereriq; assiduissime studēt. Velim mihi dicas, qd̄ est erratū aduers⁹ te meū. Nōne oībus in rebus tibi vsq; morē gessit. Quid habes qd̄ mihi des crimini. Num sinis te virū iā decrepitū, & rerū humanarū callētissimū, seduci a versuta, maleficaq; vulpecula Carolo Aretino. Nōne aī aduertis aliquū deprauatū perditissimi hoīs, corruptūq; ingeniū. An pateris cū vti te, veluti instrumēto qd̄a furoris sui. Resipisce, resipisce tandē. Cōsidera annos tuos, Q; diu nobiscū futur⁹ es. Q; si nullū putares fore diuini iudicis vel p̄miū, vel suppliciū, hoīm tñ de tua vita, atq; morib⁹ existimatio tibi verēda esset. Ego qd̄ in me erit, vt nunq; p̄stiti, ita tibi p̄stabo nunq;, nō mō inimicitiarū, sed ne minimæ qdē vel similitatis, vel indignatiōis materiā. Vale. Florētiae ex ædibus nr̄is, Idib⁹ Aprilib⁹. M. cccc. xxxiij.

¶ Franciscus Philel. Cincio Romano, apostolico Secretario. S.

Hortatur amicum, vt promissa opera cōpleat.

Vam mihi spem iam pridē in vrbe Roma corā recepisti, vt eam q̄ mihi perducas ad finē, te etiā m atq; etiā rogo. Nunq; (mihi crede) intermoriet apud me officiū tuū. Noui bonitatē animi tui, noui integritatē, benignitatem præsens expertus es. Scio nō falles opinionem de te meam. Reliquū est, vt cœpta perficias. Vale. Ex Florentia pridie Kalen. Maias, M. cccc. xxxiij.

P A G I N A

¶ Franciscus Philel. Ambrosio monacho. S.

Gras agit officioso amico. Itē excusat se, q̄ p̄missum nō p̄fecit.
DE re mea te multū habuisse sermonē cum viro clarissimo Cosmō
 Medice, et eū de me amicissime sentire vehemēter gaudeo, p̄sertim
 cum te (ut scribis) sc̄tissime receperit, mihi nō modo non esse for-
 midandū mali quicq̄, sed ne cauendū quidē. Non em̄ poterā non sub-
 uereri, ne qd̄ aduersus me insidiarē instruerēt. Verū miror qd̄ Laurētius
 Cosmi frater, quotiens in me incidit, semp̄ obliquat faciē, salutatūsq̄ a
 me r̄ndet oīno nihil. Sed qm̄ Cosmi fide debet mihi certius esse nihil, ali-
 orū mores ferā æquo anīo. De Diogenis aut̄ Laert̄ n̄ versibus qd̄ perur-
 bane expostulas, ne mihi succenses rogo, nā partim occupatiōibus me-
 is, partim animi molestia. ob cōtinuas inuidorē in me insidias, factū est,
 q̄ versus illos latinos facere (ut iusseras) distulerim in hāc diē. Sed gerā
 profecto morē volūtati tuæ, idq̄ propediē, Diodorū Siculū ad te dedi-
 Vale. Florentiæ, Ex ædibus nr̄is. vi. Non. Maias. M. cccc. xxxiij.

¶ Franciscus Philel. Bornio Salæ Iureconsulto. S.

Molestiam sui status narrat.

Te, & uniuersam familiā tuā, imo nr̄am valere p̄belle, libēter
 accipio, atq̄ deū oro, ut ita q̄ diutissime habeas. De me aut̄ qd̄
 scire cupis, in freto nauigo Siculo, inter ancipites, æstuārisq̄ p̄cel-
 las, & turbulētissimos fluct̄. Existimarā Bononiā solā ciuilibus factōis
 bus dissidere, sed Florētia lōge magis discordijs, ac seditiōib⁹ feruet. Vtis
 nā huc aut venissem nunq̄, aut abire liceret p̄ dignitate, sed neutrū mihi
 integrū esse video. Nūcius mihi fuit īpedimēto, q̄ minus tibi potuerim
 oīa explicare. Ignosce, ac vale. Ex Florē. v. Non. Maias. M. cccc. xxxiij.

¶ Franciscus Philel. Francisco Barbaro. S.

Causam cunctationis ostendit.

Accepisse te scribis mihi non cōmode esse Florentiæ, ita est sane, ut
 accepisti. Idq̄ qd̄ recte auguraris, nulla mea culpa. Ad vos aut̄ re-
 dire nondū mihi est integrū. Cum licebit, te faciā meis lr̄is certior
 rem. Nā totū hunc annū (id qd̄ permolestē fero) obstrictus sum reipub̄
 Florentinæ. Occupationes meæ faciunt, ut tecū hoc tēpore longior esse
 nequeam. Vale. Ex Florentia v. Nonas Maias. M. cccc. xxxiij.

¶ Franciscus Philel. Leonardo Aretino. S.

Rationem reddit, cur abierit.

Lapus Castelliūculus auditor, & familiaris meus, renunciavit mihi
 tuo noīe abitionē istinc meā, & permolestē tulisse te, qm̄ priuatus
 esses iucū dissima nr̄a cōsuetudine, & rursus p̄bare, q̄a istuc esse non
 possem sine certissimo vitæ periculo. adeo quosdā anīaduertes inuis-
 diæ flāmis aduersus me indies magis magisq̄ æstuarē. Vtrūq̄ certe qd̄
 mihi significasti, præ se fert perspicuū argumentū singularis tuæ benis-

uolentiae erga me. At ego sane mi Leonarde, quamquam libenter agebam Florentiae, cum ob alias plerasque causas, tum etiam propter te eruditissimum, & optimum virum, tamen eo magis aequo animo Florentia careo, quam inter istos flores multae viperae delitescunt, & haec quidem venenosae, ac pestiferae. Nec enim te latet, quanta moderatiōe animi, quanta etiam patientia semper tulerim inimicorum insidias. Itaque ne semper impediēti naufragio subiacerem, ex istis quotidianis, & turbulētissimis fluctibus in proximam Senae urbis stationem hanc me recepi. ubi tam diu futurus sum, donec aliquis secundior flatus in tutiorem portum aliquem me conuexerit. Nam ne hic quidem satis tuto me agere posse video, propter istorum propinquitatem, quibus vitam meam odio esse animaduerto. Sed hac de re satis. Tu velim me facias certiore de omni tuo statu. Vale. Ex Sena. iij. Idus Apriles. M. cccc. xxxvi.

¶ Franciscus Philel. Albertho Zancario. S.

Respondurum se breui dicit.

ET recte quidem tu mi Alberthe, & pamine facis, quod de me nunquam desinis aliquid cogitare, & agere, quod honorificum mihi, et fructuosum sit. Cōditio quam mihi proponis nomine tuae florētissimae reipublicae talis est, ut esse non modo non improbare, sed & probare potius, & laudare. Caeterum breui respondeo tibi. Vale. Ex Sena, pridie Idus Apriles. M. cccc. xxxvi.

¶ Franciscus Philel. Petro Perleoni. S.

Certior fieri vult de statu amici.

Silentiū tuum tam diuturnū, tanquam inusitatum, suspicionem mihi affert. Nescio quam. Itaque si tibi bene est, ut & opto, & volo, scribe ad me quod primum, quo tecum una gaudeam. Sin secus est id, quod minime omnino velim, scribe etiam mihi, quo tibi consilio saltem prodesse possim. Vale. Ex Sena, pridie Idus Apriles. M. cccc. xxxvi.

¶ Franciscus Philel. Antonio Parnhormitae. S.

Librum alterius se non posse mittere ait.

Terentiū quem esse apud me voluisti, illi ad te dedi, cui tu per litteras dari iusseras. Lucretius, quem tantopere flagitas, si meus esset continuo ad te iret. Sed de re aliena irrequirit domino, nihil mihi agendum existio. At non requisivi modo, verum etiam rogavi, atque oravi dominum eius codicis, ut sine retineat me in re sua liberaliter esse. Saxeus est capitis, ac plane inexorabilis. Nullo pacto induci potest, ut Neapolin Lucretius nauiget, veritus ne qui ob periculum amatorum furuerit, rursus Syrenes Parthenopes veneficio intercepertus, insaniat. Vale. Ex Sena. iij. Idus Octobres. M. cccc. xxxvi.

¶ Franciscus Philel. Leonardo Iustiniano. S.

Increpat quendam, quod sibi res suas non reddat.

Nescio quo tandem iure te adeo affirmaris, ut contra omne vel amicitiae, vel humanitatis ius meos mihi libros, ac vestis non restituas. Tuam enim iusticiam fuerat, qui te Iustinianum cognominas, ut

B

que apud te deposuerā, tuæq; fidei cōmendarā, mihi p tua fide, tuaq; in-
nocentia restitueres. Quare te & hortor, & moneo, ne me diutius vana
spe laudas, ne iniuria me afficias, ne me veteris amicitiae nostrae obliuis-
sci cogas. Vale. Ex Sena, Idibus Sextilibus. M. cccc. xxxvij.

¶ Franciscus Philel. Ambrosio monacho. S.

Paruifacit inimicum.

PAucis rñdebo tuæ plixiori ep̄læ. Ego amicitia Cōsmi medicis nō
lo, inimicitias contēno. Nā & infensi animi silpata beniuolētia nihil
est pnciosius, & ego ita prudētiae armis muniui me, ut nullas insi-
dias ptimebam. Vale. Ex Sena, v. Idus Decēb. M. cccc. xxxvij.

¶ Franciscus Philel. Senatui, & populo Perusino. S.

Ignosci sibi petit, q; voris satisfacere nequeat.

ET humanitatē erga me vestrā vehemēter amplector, & liberalita-
tē maximi facio. Doleo autē, & permolestē fero, q; his ip̄ibus l̄ræ
mihi vestræ redditæ sint, qbus iam alijs fidē dederam. Hanc vero
inviolatā ut præstem, & ipse cogor, & vos identidem velle non dubito.
Q; si tēpestiue vestræ ad me literæ aduolassent, essem pfecto desyderio
vestro incredibili mea cū voluptate obsecutus, ornassēmq; vestrā istam
splendidissimā iuuentutē pro virili parte, non modo eloquendi, sed etia
am viuendi laudatissimis artibus. Quoniā igitur honestatē causæ intel-
ligitis, ignoscite mihi, si minus hac in re expectatiōi vestræ respōderim.
Valetē. Ex Sena, Idibus Septembribus. M. cccc. xxxvij.

¶ Franciscus Philel. Leonardo Aretino. S.

Loqui se ait per tabellarium.

¶ Vicq; Saxolus Pratesis auditor n̄r verbis tibi meis exposuerit,
sic hēro ac si corā ipse tecū loq̄rer. Nihil est em̄ dicturus tibi, qd
ab me nō dicēdū accepit. Vale. Ex Sena. Kal. Octob. M. cccc. xxxvij.

¶ Franciscus Philel. Catoni Sacco, iureconsulto, & oratori. S.

Excusatoria epistola.

Reditæ mihi s̄ l̄ræ tuæ Cato mi dilectissime, nō Senæ, sed Bonon-
niæ, q; venerā ad. xvij. Kalen. Februa. Ut maturē ad vos aduen cū
meū. nō est in me, sed in Principe isto n̄ro, q; si fecerit, ut id mihi fa-
cere liceat p Bononiēses, qbus obstrictus sum, ad Augustū usq; cōtinuo
te videbo. Vale. Ex Bononia, Idibus Februa. M. cccc. xxxix.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Tuscanellæ. S.

Consilium de profectiōe aperit.

DE me qd flagitas scire, ad p̄ximas studij vacationes q̄s vocāt, Me-
diolanū sum petiturus, eo qdem cōsilio, ut si quā mihi nobiliss-
mus ille Princeps spem l̄ris maximā pollicetur, re ipsa inueniro,
apud neminē malim, q; apud eū vitā agere. Sin secus offendero, ad Ve-
netos me recipiā. Nā nihil incertius, q; Bononiæ res secūdæ. Quāto em̄

X.
Fortuna blādus videt aspirare, tanto magis aduersi ventōꝝ flatus in
tuendi sunt. Vale. Ex Bononia, Idibus Aprilibus. M. cccc. xxxix.

¶ Franciscus Philel. Raphaeli Fuschgerario, S.

Moram suam excusat.

Quod diutius distulerim meū ad vos reditū, nulli culpe mihi ascri
bitote. Nā ego iam pridē hinc soluissem, si liber eēt Padi trāsitus.
Sed cū id sine hīs ducalibus nemini liceat, atq; eas in hanc diē ex
orare nequerim, factū est, ut serior fiat mea hinc abitio. Quid autē sit in
causa, nō intelligo. Quotidie mihi a Principe rīdetur, q̄ primū se mihi
morē gestur. Sed hmōi q̄ primū, nondū usq; apparuit. Qui apud Prin
cipē & auctoritate valent, & grā, me monēt ne sim īportunior, non em̄
temere fieri. Itaq; meīplius sum nescius. Nō desistā tū oīs obtūdere, qui
Principi assistūt, donec liberā abitionē impetraro. Interea ꝑo t̄pis com
mēdo tibi familiā meā, siqdē arbitraris me functur. egregie meo erga te
officio. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalen. Iunias. M. cccc. xxxix.

¶ Franciscus Philel. Albertho Zancario. S.

Grās agit amico ꝑ donis, Laudat Aristeū, & rus amici.

Est a te sane prudēter factū, q̄ mihi ex itinere fatigato lac coagulātū
miseris, egebam em̄ istiusmodi refrigerationis gñe. Itaq; non mi
nus te laudandū existimaui, ꝑinde atq; egregiū coagulandi artifi
cem quēdam, q̄ Aristeus fuerit a priscis Arcadibus laudat. Is em̄ cum
in Arcadia late regnasset, quo sibi maiore beniuolētia Arcadas deuin
dret, ꝑ multa (ut erat Princeps non somnolētus, & obrusus, sed acri, stre
nuoq; ingenio) & egcogitauit, & adinuenit, quæ ad cōmunē hoīm vel
utilitatē, vel voluptatē accederent. Quare is oīm primus, cum apū atq;
mellis, tum etiā lactis usum ad coagula inuenit, & homībus tradidit,
q̄uis mellis auctore Naso affirmet Libesꝑ patrē extitisse. Tuū rus igitur
nō possum nō amare, cuius cōsuetudine id te video affecutū, ut ad urba
nas lauticias ruralē fecunditatē adiungas. Nā cum lac solū ex oībus ci
bis ad hominis naturā sit satis, tum idē coagulatum delectat etiā pluri
mum. Quod autē scire vis quid egerim apud excellentissimū Principē
Philippum Mariā, cum in præsentia veneris, omnia narrabo tibi. Va
le. Ex Mediolano, xvi. Kalen. Iunias. M. cccc. xxxix.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Antonio Brixiano. S.

Venturum se ait.

Vesperī mihi redditæ sunt literæ tuæ. Itaq; cras ad vos ibo. Nam
ante id tēpus hinc soluere non licuit, cum mihi in hanc diem nul
lus sit equus. Itaq; ignosce breui meæ huic moræ. Vale. Ex Ticin
no quinto Kalendas Decembres. M. cccc. xxxix.

¶ Franciscus Philel. Honofrio Strozæ. S.

Successus suos narrat, & amicum latenter allicit.

B ¶

Quod fortassis apud vos nondū increbruerit, ego apud hūc præstantissimū principē Philippū Mariā, ex illis heruscis, turbulētissimisq; fluctibus, tanq̄ in tranquillū, atq; securū reliquæ vitæ portū me recæpi. Vbi oīa mihi affatim sunt oblata, q̄ non solū ad vniuersalium, sed ad dignitatē attinēt. Vtinā mihi liceret tecū oīa libere cōmētari, q̄ & ipse vellem, & tua nossem interesse. Sed tēporē est habenda atq; hoīm ratio. Nec em̄ me latet ubi loq; es, & q̄ tibi cauendū sit. Itaq; feram æquo anīo desyderiū meū. Ceterū illud unū non reicebo, principē hunc meū & p̄ri tuo clarissimo viro, & tibi, & vobis oībus optare oīa pro volūtate v̄ra, atq; nihil magis cupere, q̄ in oībus reb⁹ vobis p̄gressie p̄desse. Tu si quid est, q̄d a me velis, fac ut scīā, & factū puta. Vale. Ex Mediolano, Nonis Decembribus. M. cccc. xxxix.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.

Librum se dicit sub conditione missurum.

Tu semper aliquid petis, in seruis aut raro, quid hominis sis ignoro. Petis a me Diona Prusensem, quæ equidē dabo ad te propediem, ea lege, ut eum aliquādo patiaris ad nos redire. Ibit em̄ codex ille ad te mutuo, non dono. Quāobrem facito, ut ex cōmodo tuo nihil mihi tandem incōmodes. Tuscanellam nostrum opto bene valere. Vale. Ex Ticino, Idibus Decembribus. M. cccc. xxxix.

¶ Franciscus Philel. Petro Ioanneto phō, ac medico. S.

Arguit quendā, q̄ librum alteri non reddiderit.

Rogo te maiore in modū, ut meū Vergilij codicē, ac item cōmentatorē Seruiū cures q̄ primū Bononiā p̄ferri, & Albertho Zancario cōi amico, nomīe meo reddi, Id q̄d in hanc diē non fecisse te, non possum nō mirari. Nec em̄ debes oblitus esse, & quid mihi cū istinc abire rem, corā receperis, & quid postea ad te scripserim. Fuerit igit officij tui, ne diutius l̄ris meis solliciteris. Idq; ut facias, abs te non peto solum, sed etiā contēdo. Vale. Ex Ticino. xv. Kalen. Ianua. M. cccc. xxxix.

¶ Franciscus Philel. Petro Michaeli, equi aurato, ac iurecōsulto. S.

Hortatur amicum.

Cum idoneus eēt oblati nūcius, cui meas ad te l̄ras darē, visus es admonēdus, id q̄d fortassis haud ignoras, te apud hūc humanissimum principē nostrū valere auctoritate plurimū. Itaq; tibi operanda est, ut bñ promerearis. Qd si feceris, p̄ magnū es fructū consecuturus. Reliq; tu corā ex hoc isto nūcio cognosces. Non em̄ oīa cōmittenda sunt l̄ris. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalen. Ianua. M. cccc. xxxix.

¶ Franciscus Philel. Bornio Salæ Iureconsulto. S.

Causam dicit cur decesserit.

d Esyderiū de me tuū me non iniuria plurimū delectat, est em̄ plenū amoris p̄cipui erga me tui. Sed velim scias, mutuū esse amorē

rem nostrū, planeq; singularē. Non em̄ magis me desyderas, q̄ desydes
 raris a Philelpho. Dñi malefaciāt factionibus v̄ris, q̄bus diuina oīa hu
 manaq; confundunt. Iam iterum ad vos iui, eo sane cōsilio, ut a vobis
 nunq; decederem. Sed nescio qua vel hoīm perucaria, vel fatali astro sit
 factū, ut bis inciderim in atrocissimas vestræ reip. procellas, atq; tempe
 states. Musis inter arma nusq; bene consultū est, sed Bononiæ longe peri
 culosius. Itaq; hñda nobis fuit ratio & dignitatis, & quietis. Ego iussu
 Principis mei adhuc ago Papię, ad paucos dies Mediolanū petiturus cū
 uniuersa familia, ubi mihi oīa parata sunt & ad cōmodum, & ad digni
 tatem. Vale. Ex Ticino. iij. Idus Ianuarias. M. cccc. xxxix.

¶ Franciscus Philel, Petro Thomasio phō, ac medico. S.

Excusat se.

IAm mihi integrū non est, ut tuo utar cōsilio. Sum em̄ huic excellētiss
 mo Principi obstrictus, non solū fidei sc̄itate, quā præterire nō licet,
 sed maxis etiā beneficijs, q̄bus si abuterer, possem iure ingratitude
 obnoxius fieri. At emori malim, q̄ ulla vel mīma inuri nota infamiæ.
 Itaq; rogo te per indissolubile amicitie n̄ræ vinculū, ut me dignitatis
 meę rōnem h̄re patiare. Nā quo pacto me amicitia tua dignū iudicares,
 si forē iniustus? Q; si iusticie fundamentū est fides, patere a quo anō q̄
 pmissa, atq; cōuenta iuiolate sim seruaturus. Mors ipsa dūtaxat nos ab
 hoc p̄ncipe abstrahet. Et meū in te amorē nulla neq; fortuna, nec tēporis
 mutabilitas labefactabit. Vale. Ex Ticino, pridie Kalen. Feb. M. cccc. xli.

¶ Franciscus Philel. Albertho Zancario. S.

Concessisse se ait in aliū locum, ubi in magno est honore.

VT scias quē in locū missurus posthac sis tuas l̄ras, ego nudius tert
 tius concessi Mediolanū cum uniuersa familia, rebusq; meis om̄i
 bus. Estq; aduentus meus cū ab hoc præstātissimo Principe, tum
 ab uniuersa repub. exceptus p̄iucunde, adeo ut unus Philelphus oībus
 sit in honore. Mirabile dictū est, q̄ sum honoratus ab oībus. Bene coe
 pra secundet deus. Quod si fiet, nemo me uno neq; fortunatior, neq; bea
 tior. Vale. Ex Mediolano, Idibus Februarijs. M. cccc. xli.

¶ Franciscus Philel. Antonio Panhormitæ. S.

Accusat superbie quendam.

IAm ditior factus es, id q̄d ea cōlectura asseqr, q̄ te supbie obnoxius
 facias. Nā dum nihil rñdes hoī amicissimo, tot a me l̄ris iuitatus, q̄d
 aliud esse rear in causa, q̄ supbiam? At ne illud te lateat velim, in quo
 plus est fortunæ, in eo minus esse virtutis. Quare tibi cauendū est, ne dū
 pecunijs diligētius inuigilas, negligentiorē te p̄stes circa ingenij, p̄bitar
 tiscq; p̄stantiā. Vale. Ex Mediolano, pridie Idus Maias. M. cccc. xli.

¶ Franciscus Philel. Petro Thomasio phō, ac medico. S.

Hortat amicum ad vicissitudinem l̄rarum.

B 4

Quod afficiaris maximo desiderio visendi mei, habeo sane exploratissimum vel ex ea coniectura, quam de me ipso facio. Qui enim non desideret te & visere, et complecti, & exosculari, quod cum veteri, eaque summa benivolentia sunt coniunctus? Accedit propterea virtus tua, & doctrina, & eloquentia, & merita citro ultroque collata, quibus sane fit, ut nostra utrinque memoria nullo nec loco, nec tempore intervallo extingui queat. Ceterum quicquid velim fieri nequit, id velimus quod queat necesse est. Utendum igitur nobis est mutuo scribendi officio, ut quod lingua non potest, arduinis prestet vicissitudo. Id et facillimum est utrique nostrum, et iucundum in primis. Et quod in initium dei homini muneri, peto abs te, ut me facias certiorum de rebus orientalibus, maximeque de Turcis, si quid habes novi. Vale. Ex Mediola. iij. Nonas Julias. M. cccc. xl.

¶ Franciscus Philel. Andreocio Petruccio. S.

Amari se dicit, & inuicem amare.

Quod absentis mei perpetua recordatione imaginem pre te feras (sic enim scribis) non possum equidem non laetari. Affers enim argumentum mihi obscurem egregiam cuiusdam benivolentiam in me tuam. At ego quod item animo in te sum, debes ex te ipso coniecturam facere. Et fieri sane nullo pacto natura potest, ut non aequae amet qui vere amat. Itaque tibi debes indubitato persuadere, te mihi esse charissimum, idque cum ob hanc istam causam, quod me amas, tum etiam quod ea virtute viges, ut dignus sis quod amaris ab omnibus. Desiderare autem te presentiam meam; hoc sane in te est. Nam si Mediolanum visere institueris, quod eius rei te cum istis agere aliquando facturum affirmabas, & prius presentem videbis Philelphum tuum, & multa cognosces quae absens attingere nunquam possis. Itaque tuum erit, ut tunc primum tibi facultas dabitur, huc venias. Quod si feceris, magnam (mihi crede) voluptatem consequere. Vale. Ex Mediolano, Nonis Julias. M. cccc. xl.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.

Hortatur amicum ad librorum lectionem.

Totus es in librorum mercatura, sed in lectione mallem. Quod si faceres, longe melius & tibi, & multis consultum esset. Quid enim prodest libros quotidie nunc emere, nunc vendere, legere pro nunquam? Ego quos vendam habeo libros nullos, emere potius, si pecuniis abundare. Quin etiam in hac pecuniarum difficultate, si quod opus ostenderis, quod precio dignum censeam, enitar emere, etiam si seruire me oporteret. Dedarabis igitur per istas, qui libri tibi, & quales sunt venales. Quod si feceris, intelliges me nulla presentis inopia. Sum enim apud eum Principem, apud quem egere potest nemo. Vale. Ex Mediolano. viij. Idus Julias. M. cccc. xl.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Tuscanellæ. S.

Iudicium Philelphi de Quintiliano.

Quintiliani declamationibus quod ipse sentiam, paucis accipe. Equidem Quintiliani iuentionem vehementer probo, est ea enim & acuta, & prudens. Sed orationis eius filium mihi sane non placet, sapit enim

hispanitatē nescio quā, hoc est barbariē plane quandā. Nullā habet elegantiam, nullū nitore, nullā suauitatē. Et quæ non præcipua modo, sed necessaria sunt in oratore, neque mouet dicēdo Quintilianus, neque satis docet, nec delectat, sed videt somnolētus quispiam, & incōpositus. Tenet fortasse Quintilianus, quantū ex eius scriptis aduertere possumus, nonnulla cōmoda præcepta artis rhetoricę. Multa cōmemorat, multa colligit, sed ita sui dissimilis est, ut quæ alios docet, ipse ignorare videat. Verū cōcedamus illi doctrinā, si ita libet oīno, mouēdi tamen, delectandique nullam vim habet. Quæ quidē duo qui oratori subtraxerit, non oratorē illum, sed aratorē demonstrabit. Vale. Ex Mediolano. vi. Idus Iulias .M. cccc. xl.

¶ Franciscus Philel. Iacobo Cassiano Cremonēsi p̄sbytero. S.
Hortatur quēdam, ut libros reddat.

Victorinus Feltrensis doctor tuus, ac idē eruditissimus vir, mihi amicissimus, monuit me suis libris duos tibi meos dedisse ad me cōdices, quibus altero Euripidis tragoedia, altero mathematicorū libri cōtinētur. Quis cū arbitretur pluribus iam mēsis mihi redditos esse, mirari se scribit, quod nihil ab me litterarum ea de re accepit. Itaque te et atque etiā hortor, meos mihi libros quæ primū reddēdos cures. Quod si fortasse neminē hēs, cui tuto rē cōmittas, habeo istic hominem familiarē et virū optimū, Caionē Saccū charissimū & iurēcōsultū, & oratorē, & philosophū. Huic igitur isti meos libros restitues, quæ & officio tuo, & Victorino doctori satisfacias, mihi quæ tua liberalitate morē geras. Vale. Ex Medio. iij. Kal. Octo. M. cccc. xl.

¶ Franciscus Philel. Georgio Carreto iurēcōsulto. S.
Arguit quēdam iniusticiā.

Non possum te nō ingratitudinis accusare. quod rebus meis tādū pro uolūtate usus, & libertatis meæ obliuiscaris, & officij tui. Facis profecto inhumane, ac mihi iam stomachū mouere incipis. Non enim puto aut in legibus inuenisse te, aut alio quopiam iure, id uni licere tibi, quod nemini bono licet. Præsta te oro & bonū tandē, & gratum uirum. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalen. Octobres. M. cccc. xl.

¶ Franciscus Philel. Thomæ Bononiensi. S.
Gratulatur cuidam, quod magistratum acceperit.

Nimihi iter intercepisset tertiana febris, cui ipse deus, superique omnes ad quartanā ita continuā quoque ac perennitē inferant, ut quæ celerit me radicitus eam perdant, venissem equidē ad te quæ primū, ut æque tibi corā gratularer, atque mihi mirifice sum lætatus, quod pro tua singulari virtute maximis quæ meritis, in eo te loco humanissimus Princeps noster constituerit, qui & excelsus est, & illustris in primis. Gratulor igitur absenti absenti. Ac precor immortalē deū, ut (quod certo spero) illud Biatius dictū, Magister uirū demonstrat, clare in te eluceat, hoc est, ut nō meæ, & amicorū solū, sed oīm expectationi præbitas tua, integritasque respondeat. Neque

P A G I N A

mini em̄ dubitandū est, te indies magis atq; magis apud nostrū Principem & auctoritate, & gr̄a chariorem fore. Facies autē pro amicitia, officioq; tuo, ut cū quid ocij nactus fueris, memineris nostri. Vale. Mediolani ex ædibus nostris. iij. Nonas Octobres. M. cccc. xl.

¶ Franciscus Philel. Thomæ Bononiensi. S.

Dicit se febre liberatum, & quo pacto.

Quod tibi existimauimus nō iniucundum fore opima spolia in mortali deo quæ de hoste infestissimo, febre illa tertiana voueramus, nudius tertius detulimus, & nō illa quidē in ferculo, ut Ioui Romulus, sed in bona spe, bonaq; fiducia, neq; em̄ ferculorū mihi, nec vasorū copia est. Nolim tamē putes adeo me redactū ad inopiam, ut si quid ex isto vestro delicato, & lautissimo aucupio ad me pro tua munificentia dederis, nullū habeam ferculū quo id cōmode sim excepturus. Quæ si quæsieris, qbus armis febris armis furoriq; resisterim. Non equidem Aesculapij aut Apidis, sed fere par pari reuli. Eam illa moliebatur sitim, qua prope diē conficerer. Id ego aniaduertens, eiusmodi sane inedia hospite accipio, ut qd est in Attico prouerbio, longe ad coruos trāsi re, q; meo hospitio uti mallet. Itaq; liberatus oīno videor edacissima, & molestissima hospite, quā vel cū ægritudine audio ad amicissimos nostros optimosq; viros Marcolinū Barbararam, & Dñicum Ferusinū ex itinere diuertisse. Quos velim moneas, non bonū vultum hilaremq; faciē impudenti illi peulantissimæq; beluæ oīdant, sed ab se potius q; primum, q; diligētissime, q; fortissime abigant. Et si nolint inedia, & veneno utantur, & sanguine. Vale, & me nostro diuino Principi unice cōmenda. Ex Mediolano. vij. Idus Octobres. M. cccc. xl.

¶ Franciscus Philel. Antonio Pessinae. S.

Negligi queritur ab amico.

Cum erā absens, erā apud te semp. Me diligebas, me p̄dicabas, me colebas, me oībus amicitia, & familiaritatis officijs p̄sequere. Nunc autē p̄sens, neq; video te usq; nec audio. Num qd oībus in rebus fere accidit, nostri p̄sentia tuā de nobis op̄inōnē minuit? Nam quid est per imortalē deum, q; ita obmutueris, ut nec audias, nec loquar? Quid de tua taciturnitate suspicer, nescio. Nam si tuæ occupationes te mihi visendū prohibeant, at literis saltē quippiam obstreperes. Vale. Ex Mediolano. v. Idus Octobres. M. cccc. xl.

¶ Franciscus Philel. Blasio Axeretensi Vicecomiti. S. D.

Accusat eos qui cōmodo pprio amicitia metiunt.

Solent nonnulli tādū amicos colere, quoad eorū vel p̄sentia uti, vel officio frui queant. At ego hmōi homines, vel assentatores potius, nihil charitatis, nihil oīno hūanitatis præ se ferre censeo. Declarant em̄ se non tam amicos coluisse, q; priuati proprij q; cōmodi habuisse ra

tionē. Illorū igit̃ mōres p̃inde atq̃ ingratos, & plane barbaros detestari
cōsueui semp. Nihil em̃ amici recordatiōe mihi suauius esse p̃t. Quod
cū in alijs semp, tū in te uno in primis exptus sum. Nā incredibile dictu
est, quantū me tenet desyderiū tui, de te dies ac noctes cogitare non desi
no. Tu absens mihi, semp es p̃sens. Iucūdos nr̃os, dulcissimosq̃ sermo
nes crebra memoria mecū repeto. Hac una re absentiae tuae desiderium
lenio hac una re oblector, ac letor. Q̃ si quid ad me lr̃arum dederis, exi
liam sane, gaudebo, exultabo, triūphabo. Quid abs te velim intelligis.
Vale. Ex Mediolano, Idibus Octobribus. M. cccc. xl.

¶ Frācisus Philel. Frācisco Picolpasso, Mediolanēsiū Archiep̃o. S.
Hortatur, ut rus relinquat.

Quod ruri te cōtineas, q̃ tpe p̃p̃t subeuntē iā hyemē urbs maxie co
lēda est, nō possum nō mirari, nā solitudo ista qd tibi iucūditatis
afferre possit, nō intelligo. Q̃ si ociū q̃ negociū te malle dixeris,
at memineris nō te ad ociū, sed ad negociū, hoc est, nō tibi, sed bonis oī
bus natū. Quare cū ab uniuersa ciuitate desyderaris, tui fuerit vel officij
ṽl benignitatis, relicta ista solitudie rustica, te q̃ primū urbanū fieri. Qd
ut facias, etiā atq̃ etiā rogo. Vale. Ex Medi. prid. Idus Octo. M. cccc. xl.

¶ Fran. Philel. Petro Michaeli, militari dignitatis viro aciurecōsulto. S.
Absentē magis q̃ p̃ntē laudandū esse dicit. Itē iocat̃ de qdā flagitioso

Tva in me plurima officia, & beniuolētiam singularē, nulla unq̃
apd̃ me delebit obliuio. Nā & amabo te semp, & illustres, ac p̃re
claras ṽtutes tuas q̃si perpetuus aliq̃s buccinator p̃dicabo, diuul
gaboq̃ apud oēs. Ingratus sane ille mihi videri solet, q̃ nō pleniore quo
dam ore de absentis, q̃ de p̃ntis amici laudibus loquat̃. At q̃ p̃ntem lau
dat, & si recte, atq̃ vero id agit, assentatiōis t̃ñ crimini apud plerosq̃ vi
dei obnoxius. Estimat̃ em̃ id non tā ex animi sñia, q̃ alicui⁹ vel suscepti,
vel sperati cōmodi gr̃a cumulatius facere, q̃ par sit. Sed ne qd in alijs p̃
bare nō soleo, in eo ipse in p̃nti peccauisse censet, q̃ te p̃ lr̃as q̃si corā lau
dē, hac de re satis ac sup. Nā qd ab me t. bi debet, meli⁹ fieri, q̃ dici volo.
Scire admodū cupio, qd istic apud vos gerit̃. Nō em̃ te latet, q̃ sūmope
Senēsis reip. quietē tranquillitatēq̃ p̃cupio. Quare cū aliquorū hoīm se
ditiōes audio, & cōnatus pestiferos, doleo equidē æque ac debeo. In pri
mis aut̃ de Urbano belua (huic bello dicere volui) certior fieri volo. In
crebruit em̃ apud nos, p̃stantē istū, ac pudicū virū, & ciuē optimū mori
decreuisse. Ideo ego miratus sū valde. Nā quo pacto moriat̃, qui nuncq̃
vixerit. Verū si quā aliā mortē oppetere fortassis instituerit, q̃ impuri,
& obsceni hoīes, suiq̃ simillimi cōsueuerūt, velim suas res gestas mēo
ratu dignas ad me p̃scribat, q̃ eius nomē īmortalitati cōmendē. Et ut in
telligas, si qd etiā in hoc dicendi g̃ne Philelphus valet, orationē funebrē
ad te dedi, quā superioribus diebus habuimus in Thodeschini sepultura.

Hanc autē si Urbani sacerdotaria ista uxor audierit, non vereor fore, ut
cornigerū virum suū non horret modo, sed etiā agat cōtinuo ad interi-
tum. Vale. Ex Mediolano. xij. Kalen. Nouēbres. M. cccc. xl.

¶ Franciscus Philel. Catoni Sacco iureconsulto. S.

Promittit officiū suum, & libros repetit, & ep̄as petit.

Hodie mihi redditæ sunt l̄ræ a Theodoro Gazæ, viro sane tum in
genio, tum faciētia singulari, ac plane digno, quē non modo dis-
ligamus, sed etiā amemus. Quid velit, intelligo. Rem quantū erit
in nobis, ex sentētia consequetur, sed tua & ope, & opera opus est. At de
his postea. Ego libros nostros vehemēter expecto. Facito, si me amas,
euestigio ad nos aduolent. Cum Theodori ep̄a nullas tuas accepi l̄ras.
Caue, ne te posthac vel negligentia, vel morositatis accusatur⁹ sim. Vas
le. Ex Mediolano. vij. Kalen. Nouembres. M. cccc. xl.

¶ Franciscus Philel. Gerardo Landriano Cardinali Comēsi. S.

Grās agit, & Mosei vitā translaturū se spondet.

Fecisti mihi rē per gratā, q̄ Philonē meū, imo n̄m ex Aurispa recu-
peratū ad me dederis. Q̄ aut Mosei vitā, quā idē Philo & copiose,
& elegāter apud Græcos, & græce scripserat, in latinū ab me tanto
pere verti postulas, & audiui libēter, & obtēperabo libētissime. Itaq; fa-
ctū puta, q̄d iubes. Nulla te tua de meo erga te aīo faller opinio. Iā operā
me accingo. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalē. Nouēbres. M. cccc. xl.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Puteo Cremonēsi. S.

Excusat se, q̄ serius r̄nderit. Itē laudanti se r̄ndet.

Et serius r̄ndi tuis ad me l̄ris, & breuius fortasse q̄ velles, quorū al-
terū aduerse illi valitudini dato, qua duos circiter mēses, vel per in-
tercapedinē laborauimus, alterū publicis meis, ac priuatis occupa-
tōibus, q̄bus p̄pe obruor. Legi aut tuas l̄ras libēter, q̄ multā inter nos
adolescentiæ n̄ræ beniuolentiā, consuetudinē, disciplinam cōplexus es.
Q̄ autē mirificis me laudibus extuleris, id singulari quadā, & exubes-
ranti amoris abundātia abs te factitatū existimo. Nam neq; vir amicissi-
mus, simulq; modestissimus assentaris, nec istiusmodi mihi est de te opi-
nio. Reliquū est, id tibi psuadeas, q̄d & recte, & v̄o potes facere, te mihi
esse charissimū, & eo magis indies fore, quo te aīaduetero nō obliuisci
Philelphū tuū. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalen. Nouēbres. M. cccc. xl.

¶ Franciscus Philel. Iacobo Cassiano presbytero. S.

Excusationē accipe se dicit. Deinde quēdam cōmendat amico.

Non tā mihi molestū fuerat, q̄ serius meos mihi libros reddēdos
curares, q̄ in p̄ntia & iucundū est, in primisq; suauissimū, q̄ tam
modeste, tāq; perhūane l̄ras ad me dederis, q̄bus te nō modo ex-
purgaris, sed totū sane meū & esse, & fore oñderis. Quare cum tuā excu-
sationē, tū multo magis teip̄m non inuius admitto. Itaq; vel Victorini

nri, vel tuipsum causa oia de me tibi potes affari polliceri, q̄ & usui tibi et honori futura sint. Et de his satis. Venit istuc nup̄ (ut scis) Theodorus Gazes, vir certe & disertus, & eruditus, quē & si certo scio, nō amabis solū sed cumulatissime amabis, tñ mea etiā causa velim ita ames, ut nulla per sus fieri queat ad amorē accessio, hoc erit mihi tā gratum, q̄ quod oia maxie. Vale. Ex Mediolano. vij. Kalen. Decembres. M. cccc. xl.

¶ Franciscus Philel. Simoni Arigoni. S.

Amici studium in literis adhortatur.

ET superbia a me nihil alienius, & gratitudine apud me nihil antioquius. Quare cū tuis ad me officij plenis, humanissimisq̄ literis rñdeo, nō modo supbiae crimē effugio, sed etiā nomē gratitudinis mihi perpulchre vendico. Mirifice amplector amorē tuū, ac tua humanitate, facillimisq̄ moribus, & modestia singulari delector plurimū. Ingenij & o tui viuar, præstasq̄ dexteritas, maiore in modū pergrata mihi, et peritūda est. Video em̄ te tua illustri laude eā mihi laudē allatur, q̄ pulcherrima sit, & maxia. Non em̄ istiusmodi tuus ornatus, q̄ in lris literis, mediocrē de te, tuaq̄ facundia spem quandā pollicet. Itaq̄ te etiā atq̄ etiā hortor, ut oem̄ operā, diligentiaq̄ tuā eloquentie, & hūanitatis studijs, sicuti facis, accomodes. Magna em̄ anius meus de te psagit. Vale Mediolani ex ædibus nris. vij. Idus Decembres. M. cccc. xl.

¶ Franciscus Philel. Matroniano Braschæ. S.

Amorē in laudādo oculis carere dicit. Deinde p̄ munere gr̄as agit. **Q**uod me tuis lris nō mediocriter extuleris, fecisti tu quidē per hū mane, & amice potius q̄ vero. Non em̄ is sum, qui meipm̄ non norim. Sed tu illud verissimū esse liquido dedarasti, q̄d videntē poetæ fabulari, amorē oculis carere, æque em̄ amicus falli de amici iudicio, atq̄ de inimici inimicus plerūq̄ solet. Nam & hic odio, & ille amore nimio affectus, veritatē nequit internoscere. Facile tñ patiar erratum tuū, quippe quē longe malim amicū mihi, q̄ secus. Verū illud de me tibi pollicearis. Liceat tē mihi esse charissimū, & eo me fore indies chariorem, q̄ te familiarius uti potero. Munusculū aut̄ tuū & si nequaquā desyderabā. non potui tñ non vehemēter pbare vel Epicuri sniam. Nihil em̄ in eo ad voluptatē defuit, & amplū erat, & suauissimū. Nolim tñ postea hactā grandi ære obruas Philelphū tuū. Nam hæc satrapis, & regibus, non pauco, viliq̄ contētis, ac philosophis, dono mitti consuerūt. Vale. Mediolani ex ædibus nostris, Kalen. Ianuarijs. M. cccc. xli.

¶ Franciscus Philel. Albertho Zancario. S.

Excusat se.

Quod pluribus hortaris, libenter agerem, si liceret. sed nihil apud me licet, quod honestati aduerset. Plurima sunt, & maxima huius in me Principis beneficia. Itaq̄ nuncq̄ patiar me ingratus

C ij

dinis accusari. Præterea nō est constātis, & grauis viri, quotide mutare sedes. Vale. Ex Mediolano. x. Kalen. Februarias. M. cccc. xli.

¶ Frāciscus Philel. Petro Thomasio phō, ac medico. S.

Consilia laudat amicorum.

AVdiui quæ scripsisti oīa, & Barbari nostri consiliū laudo, & non minus tuū. Illud tamē malim effectum iri, quo ad eius fieri possit. Esset em̄ multo res tutior. Ipsi tñ videritis quid facto sit opus. Vale. Ex Mediolano. xij. Kalen. Martias. M. cccc. xli.

¶ Franciscus Philel. Liberio Bonarello equiti aurato. S.

Laudat quēdam, q̄ patrē in virtute imitetur.

Est tu q̄dē pietatis laudāndus, q̄ vel mortui p̄ris memoriā colas. Exstimō em̄ me iccirco abs te amari, q̄ scias q̄ charus fuerim p̄ri tuo, grauissimo & darissimo viro. Nā ille me q̄ad vixit, cūctis beniuolētiae & benignitatis officijs p̄secutus est. Quare cū Ioānes Marius filius tuā in se facilitatē & liberalitatē exposuisset, mirifice sum letatus. Videre em̄ sum visus, me veluti rediisse in successione, non tam amissæ, q̄ intermissæ beniuolētiae. Nā quod in p̄re amissæ existimarā, intelligo in te filio recupasse. Itaq̄ mihi plurimū gratulor, q̄ tā mirifice abs te diligar. Ut autē intelligas q̄ tibi in amore r̄ndeam, q̄d velis, piculū facito, totus em̄ sum tuus. Vale. Ex Mediolano, Idibus Martijs. M. cccc. xli.

¶ Franciscus Philel. Francisco Barbaro. S.

Excusationem admittit.

Humanissimā excusationē, qua in proxima es usus epistola, non inuitus admisi. Noui em̄ occupationes tuas, & priuatas, & publicas. Sed sum miratus, q̄ de libris nostris ne unum quidē fecisti verbum. Itaq̄ rogo te, ut ad ea quæ modo scripsi tibi, diligēter respondeas. Vale. Ex Mediolano. x. Kalen. Apriles. M. cccc. xli.

¶ Frāciscus Philel. Danieli Venturio Patritio Veneto. S.

Veterē amicitiam se colere ait.

Vm indignū existimarē, ut qui p̄sentia eēm a te disiunctus, non æque sermone l̄rario quādoq̄ coniūgerer, ut beniuolētia, & obseruatiā semp sum, hæc vel paucis ad te scripsi, ac ne id quidem quod noui quicq̄ acciderit, sed ne fortasse negligētia quapiā id accidisse opinareris, hoc est, ne p̄pter vos quotidie amicitie amicos veteres, eosq̄ beneficos oblitus possem a quoq̄ iudicari. Ego te mi Daniel & amaui semp & colui, quippe qui multiplicis tuas p̄clarasq̄ virtutes admiratus sim, & admirer, ac tuā vel humanitatē, vel officiū in meis honoribus, atq̄ emolumentis perspectum usq̄ habuerim, & cognitū. Itaq̄ tibi velim persuadeas, ita me tuū esse ac fore, ut aliū quencq̄ omniū maxime. Neq̄ fieri unq̄ posse incrementis ullis blanditijs ve fortunæ, ut veteribus amicis novos aliquos antepōnē. Id tamen pro tua prudētia latere te nō deo

bet, volui tamē ut mea etiam confessione, atq; testimonio liquidius res
nres. Vale. Ex Mediolano. v. Idus Apriles. M. cccc. xli.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Cebæ. S.

Accusat quendam.

Qui grandē pecuniā opinat̄ pdesse plurimū bonis artibus, utpote
quæ oēm amoueāt necessitatē, plurimū fallit̄ mea snia. Quid em̄
prodesse queāt, quæ q̄ maiores sunt, eo hūana īgenia reddūt des-
teriora. Id autē ita esse, tu pspicuo es exēplo, qui quo tpe esses paup, etis-
am inter maxias animi occupationes, atq; labores corporis, semp ali-
quid vel scribebas, vel lectitabas, & quicqd̄ oñi surripere a negocijs po-
teras, id omne ad rerū cognitionē, & laudatissimaz artiū studiū confere-
bas. Ita q; tuo ipse ingenio, prestatissimisq; moribus delectatus, qua tem-
pestate mercaturæ grā proficiscebaris in Mediam, ac Persida, tibi tanq̄
suauissimū viæ comitē eum Ciceronis codicē dono dedit, qui de questis
onibus Tusculanis inscriptus est. Tu autē nunq; prætermittebas inter
molestissima etiā negocia tua usq; aliqd̄ ad me scribere, & te, et amicitia
nra dignū. Nunc aut̄ posteaq; pecuniosior factus es, neq; rñdes unq; ab
me p̄ape lris prouocatus, neq; lectitandis libris, ut audio. operā ullam
indulges, sed totus es in lucro. Itaq; non possum non odisse diuitias tuas,
quæ nō modo mihi te, sed ipsi etiā tibi abstulerunt. Nisi fortassis una
cum paup̄tate & facilitate abs te oēm humanitatē abdicaueris, factusq;
sis sup̄bior. Quid em̄ aliud opiner, cum nihil respondeas. Q, si aliud est
in causa, cui necesse est inseruire te, fat ut sciam, quo vel ignoscā tibi, vel
miserer tui. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalen. Maias. M. cccc. xli.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Mario filio. S.

Vxoris mortē filio nunciat, eumq; domū reuocat.

Et sunt res hūanæ mutabiles oēs, ac fragiles, & caducæ, Theodo-
ra Chrysololina mihi dilectissima uxor, & tibi m̄ indulgentis-
ma, ad pximū quintū Nonas Maias, qui dies erat Mercurio dica-
tus, hoc ipso anno, q̄ est a natali Chriano q̄dragesimus primus sup̄ mille-
simū quadringētesimū, naturæ deoq; cōcessit, id qd̄ mihi adeo acerbū
fuit, ut in vita nihil potuerit accidere acerbius. Scio me tibi fletus singul-
tusq; nūciare. Nā ne ipse qdē potui me a lachrymis cōtinere. Ceterz qm̄
ea lege, necessitateq; nati sumus, ut oēs aliqñ moriamur, equo aio tantū
hoc vulnus feram⁹, necesse est. Tu fac, ad nos q̄primū reditū matures.
Nā nihil est, q̄ istic diutius ips teras, qñ quidē in lraꝝ studio, quaz grā
Constantinopolin es pfectus, non mō non pficis, sed etiā quæ ab nobis
abiens didiceras, amiseris, usq; adeo studiosū te, diligentēq; p̄stitū. Va-
le. Ex Medio. pridie Kalen. Iunias. Anno a natali Chriano. M. cccc. xli.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.

Arguit quendam illiberalitatis.

C iij

P A G I N A

Emo te uno accipiendo facilius, te rursus nōo difficilius dando.
Tu me liberalitatis plurimū laudas, et hāc virtutē extollis orōne,
 ac recte tu quidē. Ceterū quā ipse virtutē tantifacere videris, cur eā
 minus amplecteris: Es tu sane librorū officina, sed ex tua ista taberna libra
 ria nullus unquē p̄dit codex, nisi cū quōstū. Quid tādē adeo te libris ingurgī
 tas: Quibus utinā, ut par est, uteris. Ego petij abs te Strabonē geogra
 phū excubendi grā, cū mihi librarius eēt domi, reddita mihi sē a te v̄ba
 cū assentatiōe p̄multa, ad rē autē nihil. Petis a me nūc Sextū Empericū,
 eius excubendi grā, gero tibi morē, sed ea conditiōe, ne mutuū tibi iure
 doni asscribas. Quare fac, ut ad me meus redeat codex, cum suo apud te
 officio functus fuerit. Vale. Ex Mediolano. iij. Idus Iunias. M. cccc. xli.

¶ Franciscus Philel. Francisco Barbaro. S.

Excusatoria epistola.

Adhortationē tuā nō inuit⁹ audiui, quippe quā norim eā p̄ficisci a be
 niuolētissimo in me aīo. Itaq; hēo tibi grās. Verū id quōz aīo veli
 tecū volutes, nō esse in ei⁹ p̄tate quā nauiget Euxinū, ire saepe quō velit, sed quō
 v̄ti traxerint. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalen. Apriles. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Leonardo Iustiniano. S.

Excusatoriae literae.

Si possem tuo uti cōsilio, nihil oīm mallē, sed quōd te nō latet, t̄p̄is has
 benda est rō. Quōd quō min⁹ facit, is certe prudēs esse non p̄t. Cetera tecū
 is cōmētabit, quō tibi l̄ras reddidit. Nā quicquid exposuerit, id ab me totū p̄
 fectū existitāto. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalē. Apriles. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Catoni Sacco iureconsulto. S.

Officium filio petit.

Puto Mariū filiū p̄pediē apud te fore, nā eū expecto quōtidie. Debet em̄
 soluisse ex Thracia, estq; remigatur⁹ p̄ padū. Cū istuc appulerit, aut
 ipse tu ei cōsule de equo, aut me facito quō primū certiorē, quo equū iubeā
 aduolare ad vos. Vale. Ex Mediolano, Idibus Maijs. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Albertho Zancario. S.

Hortatur amicum ad scribendum.

Nolo tibi unquē persuadeas Alberthe Zancari, eo me esse īgenio, ut
 simul cū loco animū quoq; īmutē. Quinimo etiā cum sum Mes
 diolani, videor usq; Bononiā agere, adeo me istius florētissimae
 vestræ urbis mēoria tenet. Quid igit de te putas, cuius suauissimi, facile
 limiq; mores semper habitāt me cū die noctuq;. Quō si min⁹ frequēter meae
 l̄rae ad te aduolāt, id vel occupationibus meis dāto, vel tibi fortasse ipsā
 qui negligētior factus es. Nam si saepius ad me scriberes, cogerer etiā ipse
 vim afferre meis quibusq; negocijs, ne te frustra scripsisse iure queri apud
 me posses. Itaq; posthac quid tibi faciendū sit, tenes. Velim me certiorē
 facias de oībus rebus tuis. Nam quanquē varij istinc rumores afferūtur,

ego tñ ea certissima esse arbitror quecūq; a te accipio. Non em̄ ipse es, qui aliud dicas, aliud sentias. Proinde si de te me velis trāquillo esse aīo, tac liqdo intelligā, quo in statu yfaris, q̄ viuis & tibi, et tuis. Idq; ut facias, te etiā atq; etiā rogo. Nā de rebus tuis nō possum nō esse sollicitus. Vale. Ex Mediola. xiij. Kal. Ianua. Anno a natali Chřiano. M. cccc. xliij.

¶ Fran. Philel. Guarnerio Castellioni iurecōsulto, ducaliquo senatori. S.
Accepisse se munuscula dicit amici, sed posthac leuiora se malle.

T leporē, et capos, et pdices, q̄s dono misisti mihi, cū vidi libēter, tū iucūdiſſime accepi. Nā et ingeniū delicatioribus fouet obsonijs, redditurq; acutius, & accipere a te dona tali, tātoq; viro, nō fit sine laude mea. Recte em̄ Horati⁹. O et p̄ſidiū, & dulce decus meū. Quancūq; ego, ut īgenue tibi fatear q̄d sentio, lautioribus istiusmodi esculentis nō admodū uti cōsuevi, nō q̄ gustus mihi sit rustican⁹, aut agrestis, sed qm̄ videor didicisse, q̄ habitius est corpus, eo īgeniū reddi crassius. Quis aut̄ nesciat istiusmodi q̄busq; cibis corpora effici lautiora: Itaq; si me amas, leuioribus munusculis mecū age, peponibus, prunis, psicis malis, pyris, vuisq; ac ficibus, ne deteriorē efficias, quē meliorē debes. Vale. Mediolani ex aedibus nr̄is. iij. Kalen. Ianua. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Saxolo Pratenſi. S.

Excusat se cur librum non mittat.

Pollucē quē petis, libētissime ad te darē, si penes me foret, sed hospitat iam pridē apud Harpyā, hoc est apd' Ioannē nr̄m Aunispā, qui ea conditōe libros accipit mutuo, ut restituat nuncq;. Dabo tñ ad eū lras, curaboq; vel hūanitate, vel iurgio, ut Pollux redeat domū, quē deinde cōtinuo tibi mittā. Vale. Ex Mediola. iij. Kalē. Ianua. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Guiniforto Barzizio. S.

Arguit amicum iniusticiæ erga se.

T scām est p̄ceptū, & euāgelicū, ne alteri faciamus, q̄d nobis fieri nolum⁹. Id p̄sæpe legisse te certe scio, es em̄ totus sis tui. Quo fit, ut magis mirer, non idē a te obseruari, q̄d didiceris. Scis em̄ ab Aristotele q̄s usurpatū, nō satis esse virtutē scire, nisi etiā boni simus. Quid hæc sibi velit oīo, nō te p̄terit. Tū igit̄ fuerit ita moderari tibi, ut nihil quesisse videaris, q̄d ipse grauiter sim laturus. Est mihi tecū a patre tuo eruditissimo illo, optimoq; viro familiaritas, q̄ tibi sancte, atq; inuiolate tuēda est. Vale. Ex Mediola. iij. Kal. Ianua. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Bornio Salæ Iureconsulto. S.

Officium suum narrat.

Quid egerim in cā amici tui, ex eodē ipse debes iam corā accepisse. Nā est a me nihil sane p̄termissum, q̄d ad ei⁹ vel rē, vel dignitatē ptinere sim arbitratus. Et ut mea fert opio, lōge plus est apud hūc meū clementissimū principē mea opera consecutus, q̄ vel optare fuisset

P A G I N A

ausus. Tu si qd est aliud, qd a me tua cā fieri velis, id si scripseris, nō scripseris frustra. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalen. Ianuarias. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Francisco Barbaro. S.
Laudans quēdam, cōmendat eum amico.

Non equidē ignorabā fore, cum Cyriacū Anconitanū tibi essem cōmendaturus, ut dīceres, agi ab me acta, quippe cui vir ipse sine ulla etiā mea cōmendatione cōmendatissimus sit, cū virtute sua, quæ haud est vulgaris, tum ea diligētia, qua in suscitādīs mortuis unus omniū primus utitur. Quē enim unq̄ hmōi laborē suscepisse, aut audīuimus, aut legimus, ut ex uniuerso prope terrarū orbe quicquid in ullis usq̄ lapidibus notatū lris aut græcis, aut latinis unq̄ fuerit, id reportaret ad nros? Verū eo is tibi hoc tpe gratior esse debet, q̄ ad te Barbarum refert nōnulla pulcherrima epigrāmata, quæ apud Barbaros Asiæ populos repperit. Ex quibus ipsis habent pleraq̄ memoratu digna. Quare hunc hoīem ita tibi cōmendo, ut intelligas mihi quoq̄ esse charissimū. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalen. Ianuarias. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Leonardo Iustiniano. S.
Cōmendatiua epistola, & laudis plena.

CYriacus Anconitanus cū Venetias peteret, a me petijt, ut se tibi lras cōmendarē. Id feci eo libētius, q̄ non eē ignarus hoīem tibi fore nō iniucundū, p̄sertim q̄ ferat secū nōnulla priscae vetustatis monumēta, & eulogia, & epigrāmata, & alia pleraq̄ scripta, q̄ ex lapidibus vetustissimis in Asia, Græciaq̄ collegit. Hūc igit verū ita velim & vultus hilaritate, & sermonis comitate excipias, ut eos soles, q̄s dignos existias, ab q̄bus tuū splēdidissimū nomē per orbē terre lōge, lateq̄ p̄dicet. Nuncq̄ em̄ quiescit Cyriacus, q̄ eā sibi ducit q̄stuosissimā mercaturā si qd ab primis illis usq̄ Arcadibus (q̄s ante solē & lunā extitisse fabulatur) mēoria dignū inuenerit, in Italiāq̄ aduexerit. Quid sit opus factū, intelligis. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalen. Ianuarias. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.
Et sibi, & amico bene esse gaudet.

T ipse bñ hēo, & te ex lris tuis bñ valere audio. Itaq̄ utriq̄ nrm & gratulandū iuxta, & lætandū est. Id q̄d ut q̄diutissime fieri liceat, vehemēter opto. Vale. Ex Medio. iij. Kalē. Ianua. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Ioannocio Manetto. S.
Monenti ut sibi caueat, gratias agit.

Communis ille familiaris noster me corā monuit tuis verbis, ut a Barbadoris mihi cauerē, qm̄ occulti nescio qd cōsilij hnt cum his homibus, qui mihi vel nullo errato meo infesti sunt. Habeo tibi gratias mi Ioannoci, qui nulla fortunæ inconstātia deterreris, q̄ minus mihi semper bñ consultū cupias. Cæterū esto bono de me anio. Nam

ira munitus sum, ut nullę hoim insidie mihi possint incōmodare, q̄ppe qui & prudētię utor armis, & apud eū sum principē, qui vel dormiētibz nobis oīa rimet, oīa custodiat, adeo ut nullus oīno sit locus insidie. Consiliū tñ tuū non mō non contēno, sed facio plurimi, amplectorq; libentissime. Et operam dabo, ut re ipsa intelligas nihil frustra scripsisse te. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalen. Ianuarias. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Jacobo Constāto equiti aurato. S.

Accusat amicū rarissimę scriptiōis, & officiū suū illi spondet. **V**Nas tandē aliquādo lras tuas accepisse me, duco equidē miraculū loco. Putabā em̄ te nullū iam esse, q̄ tādū nihil pro tua pristina cōsuetudine mecū obstreperes. Cæterū ita solent pleriq; oēs fortunari, qui lætissimis in rebus non amicorū modo, sed sui ipsorū obliuiscunt. Q̄ aut̄ mihi fortunā meam gratularis, id tibi licet facere merito. Sum equidē apud sapientissimū, munificentissimūq; huius tempestatis Principē, & eundē optimū sane virū, ducē hunc Mediolani Philippum Mariā. Petis ut huic te & notū, & cōmendatū faciā. Id mihi facilimū factū est. At faciā certe. Verū mihi declares velim q̄ tibi sit mens, qui cogitatus tui, quo intelligā quid tibi agendū sit. Hęc a me sunt non temere scripta. Si te mihi penitus recluseris, potero tibi fortasse consiliū dare nō inutile. Vale. Ex Mediolano, pridie kalen. Ianua. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Albertho Zancario.

Vicissitudinem literarum postulat.

Desyderare te literas meas, æquō anō, facileq; patior, quippe qui existimē abs te amari me plurimū. Miror tamē quid serius adeo mihi scribis. Causam reijcies scio in occupationes tuas. At debes me quoq; arbitrari minime esse ociosum. Itaq; officiū meum aut tibi non est accusandum, aut tuum tibi minime probandum. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalen. Ianuarias. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Bornio Salæ iureconsulto. S.

Breuitatem literarum subaccusat.

Perijucū dæ fuerūt mihi lrae tue vel pbreues, fuissent lōge iucūdiore, si atticū te, q̄ lacōnicū maluisses. Cæterū ne sis me q̄ breuitate ipsa superior. Vale. Ex Mediolano, pridie kalen. Ianua. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Petro Thomasio phō, ac medico. S.

Excusat se rarę scriptiōis.

Accusas me negligētię, q̄d equidē permolestē ferrem, si cuiq; me nossem indulgētię obnoxiiū. Nam quis alius me uno in amicos diligētiore? At nullę meę tādū lrae tibi sunt redditæ, quasi aliqd tu mihi per diu scripseris, cui vicem ipse minus reddiderim. Noli igitur ea torquere in me tela, quæ iure optimo retorqueant in te. Cæterū istius modi desyderiū tuū non difficulter me expleturū polliceor, quatenus

D

P A G I N A

per temporis conditionē mihi licuerit. Id tum fiet, si oīs sermo noster, oīs scribendī cōsuetudo de Musis futura sit, & de his rebus, q̄ nihil habeant cōe cum publicis actionibus. Ego, q̄d scire postulas, bñ valeo, meaq; fortuna contētus sum. ~~Pauca appetenti, pauca etiā satis sunt.~~ Quotidie
 * mutare coelum, homīs esse duco & inconstātis, & morosi, p̄sertim ubi id ab re fiat. Vale. Ex Mediolano, Kalē. Iulij. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.

Librum excribendum petit. *606 den*

NOui ex ip̄a usq; Constatinopoli esse tibi recōditos nōnullos Theophrasti libros, & eos maxie, qui ^{de} ~~περί φυτόν~~ ^{de} ~~πρωτόν~~ inscribunt. Hos ego mihi excribi cupio. Estq; mihi cōmode paratus librari⁹ græcus. Itaq; rogo te, ut codicē illū mittas ad me q̄primū, redditurq; itē ad te p̄pediē. Noli obsecro ullā excogitare cām, aut cōfictā, aut verisimilē, q̄ fiet mihi minus morē geras, ne ipse itē cū meo aliq̄ volueris uti officio, par pari referre cogar. Vale. Ex Medio. xv. Kal. Augu. M. cccc. xliij.

¶ Fran. Philel. Scæuræ Corti, ducali senatori, ac iurecōsulto. S.

Cōmendatiua epistola non vulgaris.

I perspectū haberē & exploratū aīm erga me tuū, non tā mltos n̄ p̄sape tibi cōmēdarē. Sed cū aīaduenterim nuncq; isse frustra meas ad te l̄ras, non sum veritus etiā hoc tpe tibi cōmēdare istius hoīs cām, qui tibi reddidit meas l̄ras. Q; eo facio maiore cū fiducia, q̄ mihi videor intelligere virū bonū, et p̄modestū iniuria trahi p̄ fora, ut q̄ pecunia sit inferior, ab eo opprimat, q̄ solis opibus sit superior. Ceterū nō ui inocentiā tuā, & animi magnitudinē, scio nō patieris l̄ras meas fuisse vnlgaris. Vale. Ex Mediolano. Kalen. Octobribus. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Bornio Salæ Iureconsulto. S.

Excusat se raræ scriptiois.

ACcusare negligētiæ me videris, q̄ iā diu ad te nihil scripserim, q̄ si tua sit diligētia singularis, qui vix unas reddideris l̄ras post meas denas. Itaq; tibi cauendū est, ne tua in te retorq̄ant iacula, q̄bus iure cōfodiaris. Qd̄ si fieri ab me nolis, cura æquior in me sis, l̄ras tñ tuas vel pbreuis legi plibenter, q̄ in his lectitandis agnoui veterē tuā urbanitātē. Vix dici queat, q̄ntū me teneat desyderiū & vidēdi, & amplectēdi tui. Qd̄ nobis cū locorū interuallū auferat, reddat id saltē l̄rarum vicissitudo. Vale. Ex Mediolano, Nonis Octobribus. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Albertho Zancario. S.

Accusat accusantē de raritate l̄rarum.

Nteuertis tu qd̄ mi Alberthe, ut q̄ negligētiæ accusandus, mihi obijcias indiligētiā. Numeres velim, q̄t ad me l̄ras dederis, post ea q̄ a vobis Mediolanū solui. Q; si meas ex tuis scrinijs erueris, itelliges, uter n̄m magis sit excusatiōe dignus. Nec est mihi molestū

in, q̄ mearū eplaz tenearis desyderio. Diligis em̄ me, quē qm̄ corā vis
dere, amplectiq̄ nō licet, q̄ris istiusmodi solarij genus ex lr̄is nr̄is. Quare
si velis crebritate uti, id facillime cōsequeris, si minus ipse obmutueris.
Qm̄ enim frustra ad me scribis, q̄ minus tibi cōtinuo r̄ndeam? Car: q̄ ut
cūq̄ res habeat, scribā ad te ps̄ape vel ad satietatē usq̄, quotiēs ociū dae
bit. Vale. Ex Mediolano, Nonis Octobribus. M. cccc. xliij.

¶ Fran. Philel. Guarnerio Castellioni, ducali Senatori, ac iurecōsulto. S.
Promissa adimpleri petit.

Quod & proximo anno ac itē superiore mihi pollicitus es, tuæ fue-
rit humanitatis præstare deniq̄. Scis em̄ me nihil petisse. Nunc
autē postulo, ut quod ultro te facturū obtuleras, effectū reddas.
Quod si præstiteris, habebō tibi gratias non mediocres. Vale. Mediola-
ni ex ædibus nostris. viij. Idus Octobres. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Bornio Salæ iureconsulto. S.

Orationes mittit amico.

Vas ab me orōnes petieras, ad te dedi, fertus ^{hinc} q̄o, qm̄ his carebā
q̄ Hospitabant em̄ apd' amicū iādiu. Nā neq̄ meorū scriptorū mā-
nus, q̄ nūmorū sum liberal'. Quare iniuste hi agūt oēs, qui abuz-
tant benignitate mea. Non em̄ oēs s̄t Bornij, quo qdē uno gratū magis
vidi aliū neminē. Vale. Ex Mediola. v. Kalē. Nouēbres. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Francisco Barbaro. S. Excusat se:

Dhortatio tua mihi maiorē in modū pbari debet, utpote q̄ ab
a optimo aīo manat, meiq̄ amatissimo. Verū q̄ mare īgressus in
vehemētioris fluctus inciderit, nō q̄ velit, sed q̄ ingruentiū ven-
torū flatus traxerint, nauigare cogit vel iuitus. Itaq̄ ex tpe cōsiliū capias
tur, necesse est. Vale. Ex Mediolano, pridie Kal. Nouēb. M. cccc. xliij.

¶ Fran. Philel. Normāno Albiçio. S. Corripit quendā.

Tu me obtūdis lr̄is tuis. Quare mihi irasci nō debes, si minus sepe
tibi r̄ndeō. Nā ea petis quæ p̄stari non possunt. Prudētius tibi con-
sulueris, si p̄ris viri grauissimi, sapientissimiq̄ malueris, q̄ tuo uti
consilio. Nescio tibi assentari mi Normāne. Homo sum libero ingenio,
nihil simulati præ me fero. Dum tibi mauius q̄ patri obsequi, oibus es
ridiculo. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalen. Nouēbres. M. cccc. xliij.

¶ Franciscus Philel. Rainaldo Albiçio equiti aurato. S.

Spem adimit cuidam:

Puto iā pridē te vel abuzq̄ Florētia, cū apud vos agerē, cognouisse
haud obscure, eo me esse īgenio, ut v̄bis pascere didicerim neminē
illosq̄ longe minus, q̄ mihi iure s̄t diligēdi. Itaq̄ ne inani alaris spe,
nihil hic video, qd̄ faciat in rē tuā. Rem paucis tenes. Aliūde tibi cōsulas
oportet. Nec velim tibi psuadeas, me tua cā laborē ullū aut fugere, aut
fugisse. Sed ita res habet. Vale. Ex Medio. pridie Kal. No. M. cccc. xliij.

D ij

P A G I N A

¶ Franciscus Philel. Francisco Scalamōni equiti aurato. S.

Bene sperare iubet amicum.

Egi de prętura Mediolanēsi apud hunc nobilissimū Principē amice & accurate, feci q̄ intelligeret & qui esset, et quanti faciendus. Non difficulter se psuaderi passus est. Delectatur em̄ viris doctis, clarissimisq̄ ingenijs. Itaq̄ nobis spem dedit nō vulgarē. Iussit em̄ nomē tuū referri in cōmentarios. Quantū mihi videor intelligere, noster breui futurus es. Interim ea para, meditare, cogita, quæ nostro huic magnanimo principi voluptati, tibi vero futura sint honori. Et ut magis armatus sis delectatur hic princeps his homībus, qui quemadmodū tu, astra sapere videntur, si forsan quicq̄ sapiunt a strorū potius q̄ rastrorum. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalen. Nouembres. M. cccc. xliiij.

¶ Franciscus Philel. Rainaldo Albicio, equiti aurato. S.

Accusat quēdam torporis, & negligentię.

Qvæ mihi sit snia de re v̄ra Rainalde Albici, dicā sane haud obscure. Nimiā video in uobis oībus viris optimaibus negligentia, qui tanq̄ speretis scđa oīa vobis dormitātibus p̄ v̄ra volūtate, optatisq̄ euctura, nullo utimini nō mō consensu iter vos, sed ne cōsilio q̄dē. Nā quē æstimetis rebus v̄ris affuturę, si vobisip̄s vos defueritis. Et vigilandū est, mihi crede, & paranda oīa, q̄ntū in vobis sit, q̄ ad victoriā spectāt. Atq̄ ut uno v̄bo oīa p̄stringā, nihil eorū faciendū est, q̄ facitis. Ponite añ oculos inimicos v̄ros, illosq̄ in obeundis negocijs imitamini. Id si feceritis, breui futurę spero, ut & patriā teterrīa oppressam seruitute, in pristinā libertatē, dignitatēq̄ vendicetis, & vobisip̄s per q̄ optime cōsulatis. Qd̄ si secus feceritis, & illi male, & vobis oībus miserrime p̄spicietis. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalen. Nouēbres. M. cccc. xliiij.

¶ Franciscus Philel. Petro Candido Leuco Decēbri. S.

Inuidiam carpit.

Inter maxima, innumerabiliaq̄ mala, quæ tristis inuidia præ se fert, id esse boni animaduerto, q̄ nemini magis nocet, q̄ sibi. Itaq̄ tua te torqueri insania, non moleste fero. Vale, & aliquando resipisce. Ex Mediolano quinto Idus Februarias, M. cccc. xlv.

¶ Franciscus Philel. Antonio Raudensi theologo. S.

Quotusquisq̄ quid significet.

Vo scato accipi cōueniat, quotusquisq̄, & si non dubito nosse te, in quoniā id a me req̄ris, paucis accipe. Idem scare puto quotusquisq̄ in singulari nūcro, q̄d nomē numerale quot, ut Quotusquisq̄ est qui aliter sentiat: pro eo q̄d dicimus, q̄t sunt qui aliter sentiant. Nam qui dicūt, quotusquisq̄ idē significare q̄d aliquis, vehementer errant, id q̄d ex Cicerone, omniq̄ vetustate licet intelligi. Vale. Mediolani ex ædibus n̄ris, Idibus Nouēbribus, M. cccc. xlv.

¶ Franciscus Philel. Baueriæ phō, ac medico. S.

Bœoti dialectica excribi postulat.

DEbes non esse oblitus, q̄ me semp Bœoti opera delectarint, cū in
omni facultate, atq; disciplina, tum ea maxie, quæ scripsit in diale
cticis, in qbus ipsis mihi visus est excelluisse plurimū. Quæ igitur
noua tantus vir de syllogismis categoricis, hypotheticisq; præcepta
adinuenit, ea mihi excribi cupio. Itaq; a te p̄to, contēdoq; ut eorū libro
rum copiā facias mea causa eruditissimo, atq; disertissimo, iurecōsulto
Bornio Salæ. Is em̄ librariū aliquē parabit, qui eiusmodi prouinciā sit
obiturus. Vale. Ex Mediolano. iij. Nonas Martias. M. cccc. xlvi,

¶ Franciscus Philel. Francisco Ochæ. S.

Sollicitus est de ludimagistro.

Bartholomeus Catias Nouariensis iurisconsultus me nuper consū
luit, quē idoneū ipse censerē, qui Nouariensem adolescentiā bonis
& lris, & moribus institueret. Itaq; tu mihi cōtinuo venisti in men
tem. Audiuit vir ille de te libenter, petijtq; q̄ primū curarē certior a te fie
ri, velles ne Nouariæ ludū aperire. Volunt em̄ ij ciues eiusmodi virū,
qui & grāmaticā simul & rhetoricā doceat publice. Tu igit si rē p̄bas,
ostende mihi p̄pediē, quantū nūmōrē tibi cōstitui velis p̄ hmōi annuo
munere. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalen. Maias. M. cccc. xlvi.

¶ Franciscus Philel. Pallanti Stroçæ equiti aurato. S.

Iniuriam se ferre posse ostendit.

Vix dici queat q̄ me delectarint p̄ximæ tuæ lrae. Nullū em̄ officiū
omisiisti neq; boni viri, neq; amici hoīs. Monuisti & prudēter, &
bñ. Sequar equidē consiliū tuū, moderaborq; mihi, & si nō absur
de iā bilis excādescebat. Is em̄ sum, q̄ iniuriā ferre possim, cōtumeliā ve
ro nullo pacto possim, nec etiā velim. Nā iniuriā ferre prudētis homīs,
moderatq; duco, cōtumeliā vero & stulti, & fatui. Faciā igitur q̄d hor
taris. Tibiq; velim persuadeas, neminē oīm amicorū esse hac tēpestate te
uno mihi chariorē. Vale. Ex Mediola. v. Idus Ianua. M. cccc. xlvij.

¶ Franciscus Philel. Bernardo Iustiniano. S.

Aduentū suum prædicat, & saluū conductū petit.

Cupio oīno vos visere ad resurrectionē dñicā, quo & tuo, reliquo
rūq; amicorū mutuo cōspectu frui, colloq; liceat, & certa hone
statis lege q̄ mihi istic negocia s̄, cōponant. Quare si me amas, da
operā, ut tuta mihi ad vos pateat accessio, ne publicæ principū s̄tates
(si quæ tandē hæ sint iter vestrā nostrāq; remp.) priuato obsint officio.
Præterea ut scis, nō minus sum Venetus, q̄ Mediolanēsis, utraq; em̄ ciui
tate donatus sum. Vale. Ex Mediola. Kalen. Februa. M. cccc. xlvij.

¶ Franciscus Philel. Sceuræ Corti, eqti aurato, ac iurecōsulto. S.

Accusat silentiū cuiusdā, & lras, & noua petit.

D iij

P A G I N A

Abellariū ad te in Germaniā pficiscentē non sum passus ire vā
 cuū meis lris. Ex quarū delectatiōe poteris facile cōiectare, quāta
 me puaueris voluptate, q̄ eidē tabellario Mediolanū mō repe
 tenti, nullā ad me epistolā dederis. Et fecisti p̄feto (pace tua dixerim) in
 humane & illiberaliter, q̄ cū ad alios scriberes, hoīs amicissimi sis oblie
 tus. Sed q̄ maior est beniuolētia nra, eo fortassis existimasti magis licere
 tibi uti mecū silētio p̄ lras, p̄sertim in istis Germaniæ niuibus, quarū frī
 gore digiti q̄nq̄ stupeant, ac rigescāt. Itaq̄ ignosco excusatōi tuę, modo
 ista posthac uti nolis. Quare fac, ut erratū cumulatissimē refartias, ope
 rāq̄ des, ut aliqd̄ noui reportes in Italiā tecū, q̄d musarū nraq̄ intersit.
 Non em̄ fieri p̄t, qn̄ ep̄s Aeneas, vir doctrina, & eloquētia singulari,
 egregiū aliqd̄ iuenerit in tot, ac tā plenīs & puluerulētis bibliotecis Ger
 manię. Vale. Ex Mediola. pridie Idus Februarias. M. cccc. xlvij.

¶ Franciscus Philel. Guiniforto Bagigio iureconsulto. S.

Scire desyderat mentem Principis.

Quod ad Principē Marchionē scripserim, nō te latet. Quid autē ea
 in re decreuerit, nosse cupio. Rogo igit̄ te, ut qm̄ non mediocriter
 nrā interest, q̄ sit istius mēs Principis, q̄ primū intelligere cures p̄
 virili parte, efficiasq̄ ne diutius nobis expectandū sit. Erit hoc mihi per
 gratū. Vale. Ex Mediolano. Idibus Februarijs. M. cccc. xlvij.

¶ Franciscus Philel. Antonio Trebano. S.

Quendam accipit in amicitiam.

Antonius Florētinus fictor & excussor egregius æque tēpestare
 nrā atq̄ Praxitelen apud priscos memorāt, Scopāve, aut Phidis
 an aliquē, & te diligit plurimū, & mihi est charissimus. Itaq̄ a
 me petijt, ut te in familiaritatē beniuolentiāq̄ acciperē, quippe q̄ mei stu
 diosissim⁹ sis. Cupere em̄ se nō secus suos amicos oīs fieri meos, atq̄ ip̄e
 est. Quare ut & homini amicissimo, & hūanitatis officio faussacerē, ite
 circo hasce lras ad te dedi, ut tibi p̄petuo testes eēt singularis dilectiōis
 erga te meæ. Vale. Ex Mediola. iij. Kalen. Martias. M. cccc. xlvij.

¶ Franciscus Philel. Petro Thomasio phō, ac medico. S.

Hortatur amicū, ut exēplo suo sapius scribat.

Expectabam quotidie tuas lras, quibus de his om̄ibus fierē cumus
 latissime certior, quæ mea interesse censes. Tamē cum interim
 iste nuncijs ad te iret, non eum sum passus meis literis vacuū pro
 ficisci. Te autem vel hac in re meo exemplo uti velis, etiā atq̄ etiam ro
 go. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalen. Martias. M. cccc. xlvij.

¶ Franciscus Philel. Francisco Barbaro. S.

Inuchit̄ in tabellarios negligētes, & p̄missa impleri petit
 Equē tuā humanitatē laudo, atq̄ tabellariorū accuso vel negli
 gentiā, vel perfidiā in reddendis lris meis. Intelligo cām quare

nihil rñderis, cum qđ esses rñsurus, ignorares. Reliquū est, ut qđ tuis lris
qđamicissime polliceris ac recipis, & diligenter pficias, & qđprimū. Hoc
erit mihi tam gratū, ut imortalibus bñficijs me tibi obstrictū forte pro
fitear. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalen. Martias. M. cccc. xlvij.

¶ Franciscus Philel. Bernardo Iustitiano. S.

Tabellarij occasione eadem iterū se scribere dicit.

¶ Vuanqđ mīme futurū dubitabā, qđ abs te mihi lra ppediē red
derent, tñ cū estimassem nequaqđ tibi fore ingratiū, si publicus ta
bellarius aliqđ itē lra mearū ad te deferret, scripsi rursus, eadē
scilicet qđ antea. Itaqđ velim cures, ut ad resurrectionē dñicā pateat mihi
tutus ad vos accessus. Vale. Ex Mediola. iij. Kal. Martias. M. cccc. xlvij.

¶ Franciscus Philel. Iohanni Ferusino iureconsulto. S.

Mortem Principis narrat.

¶ Quid me dolore pene cōficit ac macerat, acerbissimū tibi hae lra,
& luctuosissimū afferūt nunciū. Proxima em̄ nocte, qđ Idib⁹ Aus
gustis successit, hora scđa splendidissimū illud Principū dec⁹ atqđ
lumē Philippus Maria Anglus Mediolanensiu dux, cū vētris pfluuiō
aliqđ dies dissoluere, naturae deoqđ cōcessit. Tota ciuitas est in fletib⁹ ser
nioqđ cōficiē. Neqđ qđ cōsilij capiat, satis nouit. Tumultuaria sūt oīa. Nā
neqđ auditū fuerat adhuc, tñ Principē a grotatōe detineri ulla, cū repen
te clamor sublatus est, eū vita excessisse. In hac tñ re, oīm pturbatiōe, vi
dentur oēs publicā libertatē appetere. Quid secutus sit, augurari nescio
Vehemētissimae mihi vident procelle tēpestatesqđ impēdere, p̄sertim qđ
hostes potētissimi sint in ipsis fere portis, & hic in tā repētino infortunio
paratū sit nihil. Ni deus ipse puidet, maximi fluctus, nafragiaqđ sequē
tur. Vale. Ex Mediolano. xvij. Kalen. Septēbres. M. cccc. xlvij.

¶ Fran. Philel. Albertho Zancario. S. Romā se petiturū dicit.

¶ Reui ad te ibo Romā petiturus, nisi ab his fuero ipeditus, qđ no
uā huic p̄sunt reipub. Quas lras tuis alligatas acceperis cura qđ
diligentissime redditū iri. Nam id te facere mea plurimū inter
est. Vale. Ex Mediolano. iij. Idus Septembres. M. cccc. xlvij.

¶ Franciscus Philel. Petro Thomasio philosopho. S.

Libros commendat amico.

¶ Quid duos Hipocratis libros in latinū cōuertit eloquiū, alter de
flatibus, alterū de passionibus corporis, dedi ad te, ut proximis
lris petieras. Hos cū legeris pro tuo arbitratiōe, cura ut ad me res
deant. Scio em̄ non facies, ut mei quidā amici antehac apud vos cōsues
runt, qui qđs libros mutuo potius (ut videt) qđ cōmodo & ad cōstitus
tum tps accepissent, ita verterūt in usum suū, ut apud dñm ius nullū reli
lictū videat. Sed hae tecū iocatus sim. Noui em̄ bonitatē & integritatē
animi tui. Vale. Ex Mediolano. Idibus Octobribus. M. cccc. xlvij.

D iij

P A G I N A

¶ Fran. Philel. Matthiolo Perusino phō, ac medico. S.
Iocatur in medicum.

T V me negligētiæ videris accusare, cū nulla unq̄ diligētia uti con-
sueueris, nisi circa rē fortasse pecuniariā, cū aliquē ægrotū sanandū
acceperis, cui cū pmiseris, receperis, spononderisq̄ futurū, ut intra
octidū omni aduersa valitudine liberet, in mēsis traducis duos, & am-
plius, & bis hoīem lactās, p̄cunijsq̄ emulgēs. Sed hęc recū iocatus sim,
cū tu serio facis oīa quæ referant ad quęstū. Verū hęc medicis vobis le-
gitima sunt, ut vel celeriter hoīem perimatis, vel ægrotatione diuturna
cōficiatis. Ratio v̄ra oīs referit ad lucrū. Et accusas me negligētiæ, q̄ unus
oīm sis negligētissimus. Vale. Ex Medio. xv. Kalen. Ianu. M. cccc. xlviij.

¶ Franciscus Philel. Iacobino Picheto. S.
Lactantium repetit.

S Vm ego tua cā Lactantiū aliūde mutuatus, quē intra qundecim dies
promisisti rediturū ad dñm. Tu eū codicem penes te habes iam p̄pe
annū, facisq̄ mihi non mediocrē iniuriā, cum tua causa ludere vide-
or virū optimū, mihiq̄ amicissimū. Prudētius tibi cōsulueris, si Lactan-
tiū dederis ad me cōprimū, ut cum tandē remittam ad dominū. Vale.
Mediolani ex ædibus nostris Kalen. Ianuarijs. M. cccc. xlviij.

¶ Franciscus Philel. Antonio Petrutio equiti aurato. S.
Conditionem se non posse accipere ait.

V am nouissimis lris tuis mihi cōditionē p̄posuisti, q̄ redire ad
vos, si id mihi facere eēt iā integrū, eam libēter acciperē. Sed cū
ob alias multas rōnes ea mihi uti nō licet, tum p̄cipue ob nouū
huius reip. statū, quo tpe nemo est sui iuris. Breui tñ futurū puto, ut tibi
ex mea snā rñdeam. Vale. Ex Medio. pridie Idus Ianua. M. cccc. xlviij.

¶ Franciscus Philel. Galeacio Cremēsi. S.
Neq̄ consilij, neq̄ auxiliij locum apud se esse ait.

A Liunde mi Galeaci tibi cōsule. Nā hoc tpe qd aliud tibi cōsulā,
nihil habeo. Vale. Ex Mediola. Idibus Ianua. M. cccc. xlviij.

¶ Franciscus Philel. Catoni Sacco iurecōsulto. S.
Negat se plura hoc tempore scribere posse.

E scio sane qd tibi sim rñsurus ad ea q̄ multa scripsisti, nō amice
minus q̄ iucūde, & p̄ tua cōsuetudine. Sed vides in q̄ tpa incide-
rimus. Itaq̄ ignosce tū breuitati l̄ræ, tum etiā q̄ non liceat aper-
tius loqui. Sed mittā aliquē ex meis ad te, ex quo mētem oēm meā cō-
gnosces. Vale. Ex Mediolano, Idibus Ianuarijs. M. cccc. xlviij.

¶ Franciscus Philel. Bessarioni Cardinali Nicæno. S.
Iliada se vendere negat.

E Am Homeri Iliada quā vir eruditissimus Theodorus Gaçes exeri-
psit mihi, & eam quidē magna cū impēsa atq̄ sumptu, facio tanti,

ut ne Crœsi quidē ingētibus illis, admirabilibusq; thesauris cuiq; sim
cessurus. Te autē pater reuerēdissime maiorē in modū miror, qui me cū
abusq; Constantinopoli noris, vel in publico discēdi ludo, ubi post obi
tū mei soceri Chrysoloræ, fuimus apud Chryfoco cē condiscipulū, mo
res arbitreris cū ætate mutasse, ut qui unus oīm liberalissimus esse cense
rer, benignitatē illā cum auaritia cōmutarim. Donare didici sæpe pmu l
ta, at vendere nihil unq; p̄ferim libros, q̄b̄s sane p̄ciosius nihil duco.
At hunc Homeri codicē tam charū habeo tā iucundū, ut vix quicq; in
vita magis. Itaq; ignosce in hac re mihi. Si qd aliud tibi possim ḡnificari
iusseris nihil frustra. Vale. Ex Mediola. x. Kalen. Februa. M. cccc. xlviij.

¶ Franciscus Philel. Albertho Zancario. S.

Non expedire ait, ut omnia scribat.

Quæ hic gerant, neq; ausim, neq; debeo scribere tibi. Scis em̄, non
decere incolā in aliena rep. esse curiosum. Oīs mea cōsuetudo hoc
tpe est cū libris. Itaq; semotus a pp̄aribus fluctibus, ne peream
naufragio, institui tādū in hmōi portu me cōtinere, donec aliūde secun
dus aliq; v̄tus aspiret. Vtinā mihi liceret ad vos ire. Quod qm̄ facere p̄
hibeor, modice ferā necessitatē. Vale. Ex Medio. kal. Feb. M. cccc. xlviij.

¶ Franciscus Philel. Petro Perleoni. S.

Corrigit insimulantem se negligentia.

Nvgaris tu qdem, cū negligentia mihi obijcis, q̄si tibi mores mei
sint incogniti. Nā quē unū vidisti unq; q̄ me diligētiorē? At qd
velis ad te scribā in tanto rez oīm turbine? Itaq; sine me tēporē
h̄re rationē. Tibiq; psuade tuā rem oēm non secus atq; ipsius meā mihi
cordi esse. Vale. Ex Mediolano, viij. Kal. Martias. M. cccc. xlviij.

¶ Franciscus Philel. Francisco Patricio. S.

Amicitia laudando, operam petit amici.

Quæ ipse in re tuo velim uti officio, Galeacius Cremēsis iste, qui
meas tibi l̄ras reddidit, diligēter corā exponet. Tu autē mihi ani
mus exploratissimus est. Amas em̄, obseruasq; me egregie. Nec
potes oblit⁹ esse, q̄ ego te sp̄ dilexerim. Nā tua tū doctrina, tū dicēdi ele
gātia testimoniū facit. Quod cū ita sit, reliquū est, ut re ipsa intelligā, q̄
etiā hoc tpe tibi sū cordi. Vale. Ex Medi. pridie. kal. Apri. M. cccc. xlviij.

¶ Franciscus Philel. Augustino Daco. S.

Inseruire sibi a discipulo desyderat.

Accipies ex Galeacio isto Cremēsi, q̄ meas ptulit ad te l̄ras, q̄ veli
abste curatū iri. Non em̄ ignoras, q̄ntū discipuli p̄ceptoribus des
bent, q̄s nō sec⁹ ac parētes colere, venerariq; oporteat. Quod qm̄ mīme
iḡras, tecū lōgior esse nolui. Vale. Ex Medi. pdie kal. apri. M. cccc. xlviij.

¶ Franciscus Philel. Angelo Actiolo equiti aurato. S.

Amici promissa non respondere suis ait.

D v

P A G I N A

Væ petenti tibi, Philippo Maria duce adhuc viuo, receperã de
q Cosmo medice, ea suavi oĩa, q̄ vero tu mihi neq̄ petẽti, neq̄ co
 gitãti es pollicitus, nusq̄ apparẽt. At nouit Colmus & egregie
 qdẽ, mecũ actũ esse nullo iure. Q, si extrema affect⁹ iniuria oĩa tibi cõdo
 nauĩ, qd factur⁹ sit Cosmus, apd̄ quẽ unũ te posse videris oĩa? Aut igit̄
 pmissã pfice, aut tibi debeo nihil. Vale. Ex Med. kal. apri. M. cccc. xlviij.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.

Illiberalitatis accusat amicum.

e Euno mi Aurispa nẽo est in accipiẽdo liberalior, in dando autẽ
 nemo rursus auarior. Quare ne pdigus iure possim a quoq̄ ius
 dicari, qd a me petẽs, ad te nõ ibit. Vale. Ex Me. x. kal. Sep. M. cccc. xlviij.

¶ Franciscus Philel. Antonio Parnhormitæ. S.

Amicũ certiorẽ facit de reb⁹ suis, et de statu ciuitatis petit cõsiliũ:

Cvm idoneus eẽt oblat⁹ nũcius, cui tuto lr̄as ad te darẽ, volui, cer
 tior fieres de rebus meis, q̄s p̄ nr̄a sũma atq̄ mutua beniuolẽtia,
 scio non secus te ducere ac tuas. Quãti me faceret, charũq̄ haberet
 diuinus ille dux Philippus Maria, nosti p̄ egregie. Quo extincto (qd sine
 lachrymis meminisse nequeo) apud hos ciuis subito est exortũ incredi
 bile qdã publicæ libertatis studiũ, cuius initia pu' cherrĩa extiterũt. Nã
 q̄ diu consensione sunt usi, res gesserũt & p̄daras, & maxias. Sed ubi re
 licta rõne publicæ utilitatis & gloriæ, ad ambitionẽ & auariitã animũ
 cõuerterũt, p̄ magnæ sũt inter eos discordiæ subsecutæ. Hinc em̄ Gebelli
 næ, illinc Gelp hæ emerferũt factiones, q̄ inter sese mutuis odijs æstuan
 tes, in ardẽtissimas flãmas breui exurgãt, necesse est. Videre videor hor
 renda p̄pediẽ emanatura incẽdia, q̄ diuina, atq̄ humana oĩa concremas
 bũt. Itaq̄ vellẽ me hinc tẽpestiue surripere. At q̄ me recipiã, nondũ satis
 intelligo, ita mihi videt̄ uniuersa prope Italia eodẽ hoc igne cõflagrare.
 Quare te rogo, me adiuues cõsilio tuo, qd mihi faciũdũ magis cõducat.
 Est em̄ mihi familia nõ parua, eaq̄ delicata, quã hic relinq̄re nõ possum
 nec volo. Quo autẽ honeste sim, cõmodẽq̄ acturus, nõ satis hẽo explo
 ratũ. Vale. Ex Mediolano, Idibus Nouẽbribus. M. cccc. xlviij.

¶ Fran. Philel. Aenico Daualo eq̄i aurato. S. De eadẽ rez

q Vo in statu sint res meæ p̄ obitũ illius nr̄i diuini Principis Phi
 lippi Mariæ, potes tu mi Aenice nõ cõiectura mō aĩaduertere,
 sed ocul⁹ pene ipsis corãq̄ itueri. Non. n. obscuri, aut varij esse q̄
 ant̄ q̄ ad vos q̄tidie & rumores, et nũcũ hinc p̄ferunt, adeo sũ oĩa tumult
 uaria, atq̄ turbulẽta. Nec longe abesse p̄t (q̄ntũ mihi augurari licet) q̄n
 hi ciues, & mutuis feruẽt æstuarq̄ odijs, iter sese p̄ oẽm cruoris imanita
 tẽ digladiẽt, ni deus ipse auxiliũ tulerit. Sed cõtineo ipse me. Haud em̄
 scio q̄ hæc recte cõmiserim lr̄is. Adiuua me prudẽtissimo tuo amicissim
 moq̄ cõsilio, si qd potes. Vale. Ex Medio. xv. Kalẽ. Ianua. M. cccc. xlix.

¶ Franciscus Philel. Lapo Pisano iureconsulto. S.

Tabellarij verbis fide esse habenda ait, & amici opera petit.

¶ Vi tibi reddidit meas lras, est mihi iam multos annos per familia-
ris, cuius fide ac beniuolentia erga me habeo exploratius nihil.
¶ Ita q̄ nō sum veritus uni huic cōmittere ea oia, quæ abs te cupe-
rem curatū iri. Quæcūq̄ igit̄ verbis meis tibi corā exponet, ea volo nō
secus accipias, q̄ si ex ore p̄ntis mei emissa audires. Nec em̄ puto alio te
nūc esse anio, q̄ tunceras, cū in Arno de lunari meatu atq̄ natura tam
facete cōmentabaris. Nam quanq̄ audio te ad rem nūmariā factū pau-
lo auidiusculum q̄ soleres, et si p̄fusus fuisti, nunq̄ tamē quia operā a te
exigo, non pecuniā, nihil est quod dubitē de tua benignitate, ni forsitan
iuris peritorū more, operam quoq̄ venalē proponis. Effice quod volo,
ac Vale. Ex Mediolano, Idibus Ianuarijs. M. cccc. xlix.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.

Pericula sua narrat, & consilium petit.

¶ Ego mi Aurispæ in syrtibus nauigo, vñ sine maxio piculo erūpere
non licet, & inter nauigandū ne fluctibus obruar, ac pereā naufras-
gio, plurimū est metuendū. Si qd habes, adiuua me consilio tuo.
Nam qd agā, incertū sum. Vbiq̄ gentiū hoc tpe, q̄ Mediolani esse mala-
lem. Vbi neq̄ sine maxio piculo esse possum p̄pter ciuili seditiōes, nec
enā hinc abire ab his p̄mittit, in quorū p̄tate sunt oia, adde difficultates
rei meæ familiaris. Quare mihi oia sunt aduersa, Nihil oino cōsiliū mi-
hi relictū est. Tu qui nauigas in portu, si qd mihi adiuuentū afferre po-
tes, ne differ. Vale. Ex Mediolano. vi. Kalen. Augustas. M. cccc. xlix.

¶ Franciscus Philel. Georgio Plato Iureconsulto. S.

Admonitus grās agit, & mores suos declarat.

¶ Admonitionē tuā et p̄bo, & p̄limi facio, utpote quā norim man-
rea beniuolentissimo in me anio. Cæterū velim illud tibi esse ex-
ploratissimū, ita me mihi vitā instituisse cū antea semp, tum p̄cis-
pue hac die, ut nihil obijci queat meis moribus, cui⁹ redditurus nō sim.
q̄ rectissimā rationē. Nec sum adeo curiosus in v̄ra rep. ut a quoq̄ pos-
sim iure accusari. Ego totus p̄ for cū libris, meq̄ domi contineo, nō mo-
do ne loquar quicq̄, qd mihi sit incōmo dū allatur, sed ne audiā quidē
Itaq̄ admonēdus non est, qui & secū habitat, nec aliū de p̄ndet q̄ ex se.
Ni fortassis mihi metuis a Candido Decēbre, hoīe natura maledico, &
inimicissimo bonis viris, & eruditis oibus. Is si quid insidiarū tetende-
rit, da operā, ut coram accersiar. Id si feceris, facile oēs dilucideq̄ intellia-
gent, nefarios dolos, ac fraudes teterrimi nebulonis. Tibi autē gratias
habeo immortalis, q̄ nihil intermittas, quod mea interesse arbitreris. Va-
le. Ex Mediolano. vi. Kalen. Augustas. M. cccc. xlix.

¶ Franciscus Philel. Leonello Aestensi Marchioni. S.

P A G I N A

Gratias agit Principi se ad familiaritatē inuitanti.

Item quid differunt rex, & tyrannus.

SI tibi corā narrare possem præstātissime Princeps Leonelle, quātum me tibi debere putē, q̄ nullis meritis de te meis ultro me iuitaris ad tuæ celsitudinis hospitium, atq̄ familiaritatē, intelligeres profecto q̄ sit apd̄ me egregia virtus tua, q̄q̄ admirabilis, penesq̄ diuina. Non em̄ expectasti, ut te lris anteuertere, ac rogare, ut me intra regalis tuos parietes exciperes, dignumq̄ redderes beniuolentia tua, sed id diu mihi, atq̄ multū aggredi cogitanti, sponte occurristi, teq̄ ip̄m liberaliter, perbeneq̄ obtulisti, ac nullū prætermisisti officiū hūanissimi, sapientissimiq̄ Principis. Et q̄d a Platone scriptū legimus, non obscure cōfirmasti, Beatas illas fore resp. quæ aut a sapiētibus, aut a sapientiæ studiosis administrarent. Nec em̄ ignoramus inter regē & tyrannū illud interesse, q̄ hic oīa refert ad utilitatē suā, contēpto diuino omni, atq̄ humano iure. At rex secus oīa, qui iusticiā atq̄ pietatē ante oculos sp̄ ferens, sibi oīa vult cū ciuitate esse cōia, suū atq̄ propriū nihil ducens, q̄d a publica utilitate dignitateq̄ separēt. Dignus es tu p̄fecto, qui q̄diutissime sis in vita, & nō minus uniuersæ Italiæ, q̄ tuo isti pacatissimo, atq̄ foelicissimo potentatui domineris. Totus es ad laudē & gloriā natus, cuius uniuersa vita plena est honestatis, plena sapiētiae. Faciat deus oīpotens, ut mihi aliquñ liceat uti atq̄ frui, q̄d mihi bñficiū q̄beneficētissime alacerrimeq̄ proponis. Nunc em̄ ea s̄ tpa, ut aliud nihil queā non mō deliberare, sed nerndere quidē. Vale. Ex Mediolano. v. Kalen. Augustas. M. cccc. xlix.

¶ Fran. Philel. Nicolao Varoni phō, ac medico. S.

Ratione tēporis parū esse loquēdum ait.

Quæ mihi scripserit nobilissimus Princeps tuus, imo noster, q̄d q̄ ipse pro tpe r̄nderim, tecū ipse cōsiderabis. Nā ego in p̄ntia mei iuris nō sum. Itaq̄ oīa sunt accōmodanda tpi. Tu velim interea modereris & cōponas oīa pro singulari tua prudentia. Meū animū habes in manu. Nec loqui apertius quicq̄ licet. Cū licuerit, id q̄d non lōge abesse poterit, aperui tibi mentē meā. Es em̄ unus cui crediturus sum oīa. Vale. Ex Mediolano. v. Kalen. Augustas. M. cccc. xlix.

¶ Franciscus Philel. Albertho Zancario. S.

Periculosum tempus esse ostendit.

q̄ Vid tibi r̄ndeam haud scio. Nec ausim afferre, si q̄d etiā sciā. In scylleo æstu nauigam⁹. Nisi deus aliqs opportune reflauerit, ultimū naufragiū patiemur. Vale. Ex Mediola. v. Kal. Aug. M. cccc. xlix.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.

Accusatus superbiæ, excusat se.

q̄ Vid superbiæ me accusas, q̄ tibi r̄ndeam nihil, quasi ea sint tempora, ut cuiq̄ liceat loqui q̄d sentit⁹. Itaq̄ malo abs te supbiæ ac

cusari, quæ stulticiæ. Non sum enim usque adeo obtusioribus sensibus, ut quod me aut deceat, aut dedeceat, non intelligam. Te igitur oro, æquo animo seras silentium meum. Nam cum licuerit, te obtundam prolixitate orationis. Vale. Ex Mediolano, pridie kalen. Augustas. M. cccc. xlix.

¶ Franciscus Philel. Angelo Actiolo equiti aurato. S.

Arguit quædam non observatam promissionis.

Nihil eorum in hanc diem video abs te confectum, quæ mihi, tunc coram antea, tunc postea per litteras tam liberaliter recepisti. Ac non possum sane non admodum mirari, quod ne rudes tu quidem. Ni fortasse velis me tuum interpretari silentium, quod nihil mihi recepis, neque hic presens, nec postea scribens, sed quod verba non tam feceris, quam dederis. Id si ita est, utar illo Terentiano, Par pari referto. Vale. Ex Mediolano. iij. Nonas Augustas. M. cccc. xlix.

¶ Franciscus Philel. Petro medici, Cosmi filio. S.

Sanari vulnera petit ab eo qui inflixit.

Precipuum tuum in me amorem, & expertus sæpe sum presens, & audiui absens. Facis quæ ac fecisti semper pro officio gratissimi discipuli, & viri optimi. Nam de tua erga me voluntate, cum ab alijs multis, tunc ex Angelo Actiolo, splendidissimo equite aurato, & vix familie studiosissimo, egregie accepi. Reliquum est, ut Achillis (quod fabulant) iaculo utamini in scd'o ictu. Quod si factum cognoro, haud patiar ulla me beneficij iuris quæ magnitudine superari. Vale. Ex Mediolano. iij. Nonas Aug. M. cccc. xlix.

¶ Franciscus Philel. Lampugnino Birago. S.

Laudat quædam græcæ litteraturæ studiosum.

Laudo bonitatem ingenij tui, quæ ætate iam dudum ingrauescens, des operam græcæ litteraturæ, istis dissimilimus, qui litteratissimi haberi volunt, græcis litteris ignoratis omnino. At sua se plurimum opinione fallunt. Nemo enim mea sententia latinus sit optimus, ubi græca prorsus eruditione careat. Prudenter igitur tibi consuluisti. Quare quicquid a me postulas, id totum in tua esse præte positum existimato. Nam & libris tibi, & doctrina nunc sum des futurus. Vale. Ex ædibus nostris Mediolani, Nonis Aug. M. cccc. xlix.

¶ Franciscus Philel. Aloysio Croto. S.

Comparatio Hieronymi, & Augustini.

Hieronymi quæ petieras, Augustinique epistolas ad te dedi comodato. Quare ubi eas per voluntate lectitaueris, cura ad me redeant. Quod autem quæris, quod de utroque sentiam, & quod ad doctrinam, & quod ad eloquentiam breviter accipe. Omnium primum de rebus diuinis non est meum iudicare, sed ecclesiasticæ dignitatis, auctoritatisque. Ceterum puto, utrumque vero pulcherrimeque diuinarum rerum omnium scientiam tenuisse. Sed quod ad reliquas omnes partes philosophiæ, Augustinus visus est longe tunc acutior & peritior, tum etiam subtilior. Dialecticus Augustinus fuit egregius, & idem physicus, atque mathematicus. Huic Hieronymus plurimum præstitit dicendi elegancia potius quam doctrina, id

P A G I N A

quod ex utriusq; oratione licet intueri. Græcâ literaturâ Hieronymus per pulchre calluit, Augustin⁹ minus pfecte. Ille hebraice q; habet eruditus & Augustin⁹ illius linguæ ignarus oïno. Vita horridus Hieronymus, Augustinus aut mitis. Q; si ex his duob⁹ unus effici potuisset, nihil natura absolutius edidisset. Vale. Mediolani ex ædibus nris. M. cccc. xlix.

¶ Franciscus Philel. Petro Thomasio phō, ac medico. S.

Angustiam suam ostendit.

Neq; hic esse licet sine periculo, nec alio ire pmittit. Itaq; lupum auribus teneo. Consiliū tñ tuū non modo laudo, sed etiā probō. Sed quid agam, quādo hæc sunt tēpora? Deus bene vertat. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalen. Septembribus. M. cccc. xlix.

¶ Franciscus Philel. Bernardo Iustiniano. S.

Loqui se ait per tabellarium.

Vi tibi reddidit meas literas, tanta mecū beniuolentia iunctus est, ut maiore nemo esse possit. Quicquid is tibi nomine meo dixerit, id ita existimato, ac si a me ipso coram audires. Vale. Ex Mediolano, Idibus Septembribus. M. cccc. xlix.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Varoni. S.

Consilium petit.

Hæc negocia qbus fluctibus agitent, scio nō telatere. Quid aut mihi boni puatim sperandū sit in tanta re; oïm calamitate, & ipse intelligo, & tu potes aīaduertere. Itaq; si qd habes cōsilij, id ut doceas rogo. Nā mihi vix ullū relictū est, p̄sertim cū hinc abeundi facultas non det. Vale. Ex Mediolano. xij. Kal. Octobres. M. cccc. xlix.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.

Consuli sibi petit propter pericula.

Vix narrari queat, q̄ntis in malis tota hæc ciuitas fluctuat. Nec reliquū est qd expectet p̄ter ultimū naufragiū, id qd lōge abesse non pōt. Bacchaī in oīa mucro, nec hūanis, nec diuinis parciū rebus. Scripsissem tibi pluribus, sed nescio q̄ hæc recte sunt lris cōmissa. Tu si qd mihi cōsilij potes asferre, excogita. Nā mihi nullū est relictū in tanta impunitatis licētia. Vale. Ex Mediolano, Idibus Octobri. M. cccc. xlix.

¶ Franciscus Philel. Ambrosio iureconsulto. S.

Dicit quosdam amicos, donec utilitas decesserit.

Voniā iam pridē obduruit meus animus ad eas ærumnas oīs, quas affert inconstātia, mutabilitasq; fortunæ, iccirco æquiorē in illos me p̄beo, q nulla iniuria laceſſiti, se mihi p̄stant importunos, atq; infestos. Nā si iniurias singulas p̄sequi velim, mihi poti⁹ nocebo q̄ alijs. Non oēs amici sunt, qui vident. Qui cōmoda, emolumētaq; sectant, tādīu sunt amici, q̄ ad utilitatis ratio corā floret. Si discedat utilitas, q̄ amicitia manere potest: Idē possit de his iure dici, qui voluptatē

sibi proposuerūt. Tandiu em̄ se amicos inculcant, donec p̄fruant̄ op̄a-
tis. Q̄ si qd̄ tristius accidat, nusq̄ sunt. Non igit̄ me p̄turbāt, quæ de ho-
minis leuitate p̄casti, est em̄ similis sui. At ego sequar̄ meū vitæ institutū.
Equidē benefaciā semp̄. Iniurias si propulsare non potero, aut contem-
nam, aut perferā. Vale. Ex Mediolano, Kalen. Iunij. M. cccc. l.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Amerino iureconsulto. S.

Laudat quendā, q̄ morali p̄f̄iæ operā dat.

Quod scribis, de m̄ operā, ut libros Aristotelis tibi cōparē, aut qui
de rep. aut q̄ de re familiari nobis p̄cepta tradūt, faciā & p̄pediē,
& diligēter, inō librariū nactus sum, cuius in his excribēdis opa
uti possim, id qd̄ spero nobis m̄ime defuturū. Laudo aut̄ præstantiā in-
genij tui, singularēq̄ virtutē, qui quanq̄ es occupatissim⁹, nolis in̄ pati
earū te rerū expertē dici, q̄ ad bene beateq̄ viuendū præcipue conducūt.
Nā si sese moderari et instituire pulchrū est, qd̄ moralis disciplina facit,
quāto sit pulchrius & p̄clarius, idē præstare posse cū de domo, tū de ci-
uitate uniuersa, cuius foelicitas oīm foelicitatē cōplexa est. Accedit ad rē,
q̄ harū disciplinarū cognitio eo est tibi magis necāria, q̄ legū & iuris cia-
uilis sapiētia magis p̄stas. Nā q̄s audeat se iurecōsultū p̄fiteri, his igno-
ratis fontibus, unde leges oēs iurāq̄ manarūt? Faciam igit̄ quod iubes
& amice, & recte. Vale. Ex Mediolano, Kalen. Octobribus. M. cccc. l.

¶ Franciscus Philel. Petro Perleoni. S.

Consolatur amicū in aduersa fortuna.

A Nimaduerti ex tuis ad me lris tibi fortunā quā vocāt, aduersarij
At tu si me audis, aīo forti, magnoq̄ sis, & prudētia utaris, & pa-
tientia. speresq̄ fore, ut p̄stanti ingētīq̄ virtuti nihil tandē neq̄ ad
dignitatē, nec ad emolumētū deesse possit. Itaq̄ ut ad Battū ait Corydō

Fidere Batte decet, meli⁹ cras forsan hēbit. (apud Theocritū.)

Sperandum est viuis, non est spes ulla sepultis.

Nunc pluit, & clarus nunc Iuppiter æthere surgit.

Quare confide etiā propediē tibi melius fore. Q̄ diu viuimus, nos boa-
na spe duci conuenit. Nam post imbrē serenitas sequi solet. Curabo qd̄
peris, quanq̄ res nostræ sunt hac tempestate ob vim diuturni belli an-
gustiores. Vale. Ex Mediolano. iij. Nonas Octobres. M. cccc. l.

¶ Franciscus Philel. Francisco Barbaro. S.

Libros repetit.

Vellem eam mihi fortunā deus optimus maximus tribuisset, ut &
mihi possem, & amicis semp̄ gratificari. Non em̄ libros meos abs-
te peterem. Sed quoniā illis carere non possum, rogo ut restituere
iam incipias. Vale. Ex Mediolano. iij. Nonas Octobres. M. cccc. l.

¶ Franciscus Philel. Iacobo Cassiano presbytero. S.

Arguendo quēdam libros ab eo repetit.

P A G I N A

TAm diu inani spe ductus abs te sum, ut mihi ipse succenseã. Cõmo darã Victorino Feltrensi, eruditissimo & optimo viro Proclũ in Platonẽ cum Timæo Locro, & Aristotelis dialecticã cũ egregijs cõmentarijs Alexandri, & Themistij, cuius Proclus utat aut hospitiõ, aut carcere, sum plane ignar⁹, nisi etiã ipse fortassis fuerit a te cõiectus in vinda, et ppetuas tenebras. Dialecticã vero apud te esse, tua iã pridẽ ad me ep̃la testis est. At eã in sex usq; m̃ses cõmodato petieras, cũ iam anni quattuor p̃terierint. Nec codicẽ mittis, nec quicq; ad eas l̃ras r̃ndes, q̃s dedi ad te hac de re creberrimas. Itaq; nō mirari nō possum. Occurritq; mihi memoriã, te idẽ olim de Euripidis tragœdijs, & mathematicis libris, quos idẽ Victorinus p̃ te mihi reddendos iusserat, egisse. Itaq; non possum nō moueri. Nã quantũ videri videor, tibi sum ludo. Facies aut̃ pro officio tuo, qui & sacerdos sis, & Victorini discipul⁹, & mei studiosus, si & meã ad medialecticã dederis, & aliqd de Proclo docueris. Volo enim oĩno meos apud me esse libros, ne inanis semp̃ dñs existimer. Vale. Ex Mediolano, pridie Nonas Octobres. M. cccc. l.

¶ Franciscus Philel. Bernardo Iustiniano. S.

Literas ab amico petit, & libros suos repetit.

Quo magis quidie tuas expecto l̃ras, eo me magis mea fallit spes. Mirorq; plurimũ, quid sit in cã, ut tabellarius vacuus sp̃ redeat. l̃ris tuis, cũ ab alijs amicis frequẽtes reddat. Itaq; pro ñra vetere beniuolentiã abs te peto, ut hoc me desyderio tandẽ leues. Qd̃ si feceris habeo tibi nō mediocres gr̃as. Præterea mea illa opuscula, q̃ tum p̃ tu⁹ vir ille g̃uissim⁹ atq; opti⁹, tũ etiã ipse tu visẽda accepisti, isti nũcio ad me des vell, q̃ meã tibi ep̃lam reddidit. Nã cũ earũ rerũ nullũ oĩno mihi exẽplũ sit, videor familiaribus q̃busdã nō æque in se nũc liberaf̃ atq; antea cõsueuerã. Vale. Ex Mediolano, pridie Idus Octobres. M. cccc. l.

¶ Franciscus Philel. Blasio Axeretensi equiti aurato. S.

Locatur in amicum ruri manentem.

Quid rã diu ruri tenear⁹ ignoro. p̃sertim cũ neq; fic⁹ ruri, neq; vua neq; pomorũ quicq; offendit. Sed castaneæ te fortasse delectãt, q̃ quoniã sp̃s sunt plenissimæ, ne lateri tibi noceãt, caue. Nã si his utaris familiarius, ventris crepitũ nunq; vites. Ego plantas ficulneas indies expecto. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalen. Nouẽbres. M. cccc. l.

¶ Franciscus Philel. Ciccho Calabro, ducali Secretario. S.

Pecunias solui sibi petit.

Quod iuxta cum hinc esses abiturus Laudem, ad triduũ fore, ut quas iusserat Princeps pecuniæ mihi indubitato redderent. Quatri duũ iam aduenit, & de pecunijs verbũ nullum. Itaq; te rogo, ne iussa Principis frustra tuæ fidei m̃adata videantur, q̃ diligentissime cures. Vale. Ex Mediolano. viij. Idus Nouembres. M. cccc. l.

Fran. Philel. Petro Thomasio phō, ac medico. S.

Literas repetit.

Desyderavi iā diu lras tuas, rursusq; desydero. Itaq; si me amas, id qd est clari⁹ luce, noli cōmittere, ut te vel negligētiæ noīe, vel obliuionis crimie accusem. Vale. Ex Medio. viij. Idus Nouēb. M. cccc. l.

¶ Fran. Philel. Ioanni euāgelistæ fratri Heremitano. S.

Stomachatur cuidam sibi molesto.

Nec inferre cuiq; sum iniuriam unq; solitus, nec ferre contumeliā. Itaq; monendus visus es, ut cœptis abstineas, ne & inanis conatus tuos tacito cogitationis cōuitio tandē accuses, & mihi argumentū afferas iure ulciscendi. Q; si pristinā amicitia nram volutare aīo volueris nihil frustra tentabis. Præterea non te debet cœpisse obliuio, & quæ locutus, et q̄ molitus fueris in Principē nrm, p̄ximæ tyrānidis tempestate. Hæc si efferant in lucē, te puto pœniteat totius conatus tui. Nec longe fuerint arcessendi testes. Nā et vicinia tua oīs, & tui ordinis socij & sodales, item cōmanduconesq; tui constantissima testimonia aduersus te ferant. Paucis te admonui. Tu ne mihi stomachum moueas, caue. Vale. Mediolani ex ædibus nris. vi. Idus Nouembres. M. cccc. l.

¶ Franciscus Philel. Facino Forobronuncianensi. S.

Traditum se queritur obliuioni.

Quod mihi abiens verbū non seceris, fecisti tu qdē inhūane, id qd non tā moribus tuis, q̄ sunt hūanissimi, dandū velim, q̄ liberalitati Calabri nri Cicchi, q̄ dum vi nūmorū te obruit, facit oblitū amicitia nra. Quare peto abs te, eū ut roges meo noīe, ne te nūmosiorē efficiat, quo in amicos sis diligētior, addasq; se mihi gratissimā rem facturū, si negociū meū confecerit apud Principē, idq; et q̄primū, & ex Inia nra. Quā ipsam rē tu etiā q̄ diligētissime cures, maiorē in modū a te contēdo. Vale. Ex Mediolano. viij. Kalen. Decēbres. M. cccc. l.

¶ Franciscus Philel. Ciccho Calabro ducali Secretario. S.

Operam amici importune petit.

Rem meā ut apd Principē cures, tāto studio te rogo, ut maiore vix aliud q̄cū possim. Nō ea mihi cōditio est, ut morā pati liceat, id qd tibi esse p̄spiciū non sum nescius. Noui p̄terea occupatiōes tuas. q̄ fit, ut vel ip̄ortuniorē me p̄beā. Cedit em̄ necessitati pudor. Itaq; velim oīa p̄ tua prudētia modereris. Vale. Ex Mediola. viij. Kal. Decēb. M. cccc. l.

Franciscus Philel. Blondo Flauio. S.

Certior fieri petit de prospero statu amici.

Percunctati q̄tidie sæpissime de te mihi, tandē est renūciatū, te Ferrariā concessisse, habereq; perbelle. Quæ res me quāta voluptate affecerit, consyderari abs te malo, q̄ dici a me, qui eo te amore cōplexus sum, ut aliū magis neminē. Q; aut in hanc diē nihil ad me scripseris

E

non mediocriter sum miratus. Non enim es nescius, quod mihi iucundae esse debeant tuae secundae res omnes, quas aequae mihi atque tibi secundas semper iudicarem. Itaque tuae liberalitatis munus erit, si me feceris quamprimum certiore de omni statu tuo, quem indies ab immortali deo magis magisque fortunari non solum cupio, sed etiam opto. Vale, & clarissimo philosopho Nicolao Vario, & eloquentissimo viro Guarino Veronensi salutem meo nomine plurimum dico. Ex Mediolano, vii. Kalendas Decembres. M. cccc. l.

¶ Franciscus Philel. Ciccho Calabro ducali Secretario. S.

Grata fuisse scripta amici dicit.

ME tuae perhuc amicissimaeque litterae, non modo recreaverunt, sed etiam mirifice refecerunt. Nec dubito, quod scripsisti, ex animi sententia esse a te scripta, modo quemadmodum ipse benigne cupis, ita etiam reliqua iussa Principis exequantur. Vale. Ex Mediola, vi. kalendas Decembres. M. cccc. l.

¶ Fran. Philel. Petro Thomasio philosopho, ac medico. S.

Suadet amico, ut etiam in senio non quiescat a studio.

Nosti etiam esse sapientium virorum sententiam, nihil accidere perniciosius senectuti, quam animi relaxationem. Ea enim ingenii vis, quam iuventutis feruor excitabat, iam spiritali sanguine somnato veluti tepescere, paulatim hebet, ubi diligentia, & perpetuo quodam studio minus acuat. Itaque non absurde monent, qui precipiunt, esse in hominis aetate labores corporis minuendos, ad augendos autem animi. Quamquam haud scio quam otiosa vita conducatur corpori. Vides mus certe apud Homerum, Nestorem & alios, et corporis viribus eque delectari. Ego autem puto in omni aetate mediocritatem esse seruandam, & ita agendum, ut nihil nimis, nihil parum. Intensionem remissione censeo condendam. At relaxari qui velit, languidae cuiusdam pecudis simillimum iudico. Quorsum haec iam pridem nihil ad me scribis, vel quam plurimis literis provocatus. Nihil esse in causa aliud opinor, quam senium. Quare te rogo, ut & tui, & Musarum iam incipias reminisci. Mihi quod aliquid responde, ne vel senectutem in te accusem, vel oblivionem, vel negligentiam. Vale. Ex Mediola, vi. kalendas Decembres. M. cccc. l.

¶ Franciscus Philel. Baptistae Schacae Barocio. S.

Amicorum omnia esse comitia.

Carmina sua repetit.

Quod rebus meis utaris familiariter, nequaquam tibi vitio do. Nam ut Graeci dicunt, τὰ τῶν φίλων κοινὰ. Sed quod ita utaris, ut mihi incommodus, minime laudo. Tu mea omnia carmina ita habes apud te, ut eorum mihi nullum esse reliquum exemplum velle videaris. Itaque quod sum carminum opus aggressus, frustra aggressus videar, si ita mihi te familiariter praestiteris, ut non tua tibi solum, sed mea etiam esse tua volueris. Quod ne turpiter usu veniat, facito, mea omnia carmina ad me quamprimum redeant. Reliquisti enim eorum apud me nihil. Vale. Mediolani ex aedibus nostris, vi. Kalendas Decembres. M. cccc. l.

¶ Franciscus Philel. Baptistae Schacae Barocio. S.

Carmina iterum reddi sibi postulat.

Vantū videor intelligere, mauiſ te Dauū haberi, q̄ Oedipodaſ
 q̄ qui tñ uterq̄ dici poſſis. Carmina inq̄ mea mihi q̄primū reddi
 to. Q̄ si meæ l̄ræ notæ fortasse te delectāt, tuis etiā ego cōten
 tus ſim. Q̄ si neq̄ mea ad me dederis, nec alia ratione fatiſſeceris officio
 tuo, iure mihi vel caſtigāduſ, vel apertius monēduſ videare. Vale. Me
 diolani ex ædibus noſtris, pridie kalen. Decēbres. M. cccc. l.

¶ Franciſcus Philel. Andreae Alamanno. S.

Literas amici laudat, eumq̄ ad virtutē hortatur.

Q̄ Vo te magis indies p̄cipio, eo mihi hūanitas tua, inegenijq̄ foer
 cunditas dilucidior ſit, & clarior. Tuæ me proximæ l̄ræ mirū in
 modū delectarūt, quippe q̄ non minus amoris plenæ ſūmi, erga
 me tui q̄diſertiffimæ viſæ ſt. Illud aut̄ mihi moleſtū ſuit, q̄ hæ peruene
 rint ad me, quo t̄pis momēto vir integerrimus, religioſiſſimusq̄ ſacer
 dos frater Marianus, is q̄ tibi reddidit hāc epistolā, erat cōtinuo deceſſu
 rus ad vos. Itaq̄ non potui q̄d voluiſſem ad ea r̄ndere, q̄ tum de v̄tute,
 tū de fortuna locutus es. Sed r̄ndebo poſtea, cū quid o cñ naſtus fuero,
 & ſi hoc mihi vix unq̄ datur oīno. Interim te moneo atq̄ hortor, ut ni
 hil exiſtumes hūanis in rebus uni virtuti anteponendū. Hæc em̄ ſola vi
 get, ſapit, eſtq̄ imortalis. Reliqua oīa & vana ſunt, & fragilia, planeq̄
 caduca. Qd̄ ſi tecū diligenter aīo volutabis, tibi Salmacis datura ſit ſpo
 lia, nō tu illi. Vale. Ex Mediolano. iij. Nonas Decēbres. M. cccc. l.

¶ Franciſcus Philel. Sphortiaſe ſecundo. S.

Promiſſa confectum iri petit.

Eto abs te maiorē in modū, ut q̄d & mihi corā recepisti, & ex
 p̄ proximis meis l̄ris audire potuiſti, id apud patrē tuū præſtan
 tiſſimū, & munificentiffimū Principem q̄primū, & q̄optime
 conficias. Hac mihi re neq̄ gratius quicq̄, neq̄ magis neceſſariū præſtare
 potes. Vale. Ex Mediolano, pridie Idus Decēbres. M. cccc. l.

¶ Fran. Philel. Sphortiaſe ſecūdo. S.

Ad idem.

P̄ Etij abs te proximis l̄ris ſcdm̄, q̄d etiā nunc tertiū et peto, & te q̄z ſi pa
 teris rogo, ut rē meā apd̄ Principē n̄m munificētiffimū patrē tuū,
 ubi minus confeceris, ita conficias, ut mihi abiens corā recepisti. In
 hunc diē neq̄ tu r̄ndiſti quicq̄, nec ex alio ſum certior factus q̄d egeris,
 aut nō egeris. Itaq̄ aut r̄nde q̄primū, aut equū mitte, quo vehar ad vos
 Nā ſi ad vos venero, facile futurū ſuſpicor, ne vacuus Mediolanū repe
 tam, p̄ſertim cū iam inſtet natalis Ch̄riani, quo Princeps ſolet ad b̄n̄i
 centiā exhortari. Vale. Ex Mediolano. v. Kalen. Ianua. M. cccc. l.

¶ Fran. Philel. Nicomedo Tranchedino. S.

Officiū petit amici.

q̄ Vod et Princeps noſter Franciſcus Sphortia tibi abeūti iuſſerat
 & ipſe v̄bis pluribus abs te petij, ſi minus in hanc diē conficere

E ij

P A G I N A

potuisti, ut conficias tandē, cupio. Hac em̄ una re nec̄ gratius mihi quic̄
q̄ prestare queas, nec etiā iucundius. At qui beneficiū illud quis non libe-
benter conferat, q̄d is in quē conferamus, maximi sit facturus, & eo ras-
men usurus nō sit? Sic em̄ tum sumus liberales, tum ex huiusmodi nra
liberalitate, nec̄ molestiæ, nec̄ incōmodi quic̄ accipimus. Tenes q̄d
velim. Vale. Ex Mediolano. xv. Kalen. Ianuarias. M. cccc. l.

¶ Franciscus Philel. Facino Forobronūciano. S.

Petit ut ad se amicus veniat.

SI cōmode fieri abs te p̄t, huc hodie venias, peto. Sum em̄ tecū quedā
cōmētaturus, q̄ re velim ne differas, nec̄ cōmittas, ut te potius excu-
sandū cunctatōis, q̄ laudandū p̄perationis oñdas. Vale. Mediola-
ni ex ædibus nris, Kalen. Ianua. Anno a natali Ch̄riano. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Mario filio. S.

Anxium se ait super valitudine & absentia filij.

Osteaq̄ a nobis abijsti, de te nihil accepimus. Itaq̄ nō possumus
p nō vereri, ne q̄d tibi q̄d nolim⁹, acciderit. Nā hospes ille ad quē
diuerteras nocte, cuius pximo die hinc p̄fectuses, Mediolanum
mō veniēs, renūciauit te, cū esses apud se hospitatus, visum esse e stomas-
cho laborare, & de caupone questū, apud quē prandisses. Quare velim
me facias de te, tuisq̄ cōsilijis q̄primū certiorē. Nā si vales, q̄d istic tps in-
aniter teras, nescio. Sin min⁹ vales, danda est opa, ne tua negligentia sis
peiore conditiōe. Vale. Ex Mediolano. v. Idus Ianua. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Laurentio Gyni filio.

Silentium diuturnum accusat.

Non possum officiū tuū non accusare, q̄ tam diu silentiū egeris.
n Nec em̄ mei oblitus esse debes, quē mirifice diligere consuisti.
Nec etiā Pythagoreus factus es tā repente, qui elocutiōis studio
maxime oīm inferuire didiceris. Nec te superbum factum esse puto, qui
humanitate & mansuetudine nemini cedas. Itaq̄ nisi te iure accusatum
malis, facito propediem intelligā, quid in causa fuerit, ut tanto silentio
te dederis. Vale. Ex Mediolano, Idibus Ianuarijs. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Augustino Daco. S.

Silentium carpit.

Vlla ratione adduci possum, qn credā te mei esse amantissimū,
n a quo sis pulcherrime institutus. Sed non possum non mirari,
q̄ nihil literis obstrepas, qui quotidie cum apud vos agerem,
me pulcherrimis tuis, suauissimisq̄ epistolis veluti lacefferes. Nunc ve-
ro rotus es mutus, qui quo es factus lingua solutiore, eo te loquatiore
esse oportuit. Vale. Ex Mediolano, Idibus Ianuarijs. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Francisco Patricio. S.

Literas a discipulo petit.

Vam de te Philelphus sit benemeritus, eloquētiæ & eruditionis
 q nomen, q̄d es per oēm Italiā non mediocre, neq̄ obscurū ade-
 ptus, facile declarat. Quo fit, ut non nescius esse debeas, q̄ te gra-
 tum esse oporteat. Quod em̄ maius in quenq̄ beneficiū conferri potest,
 q̄ disciplinæ & eloquētiæ: quibus rebus non modo cæteris omnibus
 aniantibus, sed ipsis quoq̄ præstamus hominibus, qui nihil supra hoīem
 sapiunt. Desydero igitur officiū tuū his in rebus, quibus a nobis vel in-
 stitutus es, vel confirmatus, ni tacendi fortasse, q̄ loquendi artē profite-
 ri malis. Vale. Ex Mediolano, Idibus Ianuarijs. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Blasio Axeretensi equiti aurato. S.

Plantas sibi mitti petit.

I Am ver est in limine. Itaq̄ a te peto, ut q̄s hyeme plantas illas ficulne-
 as ad me dare veluti peritor agricola noluiti, nūctandē dare incipias.
 Nisi fortasse (q̄d olim) moleste feras, res ullas bonas fore tibi com-
 munes cū alijs. Nā si pluribus rogari te cupias, non possum nō vereri,
 ne vel inuidiæ, vel obrectatōis sis accusandus, q̄s quidē perturbatiōes
 indignas arbitror magnitudīe aī tui. Cupio itē plantas prunorū Damas-
 scenorū. Vale. Ex Mediola. iij. Nonas Februarias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aurispæ. S.

Librum serio petit sibi reddi.

Ollucē meū videre cupio. Nā ei⁹ mihi p̄ntia vchemēter ē opus.

p Quare ne istū patiaris apud te diuti⁹ hospitari, maiorē in modū
 abs te peto. Vale. Ex Mediola. xij. Kalen. Martias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Laurentio Vallæ. S.

Consilium mutatum ab amico miratur:

A Vdio te reliq̄sse Alphōsum regē, & esse Romæ. Nec dubito te ni-
 hil p̄ tua prudētia fecisse temere. Miror aut̄ cum ab Alphonso ho-
 norifice, & ut accepi, cōmode tractareris, q̄d Romæ q̄ Neapoli
 hoc tpe vitā agere malueris, p̄sertim cū non sis nescius, q̄s fluctus nauis
 gaturus sis. Non em̄ ociosum te esse patientē, qui viros bonos, eruditos
 q̄ insequi vel absentis consuerūt. Tibi aut̄ ut oīa secunda sint, plurimū
 opto. Vale. Ex Mediolano. xij. Kalen. Martias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Francisco Barbaro. S.

Hortatur amicū, ut libros tandem reddat.

I Am pudet me repetere toties libros illos, quos cum Constātinopoli
 I agerē, ad te dedi. Video em̄ ad id te nihil oīno in hanc diem r̄ndere.
 Nec satis intelligo sn̄iam animi tui. Non enim iccirco tacere te existis-
 mo, q̄ meos mihi libros nolis restituere. Noui em̄ & grauitatē, & cons-
 tantiā tuam, noui fidē, noui integritatē. Ad hęc ea es altitudine animi,
 ea quā Græci μέγαλοπρεπειου dicunt, nostri ὕο magnidecentiā recte
 nomīant, ut non modo quæ aliena sunt, nolis inuito domino, sed etiā

E. iij

tua quæ munificentissime in alium conferas, præsertim eum quem tui esse obseruantissimum non ignores. Ita quæ te mi humanissime Barbare rogo etiam atque etiam, ut meos mihi libros, qui iam annos triginta hospitati apud te sunt, contubernalis efficias, & id hac quidem lege, ut quæ codicem ex omnibus magis adamaris, eum tibi perpetuum esse atque tuum velim. Vale. Ex Mediolano. xi. Kalen. Martias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Phil. Angelo Reatino Iureconsulto. S.

Pollicita maturari desyderat.

Quod de meo negotio cum Ciccho Simoneta verba feceris, est mihi gratissimum, sed eo gratius futurum, si breui, & ut decet, quod perhumaniter Cicchus est pollicitus, conficere ipse præxerit. Nullo enim modo recte consultum est rebus meis tam diu tempus terere. Annus enim præterit, posteaque optimus Princeps noster huius florētissimæ reip. est potitus, quæ quam munificentissimus in me est, ego tamen adhuc de statu meo incertus sum. Et res mea domestica est adeo attenuata diuturnitate bellorum, et visus caritudine, ut ad tenuitatem accedere nihil queat. Nec Principis gloriæ, nec laudi meæ conducit esse Philephum animum ægro, quod tam diu sit, necesse est, quoad egere desierit. Nam egestatem nimiam musæ abominantur, quæ lætæ esse non possunt. Vale. Ex Mediolano. xiiij. Kal. Martias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Ciccho Simonetæ ducali Secretario. S.

Expedire petit, quod in rem suam sit.

Ego te plurimum rogo atque oro, ut rem meam iam tandem expedias. Nihil enim prudenti viro stultius duci puto, quam sibi ac rebus suis nescire consulere. Nec enim mihi sperandum est. Ita esse ut sum, neque Principi conducit, nec mihi. Vale. Ex Medio. xij. Kal. Martias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Iacobo Camerinati. S.

Librum repetit.

Lias. M. Tullij Ciceronis orationes, quæ a me comodato accepisti hinc cupio. Itaque eas velim propediem ad me des. Nam iam diu tuo hospitio usæ sunt, quæ facito domum repetant, vereor enim ne dum sint oblitæ. Quæ si tardarint, extrude. Vale. Ex Mediolano. xij. Kalen. Martias. M. cccc. li.

¶ Fran. Philel. Blondo Flauio aplico Secretario. S.

Liras se nondum accepisse dicit. Deinde statum suum fecit.

Audeo quod scribis te meas antevertisse liras, & si tuæ quantum videor intelligere, utuntur adhuc incessu testudineo, nondum enim aduictarunt. Quare vide ne fides infido illi nuncio desyderanda sit. Quæ autem de statu meo certior fieri vis, hic me Princeps singulari beniuolentia est complexus, cumulatque quotidie maioribus beneficiis, Hieronymus generus, reliquaque familia nostra bene habet. De Strabone nihil est quod laboremus. Amicus enim ille eum habere se pnegat. Istic est apud Aurispam eiusmodi Strabo geographus, & ut audiui, apud Guarinum, si quæ habere potes, comodato mitte

ad me, & ad triduum usque faciam quod cupis. Te vero Principi quam diligentissime commendavi, qui tunc iucundissime de te audiuit, tunc respondit phœvaniter, et pbenis gne. Vellem, quod scribis, uno eēmus atque eodē loco, quod alter altero frui assidue possemus. Nam cum studio et similitudo, tunc consilio, cōicatio, & convictus assiduusque usus amicitiam maxime non tuet solū, sed auget, & suaviorē efficit. Quod tetantis per ad agriculturam contuleris, dum ver adolere incipiat, laudo, modo piri istae quas inseris, & consuetōes vitium uberrimum fructum aliquē breui sint allaturae. Cum Italiā tuā omni ex parte exornas, fac videam. Vale. Ex Mediola. iij. Kalen. Martias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Sphortiae secundo. S.

Dicit se nihil accepisse promissi.

Pollicitus es non modo non petenti mihi, sed ne cogitanti quidem, te dono daturum nescio quid. Ita nolim te falli opinione tua, ut intelligas nihil esse mihi redditum tuo nomine, nec item alterius cuiusquam in hanc diem. Quare facito, ne vel obliuionis accuseris, vel negligentiae. Nam utrunque crimen tua praedara indole est indignum. Vale. Ex Mediolano, quinto Idus Martias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Francisco Patricio. S.

Amari se laetatur, & rediturum se spondet.

Ex literis Xenophontis filij liquido cognoui, quod minime dubitabam, singularē erga me tuā beniuolentiā. Laetor autē vehemēter, quod vetus illa de te mea mēnequaquam sefellit opinio. Itaque ut intelligas me vi amoris non vinci abs te, decreui omnino ad vos redire, modo aequa id conditione fieri a me possit. Tuū igitur munus fuerit, ut quod coepisti sponte, id etiā mea causa perficias. Xenophon reliqua tecum commentabitur. Ego patrē tuum grauissimū & optimū virum bene valere opto. Vale. Ex Mediolano, pridie kalen. Apriles. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Antonio Michaeli equiti aurato. S.

Laudat amicum, quod se amat.

Audeo equidem plurimū, quod non solum in rei pecuniariae, sed in amicorum etiam haereditatem succedere institueris patri tuo clarissimo & sapientissimo viro, qui cum mihi tanta familiaritas beniuolentiaque fuit, ut maior cuiquam esse posset cum nemine. Nam filius Xenophon literis mihi significauit, quanto studio ac fide operam das, ut me coram perpetuo uti atque frui possis, imitatus humanissimū patris ingenium, aequē me diligis, atque ille consuevit. Itaque tibi gratias habeo maximas. Ut autē intelligas me tibi in amore nulla ex parte cedere, Xenophon filius, quā ego decreuerim ire in sententiā tuam, tibi coram exponet. Vale. Ex Medi. pridie kalen. Apriles. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Bernardo Iustiniano. S.

Accusat quendam rarae scriptiois.

P A G I N A

q **V**oties accipio tuas lras, toties Leonardū meum, patrē tuū, vel porius nostrū clarissimū, & præstanti sapientia virū videor corā aspicerē, eundēq; mutuo & audire, & alloqui. Quæ quidē res cum summā mihi afferat voluptatē, facile debes intelligere, q̄ mihi molestū sit, cum etiā bis, & iterū inuitatus, interdū nihil respondes. Ad resurrectionē Christianā, id quod hortar̄, te visere institui, mō id mihi facere liceat per Principē. Quare q̄d factū fuerit opus, corā una cōmēntabimur. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalen. Apriles. M. cccc. li.

¶ Fran. Philel. Petro Thomasio, phō, medicoq;. S.

Silentium excusat, & literas petit.

i **A**m mēses, ppe duo p̄teriere, posteaq; nullę mihi tuę lræ sunt redditæ. Itaq; sum miratus & tuū, et Bernardi Iustiniani silentiū. Si mihi quicq; es facturū, q̄ gaudeā maxīe, cura ut p̄pediem lras tuas q̄ longissimas lectitē. Vale. Ex Mediolano. v. Kalen. Iunias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Xenophonti filio. S.

Salarium duplum petit, ut redeat.

q **V**od Senēses reditū ad se meū vehemēter cupiūt, gaudeo. Oīm p̄mū tibi videndū est, q̄nti faciāt meū reditū, ut itelligas me nulla conditōe Senā repetiturū, nisi duplo mai⁹ mihi salariū eo cōstituerit, q̄d antea p̄stitissent. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalen. Iunias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Aenico Daualo equiti aurato. S.

Diligere se ait amicū, & sp̄ dilecturū, etiā suū pollicē aduentū.

Quantā mihi voluptatē attulerit tua illa pergravis disertissimaq; ep̄la, quā nudiusquartus a te accepi, & si debes alijs lris meis itellexisse, tñ q̄a sit interdū, ut lræ non reddant, iccirco eodē rursū atq; ab me p̄catū iri existimaui. Quāti ego sp̄ fecerim beniuolentiā tuā, iam totos ānos. xij. cognosti. Itaq; amabā te, colēbā plurimū, solo egregiæ virtutis tuæ interuētū. Aliud bñficiū intercesserat nihil. Nunc autē cū video, q̄nta me benignitate p̄sequis, potes facile cōiectare, q̄nt⁹ cumulus accesserit ad obseruatiā erga te meā, nihil est, p̄fecto q̄d magis cupiā q̄ id p̄stare, ut q̄ dilucidissime p̄spicias, me unū esse sp̄q; futurū, q̄ de uno ea tibi possis oīa polliceri, q̄ de gratissimo, & obseruātissimo hoīe expectari cōueniat. Aduentū autē meū ad Alphonsū regē maturabo simul atq; librarius satyrarū codicē, quē cœpit, excipserit. Tu me interim & regi cōmenda, & tibi. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalē. Iunias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Aenico Daualo equiti aurato. S.

Pestilentiam ait incrudescere.

Cœpit Mediolani adeo pestilentia incrudescere, ut nō possim mihi non metuere. Itaq; nihil est quod omittam ad parandū iter ad te, modo librarius non me fallat, ad secundū usq; mēsem, aut paulo amplius te videbo. Vale. Ex Mediolano. iij. Idus Iunias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Mariano sacerdoti. S.

Certior fieri petit de commissis.

Vid in causa fuerit, ut postea quæ hinc abisti, nihil de his responde-
ris, quæ tuæ fidei pro amicitia nostra mandarā, non prius intelligā
quæ ipse tu me feceris tuis literis certiorē. Quare si me nunc diligis,
ut antea consueuisti, a te peto, ne me longius teneas desiderio tuarū lite-
rum. Vale. Ex Mediolano, pridie Idus Iunias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Antonio Panhormitæ. S.

Commendat filium.

SI qua in re Xenophonti filio fuerit opus tua opera, scio te nihil eorū
prætermitturū omnium, quæ meā interesse cognoris. Quis enim est
cui quæ tibi charior esse debeam? Nam ego te non secus diligo, amoque
ex animo ac fratrem, id quod tibi nisi ex omni parte est cognitū, quid esse
cognitū possit, non intelligo. Vale cum pudicissima uxore tua, pulcherrimaque
filiola. Ex Mediolano, pridie Idus Iunias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Aenico Dauralo equiti aurato. S.

Loqui se ait per filium, qui literas pertulit.

XENOPHON filius ad te venit, ex quo mentem meam omnem intelliges.
Quare quicquid tibi nomine meo exposuerit, ita accipe, ac si me
coram loquentem audires. Verba enim filii patris sunt omnia. Itaque
me totum in Xenophonte apud te esse existimato. Te autem rogo, ut idem
in me sis, qui fuisti semper, hoc est & facilis, & humanus, & quantum ad
regem attinet, perbenignus. Reliqua ex ipso Xenophonte cognosces.
Vale. Ex Mediolano, pridie Idus Iunias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Francisco Barbaro. S.

Nihil quod scribat occurrisse ait. Item de podagra.

Quærenti mihi litteras ad te dare, quas lecturus libenter fores, nullum
sane consentaneum Musis occurrebat argumentum. Nam quod aliud
Philelphus dignum scribat ad Barbarum, quæ de humanitatis studiis?
At hæc scilicet apud nos sordet. De rebus vero bellicis, quæ video quoties
die impedere ardentioris, non est mei muneris quicquam obstrepere. Quæ autem
acceperim te ex pedibus laborare, non potest mihi pro nostra summa bene-
uolentia non esse permolestum. Est enim indignus, qui quicquam patiaris quod non
lis, presertim cum sis vita continētissima, ni fortassis iste sit morbus ab usque
maioribus tuis hereditarius. Nam podagra, ut Hippocratis sententia est,
fit ex eo sanguine, quem bilis ac pituita corruperit, & id quidem in venis
gracillimis, quibus corpus ut necessarium carere nullo pacto potest. At ipse
tu nulli es bili obnoxius, qui unus omnium sis moderatissimis moribus. Sed
nec pituitæ quidem, qui nulla sis nec ingenii, nec corporis crassitudine. Qua-
re cum istiusmodi offensus a parentibus in te insit, ser æquo animo hæreditas
tem. Vale. Ex Mediolano, pridie Idus Iunias. M. cccc. li.

F

P A G I N A

¶ Fran. Philel. Nicolao Arcimboldo, ducali senatori ac iurecōsulto. S.
Promittit se curaturum omnia.

NI tibi viro integerrimo, & eruditissimo homini, & cum rerū me-
arum omniū, tum meīphus in primis studioso, gratificer omnia
quæ præstari a me queant, sim plane ingratus. Faciam igit quod
tantopere efflagitas, & id quidē non libenter minus quā diligenter. Cætes-
rum nosti occupationes in eas, quibus si voluntatē meam cōparaueris,
haud me cunētationis accusabis. Studebo tamē, annitarque manibus ac
pedibus, ut aiunt, ut diligentia omnē superet necessitatem. Vale. Medio-
lani ex ædibus nostris, Idibus Iunij. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Donato Actiolo. S.
Nomina librorū priscorū desiderat sibi scribi.

ACcepi esse apud vos quosdam priscos de arte Grammatica libros,
quorū velim nomina ad me scribas. Nam quibus hoc tpe in publicis
ludis Græci utuntur libris, pleni sunt ineptiarū, ac plane tales, ut ad
dediscendū sint, quā ad discendū longe magis accommodati. Tu fac quod
peto, ac Vale. Ex Mediolano, Idibus Iunij. M. cccc. li.

¶ Fran. Philel. Catoni Sacco equiti aurato, ac iureconsulto. S.
Arguit amicum auariunculam factum.

Iunt te mi Cato auariunculū factū, quod plurimū miror. Nam
a cui paras pecunias tuas, qui liberos ne gigneret, uxore Mathus-
salem tibi matrimonio iunxisti? Fratri ne? At ille est longe te
stultior, qui a tuo conspectu non secus fugit, quā si basiliscū intueret. Num
te podagra iccirco in auariciā agit, quā metuas fore, ne si leges docere, &
ius civile cogaris deferere, ad pauperiē pristinā redigere, quasi tibi non
propterea iunxeris locupletē anum uxore, quā nūmos liberis pretuleris?
Viue igit, ut consuesti, liberaliter, neque tibi pauperies metui sit. Nullus
em̄ vehemētior dolor vacat febre, quæ una te breui, ni sapias, oī exue-
surā. Vale. Ex Mediolano, Idibus Iunij. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Andreae Alamanno. S.
Commendatio ironica, ac ridicula.

Demetrius Siguiopolus istac iter facturus in urbem Romā, petiit
a me, ut se tibi per lras cōmendarē. Quod mihi tam facile est, quā
quod facillimū. Modo intelligas eū esse Demetriū, qui cū grauis-
sime ac vero nihil habuerit in cōe unquam. Ex librario non inepto (quātum
ad formā literarum attinet) vult videri philosophus, id quod tibi ex or-
natu capitis, longiorique pallio tibi facile fuerit iudicare. Nam neque vitæ
instituti, neque doctrina ulla philosophi quicquam sapit. Verū lingua est &
celeris, & suavis, ut Græcorū nemini cedat. Voce quoque & clara, & sono-
ra. Rem omnē tenes. Ita tibi hōiem cōmendo, ut illi a dñis, & tecum habi-
tet. Vale. Ex Mediolano, Idibus Iunij. M. cccc. li.

¶ Fran. Philel. Benedicto Nursino phō, ac medico ducali. S.

Pestilentiam se timere ait, & consilium petit.

Non esse possum sine p̄ magna sollicitudine animi, ac modestia ob
hunc pestilentie morbum, quo uniuersa correpta ciuitas in assidua
is, innumerabilibusq; funeribus, & dies consumit, & noctis. Neq;
satis scio qd consilij capiā. Nam sine liberis, uniuersaq; familia hinc de
cedere, & inhumanū sit, et dedecorosum oīno. Diutius v̄o versari inter
rot, ac tantos ineuertibiliū sagittarū ictus, est hoīs non minus dissoluti, q̄
insipientis, planeq; insani. Preterea & quo sim p̄fecturus, & quo pacto,
qui & pecunijs caream, & ab omni fortassis urbe metu contagionis ex
cludar? Peto igitur a te mi Benedicte, ut tuis me prudētissimis consilij
adiuues. Vale Ex Mediolano, Idibus Iunij. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Angelo Reatino Iureconsulto. S.

Pestilentiam incrudescere ait.

ET Princeps abest Mediolano, & pestifer hic morbus incrudescit
indies magis atq; magis. Nec mihi integrū est, maneam ne, an ab
eam, ita sum & an̄o perturbato, & consilij egens, in tanta p̄fers
tim rerū mearū oīm difficultate, & inopia. Accedit item ad malū, qd edis
to Principis cautū audio, ne quis Mediolano decedens, in loca alia ad
mittat eius ditioni subiecta. Rogo te maiorē in modū, mihi faciunda ut
q̄primū consulas. Vale. Ex Mediolano, Idibus Iunij. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Ciccho Simonetæ. S.

Paupertatis incōmoda narrat, & consuli sibi petit.

Eus. his vel mortuis sit iratus, qui primi auro & argento precij
d statuerūt, ut qui caret alterutro, inutilis (ut ita dixerim) habeat.
Quod nūc video accidisse. Quāto versor in periculo, atq; discri
mine inter hęc pestilentie iacula, tute vel repente me aī aduertis. Si mihi
adessent pecuniæ, p̄ multos haberē fautores & salutis, & dignitatis meę.
Sed quoniā illis careo, p̄ter te unū virum optimū, & hominū mihi
amicissimū, ceteri oēs alij negligunt, alij contēnunt. Nec tñ tibi persuas
deas volo, me frangi aīo, aut aliud quicq; humilius de me sapere. Quin
eorū potius misereor, qui in homīs figura vitā pecudis repræsentant.
Velim tñ pro nostra amicitia mihi cōsulas, quę sit tua de rebus meis sen
tentia. Nam nec diutius mihi agere licet Mediolani, propter iualescentē
indies magis atq; magis incrudescentē pestilentie vim, & efferatā rabie
em, nec alio secedere indigenti pecuniarū. Literæ em̄ ducales nihil oīno
mihi p̄fuerunt apud hos ædiles, hoc est prouentuū ducaliū magistros,
quos vocāt. Nī metuerē fore, ut offenderē Principis voluntatē, abirem
extra hanc Galliā cisalpinā tutioris in locos. Vale, & Principē hortare,
ut meminerit mei. Ex Mediolano, Idibus Iunij. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Cebæ. S.

F ij

P A G I N A

Cur brevis sit, indicat.

Respondi nudius tertius tuis literis. Itaque in praesentia breuitate sum usus, praesertim quod Xenophon filius istuc iret, qui tecum meo nomine verba facturus esset. Venit enim, ut Ioannem Marium fratrem comiteretur Mediolanum. Huic velim, mea illa conuiuia ad me des. Vale. Ex Mediolano Idibus Iunijs. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Petro Perleoni. S.
Filiū ad se rediturum significat.

Puto audiuisse te, instituisse Ioannē Mariū filiū ad nos reditū facere. Quare petijt per lras, ut Xenophonta Genuā, qua iter facturus est, cōprimū mitterē, quo se comiteū Mediolanū. Reliqua Xenophon ipse filius meis verbis tibi coram narrabit. Ego Arrhianum vehemēter cupio. Vale. Ex Mediolano, Idibus Iunijs. M. cccc. li.

¶ Fran. Philel. Petro Thomasio phō, ac medico. S.
Stomachū se lras ad se datas non accepisse.

Cum cæteris in rebus me tuæ proximæ lrae plurimū delectarūt, tum eo me nō mediocriter perturbarūt, quod publicæ fidei lras scabas iam supra scdm mēsem missas ad me a Bernardo Iustiniano, viro patricio, & mihi amicissimo. Fatebor tibi igenue, quæ an fuit opinio mea. Instituerā, ut scis, ad resurrectionē Chriānā ire ad vos. Itaque me pararā, quod die lras vras auidissime expectās. Sed ubi aduenit cōstituta dies, nec ego ex te, nec ex alio quoq; amicorū video quicq; epistolæ. Cœpi mecum vehemēter stomachari, atq; irasci mihi met, qui oīno frustra amarem. Itaque decreuerā nihil posthac amplius ad vos scribere. Sicq; distuli cōplusculū tps, ut nosti. Deinde cū refrixisset excandescencia & amicitig vis rursus cōualuisset, nō potui me cōtinere, quin aliqd tecū obstreperē. Nunc re quā scribis, diligēter cōsiderata, quid iudicaturus sim nescio. Vnū aut cupio, ut me facias cōprimū certiorē, qui nā ille fuerit, cui Bernardus lras ad me dedit. Reliquū est, ut aliæ parent publicæ fidei lrae, quibus tps duorū mensiū sit pfixū, atq; incipiat ad. xvij. Kalen. Septembres. Ad id em tps instituti, pculdubio vos visere, id qd me tuto facturū volo. At nolim, mihi obesse possit, quod iā diu in his sum, quibus cū tam dura bella gessistis. Sum aut iturus ad Alphonsum regē. Quare diuertam ex eo ad vos itinere. Vale. Ex Mediolano. x. Kalen. Iulias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Aenico Dauolo. S.

Conquerit se lras non accepisse, & venturū se spondet.

¶ Vm certior factus a Gabriele mirabili (qui modo istinc Mediolanū orator redijt) dedisse te sibi alias ad me lras circiter Kalen. Februarias, quas ego vidi nuncq;. Nec aliæ oīno ullę ex te mihi redditæ sunt lrae, præter eas, quas ex Puteolis ad. xvij. Kalen. Maias ad me dedisti. Itaque nihil tibi mirandū est, si nullū a me responsum accepis

sti. Nam quid scripseras, scire non potui. Ad proximas autem respondi. Nunc autem habeo noui nihil. Satyrarum codex quotidie exhibitur. Si prius nequis uero, ad Augustum saltem iter omnino ad vos capiam. Ante id temporis nullo pacto licet. Vale. Ex Mediolano. x. Kalen. Iulias. M. cccc. li.

¶ Fran. Philel. Catoni Sacco iureconsulto, & equi aurato. S.

Laudat amicum.

Enophon filius coram tibi exponet, quid fieri abs te velim. Tu autem facies scio, quod semper consuesti, & amice, & recte. Ego ad Augustum sum ad Alphonsum regem iter factururus, ab eodem scilicet inuitatus. Reliqua ex ipso Xenophonte cognosces. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalen. Iulias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Aenico Dauolo, equiti aurato. S.

Literas petit.

Quod modo. x. Kalen. Iulias ad te scripsi, hinc ad vos iter capiam ad proximam Sextilem. Interea vero temporis satyrarum codex, quem regi dono daturus sum, luculentissime exarat. Tu velim operam des, ut regiae familiaritatis litterarum, quarum comitatu inter proficiscendum utar, quamprimum eant ad me. Audio istuc esse Venetorum oratorem, cuius tu hac in re operari poteris, ea scilicet, ut istiusmodi litteras ad egregium medicum Petrum Thomasiu, qui Venetijs agit, & mihi, & tibi est familiarissimus, quam diligentissime perferendas curet. Is enim est a me iam commonefactus, ut eas litteras cum primum acceperit, mittat ad me. Tu me interea diuo Alphonso, tibi quoque commenda. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalen. Iulias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Ciccho Simonetae. S.

Conqueritur se pecunias non recepisse.

Ternis litteris meis esse debes certior factus, me neque Papiam, neque Mediolani re pecuniariam, quam decreuit Princeps, consequi potuisse. Nam & Papienses, & Mediolanenses ingrati, nullas sibi pecunias esse responderunt. Id autem quanto mihi incommodo sit, vel me reticente cognoscis. Itaque tua erit humanitatis, ita ad hos Mediolanenses scribere, ut intelligant se sua falli oportere opinione, qui nolunt se plus posse, quam Principem. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalen. Iulias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Petro Thomasio medico. S.

Desyderium videndi amicum insinuat.

Iam quartum ad te scripseram, posteaque nullae mihi redditae sunt litterae tuae. Postea vero nihil accidit, quod tua interesse arbitror, praeter incredibile desiderium meum visendi tui, quod indies magis magisque augetur. Hoc autem me leuare, tui est officij. Vale. Ex Mediolano. xv. Kalen. Augustas. M. cccc. li.

¶ Fran. Philel. Aenico Dauolo, equiti aurato. S.

Venturum se dicit, & literas regis expectat.

F iij

P A G I N A

Propropinquat iam Augustus, quod ad tempus me ad vos veneturum
 a rum antea scripseram. Satyrarum codex festinat ad calcem. Ego litteras
 teras regias, quibus de antea ad te scripsi, vehementer expecto.
 Vale. Ex Mediolano. xv. Kalen. Augustas. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Petro Parleoni. S.

Excusat se apud amicum, & ei negotium dat.

Q Væsiui diligenter, ut tibi quæ cupis laboris socium aliquem invenire:
 Nemo hic est in patria, qui istiusmodi provinciam subire velit. Nec tamen
 dubito fore, ut cum melius res habuerit, quam se aliquis offerat, quæ
 ad te mittam. Interim cura ut valeas cum sponsa, et ad me Arrhianum historicum
 compriimus des. Ad hæc velim dicas Nicolao Cebæ homini amicissimo vestris
 meis, ut curet, si me amat, mea ad me convivium prope dante. Cupio enim illa
 mecum ferre in hoc meo ad Alphosum regem itinere. Si alius fidus nuntius non
 occurrerit, saltim tabellarius mercatorum deesse non possit, cui quicquid nuntiorum
 promiserit, ipse libenter dissolvam. Vale. Ex Mediola. v. Kal. Augu. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Petro Thomasio medico. S.

Silentium latenter accusat.

N On possum non subdubitare factum esse, ut tot quæ ad te dedi litteras, in
 interceptæ sint, quoniam quidem iam sextum scripserim, posteaque nulla mihi
 omnino vel probrevis epistola tua reddita est. Deus interceptoribus male fa-
 ciat, qui me prius iucundissimo fructu sermonis tui, quam mihi omnino melle est sua
 uior. Itaque velim cures, ut omnino ratione atque arte fallentis fallas, ac me expleas
 desiderio litterarum tuarum. Vale. Ex Mediola. vij. Idus Augu. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Petro Thomasio medico. S.

Officium petit amici.

A D septimum Idus Augustas cum iam meas litteras obsignassem, binæ
 mihi tuæ redditæ sunt, quibus diligentissime plectis, respondi etiam tunc tibi
 quantum opus fuit. Nunc autem abs te peto, atque contendo, ac si pateris,
 etiam atque etiam rogo, ut omni cura & diligentia operam des, ut quæ mea scis inter-
 esse, compriimus conficias, hoc mihi nec gratius ferre potes, nec necessarium
 magis. Vale. Ex Mediola. xvij. Kalen. Septembres. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Mario filio. S.

Profecturum Cremonam se dicit.

n E frustra ad nos eas, hoc die Mediolanum egredimur, petaturi cre-
 monam, ubi tandem futuri sumus, quod hæc pestilentialis morbi prope
 la conqueuerit. Vale. Ex Mediolano. v. Idus Septembres. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Mario filio. S.

Eiectum se ex urbe dicit ob pestem.

C Um hesterno vesperi Cremonam venissemus, essemusque excepti mi-
 nime inhumaniter, hodie ex urbe eiecti sumus. In causa hoc fuit.
 Erat mihi serua mercenaria ex familia non ignobili Alipranda,

noīe Antonia, & ea quidē puella non inuerecūda. Hanc reliqueramus
in cymba una cum Maria nutrice tua, ut tantisper res n̄as alleruaret,
dum ædes conduceremus. Nam cum Xenophonte, sororibusq; tuis, ac
genero, apud honestū cauponē interim diuerteramus. Dum post parat
tas ædes hodie cymbā repero, quo & res, et mulierculas agerē ad ædes,
offendo Antonia subita pestilentiaē vi correpta, animā efflasse, positam
in ripa, ibidemq; maximū hominū concursam, ac tumultū. Non potui
mihi non metuere in tanta hominū barbaria, sed m̄to magis filiabus,
quas una cum genero in urbe dimiserā. Quid multis? Mihi in urbē res
grediendi potestas adempta est, reliquis itē nostris ex urbe continuo eie
ctis. Ruri nunc sumus, quod in suburbano iacet, qua itur Mantuā. Va
le. Ex Cremona, pridie Idus Septembres. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Leodrylio Cribello. S.

Hortat̄ amicū, ut res alleruet, ne furto surripiant̄.

SI grato in me anīo esse volueris, ut & esse debes, & ipse te futurū pu
sto, curabis oīa quæ istinc decedēs tuæ fidei mādaui & amice, & dili
gēter, in primisq; ne qd mihi detrimēti domi fiat. Nā te haud latet,
quā tus n̄c furū numerus, ppter absentiaē ciuīū Mediolani ubiq; noctu
atq; die insidiet, ut nullę ædes satis aut clausæ istis, aut munitæ sint. Qua
re tuæ fuerit curę ac beniuolentię ḡ me, operā dare, ne qd nobis surripia
tur absentibus. Vale. Ex suburbano rure Cremonēsi, Idi. Sep. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Matheo Pisaurēsi ædili curruli. S.

Eiectionem suam narrat.

Quod scire cupis, q̄ me humane, & liberaliter Cremonēses excepe
rint, accipies paucis. Me aduenientē uniuersa ciuitas & vidit, &
honorauit egregie. Sed ubi accidit, ut mercenaria quedā mea ser
ua pestilētiā morbo correpta, vitā subito deseruerit, tumultus ingēs in
urbe aduersus me exortus est, quē plebeia infania cōcitauerat. Nā qui vi
ri nobiles atq; boni eā urbē inhabitāt, nihil hmōi non mō non fecerūt,
sed nerētauerūt qdē. Sum cōtinuo cū uniuersa familia urbe exclusus, &
nō sine magno qdē vitæ piculo vagabar in cāpo, auxiliū oīs atq; opis
expers, nec qd cōsilij caperē, satis mihi erat in p̄mptu, usq; adeo crā anīo
perturbato in tā repētino insanientū hoīm mou. Tandē ubi paululū
plebeius ille furor sedatus est, prestātes quidā pauci atq; boni ciues, per
modeste me adierūt, meq; hortati s̄t, ut modice ferrē, atq; æquo aīo ple
beiam illā stulticiam, quæ longe magis q̄ mihi bonis om̄ibus ciuibus
permolesta extitisset. Breui asit fore, ut illud omne erratū haud ignobili
diligentia saretre. Meq; duxerunt in proximū quoddā suburbiū, ubi
rus est, ac villa cuiusdā ciuis Persecheræ. Vnde eiecto villico, mihi villa
una cū rure tradita est, tantisper incolenda, donec publica diligētia aliter
meæ & rei, & dignitati prouisum fuerit. Cæterū in p̄sentia incōmodis

P A G I N A

agere nihil possem. Nā oīa mihi desunt, p̄ter culices pulicesq̄, et muscas.
Vale. Ex Cremonēsi rure suburbano. xvij. kal. Octobres. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Cristophoro Marliano. S.

Amici præsentiā petit.

Hodie cū tibi primū facultas oblata fuerit, fac si me amas, ut te vi-
deā. Sunt em̄ quædā mihi tecū cōmentanda. Præterea vacuus ne
oīno venias, atramentū aliquantulū tecū affer. Nā atramentarium
meū æque sitit, atq̄ nos oēs. Xenophon filius petit abs te aliquantulū
verniciis. Vale. Ex suburbano rure. x. kalen. Octob. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Iacobo Camerinati. S.

Amicum ut se conueniat orat.

Cupio quædam cōmentari tecū. Itaq̄ rē mihi p̄gratā facturū es,
si cū quid ocij hodie nactus fueris, huc te cōferes, q̄nquidē nos ad
te ire Barbaria ista non finit. Arca illa n̄ra cum libris est etiā nunc
sub Ioue. Vale. Ex rure suburbano. x. kalen. Octobres. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Iohanni Iordani iureconsulto. S.

Longum silentiū excusat, & statum suū indicat.

Præterierūt anni iā triginta, & amplius, posteaq̄ nec verborū a me,
nec literarū aliqd accepisti, nec ego itē abs te. Idq̄ nō alterotrius vo-
lūtas aut negligētia ulla fecit, sed lōgissima locorū interualla. Nā cū
tu adhuc Patauū operā dares iuri ciuili, ego a Venerijs soluēs in Thras-
ciā nauigauī, quo Græca sapiā factus doctior, maiori vel usui, vel orna-
mēto latinæ linguę futurus eēm. Qua una re factū est, ut mutua scribēdi
vicissitudīe priuati iā diu fuerimus. Nā post annū septimū, ubi in Italiā
reuertissem, & si eramus p̄pingores, t̄n cum tēporē q̄z difficultas nobis
fuisset impedimēto, uterq̄ siluimus. Nūc vero cū p̄piores facti eēmus,
ipsq̄ ipm nos mutuo ad scribēdū hortaret, anteuertere q̄ anteuerti ma-
luit, q̄ intelligeres nullo amoris officio me posse abs te supari. Scire autē
cupio, q̄ belle valeas, & quāta me beniuolētia p̄sequare. Nā ego te non
diligo solū, sed ita amo, ut nihil ad cumulū addi queat. Valeo autē pul-
chre. Apud Cremonēses v̄o ideo me recepi, q̄m Mediolani (qua ipsa in
urbe domiciliū mihi perpetuū constitui) pestilētia indies magis atq̄ ma-
gis inualescit, incrudescitq̄. Reliquū est, ut q̄ diu in p̄pinquo futuri su-
mus, q̄ creberrimis inter nos lris quidie aliqd cōmentemur. Vale. Ex ru-
re Cremonēsi suburbano. x. kalen. Octobres. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Iacobo Camerinati. S.

Incommodā sua narrat amico.

Existimo tibi ab ingenuo adolescente Cristophoro Marliano ea
oīa verbis meis renūciata, quæ a me mane corā accepit. Nihil autē
aut temere, aut minus consulto locutus sum. Rusticor em̄, ut nosti
iam diē sextūdecimū, non solū incōmode, sed in maxia re: oīm penus

ria. Quid mihi postridie sit agendū, aut unde necessarijs rebus subueniendū, nō intelligo. Quare nō amicis solū, sed mihi etiā ipsi tā molestissimus fieri incipio. Itaq; summopere te rogo, ut quæ tibi Christophorus noīe meo exposuit, hoc ipso die oīno conficias, quo qd facturus sim, intelligā. Hodie mihi philosophica cœna futura est, eaq; Diogenica. Postridie ꝑo ne cū arida quidē Cerere mēsam mihi futurā video. Vale. Ex rure suburbano Cremonæ. v. Kalen. Octobres. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Mansueto Attendulo Abbati. S.

Gratias agit de tritico promisso.

Renunciauit mihi hesterni vespere vir optimus, amātissimusq; tuū Jacobus Camerinas, instituisse te mihi dono dare tritici sextarios decē. Quæ quidē res vix dici queat, quantā mihi voluptatē attulerit, & id quidē non tam ipso dono (quod sane pulcherrimū est) q̄ bonitate, ac liberalitate ingenij tui, qui nullo unq; ab me prouocatus officio, volueris me tibi tam opportuno, tam benigno munere deuincire. Itaq; habeo tibi imortales gratias, tu autē tibi velim persuadeas, eū me esse futurūq; indies, qui in te amādo cessurus sim nemini. Triticum autē ipsum tū mihi præbendū curabis, cū in urbē venero. Nā ruri quo pacto sim usurus, non satis intelligo, quanq; ne in urbe quidē fortassis eo mihi opus erit. Verū hac de re te breui faciā certiore. Vale. Ex Cremonensi suburbano rure. iij. Kalen. Octobres. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Nicodemo Trachedino. S.

Officij neglecti subaccusat amicum.

Qvæ tibi in Eihurriā abeunti pro beniuolētia nostra mandaram, nequaq; debes esse oblitus. Miratus autē sum, q̄ nihil postea responderis, nisi tua fortassis in urbē Romā festinātor profectio tibi fuerit impedimēto, quo id Florentiæ causa mea gerere cōmode non potueris, quod tuis in cōmētarijs annotasti. Hoc si ita est factum, velim in reditu ne prætermittas. Erit id mihi vehemētissime gratum. Et ne tuas literas frustra ad me des, ego hoc tēpore ago Cremonæ, acturusq; sum fortasse, donec pestilentia Mediolani desierit defæuire. Iacobum Triulcum disertissimū iureconsultū valere plurimū opto, in primisq; Aurispam meū, virum optimū, & hominē doctissimum. Vale. Ex rure Cremonensi suburbano, pridie Kalen. Octobres. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Bartholomeo Melio. S.

Domum sibi conduci petit q̄ ocyssime.

Voniā certo scio te vel rōne, vel tpe, ea animi ægritudine, quā q̄ nō mediocrē ex obitu dilectissimæ soror̄ tuæ, & nobilissimi viri concepas, magna ex parte liberatū, nō sum veritus uti officio tuo. Decreuerūt tui isti publici mgratus nudiuertius, mihi iam licere urbē ingredi, atq; pro arbitrio meo incolere. Itaq; mihi ædes parandæ

G

P A G I N A

sunt. Hæc in re tua mihi opa opus est. Cupio mihi domū conduci in tps
semestre, & ampliā, & cōmodā. Peto igit abs te, ut hæc puinciā tuorū aliis
cui deferas, idq; cōprimū. Non em̄ te latet quāto cū incōmodo ruri sum.
Nuncq; quidē didici rusticari, qui vel philosophari, vel aliqd liberalius
agere sp̄ cōsueuerim. Hoc erit mihi tā gratū, q̄ quod gratissimū. Vale.
Ex Cremonēsi rure suburbano. Kalen. Octobribus. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Michaeli Rocchæ Grammatico. S.

Qualē domū conduci velit. Item Næ quid significet.

Diligentiā tuā non solū p̄bo, sed etiā laudo. Facis em̄ & amice, & li
beralit. Domū mihi conduci cupio, nū ampliā, tum etiā pulchrā.
Quo in loco sita sit, nō multifacio, mō loc⁹ sit honestus, ac Musis
(ut ita dicā) accōmodatus. Qd̄ scire cupis, Næ græca dictio est, & diph
thongū recipit æ, quæ apud Græcos per αi scribit̄ & nisi diuidat̄, eodē
sono enūciat̄, quo apud Latinos æ diphthongus, quā dicimus. Nā si
diphthogus apud Græcos esse desierit, eodē modo p̄fert̄, quo apud nos
ai diuisa. Vñ Vergili⁹ Græcos imitatus ait, Aulai in medio libabāt po
cula Bacchi p̄ aulæ. Næ igit per æ diphthongū scripta p̄cat, certe, ita, &
vehemēter vel etiā nimis scdm̄ quosdā. Hac aut̄ dictōe ita utunt̄ Latini
poetæ, p̄sertim comici, ut dica, symbolū, strageti, & alijs atq; alijs v̄bis
p̄libus. Et ut veniā ad rem tuā, mihi cōueniētissime dici videt̄ apud Te
rentiū, næ p̄ vehemēter, aut nimis, quan̄ q̄ nimietas a vehemētia nō ad
modū differt. Cum em̄ inqt, Faciūt næ itelligendo, ut nihil itelligāt. q̄ si
q̄ qui magis q̄ opus sit aliquid, vel inquirūt, vel speculant̄, eorū nūero
sunt hñdi qui nihil itelligūt. Tu si secus putas, utere iudicio tuo. Ego em̄
neminē mihi deū facere cōstitui. Ita etiā tibi, si sapias, faciundū existio.
Vale. Ex rure suburbano Cremonæ. kalen. Octobribus. M. cccclii.

¶ Franciscus Philel. Augustino Narinensi. S.

Reuersurum se dicit Papiam.

Institui cōsiliū tuū sequi. Nā q̄ me cōmonueris fore n̄o Principi nō
ingratū, si relictis Cremonēsi bus Papiā cōprimū cum uniuersa fami
lia concessero, puto nil temere te locutū. Itaq; in crastinū diē hinc sol
uam. qd̄ eo facio libētius, ne qua p̄ me accedat vel utilitas, vel voluptas
ad tuos istos barbaros, q̄s Deus Opti. Max. radicatus p̄dat, idq; p̄pediē.
Domū aut̄ quā pararūt, sibi ipsi habeāt, una cū pestilētia atq; ignorātia.
Vale. Ex rure suburbano Cremonæ. iij. Non. Octob. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Leodryfio Cribello. S.

Certior fieri cupit de rebus suis domesticis.

D sextum Idus Octobres veni Ticinū, ubi continuus sum futu
rus, donec Mediolani clemētius coelum spirauerit. Audio quas
domi ad custodiam reliquerā mulierculas, & marrē & filiam a
v̄tris excessisse. Nec de rebus meis domesticis, posteaq; decelli Mediolan.

nō, in hanc diem audiui quicq̄. Nec possum nō dubitare, ne quid lit-
ḡh per affines meos aduersus me sit tentatū. Itaq̄ te rogo, ut omnia quæ
mea interesse iudicaueris, q̄ diligentissime poteris, & ad me confestim
scribas. Vale. Ex Ticino, pridie Idus Octobres. M. cccc. li.

¶ Fran. Philel. Sequæ Corti, iureconsulto & eq̄ti aurato. S.

Moneri quēdam petit, ne sibi molestus sit.

Ambrosius gentilis Derthonensis, necessarius tuus, ut ipse ait, mul-
tum mihi in rebus molestus est. Hunc igitur velim moneas, ne
sit aduersus me importunior. Nam mihi iam bilem mouet. Vale.
Ex Ticino. v. Idus Nouembres. M. cccc. li.

¶ Fran. Philel. Sequæ Corti iureconsulto & eq̄ti aurato. S.

Silentiū suū excusat, & fratū suū narrat atq̄ propositū

Nolim mireris, q̄ nullas ad te l̄ras dederim, posteaq̄ veni Papiā,
fui em̄ in hāc diem q̄ par eēt occupatior, & priuatim, & publice.
Et quanq̄ nihil etiam nūc sum nactus oc̄i, volui tñ intelligeres,
quo in statu sunt res meæ. Ego ut scis, iccirco Mediolanū liqui, quo me
pestilentiali stragi illi surriperē, incolumitatiq̄ seruarē. Itaq̄ apud Cre-
monēses me recepi. Sed cū apud illos nullū esse neq̄ Musis, neq̄ pbitari
locū re ipsa cognossem, vidissemq̄ nobilitati nihil oīno, sed abiectæ for-
tis hoībus oīa pro libidine licere, intra quartū & vigesimū diē ex quo eo
loci concesserā, inde solui ad Ticinēses. Cūq̄ Ticinū petiturus iter remi-
gandū Remulco diuertissem, in portū istū Placentinū, sum abs te huma-
nissime simul honorificentissimeq̄ exceptus, & muneratus. Quæ res eo
mihi iucūdiior fuit, quo mora illa Cremonēsis molestior fuerat. Ticinū
aut ubi adueni, omni sollicitudine sum reliqua liberatus, p̄ter eam cuius
causa me a Mediolanēsis auocarā. Nam cum cætera hic me cōmoda
plurimū delectāt, urbīs amœnitas, consuetudo ciuū, & quæ ad urbanā
vitā attinēt oīa, tū ipsa disciplinarū, & bonæ artiū studia, q̄bus oībus
Cremona est plane vacua. Sed unum est, quod me anīo tranquillo esse
nō sinit. Pestilentia em̄ Ticinēses laborāt etiā hi nō mediocriter. Quare
qui Mediolani diutius cauere non audebā, Ticini idem metuā necesse
est. Neq̄ quid consilij capiā, scio. Nā quotidie nauigare, ac mutare solū,
constātis homīs nequaq̄ ducit. Præterea hmōi homīes non æquo anīo
ab his excepiunt, qui benignius cœlū incolentes, bonæ valitudinis ras-
tionē habent. Itaq̄ hic agere institui, donec solo Mediolanēsi sese numē
elemētius præstiterit. Tenes rem meam omnē. Tu fac, ut valeas, & me
ama. Ex Papiā. x. Idus Nouembres. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Petro Thomasiophō, ac medico. S.

Responsum petit.

¶ Quid nūdius quartus alijs l̄ris tibi sc̄caui, Ticinū concessi. Nul-
lus em̄ opportunior locus potuit offerri Mediolanensis pestis

G ij

P A G I N A

lentiæ stragem effugere cupienti. Nam nec licebat abire longius. Te igitur vehementer rogo, ut ad ea mihi respondeas, quæ sæpius in uniuersum sextilem ex meis literis accipere debuisti. Id erit mihi gratissimum. Vale. Ex Papia. xij. Kalen. Decembres. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Ciccho Calabro ducali Secretario. S.

Conqueritur sibi promissa non seruari.

Raue mihi, & pernoscitū est, ea p̄mi necessitate, ut Principē nostrū linquere oīno cogar. Quid em̄ frustra tā inutiliter diutius tēpus teram? Video me n̄o Principi esse charissimū, non tā meis meritis, q̄ benignitate sua. Quid em̄ mereri aliud studeam, q̄ pro dilectiōe fidē pietatēq̄ referre? Ad Apollinis citharā Musę canūt. Qualis sonus, talis etiā cantus. Nihil mihi eorū oīm obseruat, quæ vel gratissimus, vel munificētissimus Princeps iussit. Itaq̄ iam hinc incipio rebus meis cōsulere. Nisi breui constituta pecunia r̄nderit, me aliorū Principū æri obstringam, apud q̄s post anni curriculū, cum primū ver aduenerit me recipiā. Sic em̄ veluti spe p̄missioneq̄ delusus, neq̄ Principis gloriæ studeo, neq̄ meæ. Nā æger anius studiosissim̄ in rebus immortalitatēq̄ molitibus, recte agere nihil queat. Tranquillū esse ingeniū lætūq̄ oportet, si quid aut egregiū, aut magni ex sese velit educere. Breui qd factū sit opus, potes intelligere. Vale. Ex Papia. v. Kalen. Decembres. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Varoni. S.

Exscribi Plinium petit.

ET si ad quintūdecimū Kalen. Decembres scripsi ad te, quantū pro tēpore opus fuerat, tñ quia sum nescius, acceperis ne, an minus acceperis literas meas, volui rursus eadē tecum agere. Plinium de naturali historia vehementer cupio. Audio hunc esse apud vos diligenter em̄datum. Si istiusmodi exēplaris facultas mihi futura sit, idq̄ Ferrariæ curabo q̄ primū exscribi. Nec em̄ dubito studiosum istic librarium inueniri, qui huiusmodi sit munere functurus. Itaq̄ tui vel officij, vel humanitatis fuerit, ut me facias propediē certiorē, quid hac de re possim sperare. Vale. Ex Papia, Idibus Decembribus. M. cccc. li.

¶ Fran. Philel. Sceuzæ Corti, equiti aurato, ac iureconsulto. S.

Accusat quendam perfidiæ.

PROcurator tuus eorum quæ abiens iusseras, egit oīno nihil. Quotidie nouam spem affert, quotidie verba dat. Qui quoniam quā de te fidem mihi coram sanctēq̄ recepit, fallere sæpius non dubitat, te amice moneo, ut vel a gerendis negocijs eorum auoces, vel ut se grauitate tua non indignum præstet, q̄ primum cures. Vale. Ex Ticino. xiiij. Kalen. Ianuarias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Varoni. S.

Respondet de literis amici, cumq̄ laudat beniuolentiæ.

Vas ad quintū Idus Octobres suauissimas ad me lras dederas.
 q̄ xiiij. Kalē. Ianuarias mihi redditae sunt Papiæ. Non em̄ me Cremonæ offendere potuerūt. Nā id loci multo ante iccirco reliqueram, qm̄ nullū esset apud Cremonēses Musis hospitium, & sum præterea cōmonestus, me rem facturū meo Principi gratam, si Papiæ tantisper agere mallē, dum Mediolani pestilentia fureret. Atq̄ fuit tua mihi cōp̄sa periucūda, quippe q̄ eum te oñderet, quē semp̄ amicissimū essem expectatus. Itaq̄ non possum nō lætari, q̄ te intelligā amori meo nulla ex parte cedere. Nec em̄ moleste laturus sim, q̄ te amādo superiū iri nullo pacto pariaris. Vir plane phūs es, qui tanti virtutē officiiq̄ facias, ut ea re nō sis a viro etiā amicissimō superari. At ipse quoq̄ Nicolae, oēm sim aduersas te pugnā certamēve initurus muneris pulcherrimi huius gratia. Eo enim te magis amo, q̄ amer abs te, quo magis meritis tuis amāduus es. Q̄ autē polliceris operā tuā, si cui vel ornamento, vel usui florētissimus Princeps tuus, vel potius noster, mihi futurus sit, non audio iuitus. Sed qm̄ ipse perpulchre nosti, qd̄ mihi conducturū sit, vel ad dignitatē, vel ad rem nihil est quod te magis admonēdum putem. Vale, & cōmuni Principi me cōmenda. Ex Ticino. xiiij. Kalen. Ianuarias. M. cccc. li.

¶ Fran. Philel. Ioanni Paleologo Marchioni montasserati. S.
 Gratias agit pro beneficijs.

AD pristinā meam erga te obseruantia tantū nunc cumulū ad hēdisti voluntaria tua, atq̄ alacri benignitate, ut in te obseruando nemini istorum omniū sim cessurus, quos magis intimos & domesticos habes in primisq̄ charioris. Nam tamen si quicqd̄ benefice in quēp̄ am conferē, plurimi fieri oportet, illud tñ longe pluris mea inia, quod nullo vacat officio, & oīs (ut ita dixerim) nūeros complectit. Dēdisti tu quidē homini obseruatissimo tui nomis, & gloriæ, & id quidē tēpestiue & libenter & large, prestitistiq̄ ne hic diutius inutiliter tēpus tenerē. Ac nihil prius est abs te p̄termisum, qd̄ meis emolumētis, vel honoribus conducturū opinareris. Itaq̄ tibi grās ago q̄ possum maxias. Teq̄ rogo, oroq̄, ut nullā rem esse putes neq̄ paruā, neq̄ magnā, quā non sim tua causa strenue, diligenter, fidelissimeq̄ & constāissime obisurus. Vale. Ex Ticino. vi. Kalen. Ianuarias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Blasio Axereto equiti aurato. S.

Cōmendat quēdam apud amicū.

QUæ nobis s̄ ea (ut nosti) nobilitata iā pridē, & ab oībus decantata, lege amicitie cōia esse oportet. Quo fit, ut pati noluerim hūc stū, a quo meas lras accepisti, amicū esse mihi soli, qn̄ esset etiā tibi. Idq̄ ipse q̄ vehemēter optat. Et est p̄fecto tanta hūanitate, tanta v̄tute vir, ut non modo reiiciendus nō sit, sed admittēdus potius, & libēter sane, atq̄ honorifice admittēdus. Reliqua em̄ ex eius p̄sentia consuetus

P A G I N A

dine cognosces. Vale. Ex Papia. vi. Kalen. Ianuarias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Iacobo Camerinati. S.

Iniuriam factam sibi narrat.

Quotiens mecum repeto Cremonensem illam rusticitatem, totiens risu magis atque magis moueor. Nam qua stulta ratione Cremonenses dicebant, ut quem tanto videbant ope desiderare, eum ruri veluti relegarent. Nonne tibi relegatus videbar, cum illinc abire non liceret? At meus pestilentiae id egerunt, ne qui Mediolano veneram, illiusmodi morbi genus mecum afferrerent. At longe magis Cremonae, quam Mediolani pestilentiali morbo laborabant. Praeterea quod deliquerat mea suppellex illa, & arca cum libris, ac pecunia, quam in Padi ripa furtibus ac latronibus expositam esse voluerunt, cum nemini baiulo potestatem darent ea in re subseruendi mihi. Itaque abeant in rem malam Cremonenses tui, & tu item cum istis, si dignos putas, quibus ignoscas. Vale. Ex Papia. vi. Kalen. Ianua. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Nicodemo Tranchedino. S.

Accusat amicum obliuionis.

Video te rardiu meminisse Philelphi tui, dum praesens es, & coram quem diligis, intueris. At si plane quod amicitiae munus postulet, teneres etiam cum abes, me tecum esse, et praenotare, & colloqui censes, id quod minus apud te fieri eo magis miror, quam ego te semper videre videor & complecti, & osculari. Vale. Ex Papia, pridie kalen. Ianua. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Nicodemo Tranchedino. S.

Officium laudat amici.

Et si arbitror ex Columbano te factum iri certiore, quam mihi molestum simul incommodumque fuerit, quod meae illae pecuniolae tardius ad me uerint, te tamen ea de re comonendum putavi, ut intelligas etiam meis litteris nihil te potuisse hoc tempore mihi gratius facere, quam quod admodum repestiue & iucundissima simul epistola, & dissolutione alieni aeris adhaeseris. Itaque habeo tibi gratias, quod non sis passus diutius mihi incommodari vel cum aliquo labore tuo. Ficosum autem illum deum deaeque omnes perdant, qui auariciae suae sorditatisque maluerit, quam vel amicitiae, vel officij meminisse. Vale. Ex Mediolano pridie Kalen. Ianuarias. M. cccc. li.

¶ Franciscus Philel. Materniano Braschae. S.

Officium petit amici.

¶ Quod hortatus es, fecimus. Puto omnia nobis secunda fore, si rem capere re uolueris ea diligentia, qua sepe consuisti. Id quod ut facias, te plurimum rogo. Vale. Mediolani ex aedibus nostris pridie kal. Ianua. M. cccc. li.

¶ Fran. Philel. Nicolao Fraxoso Genuensium praefecto.

Opem filio petit redituro.

¶ Xistimo praepeditum fore, ut filius meus dilectissimus Ioannes Marius Mediolanum rediret, faciat istuc iter, quem & si certo scio abs

te oīa mea causa exoraturum, n̄ volui intelligeres, nihil te mihi gratius
facere posse, q̄ si dederis operā, ut & tuto, & q̄facillime, & q̄primū ad
nos eat. Vale Ex Mediolano, Idibus Ianuarijs. M. cccc. lñ.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Varroni. S.

Certior fieri de statu amici petit.

Iam diu nihil de te audio. Itaq̄ non possum non timere, ne quid tibi
quod nolim acciderit. Quare si me amas, leua me hac omni sollicitu-
dine. Hoc mihi vix facere gratius hoc tempore quicq̄ potes. Vale.
Ex Mediolano. x. Kalen. Februarias. M. cccc. lñ.

¶ Franciscus Philel. Petro Perleoni. S.

Commendat amicum amico.

Laurentiū n̄m velim cā mea diligas, eiq̄ quibuscūq̄ rebus poteris
faueas, non v̄bo solū, sed multo etiā magis opa, hoc erit mihi ad-
modū gratū. Vale. Ex Mediola. xi. Kalen. Februa. M. cccc. lñ.

¶ Fran. Philel. Ioanni Aurispæ. S. Cōmendatiua ep̄la.

a Equè mihi amic⁹ est, q̄ tibi meas reddidit l̄ras, atq̄ tibi q̄ eas scri-
psit. Itaq̄ hūc etiā mea cā in amicitia volo admittas, & qb⁹ erit
opus studijs oībus psequaris. Vale. Ex Medio. xi. Kal. Febru. M. cccc. lñ.

¶ Franciscus Philel. Baldassari Risino. S.

Commodari exemplar petit, ut excribatur.

Accursius Pisanus cognomēto Bonus, cū esset ab me rogatus, ut
duodecim illas Plauti comœdias, quæ proximis annis sunt in Itali-
am aduectæ e Germania, mihi excriberet, earūq̄ exēplar a te pete-
ret, n̄dit partim phumaniter, partim diffidenter, quippe q̄ diceret se mi-
hi perhibēter gratificaturū, sed te nemini eiusdē exemplū crediturū. Itaq̄
facito, si me amas, ut quod de te Bonus Accursius dubitarit, mēdaciū
dixisse videat. Sic em̄ etiā intelligemus q̄ ipse de sese verus esse velit. Va-
le cū tuberibus tuis. Ex Mediolano. xi. Kalen. Februa. M. cccc. lñ.

¶ Franciscus Philel. Matthiæ Triuiano. S.

Iuuari se petit literis alterius.

Si me amas, sicuti certe facis, velim q̄primū adeas Cicchū n̄m eūq̄
roges meo nomīe, ut l̄ras talis det ad hos ducales rei pecuniariæ ma-
gistros, qualis maxīe oportet. Nam hi ut sunt hoīes strenui, nūmos
semp̄ cudunt, excudunt aut̄ nuncq̄. Malumbriana v̄o grauitas ne rādiu
sit grauis, cupio. Nam comitē Lodouicū scio esse mei permemorē, sed
puellaris ludieri multo magis, cui pfecto si pedibus caueret, lōge mino-
rem operā impēderet. Vale. Ex Mediolano. xi. Kal. Febru. M. cccc. lñ.

¶ Fran. Philel. Lodouico Gonçagæ, Principi Mantuano. S.

Conqueritur de tarditate officij.

Proximis diebus literas ad te dedi, quibus intelligere haud obscu-
re potuisti, q̄ mihi rem gratam, eandemq̄ admodum necessariam

G iij

P A G I N A

facturus esses, si quæprimū ad id quod petierā, te humanū (ut soles semp) benignūque prestitisses. Nunc autē quod scriberē, noui nihil acciderat, nisi ut te rogarē, orarē, obsecrarē, id pro aī tui magnitudine efficeres, ne me cunctando ambigū ex certo redderes. Nā & si tua erga me dilectiōe mihi certi⁹ esse vix quicquē potest, vereor tñ ne quicquē dilectio cū difficultate certamē ineat. Sed quo bonū difficilius est, eo charius & laudabilius duci solet. Itaque si difficultatē istā, (si qua tandē nō tuo, sed fortunæ vitio apud te est) bñficientia, atque industria iupabis, nihil apud me glorioſius, nihilque magis obseruandū, colendū, predicandū te munificentissimo Principe futurū est. Vale. Ex Mediolano. xi. Kalen. Februarias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Lodouico Casellæ. S.

Gratias agit ei qui filium suum bene tractauit.

Narrauit mihi Mari⁹ filius, quāta se mō humanitate Ferrariæ exceperis, utque nihil p̄termiseris, quod sibi cōducturū existimasses. Habeo tibi grās, quæ in oībus beniuolētissimū tuum erga me animū assidue declares. Velē aliquā mihi occasionē offerri, quæ tua cū dignitate et cōmodo meū in te amorē liqdo cognosceres. Intelligeres p̄fecto neminē esse, cui charior sis quæ mihi. Quā quidē rem quā tibi p̄spiciā esse arbi- tror, reliquū est, ut me diligerē, amareque p̄seueres. Id autē cumulatissime tē p̄stitisse iudicabo, cū operā dederis, ne frustra ad tuū p̄stāntissimū, et igēti aīo Principē scripsisse videar. Vale. Ex Medi. xi. kal. Februa. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Angelo Actiolo equiti aurato. S.

Hortat̄ amicum, ut non obliuiscatur cōmissorū.

Et quod ego cū hinc eēs abiturus, abs te petierim, & quæ mihi plibēter ipse corā recepis te facturū quod petierā, tum ego mēoriter memini, tū ipse oblitus esse non debes. Nā qui unus oīm officiosissimus esse in amicos soles, quæ fieri queat, ut mei nō memineris, quē scia tibi esse charissimum. Quā quidē meā de te opinionē ut rep̄nti cōfirmes, tui est vel officij, vel hūanitaris. Mihi certe rem feceris adeo gratā, ut aliud hoc tpe gratius nihil possis. Vale. Ex Mediola. x. Kalen. Februa. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Xenophonti filio. S.

Librum petit, ut suum emendet.

Facito, quæprimū adeas meo nomīe Cardinalem Nicenum Bessarionem, atque ab eo petas, mihi ut cōmodet in mēsem unum, Sextum Empericum ex Peripatetica disciplina philosophum & acutum, & eruditum. Nam is etiam mihi est, sed pluribus in locis (ut ita loquar) fenestratus. Itaque ex eius codice, si melior fuerit, cupio meum emēdare. Sin fortasse deterior, suus emēdator redibit ad dominū. Quæ si suū codicem peregrinari fortasse noluerit, meum istuc, si ita maluerit, propediē mit- tam, modo ipse huiusmodi emēdandi prouinciā cuipiam delegauerit. Vale. Ex Mediolano. x. kalen. Februarias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Xenophonti filio. S.

Hortatur filium, ut præsuli obsequatur.

¶ **Q**uod Turci Constantinopolim premunt obsidione, fero pmoles-
te. Reliqua vero quæ scripsisti, me oïa delectarunt in primis quæ
præsuli tuo charus iucundusque sis. Incube fili mi, & te ad istius in-
nocentissimi, & sapientissimi viri continentissimos, modestissimosque mos-
res effinge, atque componere. Hac una re nec mihi facere gratius quicquam potes,
nec tibi laudabilius. Vale Ex Mediolano. x. kalen. Sextiles. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Xenophonti filio. S.

Hortatur filium de libris inquirendis.

¶ **A**d decimum Kalen. Sextiles simul cum meis litteris ad Pontificem Man-
tuanum, scripsi etiam tibi, quantum per id temporis tua interesse, nos-
traque videbatur. Nunc autem quod volo, paucis accipe. Diodori Sici-
culi, qui uniuersam historiam non graecam & latinam solum, sed etiam barba-
ram graece scripsit, mihi sunt ab initio sui operis libri quinque. Audio in
Italia his plures esse, quos Christophorus Garattonus Choroneſis epis-
copus, qui a Turcis modo occisus est, aduexit ex Graecia. Volo rem di-
ligentissime odoraris, an hi Romae reperiantur. quod si ita sit, fac me quæpri-
mum certior, an istuc librarius graecus sit ullus, qui id operis exscribens
dum assumeret. Tu interim operam dabis, ne te Musae destituant, quod
facile consequeris, si litterariae malueris quam pecuniariae rei habere ratio-
nem. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalen. Sextiles. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Xenophonti filio. S.

Arguit filium, quod iussa non perfecit.

¶ **Q**uod pridie Kalen. Augustas cum ad te litteras dedi, scribere sum ob-
litus est mihi nuprenunciatum, quod carmen ad Baptistam Alberthum
anno superiore ex Cremona scripseram, id ei redditum non fuisse. quod
verum an falsum sit, nescio. Tu qui Romae nunc agis, poteris intelligere quod
in re sit. Ego carmen ipsum dedi ad te, ut si minus sit redditum, quæprimum isti
reddendum cures. Ad haec me velim facias certior, quod de Diodoro Sici-
lo iusseram, Preterea si quod de re Constantinopolitana est auditum, quodque istuc
Patriarches aut egerit, aut acturus apud Pontificem maximum sperat. Tu
ne tibi desis, quam diligentissime prouideto, hoc est, ne Musae hospitium
asperneris. Vale. Ex Mediolano. v. Idus Sextiles. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Baptistae Albertho. S.

Donat amicum carmine quodam.

¶ **D**ederam ad te anno superiori Kalen. Octobribus ex Cremona car-
men, non tam voluptatis capiunda, quam veluti renouanda veteris
amicitiae gratia. Sed id cum tibi non esse redditum accepissem, ideo
iterum dandum iudicavi, ut & tibi amicus meus fieret exploratior, & ipse ne
frustra quicquam vel lucubrasset, vel lusisset possem existimari. Nam aequè ver-

P A G I N A

ut, ut nosti, atq; prosa delectari cōsueui. Nec alienū cēseo ab officio mēo
ut quoscūq; honestus mihi amor conitūxerit, eosdē honestus q̄ memo
riæ labor monimētis l̄ras; mecū perpetuo cōseruet. Quare cū absoluto
iam v̄sibus decē millibus satyrarū opere, me ad Lyricos modulōs retu
lissē, in p̄mis etiā tu, qui ab oī satyra tanq̄ abhorrueras, occurristi, quē
inter familiarissimorū cōmemorationē nulla obliuio absoluerit. Itaq;
id carminis iterū ad te dedi. Tu velim tuū des ad me Momum, quē au
dio, si adhuc eū absolueris. Vale. Ex Mediola. v. Idus. Aug. M. cccc. l̄j.

¶ Franciscus Philel. Francisco scalamonti equiti aurato. S.

Memorē se dicit amici. Accusat silentiū amici.

Vererer profecto, ne tu me vel obliuionis, vel negligentiae accusa
res, q̄ iam tot annos nullas ad te l̄ras dederim. Sed eo te puto in
me esse æquiorē, q̄ iam pridem cognoris eo me esse ingenio, ut
neq; hominē amicissimū obliuisci queam, nec ullam propemodū vir
tutem offerri patiā, qua magis delecter, q̄ diligētia, & officio. Dedi ad
te l̄ras bis, & iterū, posteaq; tu nihil responderas. Dediq; ad te libros de
exilio, qui ubi post non parū t̄pis ad me reuertissent, renūciarunt nequa
q̄ te offendisse, quippe qui abesses Anconæ in Dalmatia. Miratus autē
sum, ubi rediisti Ancona, nihil oīno scripsisse mihi. Itaq; tibi cauēdum
est, ne aut negligentiae accuseris, aut obliuionis. Cæterū danda est ope
ra, ut quod tempus interceptit, reficiat diligentia, hoc est, ut q̄ sæpissime
ad me scribas, id quod me tecum obseruaturū bona fide polliceor. Va
le. Ex Mediolano, Nonis Septembribus. M. cccc. l̄j.

¶ Franciscus Philel. Petro Perleoni. S.

Quanti liber emi possit, dicit.

Familiares Ciceronis ep̄as quas petebas, venalis iuenimus. Eas si
h̄re cupis, ducatos decē mittas oportet. Id em̄ precij oīno se velle di
cit librarius Melchior. Nec alius hm̄oi codex apud aliū quenq; ven
nalis reperit. Codex vero hic epistolarū, & pulcher est, & nouus, & satis
emēdate scriptus. Rem paucis tenes. Tu quod fieri velis, significato lite
ris. Vale. Ex Mediolano. vi. Idus Septembres. M. cccc. l̄j.

¶ Fran. Philel. Andreæ Alamāno priori ppli Florētini. S.

Gratulaī amico dignitatē assecuto, cui & munere dat libros.

Ratulor tuæ p̄nti expectatae q; dignitati. Nunq; enim sum veris
g tus, te ante diē (ut ita dixerim) ad istū honoris gradū pueniur.
Nam ut ita crederē, tua virtus, singularisq; prudētia mihi p̄sua
serat. Non em̄ cum his sentio, qui prudentiā iuuetuti subtrahunt, quasi
peculiari quodā iure ea senectuti sit danda. Sed neq; indoctus senex ha
bendus sit prudēs, neq; doctus adolescēs imprudēs. Nam multo plura
rerū humanarū exēpla, atq; documēta tradere nobis queat lectio dilis
gens, & multiplex eru. ditio, q̄ longissima etiā homis unius annositas.

Quare cū & ingenio te acerrimo esse p̄spicerē, & diligētia singulari, r̄a
 p̄terea doctrina, quāta æqualiū tuorū neminē, facile itelligebā prope. Itē
 fore, ut in altissimū dignitatis gradū tua te respub. tolleret. Quē igit̄ pru-
 dentia, auctoritateq; apud tuos florētissimos ciues æque vales atq; elo-
 quētia & disciplina, nō possum tibi non admodū gratulari. Deus for-
 tunet tuos cogitatus, efficiatq; ut ingētib; tuis, præclarisq; virtutibus
 hoīm existimatio, gratitudoq; respondeat. Ego autē ne meæ literæ oīs
 no vacuæ ad te irent, has duobus munusculis sum comitatus, quorū si
 te primis floribus delectatū videro, mox quoq; maturi fructus conscu-
 turi sunt. Vale. Ex Mediolano. v. Kalen. Octobres. M. cccc. lñ.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Varroni. S.

Officium petit.

Viniforto Bergomēsi disertissimo iureconsulto l̄ras ad te dedi-
 g Nonis Septēdribus, quibus non obscure debes intellexisse, quibus
 in rebus tua mihi & opera, & ope est vehementer opus. Quare
 maiorē in modū abs te peto, contēdoq; si qd es unq; mihi gratificatus
 rus, qd oīm maximi sim facturus, effice, ne videar frustra tuū officium
 postulasse. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalen. Octobres. M. cccc. lñ.

¶ Franciscus Philel. Xenophonti filio. S.

R̄sum a filio petit, & ut sua scripta mittat amicis legēda.

Post eas l̄ras quas mēse Iunio dedisti ad me, cum primū a Philippis
 cis balneis Romā rediisses, alias abs te nullas accepi, cū pleræq; in-
 terim meæ ad te ierint. Idq; non possum nō mirari. Veritusq; sum,
 ne qd tibi, qd nolim, ex ista æstiuū aeris intēperie acciderit. Non em̄ ade-
 so est iter interclusum, ut nemo oīm istuc ad nos veniat. Quare fac, si po-
 tes, ut me q̄primū leues hac animi sollicitudinē, ad eaq; singulatim respō-
 deas, quæq; non unis l̄ris tibi scripserā. Et quoniā significasti nōnullos
 esse Romæ, qui cuperent horū aliqd legere, quæ ab me in presentia scri-
 bunt̄ duorum operū veluti frontispitia, tum Sphōrtiados, tum de vita
 & rebus gestis Francisci Sphōrtiæ cū hisce l̄ris ad te dedi. Tu fac, ut quic-
 quid ocl̄ nactus fueris, consumas in l̄ris atq; disciplina. Nos hic omnes
 valemus recte. Venissem Romā, si facultas a Principe facta esset. Vale.
 Ex Mediolano. vñ. Idus Octobres. M. cccc. lñ.

¶ Franciscus Philel. Bartholomæo Melio. S.

De literis reddendis officium petit amici.

Mihi pater tuus, vir optimus, & mei amātissimus hoc die renun-
 ciavit cū iam l̄ras ad Xenophonta filium obsignarā, te sibi l̄ris
 phisse, Mantuanū Pontificē abesse ab urbe, & cū eo Xenophōta
 quoq; quare quas meas fidei tuæ l̄ras cōmiseram, eas te reddere nequis-
 uisse, esseq; apud te. Fecisti tu quidē recte, q; bona fide l̄ras apud te velut
 ti depositas, tueri malueris, q; vento cōmēdare. Itaq; cum his tuis alias

P A G I N A

quoque ad filiū ab me datas, tamdiu esse apud te volo, quoad ille Romā reuerterit. Qui si diutius distulerit reditū suū, & priores, & posteriores lras soluas, volo & quæ arcana sunt, ea ne efferas, in reliqs ꝑo vicem filij geras. Vale. Ex Mediolano. viij. Idus Octobres. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Iacobo Camerinati. S.

Gratias agit, qꝫ amicus sibi morem gessit.

ET si tuū munusculū mihi fuerat pꝑratū, quippe qꝫ ab amicissimo erga me aīo factū intelligebā, multo tñ & gratius fuit, & opratius, qꝫ secūdis lris tuis me fecisti certiorē, ep̄las qꝫbus nō æquo aīo carēbam, insperato tibi repertas esse. Nam earū amissio eo mihi erat molestior, qm̄ nullo altero abundabā exēplo. Tantas igit̄ habeo tibi gr̄as, ut maiores hñe hoc tpe nullas queā. Tecqꝫ etiā atqꝫ etiā rogo, ut istas ad me fido alicui nūcio qꝫprimū des. Qꝫ si alius nemo prius oblatus fuerit, eas aut Antonio Trecho viro hūanissimo, ab quo ad Mathæum Pis Laurensem mei amātissimū mittant̄, aut viro indycto Rainaldo Fulginati cōfestim tradas velim. Vale, & si qua in re mea tibi opa opus est, me utes re arbitrato tuo. Ex Mediolano. viij. Idus Octobres. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Aenico Dauolo, equiti aurato. S.

Aegrefert cunctationem suam, & de satyris.

lris scribit, & laudat librum satyrarū.

Eus malefaciat huic pcellæ calamitatiqꝫ belloꝝ, qꝫbus meū ad te d iter itercludit̄, nec uti licet pꝑfectiōe libera. Vix dici queat mi Das uole, qꝫ moleste tulerim, ac ferā iam annis qꝫtuor cūctationē me am cūdi ad vos, cū multarū rerū, tum satyrarū cā, quippe qꝫ vehemēter doleā tot in eo ope lucubratiōes mihi frustra susceptas. Sed utcunqꝫ res hēt, eundū est tandē, id qꝫd ad Martiū est reiectū. Satyrarū codex, qꝫ decas das decē denis satyris singillatim distributas ad ꝑsus decē milia cōplectū, est pulcherrimus, cum lras notis, tū min̄is & opculis. qꝫ si min⁹ intus, saltē in cute te nō poterit nō delectare, quanqꝫ puto nō mēte minus qꝫ orōne lætabere. Vale. Ex Mediolano. iij. Idus Octobres. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Arcimboldo. S.

Certiozem facit amicum de rebus suis.

Quarto Idus Nouembres ad Caluissianū veni in castra Sportiana, ubi sum perhumaniter & honorifice exceptus a Principe. Nec dubito me omnia ex sententia nostra confecturum. Id factum cum fuerit, te reddam qꝫprimū certiozem. Vale. Ex castris ducalibus apud Caluissianum, pridie Idus Nouembres. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Mathæo Pis Laurenfi. S.

Successus suos narrat, & officiū petit in familiā suam.

Cum oīa a munificētissimo Principe nro assecutus qꝫ volui qꝫd eo mihi est iucundius, quo me video maxia ex parte liberatū fastio.

diost istius Lōgi morositate, atq; ineptitudine. Tibi aut plurimū debere fateor, q; mihi & re sæpe, et vbo sp̄ satisfecisti. Reliquū est, ut si q̄ pecuniola meæ familię añ meū reditū opus fuerit, isti ne desis. Et qcqd dederis adde ratiūculæ n̄ræ. Vale. Ex Gāmara, Nonis Decēbribus. M. cccc. lñ.

¶ Franciscus Philel. Xenophonti filio. S.

Arguit filium fugitiuū, & de sacerdotio consilium dat, & inconstantiaē filium arguit.

ACcepi binas lras tuas eodē die, cum primū ex castris ducalibus Mediolanū. viij. Kalen. Ianuarias reuertissem. Harū tu alteras ad me dederas. x. Kalen. Decēbres, alteras v̄o. vi. Idus. Intellexi quæ scripsisti oīa Et quantū videre videor, p̄grinationis istius tuæ satietas iam te coepit. Q; si ante ambitionē tuam Ciceronē in officijs audire voluisses, aut non abh̄isses, p̄sertim clā patre, aut tā subito domū non reputeres, cū nondū in deliberando neq; ipis, nec etiā diligētiaē satis adhibere potueris. Nihil tibi erat in causa, quā obrē in Romanā curiā te recipe res, quippe qui domi haberes, vñ & melior quotidie & doctior fieres. Qd' si prudentiaē potius q̄ sapientiaē studio ducebaris, hoc est pecunia magis q̄ virtute, atq; disciplina, licebat tibi apud munificentissimū nostrū Principē pecuniosissimū breui effici, ubi malles negocio q̄ ocio te offerre. At fuerūt qui te induxerint. Itaq; ignoscendū est adolescentiaē tuę. Posthac cōsules tibi fortasse melius. In p̄ntia, ut scribis, cupis initiari. Si religionis amor id monet, nō improbo, modo etiā atq; etiā cogites, qd' tibi statuendū sit, quid sequendū, quā incedendā viam. Nam si putas te in ecclesia fore clarū sine his artibus, quę apud sacerdotes habent in precio, vehemēter erras. Nā cum alia p̄ multa discenda sunt, tum ius pontificiū in primis, omnisq; diuinæ rōnis cognitio tenēda, quæ theologia dicit. Sin iccirco hmōi desyderiū te corripuit, ut sine labore vitā iucundam ducas, q; tuū sim institutū probaturus, potes facile ex meis moribus coniectare. Quare si me audis, primū oīm teipsum collige, tecū habitata. Meditare iterū atq; iterū, quā vitā viuere decreueris. Seu tu sæcularē quā vocant, elegeris, siue ecclesiasticam, utrā malueris, probo, modo sit cū laude. Q; si oīno ad nos fortasse redire institueris, tibi ædes paternæ nunq; occludent. Vale. Ex Mediolano, Nonis Ianuarijs.

¶ Franciscus Philel. Iacōbo Camerinati. S.

Ad amicū de negocijs illius excusat amicos, & iubet amicū bñ sperare. Olim tibi persuadeas tua ab me negligi, q; minus q̄ primū tibi n̄ scarim, qd' mihi Cicchus Angelusq; mihi r̄nderint. Hi quod petis, diligēter curant, putant oīno propediē ex sn̄ia tibi consultū iri. Confecissentq; qd' tua causa coeperāt, nisi occupatōes Principis, quæ sunt fere imensæ, ob plures p̄claras legatiōes, quæ uno pene rpe cōuenērūt, aditū his tantisper interclusissent, dum his liberet harū præsentia ac

P A G I N A

solicitudie. Differri in res tua diu non potest. A me nullum erga te officium aut studium negliget. Tu iterum esto bono animo. Non enim quantum intelligo, te tua fallat spes. Vale. Ex Mediolano, x. Kal. Februariarum. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Renato Regi. S.

Accusat tabellariorum incuriam.

Ternas litteras ad te dedi anno superiore his de rebus, quae tua maxime interessent. Itaque non poteram non mirari, quod nihil responderes, praesertim cum te humanissimum facilimumque esse iam pridem uno omnium aequo consensu, summo neque audieram. Sed Ioannes Cossa vir clarissimus, idemque grauissimus, qui modo & tuus, & Christianissimi Francorum regis legatus in Italiam venit, liberauit me omni dubitatione, quippe qui coram affirmavit nullas tibi omnino redditas esse litteras meas. Deus malefaciat hominem vel negligentiae, vel perfidiae, qui & me honestissimo officio, & te non mediocri, ut opinor, vel utilitate, vel voluptate fraudarint. Quibus litteras ad te dedi, Franci fuerunt omnes, quorum uni Malurtice cognomen est, homini bellicis artibus studenti, & tui (ut aiebat) obseruatissimo. Sed quoniam quae scripseram, non accepisti, ea in praesentia tibi coram exponet idem Ioannes Cossa, cuius fides & diligentia tibi sole clarior esse debet. Vale. Ex Mediolano, vi. Kalen. Februariarum. M. cccc. liij.

¶ Fran. Philel. Guiljelmo Vrsino Francia Cancellario. S.

Excusat se, quod morem non gesserit amico.

Cum vir clarissimus Ioannes Cossa, regius legatus a Florentinis rediturus in Franciam Mediolano iter faceret, a me petiit tuo nomine libros de exilio, quos superioribus annis elucubraram. Hos ego ad te ideo in praesentia dare non potui, quoniam non esset tantum tempus datum, ut excribi possent. Itaque non potui non ferre pro moleste, quod tibi tanto & tanta dignitate viro, minus statim gratificari quiverim, praesertim ea in re, quae mihi non minus iucunda esset, quam futura honorifica. Nam & te iam pridem cum ob florentissimi tui generis splendorem, tum ob illustrem eruditionem tuam, singulariterque sapientiam mirifica beniuolentia obseruo, & ignarus certe non sum, quantum sit meo nomini, ac laudi tua auctoritas incrementum allatura, ubi scripta mea tuo grauissimo testimonio confirmarum. Nec enim debeo dubitare meae tibi voluptati fore, qui & humanissimus sis, liberalissimaeque natura, & a me tantopere diligaris, ut nihil ad amoris cumulum possit accedere. Dabo autem operam, ut prope diem morem geram voluntati tuae. Nam tum libros de exilio quos petis, tum alia pluraque, atque ex his, quae a meo ingenio studioque manarunt, curabo excribi, ea plane, quae cumque futura tibi iucundiora existimabo. Vale. Ex Mediolano, vi. Kalen. Februariarum. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Iacobo Bicheto. S.

Mendacium quaedam arguit, & librum repetit.

n Illi iam pridem te plurimum diligere, stomacharere fortasse, cum videam codicem meum esse apud te tam diu, vel inuitum. Nam quod dixeris puero

meo, cum tibi non esse, haud intelligo quæ tui finia. Non enim potero id dicere te, quod meum codicem nequaquam habueris. Nam & habuisti, & eum alijs commodasti. Quod si illum fortassis amiseris, tibi amissum volo, non mihi, quamquam opinor amissum tibi eum non esse. Itaque rogo te, ut huic meo puero meum illum codicem ad me des, ne me cogas aliunde remedium poscere. Vale. Mediolani ex ædibus nostris. in. Nonas Februarias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Iacobo Bicheto. S.

Libros sibi restituendos serio curat.

Quantum videre videor, ita negociosus es, ut nihil tibi omnino reliquatur ad ingrendum inter infinitam librorum tuorum copiam, codicem illum meum, quo duæ orationes Lysiae a nobis traductæ, altera funebris de laudibus Atheniensium, altera iudicialis contra Eratosthenem adulterum, et Aristotelis Rhetorica ad Alexandrum regem, nostra ite traductio continentur. Non enim adduci possum, ut credam aut te alieni mutui oblitum, aut quod officium tui fidei quam sit nolle prestare. Nam codicem illum tibi commodavi tempore illius optimi Philippi ducis, quem tu ea lege petisti, ut exscribi curares, non ut nunc restitueres. At qui repetiui abs te illum per id tempus interdum, cum diceret non dum exscriptum esse, cum in audire secus esse. Tuam cunctationem iocundo ferebam patienter, quam putarem quæ eent exscripta, ea fortasse nondum esse abs te satis emendata. At nunc quia præteriere iam anni complures, nihil alienum ab amicitiae iure me facturum existimaui, aut existimo, si te fecerit certior, me omnino instituisse mea mihi quam primam vendicare. Vale. Ex ædibus nostris Mediolani. in. Nonas Februarias. M. cccc. liij.

¶ Fran. Philel. Guilielmo Ursino Franciæ Cancellario. S.

Donat amicam libris suis.

Ederam alteras ad telas. vi. Kalen. Februarias, quod ipse die Ioannes d. Cossa, vir omni laude ornatus, hinc in Franciam profectus putabatur. Sed cum postea retardatus a meo Principe dies aliquot præter speram Mediolani ageret, reuertit ad me codex quidam meus, qui annos nonnullos peregre abfuerat. Huius ego reditum vel tua causa quam humaniter, & libenter excepit, quamquam tam diuturnæ eius absentiae non mediocriter succensueram, quippe quod me inuito abfuisset. Verum ea lege is reuersus apud me in gratiam rediit, ut confestim Alpes transcenderet, & te visurus, et Franciam, atque istam quidem ut hospes, te vero ut perpetuum dominum. Itaque dono a me accipere non vulgaria aut continenda opera, Lysiae oratoris duo, hoc est orationes duas, alteram funebre de laudibus Atheniensium, iudicialem alteram aduersus Eratosthenem adulterum. Tertium autem opus est Rhetorica Aristotelis philosophi eloquentissimi ad Alexandrum regem. Hæc enim omnia e Græco in latinum traduxi, cum eum propemodum adolescens, philosophiam Florentiæ, oratoriæque docens, quæ quamquam existimo per se tibi fore iucundissima, spero tamen propediem alia quaedam ad te dare, quæ longe sis maiore

P A G I N A

cū voluptate lectitaturus. Vale. Et me Chřianissimo regi Carolo cōdili-
gentissime cōmenda. Ex Mediolano. xiiij. kalen. Martias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Albertho Zancario. S.

Gratulatur amico de probō filio.

Nihil mihi iucundius tuis lřis hoc tpe potuisset cōtingere. Nam &
de tua tuorūq; oīm bona valitudine certior factus sum, id qđ ve-
hemēter optabā, et Enochū nostrū in iuuenē frugi probūq; euas-
sisse ex te p̄re intellexi. Quanc̄q; em̄ ab ipsa usq; puericia bonā de se spem
pollicebat Enochus, nō poterā tñ non subuereri ob iniquitatē temporū,
sec̄ accidere posse qđ vellemus. Itaq; īmortali deo īmortalis habeo grās
qđ te p̄re grauissimo optimoq; viro dignū se p̄stitit. Qđ aut cupi bo-
nis artibus etiā a nobis institui, rē nunciat non ingrātā. Et ut breui rñde
am, ad Aprilē te videbo, ac tuo meoq; desyderio cumulatissime satisfac-
ciā. Præterea qm̄ de his qđ in p̄ntia ab me scribunt, abs te mētio facta est,
dedi ad te particulā quandā ex scđo Sphortianos nřæ libro, & p̄fatio-
nē historię Sphortianæ. Vale. Ex Medio. x. kal. Martias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Aenico Dauolo, equiti aurato. S.

Cunctationis causam narrat.

Quid in causa fuerit, ut tam diu distulerim aduentū meum, acci-
pies ex Ioanne Antonio Gotthalano, viro nobili, ac tui nomis
amātissimo. Spero tamē fore, ut ante veris exitū te videam. Tu
me interea tēporis ama, ut soles, & Alphonso regi cōdiligētissime com-
mēda. Vale. Ex Mediolano. vi. kalen. Martias. M. cccc. liij.

¶ Fran. Philel. Petro Thomasio phō, ac medico. S.

Libros repetit.

Secundum librum de exilio, qui de infamīa inscribitur, velim huic
Sisti tabellario, qui meas tibi literas reddidit, ad me des. Desydero
etiam tertium, in quo de paupertate differuimus, qui si ipse quoq;
apud te est, dato item eidem ad me tabellario. Sin minus est apud te,
quære a Bernardo meo Iustiniano. Plura ad te nunc scribere non potui
propter occupationes meas. Propediem agam tecum pluribus. Vale. Ex
Mediolano, Nonis Martijs. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Iacobo Camerinati. S.

Operam petit amici in rem suam.

Quantā diligentīā adhibuerim in rem tuā, potes ex Ciccho Ange-
loq; cognoscere. Idem ut mihi tu hoc tpe officium p̄stes, vehes-
menter cupio. Fac inquā opera & studio tuo, ut Cicchus quod
interest rei meæ pecuniariæ apud hos ædiles cōprimū lřis suis absoluat.
Verū bono sint atramēto scriptæ (ut aiunt) & fide opus est, & celeritate
Causam Cicchus ex me corā intellexit. Codicē epistolæ cum primum
absoluerō, dabo ad te libenter. Xenophon totus est tuus, & pater nō mi

nus. Vale. Ex Mediolano. xij. Kalen. Apriles. M. cccc. liij.
 ¶ Fran. Philel. Lodouico Gonçagæ Principi Mantuano. S.

Gratias agit.

Non equidē sum oblitus, quā mihi nuper in agro Brixiano benivolentiā ostendisti, & quāta me non humanitate solū, sed benignitate etiā persæpe exceperis. Itaq; ex eo tēpore intellexi permagnā mihi in te spem & positam esse, & constitutā. Inde q; factum est, ut ita te obseruē, ac venerer, ut me abs te putem dignū existimari, in quo nullum beneficiū tuum sit intermoriturū. Quæ mea me de te opinione falsum habeat, est magnitudinis, & munificentiae tuæ. Quid autē abs te velim, ethrusco sermone intelliges. Est celeritate nō minus opus, q; beneficentia. Vale. Ex Mediolano. iij. Nonas Apriles. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Stroçæ equiti aurato. S.

Excusat se, q; distulerit officium suum.

Putas fortasse vel obliuione, vel negligentia factū esse, ut qd ab me istinc soluēti petieras, nondū ad te ierit. Sed neutri pfecto istiusmodi vitiorū est locus apud me ullus. Nam & memoria valeo plurimum, & sum unus oīm diligentissimus, psertim in his rebus quæ amicorū intersunt. Quæ autē vehemēter & diligā te, & amem, tum ea facit familiaritas, ac necessitudo, quæ mihi est iā multis annis cū uniuersa Stroçarū familia, tum ipse tu qui de me priuatim es bñ promeritus. Sed duo fuerunt in causa, ut in hanc diē minus sim ut volebam tibi gratificatus. Nam & librario carui, & quiddā pro officio meo præstari me Principi meo oportuit, quod ita me impediuit, ut nihil oīmno ocij mihi concessum fuerit. Sed quo serius præstitit, eo emulatius propediem ad te ibit. Tu interea tēporis, ut amare non cesses, etiā atq; etiā rogo, id quod ita intelligā te fecisse, si me nobilissimo isti Principi quotidie magis feceris chariorē. Grauissimū & humanissimū virū Lodouicū Cassellam bene valere opto. Vale, & disertissimo Tito meo salutē plurimā verbis meis nunciato. Ex Mediolano, pridie Kalen. Apriles. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Varroni. S.

Silentij causam reddit, & operā suam spondet.

Quod nihil ad te scripserim post meam a vobis abitionem, honestæ quædā occupationes meæ causam præstiterunt. Itaq; rogo te ut ignoscas, tibi q; persuadeas, me unū esse, qui tanto te amore cōplector, ut aliū magis neminē. Itaq; si quid in me est, quod tibi iucundum esse possit, id ita esse tuū existimato, ut meū magis esse non possit. Cōmuni Principi me q; diligentissime, & q; p̄cipissime cōmenda. Præstantissimū virum, eloquentissimūq; Cassellam saluere plurimū opto. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalen. Apriles. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Lodouico Cassellæ.

H

P A G I N A

Obsequium suum offert amico.

Cum Antonius Tricinus Ferrariā peteret indignū me facturū existimabā, si is meis vacuus lris ad vos isset. Quid autē aliud ad te scriberem, q̄ unū illud, q̄d & libēter apud oēs, & continēter prædico, me tibi cū ppter maxias tuas, mirabilisq; virtutes, tū ppter singularē tuā erga me humanitatē, ac beneficentiā debere plurimū. Itaq; ubi velim certo psuadeas, me unū esse perpetuoq; futurū, qui nihil neq; magnū, neq; parū recusaturus sim tua causa. Quare abs te peto, atq; constendo, ut oibus in rebus officio, operaq; mea non utaris solū, sed etiā si opus fuerit (ut ita dixerim) abutaris. Vale, & cōi Principi me (ut soles) charissimū redde. Ex Mediolano. xvi. Kalen. Maias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Petro Perleoni. S.

Literas suas conqueritur interceptas.

Cum primū Candidus Bontempus eques auratus Principis tuī noīe venisset Mediolanū, & ex eo certior factus eē de omī statu tuo, id q̄d minus cumulate ex lris tuis quas filio Xenophōti ad me dederas, ante cognorā, mirabili gaudio sum affectus, & tibi per meas lras, ut par erat, cōgratulatus. Deinde cū dies cōplursculi præterissent, didici ex eodē Candido lras meas oīs, & quas ad te, & q̄s ad Principem tuū dederam, esse inter eundū tabellario interceptas, surreptas ve. Itaq; & ad Sigismundū Principē eadē rursus scripsi, quæ antea, & tecū iccirco egi breuius, qm̄ per tabellariū non licuit uti prolixitate. Quare ea dūtaxat audies Græce, quæ apud Principē tibi tuū verbis meis & dicenda sunt, & curanda. Vale. Ex Mediola. xv. Kalen. Maias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Iacobo Camerinati. S.

Locum & tempus præfinit conueniendi amici.

Nisi vehemēter amem amorē tuū, ingratus sim. Quæ splendidissimi equitis aurati Ioannis Tholentinatis scriba tuo noīe mihi corā exposuit, libentissime audiui. Quid autē aut sentiā, aut velim, tecū una Cremonæ ad paucos usq; dies cōmētor ac statuā. Nam ad Kalē. Maias hinc capiā iter ad urbem Romā negocij mei gratia, & id quidem ex Principis nostri sententia. Q, autē queri visus es, q̄ nihil ad te scribā, non iure id facis. Nam proximis diebus lras ad te dedi. Tu vero Endymionis somnū dormitas, respondesq; oīno nihil. Sed iccirco ignosco tibi, q̄ ita ranarū Cremonensium clamoribus obrunderis, ut apud te esse non possis. Vale. Ex Mediolano. xiiij. Kalen. Maias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Alexandro Sphortia. S.

Admonet quendam, ut sibi inseruiat.

Et si proximis literis debes satis intellexisse, q̄ mihi opus sit operum tua, nec præterea sum ignarus, cum pro tua animi magnitudine, tu in pro mea erga te obseruantia te mihi libenter gratificaturum,

tamē quia noui maximas tuas ac prope infinitas occupationes, rursū
visus es admonēdus. Ego Romā sum propediem concessurus. Nec oīa
mihi adsunt, quibus est opus ad id itineris. Nec mihi tā meae, quā Sphortia-
nae dignitatis ratio est habenda. Reliqua tu pro tua prudētia potes con-
siderare. Vale. Ex Mediolano. xiiij. Kalen. Maias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Alexandro Sphortiae. S.

Gratias agit, & promissa petit impleri.

Per humaniter mihi nudiūsonus, pbenignēq; rñdisti. Itaq; tibi non
possū ingētis gratias nō habere. Dicis tu autē & facis oīa p magnis
tudine animi tui, nobilitateq; naturae. Reliquū est, ut qđ tua illa gra-
ui, suauissimaq; ep̄la me tam liberaliter recepisti, ad q̄triduū vsq; te factu
cū, id olim effectū reddas. Nam hoc mihi prestare gratius hoc tempore
nihil potes. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalen. Maias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Nicodemo Tranchedino. S.

Hortatur amicū, ut compleat promissa.

¶ Vanq; nō eram nescius te memorē fore, & quid mihi corā rece-
pisses, & quid te facere oporteret, tñ cū mecū anīo volutarē, qui
esses occupatissimus, rursū visus es admonēdus. Duo sunt quae
tu mea causa sis factururus, alterum Florentiae ore auribusq; tuis, & Ro-
mae alterum per literas. Hæc ut & q̄primū & diligenter cures, te etiā
atq; etiā rogo. Vale. Ex Mediola. pridie kalen. Maias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Alexandro Sphortiae. S.

Gratificatur amico pro munere.

Quem rosei coloris pannū dono misisti mihi, libentissime accepi.
Sumq; tua munificētia nō mediocriter delectatus, & ne id quidē
minus animi tui, quā doni magnitudīe. Non em̄ qđ munerat, sed
munerātis animus maxie liberalitatē, benignitatemq; declarat, & facit.
Nanq; qđ verbo extenuaris, qđ est apud me amplissimū, satis id superq;
ostendit, & me tibi esse charissimū, & te nihil pluris ducere quā virtutem.
Gratulor igit̄ felicitati tuae, qui ut es anīo excelso, splendidissimoq; in-
genio, nihil abiectū, nihil humile neq; loquaris, nec sentias. Reliquū est,
ut tibi psuadeas tua apud me beneficia oīa, fide bona, eaq; non ingrata
esse deposita. Vale. Ex Mediolano. iij. Nonas Maias. M. cccc. liij.

¶ Fr̄a. Philel. Nicolao Arciboldo iurecōsulto. S. Operā petit amici.

¶ Equaq; sum nesci⁹, mea tibi oīa maxie curae esse. Quo fit, ut vel
n tibi fortasse videar rē meā admodū negligere, qđ nullū faciā tecū
verbū, cuius mihi opa vehemētissime opus sit. Qđ ne accidere
iure possit, peto abs te, ut qđ una de mea pfectione cōmentati sumus, qđ
primū quantū in te fuerit, cōfectū reddas. Hoc erit mihi tā gratū, quā nes-
cessariū. Vale. Mediolani ex ædibus nr̄is Idibus Maijs. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Albertho Zancario. S.

H ij

Gratias agit amicis laudāribus, p̄mittitq; aduētum suū.

Accepi l̄ras tuas ad me, et cum his eas binas, quas duo disertissimi Nicolai & Perottus, & Vulpes ad te dederant. Habeo & tibi, & Nicolais ingētes gratias, q̄ tam amice de me sentitis. Nam quid dixerim, vere, cum & ipse longe humilius de me sentiā, & amorē unde manat amicitia, cæcū finxit antiquitas? In p̄sentia tecū pluribus agere impediō. Ad paucos usq; dies lōgior sum futurus, & id quidē non per l̄ras, sed p̄sens ipse & corā. Vale, & utriq; Nicolao salutē plurimā dicitō verbis meis. Ex Mediolano. xiiij. Kalen. Iulias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Galeacio episcopo Mantuano. S.

Pecuniam sibi cōmodari petit.

Nisi una oīm voce p̄dicatio neq; cognitū mihi esset te anīo vige re ingenti & perbenigno, subdubitarē fortasse beneficij quippiā abs te petere, a quo nihil antea p̄meruerim. Sed cū sis tali tantaq; virtute, ut humana oīa infra te ducas, intelligasq; nihil esse magis homī ni propriū, q̄ benefacere vel ignotis, quippe qui se simillimū eius velit ad cuius est imaginē similitudinēq; creatus, maiore cum fiducia tuas en pulso fores, quas mihi facile apertū iri non dubitē. Despondi modo fili am viro bono & nobili, cui dotis caritudīe tradere nondū potui. Nam ut nosti, virtus & diuitiæ simul esse nō possunt. Te igit̄ pro tuis maxīs, innūerabilibusq; virtutibus maiore in modū rogo, atq; oro, ut ducas tos centū mihi cōmodes, ea conditiōe, ut intra annū eos tibi oīno bona fide redditurus sim. Qd̄ si prius, ut spero, p̄stare potero, nihil dissimula bo. Scio te, id qd̄ summæ tuæ est laudis, nuncq; pecunijs abundare, & si redditus habes amplissimos, cū ex ecclesia, tum etiā ex p̄rimonio. Nam quicq; superest a rebus necessarijs, id omne vel pro liberalitatis, vel pro pietatis officio in eos tribuis, q̄s dignos censeas in q̄s b̄ficiū conferat̄. Tuæ igit̄ humanitatis fuerit, ut ita in me pius liberalis ve sis, ut itelligas nullū apud me officium tuū intermoriturū. Non em̄ solū ad cōstitutū tem pus tuū ad te mutuū redibit, sed cū usura etiā l̄raria redibit. Huius autē rei grā hunc meū adolescentē ad te fidum nunciū misi, cui velim ad me des quod petit. Vale. Ex Mediolano. x. Kalen. Iulias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Georgio Trapfontæ. S.

Dicit se quendā cām sūmo Pontifice in grām redegisse.

Quod istinc abiens tibi sum pollicitus, ubi primū in urbē veni, & summi Pontificis Nicolai quinti aduēdi mihi data est facultas, quo tēpore adhuc ex pedibus non mediocriter laborabat, ita egi causam tuā, ut eius animū iam pridem alienatū, ut nosti, ita ad te con uerterim, ut reditū ad se tuū non solū admittat, sed etiā desiderare vide atur. Itaq; moneo te, atq; hortor, ne differas aduētū tuum, sed velis, at remis (ut aiunt) secundis flatibus te cōmittas. Nam oīa tibi in portu,

omnia tranquilla futura sunt. Vale, & maiestati regiae me comenda. Ex
urbe Roma. v. Kalen. Septembres. M. cccc. liij.

¶ Frā. Philel. Nicolao Arcimboldo, iureconsulto atq; senatori ducali. S.
Equuleum laudat.

HAsce ad te lras dedi ex Tholentino, unde post octiduum arripia ad
vos iter, tu equestris insignibus, & poetica laurea ornatus, tu secre
tarius apud. Equuleus tuus si tara est corporis magnitudine quanta
ai, ne Bucefalo quidem cederet. Mirum est quod se obsequentem prestat. Vale, meque
ut facis, ama. Ex Tholentino, Idibus Septembribus. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Ciccho Calabro. S.
Responsum petit.

Miror quod nihil ad ea responderis, quod proximis diebus tibi de re mea signifi
caui. Nondum fortassis a Principe didicisti quod cupimus. Itaque ro
go te, ut tandem respondeas, meque de omni eius sententia facias certior
rem. Vale. Ex Mediolano. ix. Kalen. Nouembres. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Albertho Zancario. S.
Excusat se de silentio.

Olim tibi persuadeas, quem esse ex amicis omnibus te mihi chariorē
Id enim cum modestissimi tui mores, tum plurima & maxima beneficia ci
tro ultroque mutua pietate collata, iam pridem facile presterunt. Quod autem
nihil in hanc diem post abitionem istinc meam ad te scripserim, illud scilicet
fuit in causa, quod frustra id facere volebam. Nondum enim Princeps meus in urbem
redijt ex castris, neque eo absente habeo quicquam, quod tibi sim scripturus.
Tu interim bona spe esto. Non enim fallam quam de me indubitata habes opi
nionem. Vale. Ex Mediolano. xiij. kalen. Ianuarias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Varroni. S.
Commendat quendam.

¶ Vi tibi reddidit has lras, vir est & bonus, & non indoctus, mihique
multos iam annos familiaris, quem ut & diligas, & commendatum ha
beas rogo. Vale. Ex Mediolano. x. kalen. Februa. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Nicolao quinto summo pontifici. S.
Dicit se pagere sibi mandata, & gratum se ostendit.

Stephanum Cacia Nouariensem iuriconsultum, & Taurinatem Archidia
conum, tuae secretariorum cubicularium, in his quae mihi exposuit tuo nomine, &
summa cum obseruatione, & liberrime audiui. Nec diligenter minus quam
fideliter gessi omnia, geroque assidue, quae tum literis tuis, tum eius nuncio tibi grata
fore cognoui. Habeo autem beatitudini tuae gratias immortalis, quae fidei meae,
pietatisque erga te ita fides, ut debes. Quid enim pro te facturus non sum, cuius
ius singulari sum iam pridem beniuolentiam, & praecipuam modo benignitas
te in me exptus. Tantum me tibi debere intelligo, ut ne vitam quidem ipsam
in mea magis, quam in tua potestate positam esse velim. Itaque impare sit tuum

H iij

P A G I N A

pro vobiscum oia, parere autem meum cum omni integritate, veneratione, industria. Vale pater beatissime. Ex Mediola. iij. Kal. Martias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Petro Nucetano. S.

Miratur sibi nihil esse responsum.

Antonio Littæ Mediolanensi presbytero lras ad te dedi. iij. Idus Nouembres. Eratque cum his sapphicum adonicumque carmen ad sanctitatem domini nostri longiusculum. Sum autem miratus, quod nihil in hanc diem mihi responderis. Nec potui non dubitare, ne lras tibi meae redditae fortasse non essent. Noui enim facilitatem, noui humanitatem, noui liberalitatem animi tui. Itaque non sine causa id accidisse arbitror. Sed cum hac de re, tum de alijs nonnullis Xenophon filius tibi coram exponet. Tu velim me (ut facis) ames. Tibique persuadeas eum esse me, qui tibi omnimodum maxime nostri ordinis sum affectus. Cuiusmodi Mediolanensia eidem Xenophonti filio ad te dedi. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalen. Martias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Petro Perleoni. S.

Infidum esse quendam dicit.

Benis alijs lris tibi scaui Ioannem Caimum, neque fecisse, neque facturum sanique quicquam de re tua. Sed dicit tibi debere nihil, quoniam pro te alijs satisfecerit. At illi quos is praedicat, factum id pernegant. Itaque si me audis, tute Mediolanum concede. Nam si secus feceris, nihil feceris, aedesque negligentia tua quadam amiseris. Tu rem paucis tenes. Reliqua ex Xenophonte filio coram accipies. Vale cum pudicissima uxore tua, meque tuo illustri Principi commenda. Ex Mediola. iij. Kalen. Martias. M. cccc. liij.

¶ Fran. Philel. Petro Barbaro Cardinali Veneto. S.

Gratum se esse dicit.

Xenophonti filio Romam venienti iccirco lras ad te dedi, ut intelligeres me tanti facere beniuolentiam tuam, quam mihi nuper cum isticeem, certissimis documentis coram declarasti, ut oia de te mihi sperare posse videar. Id autem eo facio & maiore cum fiducia & libentius, quam noui nullum apud me unquam inter moriturum beneficium tuum. Nam est apud me antiquius nihil gratitudine atque pietate. Reliqua tu ex Xenophonte cognosces. Vale per amplissime. Ex Mediola. iij. Kalen. Martias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Dñico Cardinali firmano. S.

Excusat se praclare, quod amicum non salutauerit.

Non possum non accusare erratum meum, quod cum nup fuisset Romae, ad te minus salutatum ierim, cui me iam pridem norim esse charissimum. Nolim tamen existimes id vel negligentia mea, vel quod tui oblitus fuerim, accidisse. Sed dum cupio in te adeundo minus ineptus existimari, fui in officio seruando minus erga te officiosus. Volebam enim et per amplitudinem tua, et per decoro adire te, & eos conferre sermones, qui & auditione tua, & oratione mea non indigni iudicarent. Quare dum studeo ea expedire nego-

XLIII.

cia, quæ mihi erāt apud summū Pontificē, plusq̄ in his q̄ putarā t̄p̄is cō-
sumo, tandē coactus sum nō te ante adire q̄ abire. Itaq̄ in ipsa abitione
mea ex urbe Roma, iter equitandū accedo ad ipsas ædes dignatōis tuæ.
Is qui triclinij p̄est officio, r̄ndet in cubiculario te esse diuino itentū mis-
nisterio, nec licere sibi iterea t̄p̄is adire te. Quid multis? Tris horas expe-
cto, cū ne ipse quidē ostiarius ampli⁹ quicq̄ r̄ndet mihi. Quāobrē dum
video mihi suari silentiū, & ipse ad abeundū sollicitarer a comitibus, ne
aut iportunior, aut ineptior dici possem, abiui equidē subtristior, q̄ vi-
sere te nequerim, quē mirifica obseruātia p̄sequor. Tenes ecce rem oēm.
Tuæ fuerit vel clemētix mihi ignoscere, vel iusticiæ ostiariū castigare,
qui ut est ḡne Germanus, neq̄ humanitatē sapiat, nec hominū habeat
discrimē. Reliqua ex Xenophonte filio cognosces. Vale pater humaniss-
sime. Ex Mediolano. iij. Kalen. Martias. M. cccc. liij.

¶ Fran. Philel. Ioanni Aurispæ. S.

Laudat amicū.

Vanti ego te semp̄ fecerim ac facio, nemo est qui id melius scias
q̄ tu. Id certe exploratissimū habeo, me tibi esse charissimū. Fide
aut̄ in amicos, & prudētia tanta vales, quāta scio maiore nemi-
nem. Itaq̄ nihil est q̄d de te sperare non ausim. Quibus aut̄ in rebus tuā
mihi & operā & diligentia præstes, velim, Xenophon filius tibi coram
ostendet. Vale. Ex Mediolano. iij. Kalen. Martias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Aenico Dauolo, equiti aurato, S.

Literas petit de statu amici.

CUm ad undecimū Kalen. Septēb. ex castris regijs abiissem, repeti-
turus Mediolanū, nihil mihi molestius fuit, q̄ q̄ te, qm̄ hesternō
vesperi Neapolim reuertisse ferebaris, eo die videre, cōplectiq̄ ne-
querim. Itaq̄ abiens meccū tuli incredibile desyderiū tui, quē & absentē
absens intueor, & cōplector, & alloquor. Cupio autē maiore in modū
per tuas l̄ras intelligere, & q̄d agas, & q̄ tibi charus sim. Sed horū alterū
perspicuū mihi est. Non em̄ possum nō amari abs te, quē tantopere ipse
colā. Alterū bñ spero. Nā qui vir magnus es, & rebus ornatus oibus te
bñ agere, ac rebus uti secūdissimis, dubitare certe nō debeo. Gratissimū
tū mihi factur⁹ sis, si q̄ de te mihi ī spe sunt posita, ea tu l̄ris tuis vel cōfira-
mabis, vel augebis. Vale decus meū, & me Alphonso regi cōmenda, &
ut soles, charissimū effice. Ex Mediolano. iij. kal. Martias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Cebæ. S.

Interrogat de nauigio.

Incipienti iam mihi expectare literas tuas, aliud occurrit in mentem.
Cupio enim ex te intelligere, ulla ne a vobis sit aut in Thraciam, aut
ad Chios nauis traiectura, quæ istinc soluat ante Kalendas Maias.
Et hoc, & quæ proximis literis ad te scripsi, ne negligas rogo. Vale. Ex
Mediolano. viij. Idus Martias. M. cccc. liij.

P A G I N A

¶ Franciscus Philel. Albertho Zancario. S.
Excusatoria epistola.

DEus malefaciat factionibus, suspicatioibusque, quibus fit, ut tuæ meæque voluntati mos geri non possit. Petieram a Principe, quod te velle intelligebam. Is mihi liberalissime responderat, ut semper, omniaque mea causa facturum se affirmarat. Deinde cum rei conficienda studeo, animaduerto hunc refrigescere. Quod ego moleste ferens, cunctationis causam quaero. Tandem mihi respondet, se & mea & tua causa velle omnia, vereri tamen ne istic aliqui homini beneficii genus indigne patiantur, Itaque sibi & hominum habendam esse, & temporum rationem. Reliqua tu pro tua prudentia coniecta. Vnumque tibi persuade, nihil apud me esse antiquius benivolentia nostra. Vale. Ex Mediolano. v. Nonas Martias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Bernardo Iustiniano. S.

Excusat amicum non rescribentem, & tamen cum vacabit, ut scribat, orat, certiorque fieri petit de eius statu.

Nihil est mihi benivolentia tua certius. Quid enim non ames, quem nunc vir maximus & clarissimus pater tuus Leonardus & dilexerit unice & summis beneficiis affecerit? Itaque non modo non miror, si quando meis literis inuitatus nihil responderis, sed ignosco potius occupatioibus tuis, quibus fit, ut neque amicis possis, nec ipsi tibi omnino satisfacere. Verum si quid omnino quandoque nactus fueris, rem mihi facies gratissimam, si & de te, & de rebus tuis me reddideris certiolem, in primisque nunquid in naufragio Bizantino iacturae quippiam passus sis. Non enim possum non vereri, ne quid inde tibi detrimenti acciderit ob tuas pecunias, quas habebas Constantinopoli in mercatura occupatas. Ad haec rogo te, ut opuscula illa mea, quae abs te meo nomine eloquentissimus medicus Petrus Thomasius petijt, huic isti tabellario, aut eidem communi amico ad me des. Vale. Ex Mediolano. pridie Kalen. Apriles. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Iacobo Cusano iurisperito. S.

Lacessentem se monet ut desinat.

Est tu in me Iacobe quotidie quae par est importunior, id quod ne postea hac facias, te non solum moneo, sed etiam hortor, ac rogo. Nam quam magno animo viri est, iniuriam continere, contumeliam tamen ferre nemo si sanus sit, debet. Stultus est enim, qui & aliorum & suae dignitatis rationem non habet. Duo sunt claustra naturae linguae obiecta, & dentes, & labra, quibus admonemur esse nihil effutiendum, sed asseuerare omnia, prudenterque dicenda. Neque in testimonijs metiri nos oportet, nam sic sumus in deum impij, neque in defendendo oppugnandoque aut piuros, aut peruicacis, id quod faciunt hi omnes, qui simplicis animae sceleratissimam sectam fouent. Tu me satis intelligis. Si iusticiam, veritatemque tueris, nullam facis mihi iniuriam. Sin secus acis, tibi ipsi noces. Vt cumque res habet, cōpescere linguam, & me lacessere ma

ledictis noli, ne quæ irrita tela obtusaq; conieceris, retorqueant in te longe acutiora. Tibi lingua est, ut videre videor, ad iuendū apta. At Philelpho tuo & lingua est, & arundo longe q̄ diuturnior. Itaq; sanius tibi cōsulas, si me phō uti malis, q̄ vel oratore, vel satyro, ut cōsuesti. Vale. Mediolani ex ædibus nr̄is. viij. Idus Apriles. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Cebæ. S.

Laborare amicū ex crure dolet, & lras suas illi non redditas.

Abriel vir religiosus, idēq; disertus, qui mō istinc Mediolanū p̄gessit, fecit me certiorē, te nescio quo mō ex crure laborare, Mirari præterea, q̄ nihil tibi ad ea n̄ derim, quæ de re uxoria ad me scripseras. Virūq; sane dolui, & q̄ tibi crus molestiam attulerit, & q̄ binæ meæ lras tibi redditæ minus fuerint. Nam hæc ego alteras publico mercatoris tabellario, alteras Leonardo scribæ vr̄i Principis ad te dederam. Ne igit eadē sæpius repetā, illarū literarū exēpla cum his una ad te misi. Tu vale, & crus q̄ diligētissime cura. Ad hæc si qd habes de Turcis, ad me p̄scribe. Vale. Ex Mediolano. iij. Idus Maias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Marchioni montisferrati. S.

Causam silentij reddit.

S Inihil iamdiu ad te scripsi, puto iccirco te nō mirari, q̄ noris id mihi facere non licuisse ob tempestates procellasq; bellorū. Nam ego te & amo, & obseruo, non solum q̄ de me sis meritis optime, sed quia dignus es, quē boni viri, ac docti oēs & colant, & venerent. Itaq; si quid in me est, quod tibi sit gratum, id iure peculij tuū cense. Ego autē abs te aliud nihil peto, nisi ut me ames, ut soles. Præterea maiore in modum rogo te, ut meos illos de exilio libros Xenophonti filio ad me des. Vale. Ex Mediolano, Idibus Maijs. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Lombardo Collioni. S.

Literas petit.

Q Væ mihi Salomon Iudæus nomine tuo exposuit, audiui. Miratus autē sum, q̄ nullas ad me literas dederis. Fac igitur abs te ipso audiam, quæ per internunciū loqueris. Tu me satis superq; intelligis. Vale. Ex Mediolano. viij. kalen. Iunias. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Ciccho Calabro. S.

Ostendit se velle rebus suis prospicere.

N On me latet, q̄ abs te non solum diligor, sed etiam amor. Nec cupio plus te velle mea causa, q̄ possis. Id te rogo dumtaxat, ut quod habes scriptū, id Principi hodie (modo liceat) legas. Nam diutius tempus terere, iam nulli usui esse mihi potest. Itaq; institui omnino prospicere rebus meis. Tibi vero amico benefico, & optimo me tantum debere profiteor, quantum alteri nemini. Vale. Mediolani ex ædibus nostris. vi. Idus Iunias. M. cccc. liij.

P A G I N A

¶ Franciscus Philel. Nicodemo Tranchedino. S.

Excusat occupationes amici.

Accusare ego te profecto vel obliuionis, vel negligentiae, nisi tuus mihi amor iam pridem perspectus eēt. Quo fit, ut istiusmodi oēm de re mea cūctationē dem occupatōibus tuis. Quibus quā iam magna ex parte solutus es, te rogo, ut qđ mihi corā libēterq; recepisti, non inuitus efficias. Vale. Ex Mediolano, Idibus Augustis. M. cccc. liiij.

¶ Franciscus Philel. Christophoro Marliano. S.

Pelliri a Principe vestem suam petit.

Videor licere mihi tanq; pro meo quodā peculiari iure, uti & opa, & officio tuo in omni re mea. Quid em̄ discipuli non debeāt praeceptoribus, p̄sertim his qbus se norint esse charissimos? Quod te non latet, illustris Princeps Alexāder Sphortia, vir plane omni virtute maxīus, mihi dono dedit anno superiore pannū rosei coloris, quo pro dignitate sua Musarūq; indueret. Is in hāc mihi diē seruatus est integer. Nam ante non fuit usui. Nunc format in vestimētum, qđ si minus pellitum fuerit, videat ineptius. Pelliri autē ab alio q; ab Alexandro, cuius est donū, haud qua; decere arbitrer. Itaq; isti dicito meis verbis, ut suae munificētiaē, & non ingrataē Musarum voluntati pro tpe anni cōsulet. Vale, & r̄nde. Ex Mediolano. xvi. Kalen. Septēbres. M. cccc. liiij.

¶ Franciscus Philel. Bernardo Iustiniano. S.

Debitorē quendam dicit esse soluendo.

Nectu mihi tuos cogitatus proximis lris declarasti, nec ego ex me illos potui coniectare. Sed quoniā a familiari quodā nunc resciaui virū illum, quo de antea ad me scripseras, debere tibi pecuniā, te iterū aliter admonendū putauī, eū esse soluēdo non difficilē, quantū tibi debuerit. Habet em̄ bona, quae stabilia vocant, permulta, viuuntq; & victitat lautissime. Itaq; tibi nō esse longius differēdum censeo. Veni Mediolanū. Nam oīa tibi secūda futura sunt, cū ob alias plerasq; rationes, tum qā humanissimus hic Princeps noster, & videbit te libētissime, & tuū ius omne suū ius esse existimabit. Præterea qđ tibi añ significauī, si minus abundas equis, hic mihi sex sunt, q̄s tibi quoq; volo esse communis. Vale. Ex Mediolano. x. Kalen. Septēbres. M. cccc. liiij.

¶ Franciscus Philel. Bartholomæo Bucinio. S.

Nec simulandū, nec dissimulandū esse, Laudatq; amicum q; se totū patefecit sibi, & pollicet officium suū.

Quod te mihi totū ostēdis, & amice facis, & recte. Nā cum in viro bono, tū vel in primis in amicitia nec simulatū quicq; nec dissimulatū esse oportet. Itaq; videmus ab Aristotele dari Socrati vitio, qui cū esset suae rēpestatis oīm apud Atheniēses doctissimus, & iter alienos diceret, & apud suos, se unū id scire, q; nihil sciret, aliud yō nis

hil. Deest pfecto quenq̄ (ut mea fert opinio) se talē oībus illustrare, ual
lis sit. Ut fucata & cōficta mlier grata esse nō potest, ita etiā illa q̄ coloris
bonitatē venustatēq̄ occultat, in vitio esse cōsuevit. Qd̄ si omni in re cō
siderandū est, eo magis in amicitia, quæ esse certe nullo pacto queat, nisi
oī ex parte pateat, perspicuaq̄ sit. Egisti igit̄ pro officio, q̄ te p̄ximis lris
non solū in cute (ut aiunt) sed intus q̄ ita mihi te cognitū reddideris, ut
ea quæ oculis cernunt. Delectat me sane ingeniū tuū, delectat oīo, placet
eruditio, p̄iucunda est humanitas. Q̄ me vero ita laudas, ita obseruas,
ita exuberantē quandā dilectionis erga me tuæ, amorisq̄ abundantia
præ se fert. Et quanq̄ non ista mihi est de me opinio, quā tibi esse aiada
uerro, non tū moleste tuli ita abs te sentiri, quo sis i me amādo alacrior.
Ego aut̄ illud tibi unū polliceor, oīa me tua causa præstaturū, quæ tibi
vel cōmodo, vel iucunditati fore, cognoro. Non em̄ potes mihi nō esse
charissimus, qui & doctus sis, et disertus, & bonus, meiq̄ amāntissimus.
Valg. Ex Mediolano, Kalen. Septembribus. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Petro Nucetano. S.

Amico grās agit pro beneficijs, & libros illi mittit.

ME indies magis atq̄ magis tibi obstringis plurimis tuis ac maxis
bñficijs. Itaq̄ tantū me tibi debere fateor, quantū ab me dissolui
posse desperē. Quod aut̄ voluntate possum, id certe ita libēter fa
cio, ut vix aliud quicq̄ magis. Quare cū anīaduertirerim te mea l̄raria &
ingenij monumēta delectare cōsueſſe, duos codices ad te dedi, q̄s a filio
Xenophōte corā accipies, ab eodēq̄ intelliges, q̄bus in rebus tuo officio
uti velim. Tu si qd̄ est qd̄ mea opera tibi p̄stare possit, id totū in tua esse
prāte positū existimato. Vale. Ex Medio. Nonis Nouēb. M. cccc. liij.

¶ Fran. Philel. Nicolao Quinto summo pontifici. S.

Petit quippiam a summo Pontifice.

Vid in causa fuerit, q̄ serius ad tuā beatitudinē vel scripserim,
q̄ vel miserim, e filio Xenophonte corā accipies, si l̄q̄ cognosces
quæ mea mens sit, & qd̄ consilij coeperim. Tuæ aut̄ māſuetudi
nis, benignitatisq̄ fuerit id præstare, quod a me fidētius fortasse q̄ par
sit, verū beniuolentissimo in te anīo, pientissimoq̄ petit. Vale pater beas
tissime. Ex Mediolano, Nonis Nouembribus. M. cccc. liij.

¶ Franciscus Philel. Dñico Cardinali Firmano. S.

Operam petit Cardinalis.

EO maiore cū fiducia tuis bñficijs usurus aduenio, quo te iam plus
ris annos bñficientissimo usus sum. Nam vel a Bononiensi usq̄ lea
gatione tantā mihi beniuolentiā ostendisti, ut nihil esse arbitrer nec
magnū, nec paruū, quod mea causa facturis non sis, p̄sertim cum eum
me esse cognoris, apud quē nullū sit intermoriturū officium. Nam quā
referre parē gratiā nequeā, eam habere q̄ maximā & velim & soleam.

I ij

P A G I N A

Quid aſit abs te cupiã, Xenophon filius tibi coram tēpeſtiue declarabit.
Vale pater clemētiffime. Ex Mediolano, Nonis Nouēb. M. cccc. liiij.

¶ Franciſcus Philel. Mathæo Ioanni. S.

Gratum ſe oſtendit.

CUm mitterē Xenophonta filiū ad Alphōſum regē, tu mihi unus:
vel in primis occurrebas, cuius mihi recordatio iucundiffima ſit.
Non em̄ obliuiſci poſſum, q̄ mihi ſingularē beniuolentiã præſti-
tiſti, cum anno ſupiore in regijs caſtris tua & opera, & officio uſus ſum.
Itaq; niſi te vehemēter diligā, ingratus ſim, qui haberi gratiffimus non
cupio ſolū, ſed etiã ſtudeo. Vellem admodū libēter, aliqua mihi offerre-
tur occaſio tibi gratiæ referendæ; quā tamē ita habeo, ut maior haberi
cuiq; haud queat. Quare tu ūſit, & me, & meis rebus om̄ibus non ſecus
uti, q̄ tu tuis. Quod ſi feceris, magna me afficies voluptate. Nā ego tua
uti opera, & ſtudio nunq̄ deſiſtam. Cætera tu e Xenophonte corā acci-
piēs. Vale. Ex Mediolano, Nonis Nouēbribus. M. cccc. liiij.

¶ Fran. Philel. Petro Nucetano ap̄lico Secretario. S.

Literas mittit filio reddendas.

ET ſi Xenophonti filio hinc abeunti mādaui oīa diligēter, quæ ab
eo fieri vellem, ſm̄ non eſſe ab re duxi, ut iterum lr̄is admoneretur.
Itaq; rogo te, cum primū iſtuc puenerit, eumq; videris, (nam con-
tinuo te adibit) literas hiſce introcluſas, eidem reddendas cures. Reliqua
tu coram ex eo accipies. Vale, & me ſanctiffimo domino noſtro coma-
menda. Ex Mediola. iij. Idus Nouembres. M. cccc. liiij.

¶ Franciſcus Philel. Blaſio Axeretenſi. S.

Hortatur amicum ad viciffitudinē literarum.

Nefcio ſane uter noſtrū magis ſit accuſandus, ego ne qui iam diu
nihil ad te lr̄arum dederim, an tu qui ne noſtri quidē meminereſ.
Nam ego de te tuacq; ſalute quæſiui ſæpenumero vel ex tuis, id
quod tibi nunciatū eſſe non ſum neſcius. At nemo iſtinc venit, ex quo
potuerim itelligere, an de me unq̄, noſtraq; amicitia mentionē feceris.
Verum iccirco ignoſco tibi, q̄ acceperim te totum eſſe amori deditum,
quem nec cæcum eſſe patiaris, te plurimū rogo. Sed utcuq; res habet,
poſtea q̄ ipſe glaciem fregi (ut aiunt) tui officij fuerit, ut itineri te accin-
gas, ut mutuis literis una ſimus, unacq; aſſidue colloquamur, mutuiſq;
inter nos officijs contēdamus, quibus æque vincere, atq; vinci perpula-
chrum eſt. Vale. Ex Mediolano, Kalen. Ianuarijs. M. cccc. lv.

¶ Franciſcus Philel. Nicolao Didoni medico. S.

Codicem Alberthi Magni petit.

Accepi a nōnullis tibi eſſe illud Alberthi Magni opus, q̄ de ange-
lis inſcribit. Id quoniã laudari video a viris doctis, & ſapiētibus
videre plurimū cupio. Nec ſum verit⁹ abs te petere, ut huic meo

desyderio ipse opituleris, vel venu, vel cōmodo. Nam si qua tibi in re opus esset officio meo, nihil a me frustra peteres. Propediem Xenophon filius Neapoli ad nos rediens istac iter facturus est, cui velim vel istiusmodi codicem ad me des, vel literas, quibus intelligam quid factū sit opus. Vale. Ex Mediolano. iij. Idus Februarias. M. cccc. lv.

¶ Franciscus Philel. Aenico Dauolo. S.

Filij causas expediri rogat.

SIt ne adhuc Neapoli Xenophon filius, an minus sit, nihil habeo certi. Illud mihi plane certius omni re certissima, me tibi esse charissimum, & ne id quidem iniuria. Non em̄ es nescius quantus est erga te amor meus, quæ fides, quæ obseruantia. Itaq; meā oīa tibi caaximæ curæ esse certo scio. Quod si forte acciderit, ut nondum Xenophon Neapoli abierit ob occupationes vel tuas, vel regias, cura obsecro, ne diutius tempus terat. Vereor em̄ fore, ut iter minus sit tutum habiturus, si longiorem moram apud vos gerit. Nam comes Iacobus Perusinus propediem in Flaminiam, Picenumq; profecturus cum exercitu perhibetur. Præterea quid ego facturus sim nescio, nisi rem omnē meam ex filio ante cognoro. Reliqua tu pro tua prudentia non difficile considerare queas. Vale. Ex Mediolano. viij. Kalen. Martias. M. cccc. lv.

¶ Franciscus Philel. Nicodemo Trachedino. S.

Reddi petit filio lras, ut properet domum.

Posteaq; hinc abieras, mihi redditæ sunt literæ a Xenophonte filio. Itaq; mihi usui est, ut his mentē meam, q̄primū sentiat. Nam si secus fiat, diuturniorē moram cum Neapolitanis videtur esse facturus. Itaq; mihi facies rem pergratā, si operam dederis, ut meas hasce literas propediem filius accipiat. Vtere diligentia, & fide qua soles, in Philelphum tuū. Præterea quæ Florentiæ abs te curatū iri volebā, ut perficias, rogo. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalen. Martias. M. cccc. lv.

¶ Franciscus Philel. Albertho Zancario. S.

Recte se consuluisse dicit.

Respondi proximis diebus ad ea q̄ mihi scripseras ex publico decreto. Tibiq; diligēter aperui sniam animi mei, in quā ipsam s̄ a vobis quoq; itū fuerit, habebūt oīa recte. Reliquū est, ne differas, sed q̄primū ad me lras des, quibus fiam certior de re omni quā nostra interesse iudicabis. Vale. Ex Mediolano, pridie Kalen. Iulias. M. cccc. lv.

¶ Fran. Philel. Guilielmo Ursino Franciæ Cancellario. S.

Desyderat literas amici, & libros illi mittit.

Existimo fieri aut nūcioꝝ negligētia, aut etiā fortassis occupationibus tuis, ut lrae tuæ vel mihi nō reddant, vel nō eant ad me. Nā me tibi hūanissimo viro esse charissimū, non sum nescius. Ceterū velim scias in eadē me esse snia, quā antea ad te scripsi. Qua de re eruditiss

I iij

mus philosophus, ac medicus Thomas Coronensis tecū verba faciet. Ad hæc dedi ad te Ioanni Cossæ viro nobilissimo opus meū satyricū, satis emēdatum, & si minus eleganti codice perscriptum. Malui tñ aliqd ad te dare, q̄ pati, ut vir utriq̄ nostrum amicissimus, monimētis meis oīno vacuus ad te iret. Nam aliud quicq̄ per id t̄pis nihil mihi erat in manu. Vale. Ex Mediolano. xiiij. Kalen. Augustas. M. cccc. lv.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Mario filio. S.

Hortatur filium ad bonas artes.

Placuit carmen tuū, placuit ep̄la. Quæq̄ scripsisti, oīa me plurimū delectarunt. Quibus autē honoribus te florentissimus Sabbaudiæ dux ornarit, illis te facito dignum præstes. Quod ita maxie conserueris, si cum doctrinā, tum non minus diligentia ingenij bonitati adhibueris. Videre em̄ in te filium videor (quod Stoicis placet) non ingenij minus q̄ corporis vim quādam a patre emanasse. Sed ea vis oīs audiendo, legendo, meditando, docendo, differendo, scribendo excitatur, alitur, augetur. Itaq̄ nolim, industria diligentiaq̄ minus q̄ cæteris vel naturæ, vel disciplinæ præstantijs fretus esse, perpolitusq̄ iudicaris. Reliqua oīa quæ petijsi per l̄ras, curabo tēpestiue. Nā ad ea continuo præstanda tēpus mihi non fuit. Sed cum Xenophon filius istucicrit, id q̄d propediē est futurum, morē geram tuo desyderio. Amicus tuus, vel noster potius, vir nobilis Arisminus nostro officio uti voluit. Vale cum uxore, & filijs. Ex Mediolano. iij. Nonas Augustas. M. cccc. lv.

¶ Franciscus Philel. Lucino Genuensi iuriconsulto. S.

Gratificatur amico duplici ratione.

Accepi ex l̄ris Ioannis Marij filij, cum eximiā tuā erga se multis in rebus benignitatē, tum singularē beniuolentiā erga me. Quo quidem duplici liberalitatis gñe facile admoneor, ut te non diligā solum, sed etiā maiorē in modū amem. Quod eo facio libentius, quo eū te virū esse itelligo, qui & ciuili sapientia, & bonarū artium disciplina, ingenijq̄ virtute talis tātusq̄ sis, ut a probatissimis oībus, optimisq̄ viris iure obseruāndus, colendusq̄ iudicaris. Itaq̄ non mō q̄ in me amādo, in filioq̄ mihi dilectissimo amplificādo officiosissimū te præstiteris, atq̄ præstes, es mihi iter amicissimos hñdus, sed etiā q̄ is sis, quē vel nullo puocati bñficio boni & docti oēs debeant oī beniuolētia prosequi. Habe igit̄ me in tuis meq̄ utere pro volūate tua. Nunq̄ te tua de me faller opinio. Vale. Ex Mediolano. xiiij. Kalē. Septēbres. M. cccc. lv.

¶ Franciscus Philel. Augustino Dato. S.

Causam cur non rescripserit narrat. Deinde laudat amicum de eloquentia.

n Olim tibi psuadeas ulla mea vel negligentia, vel tui obliuione factū esse, quo minus ad tuas unas superioris l̄ras tibi rñderim.

XLVIII.

Nam ut scire longo iam usu potuisti, nec me omni etiā in re diligentior est quis q̄, nec tui obliuisci queā, ab quo me norim nō secus amari obseruariq̄, q̄ si esses filius. Sed meae mihi occupationes huic dulci, pioq̄ officio fuerunt impedimēto, q̄bus ipsis & si ne nunc q̄dem sum vacuus, malui tñ vel paucis ad te respondere, q̄ perstare diuturniore silentio, ut iure videri possem obiurgandus abs te. Delectarūt me vehemēter tuae l̄rae, quippe quae testes locupletissimae sint ō minus praestantissimi tui ingenij, q̄ summā erga me pietatis. Placet eruditio, placet orōnis nitor, in primis q̄ tua modestia, & humanitas. Pergē igit̄, ut coepisti, quo tum beniuolentia tua te indices magis magisq̄ diligamus, tum pristinae n̄rae doctrinae fructus ex tuis disertissimis monumentis quod die capiamus uberioris. Vale. Ex Mediolano. iij. Idus Septēbres. M. cccc. lv.

¶ Franciscus Philel. Bartholomeae Scalae. S.

Negotium nondum perfectum dicit.

Scripsi ad te breuius, q̄ & ipse velles, & mihi opus eēt. Sed nō multo post cum qd plus ocij nactus fuero, tibi simul mihiq̄ faciā satis. De re vermia qd scire cupis, totū est in expectatiōe. Amicus em̄ ille, qui eo loci ipse profectus est, nondū redijt Mediolanū. Aiunt tñ ad tris duū rediturū. Cum primū reuerterit, oīa cognosces. Tu interim vale, & nos ama. Ex Mediolano. iij. Nonas Octobres. M. cccc. lv.

¶ Fran. Philel. Stephano Cornelio regio Secretario.

Libros absolutos esse dicit, ep̄as alijs reddendas mittit, ac de futuri tēporis qualitate inquirit.

Libelli tui iam pridē sunt absoluti. Itaq̄ eos habebis, cū voles. Verū ne diutius differas, moneo. Librarius enim leuiusculus est, planeq̄ morosus. Cum hisce ternas l̄ras ad te dedi, quarū unae Ioanni Cosae reddendae sunt, idq̄ q̄ primū, alterae Guilielmo Franciae Cancellario, tertiae Thomae Graeco Caroli regis medico. Nihil es mihi factururus hoc tēpore gratius, q̄ si operam dederis, ut hae omnes literae & q̄ celerrime, & q̄ diligentissime reddant. Si qd autē epistolae ad me dederis, cui commendes, etiā atq̄ etiā cogita. Nolo em̄ res meas diuulgari, hoc p̄sertim tēpore qd non oīno caret suspitione. Scire ex te cupio, quid futurū putēs, bellū ne, an pacem. Hoc vero iccirco a me quærit̄, quoniā institui in Hispaniā breui proficisci ad Apostoli Jacobi templū, voti soluendi gratia. Vale. Ex Mediolano, Idibus Nouembribus. M. cccc. lv.

¶ Fran. Philel. Guilielmo Ursino Franciae Cancellario. S.

Opera sua mittit amico, a q̄ & l̄ras petit, & fauorē in tabellariū.

Cum Manuel Jacobi nostri huius Principis noīe ad Christianissimum regē Carolū iter faceret, idoneus nūcius visus est, cui meos libros de exilio darem ad te dono. Nam iam pridem sum ex multis certior factus, te affici horum desyderio. Est etiam cum his & longior

quædã ad regẽ aduersus infideles epistola, & carmẽ quoddam itẽ longiusculum. Si tibi morẽ gessero, res erit mihi pergrata. Abs te aut̃ duo sunt, quæ petã. Vnum, ut tuas lras ad me des, & quidẽ talis qualis maxime expecto. Alterũ, ut Manuelem hunc, quantũ scilicet ad expectationem eius attinet, ita tractes, ut intelligat meas sibi cõmendationes fuisse non inutiles. Vale. Ex Mediolano. x. kalen. Decembres. M. cccc. lv.

¶ Fran. Philel. Thomæ Corongo phõ, ac medico. S.

Literas sibi non esse redditas dicit.

Nicolaus Trachaniotes, & Alexander Cananus a vobis in Italiã redeuntes, cum Mediolanũ visendi mei grã diuertissent, me tuo noĩe mouerũt, dedisse te lras ad me, qbus fierẽ omni de re certior, quã mea interesse putauisses. Itaq; volui ne esses nescius nullas mihi redditas esse tuas lras. Quare si me amas, qd certo facis, facito, ut intelligã quid agendũ sit. Vale. Ex Mediola. pridie kalen. Ianua. M. cccc. lv.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Andreæ Abbati. S.

Ostendit amico qd sperandũ, quidve vitandũ sit.

T si nudiusquartus lras dedi ad te alteras de re tua, tamen quia interdũ nunciũ sunt vel negligentes, vel tardiores, repetam paucis, quæ antea scripserã. Negocium tuũ apud Principẽ, & forti, & firma, & tota acie sum aggressus. Putoq; nobis ex sentẽtia nostra successurũ. Tu autẽ istuc cura, ut item lræ apostolicæ eant ad Principem, & aliæ quoq; a Iacobo nro Calcaterra disertissimo iureconsulto, & cum hisce etiã tuæ submissæ, phumanæ, & supplices. Quas oĩs mihi primo reddi volo, ne si forte aliĩ fuerint redditæ, aut nihil referat ad Principẽ, aut secus q̃ opus sit. Dabisq; operam, ne collati beneficij lræ emanẽt in competitorẽ tuum. Hæc si feceris, te omĩ sollicitudine, molestiaq; solua. Rem paucis tenes. Vigila. Si Nicodemus Tranchedinus istuc aduenierit, eum velim meo noĩe horteris, ne literarũ mearũ, quas cupio a summo Pontifice confirmari, obliuiscatur. Tuq; si opus fuerit, rem adiuua. Vale. Ex Mediolano, pridie Idus Februarias. M. cccc. lvi.

¶ Franciscus Philel. Petro Perleoni. S.

Promittit officium suum.

Faciam qd petis, & libenter, & cito. Neq; erunt ullæ tantæ meæ occupatiões, qbus ab officio impediar. Tu interea tps bono sis aĩo. Et Vale. Ex Mediolano. xi. Kalen. Martias. M. cccc. lvi.

¶ Franciscus Philel. Gregorio Typherino. S.

Promittit pluribus verbis officium suum.

Commẽdatio tua de Laurẽtio Veneto, erit mihi loco alieni conflati æris. Nã non aliter ei oĩbus in rebus sum affuturus, ac si eẽt filius. Quod non solũ tua causa sum factururus, id quod maximũ habet apud me pondus, verum etiã mea, qui maxio sim abs te dono affe-

stus, cum eū mihi cōmendaris, qui dignus est, ut & diligat, & amē ab oībus. Itaq; noli de me quicq; dubitare. Nā nihil est qd malim, q̄ tibi morē gerere. Vale. Ex Mediolano. xi. Kalen. Martias. M. cccc. lvi.

¶ Franciscus Philel. Aenico Dauolo. S.

Gratum se esse dicit de beneficijs acceptis.

DE voluntate Alphonsi regis erga me, & de studio diligētia q̄ tua, non coniecturis, & argumētis firmissimis solum, sed multis etiā beneficijs iam pridem certior factus sum. Itaq; tibi velim indubitate persuadeas, nihil esse apud me antiquius gratitudine. Et ne longior sim tecum q̄ par est, propediem, ut spero, obsequar volūtati consilioq; tuo. Vale. Et maiestati regiæ me q̄ diligentissime cōmenda. Ex Mediolano. xi. Kalen. Martias. M. cccc. lvi.

¶ Franciscus Philel. Antonio Becchariæ. S.

Arguit quendam furti, & librum repetit.

MOnui te ante semel, & iterū per lras, ut Plutarchi paralella, quæ hinc abiens tecū asportasti me inscio, mihi curares reddenda deniq;. Tu vero neq; das codicē, neq; lras. Itaq; non possum fidem boni viri non desyderare in te. Non em̄ facis, ut te decet. Quid em̄ aliud fuit asportare clam illiusmodi mecum codicē me non modo iuito, sed totius tuæ abitionis inscio, q̄ vel rapere, vel furari. Quo em̄ debeo alio verbo uti, cum nihil oīno respondes. Itaq; te etiam atq; etiam hortor, ac moneo, ne mihi moueas bilem. Sed cura, ut meus codex q̄ primum ad me redeat. Vale. Ex Mediolano. xi. Kalen. Martias. M. cccc. lvi.

¶ Franciscus Philel. Augustino Dato. S.

Silentium excusat.

Iror qd in causa sit, q̄ sæpe meis lris prouocatus, nihil oīno in hanc diem rñderis, cū non tacendi a nobis, sed dicēdi artē didiceris. Nec em̄ puto te usq; adeo occupationibus obrutū, ut nihil oīno tibi detur ocij ad officiū. Quid abs te velim, & quid te deceat, non es nescius. Vale. Ex Mediolano. xi. Kalen. Martias. M. cccc. lvi.

¶ Franciscus Philel. Lodouico Casellæ. S.

Dotem filij petit sibi impetrari a Principe.

Nisi tua mihi beniuolētia iam pridē certissimis documētis perspecta esset, uterer fortassis accuratiore oratione. Sed vix est quicq; magis alienū ab amicitia diffidentia. Quare cum liquido intellegam te esse percupidū meorum cōmodorū, in re præsertim & honesta & pia, utar & breui tecum & aperta dictione. Per multa mihi incōmoda sunt, sed unū sane oīm molestissimū, q̄ grandiuscula mihi est filia, & ea quidē moribus modestissimis. Vnde hanc tradam viro, mihi satis non est. Desunt em̄ ad dotem aurei ducenti. Rogo te, id meo nomīe nuncios duci Borlio, cumq; tua illa suavi eloquentia, qua durissimos etiā lapsi

P A G I N A

des soles demollire, non ores modo, sed exores, ne patiar me diutius huiusmodi angustia incommodo. Haud enim dubito, qua facilitate ac munificentia est nobilissimus iste Princeps, non inuitus opem tempestive feret huic tantę meę necessitati. Tibi vero habeo gr̃as immortalis. Tecum longior esse nolo. Nec enim oportet, cum & natura sis humanissimus, & mei amantissimus. Vale Ex Mediolano. xi. Kalen. Martias. M. cccc. lvi.

¶ Franciscus Philel. Nicodemo Tranchedino. S.

Pecunia ut sibi solvatur petit.

Dedi literas heri ad te Pigello negociatori Cosmiano, quibus fiebas certior, nihil esse sperandum de exigenda pecunia, quam Petro Paulo illi tuo credidisses. Pugnatur enim cum inopia. Itaque quo magis eget numeris, eo verborum plus habet. At verba emere, vendenti verba non expedit. Proinde si me amas, quod certe facis, cura ut ea mihi pecunia solvatur hic a Pigello, vel cum aliquo meo detrimento, ut mensuriorum mos est, hoc est, ut istius nomine meo plus des, et hic mihi reddatur minus. Nam malo homini subire detrimenti genus, quam incommodari diutius. Res matura, & Vale. Illustrem meum Mecœnatem Carolum Gongagam magno & excelso animo virum saluere plurimum opto. Ex Mediolano. vii. Kalen. Martias. M. cccc. lvi.

¶ Franciscus Philel. Lodouico Casellæ. S.

Promittit obsequium suum.

Intelligo indies magis id quod certe dubitavi nuncquam, me tibi esse charissimum. Itaque tibi velim omnino persuadeas, cum esse Philelphum tuum, quo de tibi possis omnia polliceri, quæ vel grati animi sunt, vel ingenii. Vale. Ex Mediolano. v. Idus Martias. M. cccc. lvi.

¶ Fran. Philel. Petro Thomasio pho, medicoque. S.

Literas annexas reddi petit amico.

Rem mihi facturum es admodum gratam, in primisque periucundam, si literas hisce tuis adnexas reddi curaueris Carolo Gongagæ, & quam celerrime, & quam diligentissime. Quod ut facias te maiorem in modum rogo. Præterea si quid noui habes de Turcis, rebusque orientalibus, fac ut sciam. Vale. Ex Mediolano, pridie Idus Martias. M. cccc. lvi.

¶ Franciscus Philel. Francisco Aleardo. S.

Arguit amicum, quod libros non reddiderit.

Alba Othonisque Cæsarium vitas, quæ e Græcis latinæ reddideram, promisisti hinc abiens fore, ut annum mensem reddendas mihi curares. At iam præterit totus annus, cum neque illæ, neque tuæ ullæ usquam apparent. Bonum autem virum te, eundemque nobis amicum esse arbitror. Itaque non possum equidem non mirari, quod in causa fuerit, ut tardius & mihi, & amicis pluribus, qui istiusmodi vitas videre desiderant, & incommodaris, & incommodes. Nisi fortassis alij quidam sunt apud vos Veronenses, quæ apud reliquam Italiam menses, nam sicut menses apud Aegyptios anni loco ducebantur,

ita apud vos annus pro mēse habeat, rediſſe iam tandē ad me debuerant libelli mei, Vale. Ex Mediolano, Nonis Aprilibus. M. cccc. lvi.

¶ Fran. Philel. Petro Thomasio phō, ac medico. S.

Gratulatur amico, qui ex ægitudine conualuit,
hortaturq; ut curet valitudinē suam.

Non prius mihi quicq; de tua amissa valitudine est renunciatum, q̄ de recuperata ex tuis literis intellexi. Nullis certe occupationibus meis esset intermissa dulcissima nostra consuetudo scribendi, si quid mihi antea fuisset de tua ægrotatione auditū. Qua esse te liberatum, ita lætor, ita gaudeo, ut alia de re nulla magis possim. Reliquū est, omnē curam, diligentiaq; adhibeas, quo te possimus q̄diutissime frui. Quod ut facias te per amicitia nostram rogo etiā atq; etiam. Ego carā minū opus hoc tēpore sum editurus, id quod regis Francorum Caroli dicaui nomini. Tu velim literas meas tuis hisce inclusas, q̄ celerrime, & q̄ accuratissime reddi cures Meccenati meo Carolo Gongagæ. Vale. Ex Mediolano, Idibus Aprilibus. M. cccc. lvi.

¶ Franciscus Philel. Façino Forobronunciano. S.

Causam silentij reddit, & aliqua sibi exscribi petit.

Quod posteaq; asparagos ad me dederas, nihil ad te scripsim, aliud qd putas fuisse in causa, q̄ expectasse me, ut qd lautissime cœperas, secundares. Id quoniā iam plane anīaduerto nequa q̄ abs te factū iri, cogitavi excitandū te esse, ut si vel hac via munificentior reddi posses. Sed interea loci maiorē in modū a te peto, ut Spartiani, ac reliquor; scriptorū, quos istic esse audio, vitas imperatorias mihi oīno exscribi cures. Vale. Ex Mediolano. x. Kalen. Iunias. M. cccc. lvi.

¶ Fran. Philel. Petro Thomasio phō, ac medico. S.

Accusat quendam, q̄ rem interuenterit.

Item de Turco mentionem facit.

Amicus ille tuus nec orationē mihi tuā oñdit, nec ep̄lam, iccirco ut arbitror, q̄ oīa verterit in suū usum. Ita est em̄ mos hoīs, quippe qui disertus haberi cupiens, alienis se vestibus non iuitus ornat, graculū scilicet imitatus, quē aquilę pēnis q̄nq; indutū fabulant. Quare cū tua legi vis, tibi posthac prudētius consule. Non em̄ recte tibus esurienti cōmittit. Quid apud vos noui ferat de Turco Mahometo, desydero audire, ociā ne, an negociat, & ubi sit gentiū, nā certi nihil ad nos referit, quanq; sunt qui cū in Triballos cū maxio robuissimor; exercitu, ad quingenta hoīm millia, p̄cessisse affirmēt, aduersus Spondorobū, qd est munitissimū oppidū ad Danubiū positū e regione Hungariæ. Nos dormiū, at Turci vigilāt. Vale. Ex Medio. Nonis Iunij. M. cccc. lvi.

¶ Franciscus Philel. Porcellio. S.

Commodata repetit.

Verborū exercitatio peritissimoq; artificio v̄bis opus non est, præsertim ei qui non latinā solū, sed etiā græcā sapit calliditatē. Itaq; rogo te, ut libentissime tibi cōmodata fide bona, restituas. Vale. Mediolani ex ædibus nostris. iij. Kalen. Decembres. M. cccc. lvi.

¶ Franciscus Philel. Xenophonti filio. S.

Doctrinā cum bonitate coniunctā esse debere.

E Mantuano episcopo quæ scripsisti, legi perlibenter, & si nihil certi fcasti. Audio istum antistitē & doctū esse, & bonū virum. Equidē neq; bonitatē cuiuscq; facio multi, ubi is caret doctrina, neq; doctrinā in præcio esse habendā reor, q̄ bonitate sit nuda. Tu satis potes anīa dvertere q̄ mea sit mēs, quæ volūtas. Itaq; etiā atq; etiā caue, ne q̄d agas temere. Odorare oīa diligenter, nec sinas te falli. Satis es admonitus. Vale. Ex Mediolano, kalen. Decēbribus. M. cccc. lvi.

¶ Franciscus Philel. Lodouico Cunij comiti. S.

Amicum orat, ut filio bene consulat.

Xenophon filius cupit pegrinari, id q̄d ei faustū, fortunatūq; sit, vehemēter opto. Rē mihi feceris gratissimā, si quo tpe Mantuæ fueris, inquires oīa diligēter, ut intelligas quo iter incedit. Eumq; accersias ad te persæpe, ac moneas, quæ ei conductura existimaueris. Nam nescio quo natus astro, quædā appetit supra vires. Cōpescendus est eius impetus, ne sese præcipitē dedat. Probo est ingenio, & cōpositis moribus, sed quiddam habet nescio quid, longe se altius. Tenes quid velim. Vale. Ex Mediolano, Kalen. Decēbribus. M. cccc. lvi.

¶ Franciscus Philel. Xenophonti filio. S.

Librarium ad se mitti iubet.

Superioribus diebus Bartholomeo Platynēsi Mantuā repetenti lras ad te dedi, q̄bus ad ea oīa respondi, quæ ternis antea lris mihi scripseras. Nunc aliud nihil erat, q̄d scribendū esse oporteret, nisi ut Patavinū librariū ire ad me cures, quē tractabo non humaniter solū, verū etiā liberaliter, siquidē talem experiar, qualē prædicas. Tuā istic morā non possem non probare, si q̄d certi audirē tibi constitutū. Nam spem præcio emere stultum est. Tu tamē facito, ne qs te leuitatis accusare iure queat. Vale. Ex Mediola. iij. Nonas Decembres. M. cccc. lvi.

¶ Fran. Philel. Blasio Ghigline Abbati diui Ambrosij. S.

Minatur cuidam, nisi libros reddat.

Abuteris Blasi Ghigline facilitate modestiaq; mea. Et facis tu quidem mīme liberaliter, qui & orationes meas, & libellum, quē de vita & moribus illius sanctissimi patris, ac sapientissimi viri, pientissimiq; Pontificis Nicolai quinti nuper scripserā, repetenti mihi tam sæpe reddere vel neglexeris, vel nolueris. Itaq; dico tibi, nisi ante Christianā resurrectionē hæc oīa mihi restitueris, oīno fore, ut facilitatis post

meæ & usitatæ nimis in te modestiæ ita oblitū sentias, ut neq̄ me unq̄
velis, nec aliū quenq̄ fallere. Nam dabo operā, ut de laudatissima tua
ista consuetudine, moribusq̄ grauissimis, nulla unq̄ ætas, nulli populi
conticescant. Vale. Ex Mediolano. ix. kalen. Martias. M. cccc. lvij.

¶ Franciscus Philel. Otthoni Carreto iure consulto. S.

Literas alteri reddendas mittit.

Vi diui Ambrosij. monasterio Mediolani abbas præest, quæ
dam opuscula mea iam pridem accepit cōmodato. Hæc dum res
peto, dat homo simplex ac mīme versutus verba semper. Itaq̄
institui bello rem decernere, posteaq̄ iure non licet. Sed anteaq̄ in aciem
descendo dimicaturus, duxi hominē admonendum. Quare te rogo, ut
meas literas, quas hisce oclusas, ei reddendas cures, meq̄ facias q̄pris
mum certiorē, malit ne omīno insanire, an aliquando relipiscere. Nam
nisi Blasius Ghiglinus satisfecerit propediem suo muneri, ego utar meo.
Vale. Ex Mediolano. ix. Kalen Martias. M. cccc. lvij.

¶ Franciscus Philel. Xenophonti filio. S.

Filium admonet, ut sibi caueat.

A Ccepi tuas lras ex Veneris, quas tuus ille familiaris Veronensis
mihi reddidit. Laudo tuā istuc profectiōē, modo salutis habeas
rationē. Audio em̄ istuc laborari pestilentia. Itaq̄ ratio tibi hñda
est valitudinis. Et vetus mihi est, & summa amicitia cū viro clarissimo
Bernardo Iustiniano, Leonardi filio, cui te debes familiarē reddē. is em̄
tibi non parū prodesse poterit, id q̄d vel suo īgenio, vel mea causa non
inuitus faciet. Marchesiu nostrū bene valere cupio. Angela soror tua ad
Christianā resurrectionē tradetur viro, cui desponsata iam est. Saluere
plurimū cupio, atq̄ opto Phœbū Capellariū, qui facito, ne te
ignoret. Est em̄ et honestus vir, & mihi amicus in primis, Itaq̄ tibi auxi
lio erit maxie. Vale. Ex Mediolano. v. kalen. Apriles. M. cccc. lvij.

¶ Franciscus Philel. Paulo Cusano. S.

Rñdet illi, qui eū laudauerat, & oñones petierat.

D Elector ingenio, modestiaq̄ tua, qua in scribendo uteris. Facile
em̄ futurū spero, ut expectationi p̄ris tui viri grauissimi responde
as, quippe qui in virū sis probū, perdoctūq̄ euasurus. Q̄ aut me
tantopere laudaris binis iam literis tuis, id non tam vero, q̄ abundātia
quadā amoris erga te mei factum intelligo. Itaq̄ habeo tibi non medio
cres grās. Oñones meæ, quas petis plures, apud me nō sunt. Hospitans
tur em̄ apud amicos, aliæ apud alios. Cū primū domū reuerterint, da
bo operam ad te veniant. Quæ aut domi erant, misi tibi. Si quid est in
me aliud, quo tuæ volūtati gratificaturus sim, id tibi pro voluntate ad
esse arbitrare. Vale. Ex Mediolano. viij. Kalen. Apriles. M. cccc. lvij.

¶ Franciscus Philel. Iohanni medici. S.

P A G I N A

Carmina mittit.

Q Vos reconciliata inter nos gr̃a carminū libros ultero dare ad te instituerā, dedi etiā eos libentius acceptis lris tuis, qbus significabas tibi mea scripta esse non iniucunda. Nec volo existimes hucusq̃ nra munuscula calcē sistere. Nā propediē alia subnectā. Interim ita me dilige, ut intelligā meā reconciliatā beniuolentiā tibi esse non ingrātā. Vale. Ex Mediolano. xiiij. Kalen. Maias. M. cccc. lvij.

¶ Franciscus Philel. Petro medici. S.

Hippocratis libros mittit.

D Vos Hippocratis libros, alterum de flatibus, alterum de passionibus corporis, quos iam pridē e gr̃eco vertimus in latinum, iccirco dedi ad te, ut vīcurares, vel tuereris valitudinē tuā. Nam pro reconciliata inter nos gratia te non mediocriter diligo, id quod sane facit, ut tibi cupiam esse q̃optime. Lege igitur hosce libros, & eorū praeceptis utere. Quod si feceris, sicuti pro tua prudentia facturū te certe scio, non dubito fore, ut indies melius conualescas. Fuit em̃ Hippocrates vir profecto non modo doctus, & eruditus egregie, sed quod eruditionis est propriū, prudentissimus, & idem si quid ad rem valet, eloquentissimus. Vale. Ex Mediolano. xiiij. Kalen. Iunias. M. cccc. lvij.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Canali patricio Veneto. S.

Certior fieri cupit.

Q Vid abs te velim, & cuius gratia, ex his intelliges, quae post has literas, vel potius in his literis scripta intelliges. Feceris autem mihi rem admodum gratā, te autem non indignā, si me q̃prius enim feceris de his oībus certiozem, quae ad te scripsi. Quod ut facias, te etiā atq̃ etiā rogo. Vale. Ex Mediolano. xiiij. Kalē. Iunias. M. cccc. lvij.

¶ Franciscus Philel. Gabrieli theologo. S.

Arguit vituperantem se.

E Rater Robertus conterraneus iste tuus, si nulla prouocatus iniuria vel amicum vituperat, quid faciat inimico? Agit autem neq̃ pro iusticia, neq̃ pro sua professione. Vale. Mediolani ex aedibus nostris. xiiij. Kalen. Iulias. M. cccc. lvij.

¶ Franciscus Philel. Gabrieli theologo. S.

Detractores carpit.

Q Uod frater Robertus tam sancte, tamq̃ perhumaniter sese purgarit, non possum equidem non laetari. Nam quē nulla ipse prouocasset iniuria, non potuissem fortassis aequo animo conuictum ferre, nulli praesertim culpae obnoxius. Pereant igitur qui maledicta falso renunciant, ut sunt homines maledici, ac perfidi. Vale. Mediolani ex aedibus nostris. xiiij. Kalen. Iulias. M. cccc. lvij.

¶ Fran. Philel. Bartholomgo Ricinatēsi regio secretario, atq̃ oratori. S.

Operam petit amici.

Tor te semp, ut vides, familiariter. Quod eo facio libentius, quo scio hmōi prouinciā, ut es anō perhumano, atq; liberali, tibi esse non ingrātā. Itaq; facito, ut soles, oīa mea causa diligenter. Vale. Ex Mediolano. iij. Nonas Septembres. M. cccc. lvij.

¶ Franciscus Philel. Nicodemo Tranchedino, S.
Vicissitudinem excitat literarum.

Nescio uter nostrum magis sit accusandus quotidiani silentij. Nec dubito fore, ut me malis, q̄ ipsum te huiusmodi culpæ obnoxium existimari, q̄uis etiam noris ea te non vacare. Vtuncq; res tamen habet, iccirco ad te prior scripsi, ne posthac ita silētium adames, ut pristinae tuæ facundiae bellum indixisse iudiceres. Interim me velim facias certiore, & q̄ belle vales, & q̄ nostri memoriā præ te fers. Ego enim & valitudine utor prospera, & benignitate Principis non alacrius, q̄ larga. Reliqua etiam apud me læta sunt. Vale. Ex Mediolano. xi. Kalen. Octobres. M. cccc. lvij.

¶ Franciscus Philel. Marioto Fertino, S.

Literas petit amici, & suos illi successus indicat.

Vam temporū iniquitas non amādi quidē, sed scribendi fecit ita q̄ tercapedinē, eam tandē iucundior hæc dies e medio nobis tolleret, ita ut vel ad mutui amoris cumulū non mediocris facta videatur accessio. Nam quādo mutui conspectus nondum facultas datur, mirū me desyderiū tenet tuarū līrarum. Quāq; em̄ de te quotidie p̄cunstanti mihi grati nunciū afferunt, multa in gratiora futura sint, quæ ex tuis līs quasi ex teipso cognoro. Itaq; si me amas, ut soles, id q̄d certe facis, da operā, ut q̄primū te de omni tuo statu loquentē audiā. Q̄ si de meis rebus certior fieri ex me vis, ego cū uniuersa familia bene valco, & eo mecū se gerit fortuna, quā vocant, humanius ac lætius, quo huic optimo munificētissimoq; Principi & charus sum, & admodū iucundus. Vnde etiā fit, ut annorū accessio me senescere nullo pacto patiatur. Nam & in cute, & intus viridior sum, q̄ dudū, cum istic agerē iuuenis. Vale, & Franciscum Beninū compatrē meis verbis saluere plurimum iube. Ex Mediolano. iij. kalen. Nouembres. M. cccc. lvij.

¶ Fran. Philel. Gregorio Arrigo iureconsulto, S.

Orat amicum, ut inquirat de libris.

Facta vetus ac summa amicitia illa nostra, quā ab usq; prope adolescentia coniunctissime olim viximus, ut existimem te omnia mea causa facturū. Audiui Ioannē Petrum Lueensem, quo auditore primum cum Florentiæ oratoriā philosophiamq; docerē, deinde amicissimo semp vel absente sum usus, p̄xima ætate diem obiisse, id quo certe, ut debui, tuli molestissime. Cupio fieri ex te certior, & quos libros res

P A G I N A

liquerit, & qua conditione, hoc est venales ne sint. Emerem em̄ aut oīs, aut plerosq̄, præsertim græcos, si qui scilicet digni sunt lectione nostra. Fac igitur si me amas, ut hanc rem & q̄primū, & q̄ diligentissime intel ligam, hoc erit mihi tam gratum, q̄ quod maxime. Ornatissimū equis rem auratū Petrum Nucetanū nomine meo salute plurima impertias, velim. Vale. Ex Mediolano. xij. Kalen. Decembres. M. cccc. lvij.

¶ Franciscus Philel. Nicodemo Tranchedino. S.

Gaudet tristem nunciū in lætorem cōmutatum.

Item monet ut quēdam hortetur, & excitet.

Literæ tuæ fuerūt mihi iucandissimæ, cū tua causa, quē intellexerim bene valere cū uniuersa familia, tum etiā ob Franciscū patriciū, quē e mortuo viuū factum acceperim. Tristis em̄ de homīe amicissimo nunciū platus ad nos fuerat, cū esset qui assereret vel se p̄ sente supplicia um esse de eo sumptū. Itaq̄ indoluerā eius vicē, atq̄ oēm popularē stas tum, qui sine seditiōe esse vix unq̄ consuevit, vehemētissime execrabar. Quāq̄ Francisco familiari n̄ro nihil magis arbitror obfuisse, q̄ inuis diam, qua viri & præstātes nunq̄ caruerūt. Lætor igit plurimū, q̄ præ ter opinionē ac luctū nobis acciderit. Tibiq̄ habeo ingētes gratias, q̄ istius dignitati studeas. Id q̄ d ut assidue facias, te etiā atq̄ etiā maiorem in modū rogo. Quod v̄o de re altera cōsiliū cœperis, probō & gaudeo. Miror aut̄ quid viro illi in mentē venerit, ut cū iam ad calcem p̄uenerit, a decurso iam olympiæ spacio auertatur, atq̄ victoriæ palmā reuatur. Nam forsā cū ætate animi quoq̄ vigor consenuit. Verū tu hebescens ti iam sanguini flāmas adijce rōnis. Concalescet fortasse, priorēq̄ vim accensus resumet. Nos oēs valemus recte. Vale etiā tu, atq̄ tui oēs, vel nostri potius. Patriciūq̄ hortare, ut forti aīo, ingentiq̄ sit, memineritq̄ sapienti nihil obesse posse, & fortunā omnē vel minima virtute esse in feriorē. Vale. Ex Mediolano, Kalen. Ianuarias. M. cccc. lvij.

¶ Franciscus Philel. Petro Perleoni. S.

Gratulatur amico de prospero successu.

Deinde monet inuidentiā esse contēnendam.

Quod ad Venetos te receperis, viros plane optimatis, non solum probō, sed etiā lætor. Facile em̄ futurū spero, ut doctrinæ, virtutis q̄ tuæ paria p̄mia referant, idq̄ propediē. Hi em̄ sunt Veneti, ut nunq̄ se beneficio vinci paciant, sed officiū semp̄ officio cumulent, & max̄ opere promereri studeant. Gratulor igitur foelicitati tuæ, qui in eo sis loco tandē collocatus, ubi & emolumēta sis non vulgaria, & laudē itē maximā breui assecuturus. Institue igitur (ut cœpisti) patricios istos adolescētes non morū minus, q̄ doctrinæ eloquētiæq̄ præstantia. Fœcunda nactus es, feracissima p̄ ingenia, quæ quod laudis semen acceperint, ad maturā frugem miro incremēto sint productura. Vnde etiā tu

hac tanq̄ diligentissimus quidā, fortunatissimusq̄ excultor, cum uber-
rimos percipies fructus, tum me ingenti afficies voluptate, qui tuā lau-
dem omnē permagnæ mihi laudi esse duco. Nam quod ais de insecta-
tione inuidētium, id tibi quoq̄ iucundū esse oportet, cum intelligas ex-
cellentiā omnē inuidiæ esse velut obnoxiam. Nam quid malis? utrum
excellere, an excellentiam pati? Itaq̄ anō constanti excelsosq̄ sis. Tibiq̄
persuade, obnixeq̄ tuere, omnia esse virtutē inferiora, cui quo magis in-
uideat, eo se magis cum gloria addit comitē. Quin tibi opera danda est,
ita eruditōe, & dicendi elegātia splendoreq̄ augetas, ut tibi nemo pro-
pter assequēdi desperationē inuidere audeat. Paribus em̄ aut aliquāto su-
perioribus inuideat, præstantiæ autē nimietas hoc morbo vacat. Vale.
Ex Mediolano. iij. Idus Ianuarias. M. cccc. lviij.

¶ Franciscus Philel. Nicodemo Trachedino. S.

Curare rem suam petit.

Rem mihi facies nō minus gratā, q̄ necessariā, si q̄d diebus proximis
ad te scripsi, & q̄primū, & ex snia mea curaueris. Scio quantū pru-
dentia vales, quātum etiā gratia. Itaq̄ nihil dubito propediē fore,
ut conficiat quod cupimus, modo aduigilare volueris. Tuo aut̄ erga
me anō certius habeo nihil. Matura igitur, si me amas, & q̄d volumus
effice. Vale. Ex Mediolano. iij. Idus Ianuarias. M. cccc. lviij.

¶ Franciscus Philel. Xenophonti filio. S.

Filio peregrinari volenti consilia dat.

Quod Vlyssē imitari institueris, non vitupero, modo non nau-
fragus, sed prudentior ad nos redeas. Præterea vix ullos sapiens
ria claros legimus, qui Vlyssis quodā modo æmuli nō fuerint,
hoc est qui ad sapientiā vendicandā non varias ac diuersas orbis terra-
rum regiones inuisere studuerint. Vtere semper rōne atq̄ virtute duce,
quod si feceris facile spero oīa tibi secunda fore. Da q̄sæpissime ad nos
lras, q̄bus certior fiam de omī tua fortuna, quā tibi fauicē ac benignā
futurā opto. & eam quidē fortunā, quæ dei voluntate definit, non ho-
minū stulticia. Cura etiā libros q̄ plurimos, & q̄ optimos tibi cōpares,
qua una supellectili nullā sis pulchriorē habiturus, nullā utiliorē. Vale.
Ex Mediolano. xiij. Kalen. Februarias. M. cccc. lviij.

¶ Franciscus Philel. Bernardo Iustiniano. S.

Animū suum per alium aperit.

Petrus Perleo tibi quædam nomine meo exponet. Quæ quidem
ipsa ex animi mei sententiā manant omnia. Itaq̄ ut quæ petieris
facias, magnopere abs te peto. Vale. Ex Mediolano. viij. Kalen-
das Martias. M. cccc. lviij.

¶ Franciscus Philel. Antonio Panhormitæ. S.

Commendatiæ literæ.

K

P A G I N A

Vitibi reddidit lras meas, est mihi vetere familiaritate beniuos
 q lentiaq; coniunctus. Hunc tibi unice comendatum volo, quippe
 qui & doctus est, & modestissimus plane vir, amicitia q; tua mi-
 nime indignus. Vale. Ex Mediola. pridie Kalen. Martias. M. cccc. lviij.

¶ Franciscus Philel. Albertho Parrhisio. S.

Hortatur quendam, ut libros reddat.

Quæ amicis communia esse debent, ea quæq; iuri suo ascribere, ut
 nihil habeat cū amico cōe, non iniustū duci non potest. At vitas
 Galbæ & Oihonis, quas e Græco traduxerā, & tibi poscenti cō-
 modarā in mēsem, iam annū ita possides, ut quid æquitas, quid officis-
 um postulet oīno videaris oblitus. Itaq; rogo te, ut memineris eas ad te
 esse comodato, non dono. Proinde facies, ut te decet, si curaueris, ut iam
 randē ad nos redeant. Alberthū meum Zancariū Enochi filiū bene vas-
 lere opto. Vale. Ex Mediolano. vi. Idus Martias. M. cccc. lviij.

¶ Franciscus Philel. Iacobo Actiolo. S.

Hortatur amicum, ut meminerit promissorū.

Multa hinc abiens mihi es pollicitus, quorum in hanc diem affec-
 tu nihil. Itaq; tui esse muneris arbitror, ut pro mutua anteriorum
 inter nos charitate aliquid tandem facere incipias. Illudq; in pri-
 mis, quoda patre tuo viro charissimo tantopere petierā. Quā vereor,
 ne recentis aliquos amores ad pristinos addideris, quibus impeditus
 animus, neq; nostri, neq; sui reminiscat. Q; si memoriæ volueris repe-
 tere meum in te officium, non modo nostri non obliuiscaris, sed potius
 q; primum æs mecum tibi conflatum, dissolucere incipias. Nosti quid
 velim. Vale. Ex Mediolano, Nonis Mañs. M. cccc. lviij.

¶ Franciscus Philel. Nicodemo Tranchedino. S.

Literas petit.

Quid tibi impedimēto fuerit, quo minus ad meas mihi proxias
 literas responderis, nescio, nisi fortassis reditus obfuerit a Floren-
 tia ad Senenses tuos. Fac igitur, ut q; primū tuæ mihi literæ red-
 dantur, quæ me faciant omni de re certiozem, quā nostra putaris inter-
 esse, in primisq; reddideris ne meum proximum carmen Argyropolo-
 nostro. Nolo obsecro pati, diutius expectem optatissimā epistolam tu-
 am. Vale. Ex Mediolano. xi. Kalen. Iunias. M. cccc. lviij.

¶ Franciscus Philel. Angelo Actiolo equiti aurato. S.

Promissa ut re comprobentur, orat.

Et quid ipse maxime omnium cupiam, & quantum liceat tibi in tua
 repub. cum antea semp, tum hoc potissimum tempore non sum nes-
 scius. Quare te plurimum rogo, atq; oro, ut quod mihi corā verbo
 aliquādo receperis te opportune curaturū, id in præsentia certare com-
 probes. Hoc erit mihi adeo gratum, ut gratius aliud facere nihil possis.

Vale. Ex Mediolano. xi. Kalen. Septembres. M. cccc. lviij.

¶ Franciscus Philel. Nicodemo Tranchedino. S.

Petit ut aliquid tēpōis amicitiae officio det.

Delicatior factus es, qui nihil rēdeas. Nolo em̄ supbiae crimē tibi homini amicissimo obijcere, quod his solemus, qui sapius literis inuitati nihil respondere consueverūt. Scio sane te esse occupatissimū, his p̄sertim tēporibus. Sed erit humanitatis tuae, ut tēporis aliqd surripias tantillū, qd' amicitiae cōdones officio. Ego institui ad Piū Pontificē salutatū accedere. Itaq; rogo te oī ope, operaq; cures, ut istac mihi liceat iter facere. Quid opus sit, nosti. Vale, & quid de nōo patricio factū sit, cura ut sciā. Ex Mediolano. xi. Kalen. Octobres. M. cccc. lviij.

¶ Franciscus Philel. Nicolao Tranchedino. S.

Excusat tarditatē literarū, q̄ non sit arbitrii sui.

Vod tardiores ierint meae ad te l̄rae, id causae fuit, q̄ expectabā q̄ mihi facultatē fieri per Principē nostrū faciendū itinere. Non em̄ viuimus nōo, sed alieno arbitrio. Et iustus Princeps p̄ iusta lege ducēdus est. At viri oēs boni subiecti sunt legibus. Iccirco Socrates cum posset, noluit e carcere se in libertatē vendicare. Breui igit hinc concedā Lucā. Ibiq; rādū expectabo, donec mihi fiat, qd' amici noīe p̄casti. Nam eius mihi fide esse tutius nihil pōt. At se securius quidē. Erunt etiā meū filij duo, Marius, ac Xenophon. Cū una erimus, caetera iter nos cōmentabimur. Vale. Ex Mediolano. ix. Kalen. Decēbres. M. cccc. lviij.

¶ Franciscus Philel. Thomae Senecae. S.

Maturari petit operam amici.

Bertolla noster, qui ad te venit, faciet de oī statu meo te cumulatissimē certiorē. Qua p̄o in retua mihi opa opus sit, ex eodē cognosces. Itaq; tuū est id p̄stare, ne frustra hoc itineris ab eo susceptū videri possit. Non em̄ sum nescius, & quantū possis auctoritate, et gr̄a, & quantum etiā mea causa velle debeas. Sed rudis plane ac dicēdus sum, & iudicādus, q̄ ita ad te scribā, quasi videar de singulari tua, p̄spectaq; charitate dubitare. q̄re nihil aliud abs te peto, nisi ut cures, ne istic diutius Bertolla nō expectet. Vale. Ex Mediola. iij. Nonas Decēb. M. cccc. lviij.

¶ Fran. Philel. Ciccho Calabro ducali Secretario. S.

Laudat quendā fidei in Principē.

Edi ad te nudius tertius l̄ras ex Arimino, q̄bus certior factus eēs de his quae tēpus obtulerat. Hesternō vesp̄ri cum ad forū Sempronij venissem, offendi Iacobum Perusinū cognomēto Picinum, corpore sane Tydeum, sed animi robore ac prudētia Alcidē aliq̄. Hic mihi visus est tanta esse in Principē nostrum & fide, & pietate, ut dignus sane sit, quē Sphortiani oēs mirifice diligamus, amemusq;. Singularem is mihi beniuolentiā ostendit, omisitq; nihil, quod v̄d huius

K ij

P A G I N A

manitatis, vel benignitatis officium saperet. Spero hunc Principi nostro maxie aliquando voluptati fore, & fortassis etiam usui. Cum hec ad te scripsi, eram hinc continuo abiturus, quippe qui audirem Pontificem Pium ex urbe Roma iam decessisse, petereque Perusiam. Tu me interim ama, ut soles. Vale. Ex foro Sempronio. viij. Idus Ianuarias. M. cccc. lix.

¶ Franciscus Philel. Jacobo Lucensi apfico Secretario. S.

Diligentissime quendam amico commendat.

Itē excusat se, quod ad summum Pontificem non scripserit.

Franciscus Fossarus vir nobilis & humanus, idemque splendidissimus Eques auratus est mecum summa familiaritate coniunctus, hunc ego tibi pro nostra singulari beniuolentia maiorem in modum commendo. Facies tu mihi sane rem admodum gratam, si curaueris, Franciscus meus intelligat meas apud te commendationes sibi fuisse non mediocri adiuumento. Quod ut facias, tanto studio abs te peto, ut maiore aliud nihil possim. Scio te omnia cupere mea causa, nihilque ommissurum, quod huic viro vel ad rem, vel ad dignitatem profuturum intelligas. Quare ne tuarum permultarum, ac maximarum occupationes tibi impedimento sint, quo tardius quod factum opus fuerit, effectum reddas, te etiam atque etiam rogo. Vale, & me sanctissimo domino nostro quod ligentissime commenda. Cui quod nihil adhuc obstrepuerim post reditum meum ab urbe Roma, tertiana febris fuit in causa, qua quoniam diuina benignitate iam sum plane liberatus, quod praetermissum est, propediem refartiam. Gregorium Senensem iureconsultum collegam tuum bene valere plurimum opto. Vale iterum. Ex Mediolano. xi. kalen. Iunias. M. cccc. lix.

¶ Franciscus Philel. Amareto Mannello. S.

Munera optat comitatu venire literarum.

Bis deinceps posteaque tertiana febre sum liberatus, tui ad me ierunt pulcherrimi asparagi, quibus & si delectatus sum plurimum, quoniam niam ab homine amicissimo missi essent, longe me tamen magis magisque delectassent, si literarum tuarum suauissimo comitatu uti voluissent. Id quod non praestitisse te, nisi mihi memoriae occurrerent occupationes tuarum, cum priuatarum, tum publicarum, aequo animo haud ferrem. Erit tamen humanitatis tuae, si cum quid oculi nactus fueris, aliquid mihi scripseris. Vale. Ex Mediolano. viij. Kalen. Iunias. M. cccc. lix.

¶ Franciscus Philel. Xenophonti filio. S.

Docet quibus artibus institui quis debeat futurus medicus.

Vod tibi anteaque istuc esses, profecturus, consilium dedi, idque ut faceres

qres iussi, idem repetam per litteras. Instituiisti medicinae operam dare, quod eius rei non modo non reprehendo, sed vehementer laudo. Quam doquidem & medicina post magicam atque poeticam est omnium laudatissimum artium vetustissima, eaque humano generi admodum necessaria, & tu ad istius modi scientiam videris natura inclinatus. Vnum autem moneo ac volo, ne

te añ ad medicinæ studiū conferas, q̄ dialecticē ac physicē oīm, itēq̄ mathematicas disciplinas q̄ diligētissime didiceris. Quibus quidē ipsi in studijs, q̄bus p̄ceptoribus uti debeas, id quod te etiā corā monui, consule hoīem mihi amicissimū, eruditissimūq̄ philosophum ac medicum Ioannē Marlianū, quo etiā aliquādo doctore usus es. Noui eīm hoīm consuetudinē in istiusmodi scholis, quāta circūcursatio sit, quāta amicorū p̄ces ad auditores alliciendos. Itaq̄ volo te non beniuolis hac in re, sed tibi ipsi mihiq̄ inservire. Paucis tenes sententiā meam. De re pecuniaria ita curabo, si intellexero te a monitis, iussisq̄ paternis nusq̄ recessisse. Vale. Ex Mediolano. viij. Idus Iunias. M. cccc. lix.

¶ Fran. Philel. Gregorio Lollio iurecōsulto, & ap̄lico Secretario. S.

Filium amico commendat.

Quanq̄ sciebam vel nulla mea cōmendatione, meos oīs esse tibi cōmendatissimos, tñ ut Marij filij honestissimæ volūtati morē gererē, ita eū tibi cōmendo, ut ne me q̄dem ip̄m, neq̄ diligētius, nec ex a nō magis possim. Qd̄ eo facio libētius, q̄a tibi audeo affirmare talē esse Mariū, quē tua singulari beniuolentia dignū sis iudicaturus. Cætera tu ex ip̄so cognosces. Ego non desino expectare, q̄d ad me prope ditē te p̄scripturæ affirmabas. Id autē in hanc diē non fecisse te plurimū miror. Vale. Ex Mediolano. vi. Kalen. Ianuarias. M. cccc. lix.

¶ Franciscus Philel. Bessarioni Cardinali Nicæno. S.

Filium cōmendari orat.

Cum Ioannes Marius filius Mantuā peteret, Pij Pontificis maximi & salutandi, & adorandi gratia, iussi, ut omniū primū tuam amplitudinē adierit, cui mentē suam omnē animumq̄ exponeret. Itaq̄ rogo te, ut om̄ibus in rebus ita eum cōmendatū habeas, ut illos soles, quos vel ipsos, vel ipsis natos charissimos habes. Hac una re mihi vix quicq̄ gratius potes facere hoc tempore. Vale pater clementissime. Ex Mediolano. vi. Kalen. Ianuarias. M. cccc. lix.

¶ Fran. Philel. Agapero Romano iurecōsulto, & ap̄lico referēdario. S.

Filio ut adsit amicus, orat.

Venit istuc Marius filius iuuenis, ut videre poteris, & modestus, & doctus. Causam accessionis suæ ip̄se tibi coram declarabit. Quibuscunq̄ in rebus poteris te rogo, ita ei adsis, ut me tuis his velles, quos maxime diligis, habesq̄ charissimos. Vale. Ex Mediolano. vi. Kalen. Ianuarias. M. cccc. lix.

¶ Fran. Philel. Nicolao Canali iureconsulto, & equi aurato. S.

Literas ad se ait non esse perlatas.

Vi tabellarius diebus superioribus meas lras tibi reddidit, ac itē q̄ has tibi est redditurus, renunciauit mihi iccirco te sibi nullā dedisse ad me epistolā, quoniā eam alteri, nescio cui, antea cōmens

P A G I N A

dasses. Ego autē quod scripseris, nescio. Vnū scio, me vehemēter cupere tuas literas, quippe qui nullas acceperim. Quare si meo in præsentia desyderio morem gesseris, habeo tibi non mediocres gratias. Vale. Ex Mediolano. v. Idus Ianuarias. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Theodoro Gaçæ. S.

Problemata Aristotelis trāslata mitti sibi petit.

Non mediocri afficio desyderio audiendī tui, posteaq̄ visendī facultas est intercepta. Itaq̄ facis tu quidē iniuriā, qui totiens græce superiore tempore prouocatus a me literis, nuncq̄ responderis, nedum versu, sed ne prosa quidē, cum in utroq̄ dictionis genere excellentissimus sis. Idem autē nunc ut latine facias, rogo. Sunt hic nōnulli perdocti in philosophia viri, ac idem medici, qui quoniā græce nesciunt, videre cupiunt, lectitareq̄ latine illa Aristotelis problemata, quæ annis superioribus in latinū conuertisti eloquium. Quare mihi rem gratam facturum es, si licebit per te mihi homībus & amicis, & eruditis gratificari. Aut igitur tuū istiusmodi problematū codicem ad me excribendum mitte, rediturq̄ ad te q̄primū, aut eum istic excribi cura, mercedēq̄ librarij per literas nobis significato, & aduolabit ad te. Id ut propediem effectū cures, te etiam atq̄ etiā rogo. Præterea me cupio facias certiorē, quo in statu sint res tuæ, quas fortunatū iri vehemēter opto. Vale. Ex Mediolano, pridie Idus Ianuarias. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Bernardo Iustiniano. S.

Gaudet amieū bene habere.

Nescio quid aliud mihi potuisset gratius renunciari, q̄ quod hodie ex Ioanne Varisino cognoui. Is em̄ interroganti mihi, rediisset ne adhuc ex illa regia legatione, & reuertisse te respondit, & tibi esse q̄optime. Qui quidē nunciū eo mihi iucundior fuit, q̄ Venetus quispiā (ut ille de se affirmabat, & cui superi malefaciāt) aliter de te mihi responderat. Ingentis igitur grates habeo īmortali deo, q̄ te mihi seruat incolumē. Ioanni autem Varisino gratias quoq̄ debeo non vulgaris, qui me tanta sollicitudine liberarit, & incredibili animi læticia affecerit. Nam quid mihi potuisset iucundius cōtingere, q̄ q̄ certior factus sum, te habere q̄optime, cuius etiā memoria recreabar. Reliquū est, ut veterem nostrā, summāq̄ amicitia mutuis tum officijs, tum etiā literis foueamus, & ei aliquid indies cum opus fuerit, addamus in cumulū. Vale. Ex Mediolano. xij. Kalen. Februarias. M. cccc. lx.

¶ Fran. Philel. Nicolao Canali, eq̄ti aurato, ac iure scōsulto. S.

Literas interceptas conqueritur.

Quod ad quintū Idus Ianuarias tibi scripsi, idem ut in præsentia intelligas volo, me nullas in hanc diem abs te literas accepisse, quas ita desydero, ut vix aliud quicq̄ magis. Quo quidem me

desyderio si quæprimū leuaueris, habeo tibi gratias immortalis. Vale.
Ex Mediolano. ix. Kalen. Februarias. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Petro Perleoni. S.

Adolescentem amico cōmendat.

Leonardū Griphū modestū adolescentē, & musarū in primis studio sum, æque diligo ac si esset filius. Is a Marchesio nro viro præstati & perhumano accersitus. Venetias venit, tū ut homini amicissimo, atq; optimo morē gereret, tum etiā ut urbē florentissimā corā ac p̄sens intueret. Hunc ego hortatus sum, quædiu istic futurus est, te quotidie adiret. Is a nobis institutus, nō latine modo perpulchre callet, sed græce etiā cœpit. Itaq; rē mihi pergratā facturū es, si meo Leonardo plane ostenderit, tibi mea omnia esse charissima. Vale cum pudicissima uxore, & tuis is omibus. Ex Mediolano. iij. kalen. Februarias. M. cccc. lx.

¶ Fran. Philel. Othoni Carreto iureconsulto. S.

Quomodo res habeat, scire desyderat.

Aldiui nunc ex homine amicissimo, eo te die meas lras Pio Pontifici maximo reddidisse in nauis, quo ex urbe Mantua decessisset. Quare sum miratus, nihil abs te mihi lrarum in hanc diem rediditū esse. Itaq; rogo te, ut me quæprimū facias certiorē, quomodo res habuerit, & quid ille responderit, Hoc erit mihi vehemēter gratum. Vale.
Ex Mediolano. iij. Nonas Februarias. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Petro Medici Cosmi filio. S.

Librū repetit, & petit amicū admoneri, ut pmissa cōpleat.

Librū de iocis, & serijs, quæ ex quatuor illis p̄mis ultio ad te dedi, ut redire cures ad dñm, te admodū rogo. His autē rebus si cognoro te interdū delectari, reliquos deinceps etiā libros mittā breui. Non possum p̄terea non mirari, quod Nicodemi nri promissa tādū cunctent. Itaq; rogo te, ut amicū moneas, nescire me, in iocis ne, an in serijs cū suis illis promissis ponēdus sit. Vale. Ex Mediola. Idus Februa. M. cccc. lx.

¶ Fran. Philel. Bernardo Iustiniano Leonardi filio. S.

Officium perit amici in præsentia.

Vanq; intelligo vel ex p̄ximis tuis lris mea tibi oia cordi esse, quæ præfertim ea quæ mihi & honori, ut scribis, & cōmodi esse ducas, tamē non desinā abs te petere, ut si quādo id maxie aut feceris, aut facturū sis, in præsentia ita facias, ut oēs intelligant tuā erga me beniuolentiā tantam esse, quæ quæ maxia vel dici possit, vel cogitari. Nam qua in re tua mihi opera usui esse queat, te non præterit. Quantū autē valeas & auctoritate, & gratia apud oēs, non sum nescius. Vale.
Ex Mediolano. vij. kalen. Martias. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Nicodemo Tranchedino. S.

Hortatur amicū, ut quæ promiserit sibi, perficiat.

P A G I N A

Væ hinc abiens curaturū te recepisti, si dabis operā ut efficias, q̄ fiet nō mediocris accessio ad meū in te amorē, qui tñ est tantus, ut augescere nullo pacto posse videat̄. Expecto indies magis atq̄ magis lras tuas officij plenas, & diligētiae, quæ spes ne me faller, vehementer opto. Nam quātum mea causa velis, non ignoro. Præterea non te fugit, q̄d debet̄ viuis, si mortuis p̄stetur officiū, non eandē gratiā præ se ferre. Reliqua tu vel me reticēte cognoscis. Tu satis superq̄ efficias, si quantū poteris, feceris. Nec em̄ consiliū & diligētia minus laudi ducit̄, q̄ euctus. Oronem illā nostrā, quā videre cupiebas, ex Donato Actio lo cōsequere. Vale. Ex Mediolano. vii. Kalē. Martias. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Marchesio Varisino. S.

Petit ab amico, ut hortetur filium ad virtutē.

Cum tuæ me oēs lrae semp̄ delectant, tum hæ potissimū, quas hoc die abs te accepi. His em̄ me certiorē facis, quāta cum oīm nō grauiissimorū senatorū modo, sed illustrissimi etiā istius Principis beniuolētia & laude, Marius filius & dictauerit publice in senatu, & docuerit. Quæ quidē res & si ob alias p̄multas rōnes mihi p̄grata est, ob eam tñ admodū iucunda, q̄ in eius ciuitatis portu ancoras est iacturus, quæ & ventorū oīm vacat turbine, & optatissima quiete quadā, tranquillitateq̄ abundat. Itaq̄ meo noīe filiū hortare, ut nullis neq̄ vigilijs, nec laboribus parcat, quo expectationē istam, quā de se tam multā, tam p̄clarā apud florentissimū, eundēq̄ sanctissimū Venetorū senatū foelici initio concitauit, eā non solū indies amplificasse, verū etiam supasse existis meū. Nihil est ei ad summā laudē, utilitatēq̄ defuturū, si studiū atq̄ diligentiā ingenio simul, doctrinæq̄ addiderit. Quod de Xenophōte filio scripsisti, non improbo, facilitatis modo constātiæq̄ meminerit. Vale. anie dimidiū meæ. Ex Mediolano. v. Nonas Martias. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Bernardo Pontano. S.

Fecit amico potestātē sui, ne ingratus sit.

ET officium tuū in Marium & Xenophonta filios, & singularem beniuolentiā erga me, facio equidem plurimi. Tibiq̄ habeo gratias, q̄ cum nihil ipse de te meruerim, tanta in me ac meos, & humanitate, & benignitate sis usus. Itaq̄ si quid in me esse animaduertes, quod tibi vel usui esse possit, vel voluptati, ita id esse in tua potestate positum existima, ut quæ maxime tua sunt. Nam eo ingenio sum, his moribus institutus, ut nihil sit quod malim, q̄ & gratissimū haberē me, & a nemine beneficio superatum iri. Quare uti me potes omnibus in rebus pro arbitrio tuo. Vale cum Petro nostro, ac reliquis tuis omnibus. Ex Mediolano. iij. Idus Martias. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Lodouico Cardinali Aquilegiensi. S.

Auxilium impendi sibi petit.

Quam mihi vehementer tua non solum opera, sed ope etiam atque auxilio opus sit pater humanissime, cum ex alijs superioribus literis potuisti lucide animaduvertere, tum ex his maxime, quas ad octauū Kalen. Martias ad te dedi. Nunc autē quod scribam, noui aliud nihil habeo, nisi ut intelligas tanto me desiderio expectare literas tuas, ut maiore aliud nihil. Omnis profecto spes mea in te uno posita, ac locata est. Et quantū valeas scio, & quā me diligas, non ignoro. Itaque te etiam atque etiam rogo, oro, obsecro, ut quod abs te peti, tam summopere, quā celerius fieri poterit, effectum reddas. Hoc etiam mihi vehementer gratum. Nec tu officium in me tuum unquam accusabis. Vale. Ex Mediolano. xiiij. Kalen. Apriles. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Xenophonti filio. S.

Laudat filij peregrinationem.

Fecisti me proximis tuis literis certiorē de nauigatione tua ad Rhagusinos, id quod etiam posteaque soluisti e Venetijs, Marius mihi significauit. Ego autē & si malueram pro paterno affectu in Italia esse te, tamē cum norim & nobilitatē, & splendorē reipublicae Rhagusinae, aequo animo fero absentiam tuam, praesertim cum iccirco Vlysses Homerus prudentiae laudarit, quae & urbes, & mentes multorum hominum cognitas illi meminit. Sic enim in Vlyssae principio ait.

Callentem dic Musa virum, qui moenia sacrae.

Diruta post Troiae, multumque, diuque pererrans,

Et mentis hominum multorum nouit, & urbes.

Atque ibi sane cuique patria est, ubi bene est, nulliusque loci terminis vir sapiens circūscribitur. Itaque non absurde Socrates cum interrogaretur, cuius esset, se non Atheniensem, sed mundanum esse respondit. Tuum igitur fuerit id prestare, atque efficere, ne frustra istuc profectus videare. Quod si studio, diligentiaque curaueris, cum mihi afferres voluptatem non mediocrem, tum laudi tuae, atque emolumento plurimum consulēs. Reliquum est, ut me facias quamprimū certiorē, quā te locus iste, caelumque delectat. Est enim tibi bonae valitudinis ratio haud negligenda. Nos hic omnes in hanc diem bene valemus. Si quid istic habetur de Turcis, cura ut sciam. Maximos in Italia bellorum motus paratum iri animaduerto. Vale. Ex Mediolano. x. Kalen. Apriles. M. cccc. lx.

¶ Fran. Philel. Bernardo Iustiniano Leonardi filio. S.

Beniuolum facit amicū ad hospitalitatē suis exhibendā.

Xenophon filius ad Rhagusinos profectus est. Scripsit se propediē inde ad me missurū seruas duas, petiitque se facere certiorē, apud quē eas Venetijs diuertere curaret. Cui respondi, neminē esse istic qui cū maior mihi, aut antiquior familiaritas, hospitiumque sit, quā tecū uno. Itaque seruae illae diuertēt apud te. Quod cū fiet, & tu mihi rem significas

L

P A G I N A

bis, mittam qui & seruas ad me perducatur, & quod pecuniæ opus fuerit, soluat. Vale. Ex Mediolano. x. Kalen. Apriles. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Petro Eutychio. S.

Parari postulat quæ ad iter faciendū opus erunt.

MArtus filius, id quod audisse te puto, est his diebus a Florētissimo Venetorū senatu honorifice conductus ad docendum Venetijs oratoriā, ac philosophiam. Id autē eo pluris faciendū existimo, quod antea nemini unquam contigit. Is in præsentia huc est venturus, ut uxorem & filios, reliquaque familiā Venetias secū transferat. Faciet autē veniens istac iter, Estque ei necesse istuc conducere ad Mediolanū usque, & mulū cum mulione, & equos duos. Quos ut antea diligenter pares velim, ne cum istuc nauis appulerit, diutius sit in mora. Maximū mittam tibi ad ad paucos usque dies. Vale. Ex Mediolano. vi. kalen. Apriles. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Blasio Gyllino Abbati. S.

Arguit quendam officij neglecti, aut sprete.

Angelus Actiolus nobilis Florentinus, & idem splendidissimus eques auratus, mecum nudius tertius questus est, quod orationes meas, quas apud te ea lege dimiserat, ut eas mihi quamprimum redderes, non modo non reddidisti, sed a se quam sapissime hortatus, ut officio fungaris, id non modo non facis, sed ridiculo ducis eius omnem adhortationem. Itaque sum miratus, quod & vir religiosus, & abbas tot iam annos distuleris ea domino restituere, quæ bona fide possidere non potes. Vale. Mediolani ex ædibus nostris. vi. Kalen. Apriles. M. cccc. lx.

¶ Fran. Philel. Bernardo Iustiniano, Leonardi filio. S.

Gratias agit mirifice.

ET si mihi dubium nunquam fuit, meos omnes tibi esse charissimos, tamen cum proximis diebus ex Mario filio coram didicissem, quanto cum studio, & charitate eius omnibus commodis, honoribusque semper affueris, vix dici queat, quam me tua opera delectarit. Nam cum video eam amicitiam, quæ mihi primum cum patre tuo, sapientissimo atque summo viro maxima fuit, deinde tecum tanta est, ut nihil ad cumulum queat accedere, transfudi etiam tanquam hereditario quodam iure in posteros nostros non mediocre mihi, atque meis omnibus patrimoniū adeptus videor. Itaque non possum mihi non lætari plurimum, quod optatis meis ita respondeas, ut tibi gratulandū existimem, quod ita humanus es, ita benignus, ita patris tui similimus. Ego autē, quod ad me attinet, si ceteris in rebus abs te superabor, amandi tamen officio nunquam profecto sum superandus. Reliquū est, ut quæ pro filio Mario fundamenta optima vel tua diligentia iacta sunt, ea omni robore stabilienda cures. Hac una re mihi gratius facere nihil possis. Vale. Ex Mediolano, Kalen. Maijs. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Iacobo Lucensi, aplice Secretario. S.

LVIII.

Responsum petiti

AD eas lras, quas Idibus Martijs tibi reddendas ad Othonē Caro-
retū dederā, q̄ nihil in hanc diē respōderis, miror. Nam cū igno-
ro, utrū tuæ voluntati morē gesserim ea in re, quā ex me scire cus-
piebas, tum vehemēter expecto ex te intelligere, quæ sit Pontificis Pi-
sententia de officio nostro. Itaq̄ rogo te, ut ne cōprimū his de rebus fas-
cias certiorē. Vale. Ex Mediolano. iij. Idus Maias. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Iacobo Antonio Marcello. S.

Amicitia quomodo orta sit inter se &
alium quendam, narrat.

Initam esse natura animis hominū vim quandā similitudinis, diffi-
militudinisq̄, cum ad cæteros motus, tum ad amorē, & ad odium,
qui philosophi voluerunt, nihil a veritate sensisse alienū mihi videri
solent, & id quidē non in hominibus solū, sed in reliquis quoq̄ animan-
tibus late patere. Quod ut de alijs animalibus breuitatis causa prætere-
am, quotidie usu venit, ut hi qui se nunq̄ viderit, neq̄ aliud quicq̄ com-
mercij cōsuetudiniscq̄ inuicē habuerint, se tamē quodā naturæ suasu dis-
ligant, & alteri de alteris bene audire perlibenter velint. Accepi ex mule-
torū sermone, me tibi esse charissimū, q̄ honorifice de me loqueris, sen-
tiscq̄ peramice. Quod certe fuit eo mihi iucūdius, quoniā mea de te opi-
nio haud quāq̄ me sefellerit. Cum em̄ una omnium voce didicissem, ma-
gnū te esse virū, eundēq̄ perhumanū, & illorū apprime studiosum, qui
bonis artibus dediti, immortalitātē maxime & ipsi sequerētur, & alijs pa-
rarent, illico sum accensus in amorē tui, teq̄ dignū existimaui, quē pro-
pter innumerabilis tuas egregiasq̄ virtutes, quantū ipse cura potero, dis-
ligentiaq̄ præstare, faciā immortalē apud oēm posteritatē. Tuū igitur
fuerit non aspernari officiū meum, quando quidē ipse oīa cupio gratis
ficari tibi. Vale. Ex Mediolano, pridie Idus Maias. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Ioannino Barbato. S.

Minatur cuidam, nisi libros reddat.

Quantū videre videor, ridiculo tibi sum. Nam meos carminū li-
bros totiens repetiros, restituere mihi negligis. At ego mihi ver-
ba dari longius certe non patiar. Turpissimū enim est, Franciscū
Philelphū imberbem duci a Ioannino barbato. Itaq̄ aut rem mihi meā
restituere cōprimū, aut ubi ita malis, tibi litē apud Principem paratā esse
intellige. Nam qui alios ridere nunq̄ consueui, rideri abs te nolo. Vale.
Mediolani ex ædibus meis. viij. Kalen. Augustas. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Xenophonti filio. S.

Crebriores literas filij petiit

Eci te ad tertium Nonas Iulias per lras certiorē me nihil literas
runa tuarum accepisse, posteaq̄ ex Venetijs solueras, præter

L ij

P A G I N A

ear, quas ad. iij. Kalen. Apriles Troili scribæ ad me dederas, cū interea
 tps secundū, & nunc tertiu tibi scripserim. Quod eo etiā magis miror,
 q̄ Marius mihi significavit, sibi redditas esse abs te lras, q̄bus cū nullæ
 prorsus essent ad me. Ego autē & si auguror, ut res habet, opere precium
 tū duxi te cōmonefacere, si quādo ad me scribis, ut cures tua oīa scripta
 redditū iri Venetijs, aut viro Patricio Bernardo Iustiniano Leonardi
 filio, aut ducali oratori Antonio Guidoni bono. Nam Marchesius res
 dicit Mediolanū. Tu si quid velis, significato. Nos hic omnes valemus
 recte. Vale. Ex Mediolano, Nonis Augustis. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Mario filio. S.

Arguit filium, q̄ patrem accuset.

Quod ex postulas meas literas minus sæpe ire ad te, partim ipse tu
 partim occupationes meæ sunt in causa. Q̄ si tuam ipse causam
 sustuleris, ego quoq̄ meas omnis occupationes amovebo. Noli
 iuuenis cum sene de prudentia contēdere, neq̄ cū patre filius. Noli veru
 tiam calliditati antepone. Ratione utere, & consilio. Id si feceris, nunq̄
 me incusabis, nec ulla in re desyderabis paternū officiū. Quod Maries
 ta meliuscule valet, gaudeo. Cæsare meum bene in literis proficere, plu
 rimū lætor. Velim cætera quæ vel ad teipsum, vel ad reliquā familiam
 attinent, diligēter cures. Ad Xenophonta respondi. Tu quod ad Hu
 gulorū respicit, ne diutius negliges. Bernardū Pontanū nostrū bene vale
 re opto. Vale. Ex Mediolano. x. Kalen. Septēbres. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Xenophonti filio. S.

Monet filium, ut & sapius, & apertius scribat.

Malo te negociosum esse, q̄ ociosum, mō negocia tibi tua aut dis
 gnitati sint, aut cōmodo, q̄d sine dignitate incōmodū esse puto.
 Nam per lras, quas modo ad sextū Kalen. Augustas dedisti ad
 me, adeo te ostendis occupatū, ut nullū tibi tēpus relictū videat scriben
 di ad patrē. Quod das, accipio. Et facis tu fortasse ex officio. Ego autē au
 guror, nescio q̄d. In hanc diem accepi secundū abs te lras, posteaq̄ Rha
 gusiū es profectus. Si te negligentiorē, aut minus cautū anīaduero,
 tu quoq̄ tardioris videbis epistolas meas. Scripsisti oīa istic ardere. Id
 dici puto ob imminens a Turcis periculū. Vellem scripsisses & latius, &
 apertius, ne mihi Sibylla interpte opus esset. Quod amicus iste tuus cup
 it videre aliquid ex nostris scriptis, dabo operam. ut tibi mos geratur.
 Nos hic valemus oēs. Cura etiā ut tu valeas, & hoībus sis, deoq̄ char
 rissimus. Ex Mediolano. x. kalen. Septembres. M. cccc. lx.

¶ Fran. Philel. Laurentio Pitauensi Parmensiū præfecto. S.

Religiosi amico cōmendantur.

• T si ignarus certe non erā, vel sine ulla cōmendatione mea nihil
 esse apud te antiquius iusticiæ pietatisq̄ officio, tū ut intelliges

res, quæ mihi rem gratâ facturum esses, si negotiû religiosorum fratrum sanctæ Mariæ seruorum, qui appellantur, ita curaueris, ut isti oēs intelligant meam de se cōmendationē fuisse singularē, libuit abs te petere, ac etiā si opus fuerit, contēdere, ne patiaris esse frustra itum ad me. Nemo est em̄, qui amicitiam nostram ignoret. Quā ut huiusmodi quoque munere clariorem oībus faciās, rogo. Nosti pudorē meū. Nunquā ausim tantopere a te aliquid petere, quod ab honestate abhorrere videatur. Vale cum tuis omnibus. Ex Mediolano. viij. Kalen. Septembres. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Ioanni Aloysio Guidobono. S.

Operam a se petitam reijcit in alterum.

F Vere nonnulli Veneti, qui a me per lras meos carminū libros excubendos petierūt. Quibus ego sigillatim gessissem quæ primū morem, si tot mihi eius operis fuissent exēpla. Sed cum nullū mihi oīno relatum sit, præter id unum, quod initio scripseram, existimaui hoc pacto satis ab me iri oībus factum, si tibi huiusmodi prouinciā pro nostra beniuolentia delegarem. Itaque dedi ad te eum ipm carminū codicem, manus meæ, ut vides, festina exaratū arundine. Cuius tu ita pro tua prudentia feceris oībus copiam, ut intra sextū mensem codex ad dominū redeat. Vale, & patrem tuū grauissimū virum verbis meis saluere plurimum iube. Ex Mediolano, Idibus Septembribus. M. cccc. lx.

¶ Franciscus Philel. Hieronymo Castello, philosopho, ac medico. S.

Operam petit amici.

Q Vi tibi reddidit meas literas, qua in re tua sit opus opera, coram verbis meis exponet. Scio quanti me facis, & quæ tibi charus sim. Itaque non esse opus intelligo, ut te aut rogem hominē amicissimum, aut horter virū diligentissimū & optimū. Quod si dederis operā, ne frustra in te spem præcipuā collocarim, immortali me afficies beneficio. Vale. Ex Mediolano. iij. Idus Martias. M. cccc. lxi.

¶ Franciscus Philel. Lodouico Casellæ. S.

Beneficium beneficio accumulari orat.

Singularē tuam erga me beniuolentiā multis tuis, permagnisque officiis sum expertus. Meus aut in te animus qualis sit, qualisque semper fuerit, ea tibi esse debet certissima coniectura, quæ es de me sæpe meritis quæ optime. Quo fit, ut omnibus meis in rebus non secus te utendum existimem, quæ & amicissimo, & optimo viro. Itaque tuū est, ut beneficio cumules, tibi quæ persuadeas, eum mihi animū esse, ut si minus referre, habere tamē gratiā non minus possim, quæ velim, nec minorē agam, quæ debeam. Vale. Ex Mediolano. iij. Idus Martias. M. cccc. lxi.

¶ Fran. Philel. Catoni Sacco iurecōsulto, & oratori. S. D. P.

Ad quæstiones a philosopho quodā propositas rñdet.

L iij

Video te esse admodū ociosum, utpote qui a legum ac iuris ciuilibus studio tantisper venia exorata, donec constitutæ vacationes præterierint, te oblectandi gratia, ut es homo voluptarius, his quæstionibus obruleris, quæ & iucundæ sunt, & homine urbano minime indignæ. At ego nequaquæ respondebo tibi, ut Aristoteles, aut Plato, sed ut Philephus. Si quid vero acutius volueris, tuam istam ^{academiam} academiā consules. Sequar autē ordinem propositarū a te quæstionum. Et primū tu quidē petis, quid causæ esse putem, quæ Hebræi oēs natura scētent. Virū Hebræi omnes, ut tu ais, scētent, an id ^{minus} minus, nihil comperitū habeo. Sed quid in causa esse queat, ut nōnulli malum odorem, & pleriq; bonum de se præbeant, potest utrunq; in alijs natura, in alijs more acciderē. Nam qui cibo sunt, aut potu inferiores, hi male concoquant necesse est. Ex concoctione autē mala, aut morbi manant alijs atq; alijs, aut per sudorē ea resoluitur. At istiusmodi sudor, quē scētulenta emisit concoctio necessario odorē concoctioni similimū. Ex illiusmodi autē humore, siue is intrinsecus per cutem emerferit, seu in superficie sit in ebro, tristis sane odor exhalatur. Nec in Hebræis id offensionis magis accidit, quæ in oībus qui viuūt incontinēter, siue cibi ac potus incontinentia, siue etiā aliter. Sed fortasse eo magis in Hebræorū genere id usu venit, quæ pleriq; oēs mensarij sunt, scēnatoriā exercentes, & ita nullis exercitati laboribus. Quo fit, ut nimio ocio quieteq; marcescentes, tētrū de se odorē emittant, sit necesse. Contra autē qui sobrie, temperanterq; vitā agunt, seq; Persarū more assidue exercent, aut equitando, aut ambulando, aut aliter ingenue, hi certe non modo non male olent, sed bene potius. At sunt sane qui natura delectant odore suo, ut de Alexandro Macedonū rege legitur, cuius etiā vestimenta, quæ eius corpus contigissent, gratū odorem exhalarent. Id vero ob aliam nullā fiebat rōnem, quæ ob maximū calorem corporalis illius tēperamenti. Quare non est mirandum, si quādoq; Alexander in iram adeo exardesceret, ut eos etiā quos habebat charissimos, interimeret. Quod tum maxie accidebat, cum ad naturæ feruorem vini æstus in potu accederet. Nam ex non adulterato naturæ calore, cū alia bona, & utilia permulta, tū suauissimus odor gignitur. Quæ quidē res vel ea ratiōe probari potest, quæ & cassiæ, & cinnamæ, & thus, & cætera huiusmodi odorifera pigmentorū genera nō nisi in Arabia, & calidissimis regionibus oriuntur. Quæ si hi qui sunt calido corporis tēperamento, natura bene olent, hi necessario olent male, qui frigido sunt, & humido, ut de pituiticis licet intueri. Quo in gñe populū prætriōnales fere sunt oēs, qui ad frigiditatem & humorē tēperamenti, ubi vitæ quoq; ac victus incontinentiā adiunxerint, omni sunt nausea tetriores. Quod autē petis secundo loco, qua ratione fieri censeam, ut autumnali tempore appetentiores vescendi simus, quæ alijs anni

temporibus. Ad id quoque quid sentiam, non ambigam tibi ostendere. Sunt qui arbitrentur id accidere copia atque varietate illorum fructuum, qui per id temporis ex arboribus manant, ut sunt mala, pyra, pruna, castanea, mollusca, ficus, vuae, sorbula, mispula, caeteraque huiusmodi prope innumerabilia pomorum, nucum, atque baccarum genera. Namque istiusmodi esulentorum illecebris gustus delectatus, ut stomachum veluti ad ea admittenda inuitat, ita ad concoquendum addit ardentiorē, quibus etiam humectatus venter, quod susceperit, & facilius deicit, & celerius. Unde stomachus onere vacuus, assiduis appetit impleri. Eam vero rationem nituntur confirmare ex aegrotantium consuetudine, qui per huiusmodi fructuum esum recuperant vescendi appetitum. At huiusmodi mihi causae autumnalis edacitatis minime probantur. Pyrorum enim & ficuum, & vuarum, similiūque fructuum esulenta, & humectant stomachum, & frigidiorē efficiunt. Id autē ut concoctioni detrimentosum est, ita etiam comedendi appetitum auferit. Itaque alia mihi commodior occurrit, & probabilior ratio. Autumnū aestas antecessit. At per astatē intimus ille calor noster & proprius, quo naturaliter alimur, despergitur, fitque imbecillior, ac rarior. Idem in autūno cogitur rursus, receptusque penitus intra corpus propter eius densitatē, atque refrigerationē exteriorē, vim suā, roburque reassumit. Præterea cum per astatē magis utimur potu, quam cibis, ita humidioribus ob caloris magnitudinē, natura in autumnali tēpore mutationis cupida, contrarium quærit. Itaque nos maiore afficit fame, siccūque alimentum corpus reddit temperamento. Quid vero in causa reari esse, ut cygni in anima efflanda, & sonorius canant, & dulcius, dicam audacter quod sentio. Neque me hoc loco deterrebit ab animi iudicio Platonis auctoritas, apud quē disputat Socrates, Cygnos iccirco in morte sonantius canere, ac melius, quoniā tum maxime præuideant immortalitatem animorum. At ipse id puto natura fieri, quæ studiosa conseruandæ sui, vitales omnis spiritus per corpus dispersos contrahit ad cor, tanquam arcem vitalis præsidij, ac roboris. Sed ubi natura frustra diu multūque luctata, necessitati parere tandem cogitur, spiritus illi deserta cordis statione emergentes, impetu quodā intrinsecus per anularis illos longissimi colli ambitus ad os ipsum, sonū quendam pleniorē efficiunt musici cantus similitū. Ad postremū autem quæsitū est a te, quid remedium afferre queat, quo minus quis ebrietate superetur in liberiore conuiuio, quod Græci *συμπόσιον* noīant. Et ad istud quoque facilis est responsio. Drusus Germanicus Tyberij Cæsaris frater, ut erat vir & liberalis, & graciosus, istiusmodi tuo conuiuij genere delectari solitus traditur. Conuiuiis autē reliquis ebrietate correptis, solus medicus vino superior est inuentus, cum is tū longe magis, quam alius quisque sese potu obrueret. Sed posteaque est aniaduersum, consuesse medicū, anteaque bibere inciperet,

P A G I N A

vesci semper quinque, aut sex amaris amygdalis, ubi id facere est a Druso prohibitus, mox post paruum etiam potum ebrietati concessit. Potes igitur etiam tu, quando cunque vel Germanos, vel Burgundiones tuos, qui & ipsi quoque ex Germania olim profecti, in Gallia conlederunt, istiusmodi conuiuio acceperis, solus videri sobrius, si volueris per huiusmodi amarorum esum amygdalorum vino iter prohibere in venas. Quod si huiusce rei quaesieris rationem, ea mihi videtur esse, quod vis amaritudinis naturaliter desiccet, atque consumit humiditates. Itaque ex omnibus liquoribus amarus maxime gustum offendit (ut ait Plato) utpote qui linguae venulas, quae & molles sunt, & rariores, contendit humiditatibus ex ariditate resolutis. Videmus etiam ulcera amaris medicamentis extenuari, ac purgari. Sed haec physicis relinquamus, & medicis. Vale. Ex Mediolano, Nonis Aprilibus. M. cccc. xli.

¶ Francisci Philippi Epistolarum familiarium,
ac adolescentibus magis conducentium.

F I N I S.

ANGELI POLITIANI QVAEDAM
familiare epistolæ ad viros illustres.

¶ Angelus Politianus Cæsari Carmento. S. D.

Contemni te putas, q̄ non rescribo. Contemnerem, si rescriberem.
Quos enim contemno, respondere his audeo vel occupatus, tibi
nec ociosus. Vale.

¶ Angelus Politianus Iacobo Modesto suo. S. D.

doles q̄ non rescribā. Dolere desine, iam rescribo. Vale.

¶ Angelus Politianus cuidam. S. D.

Non præstas quæ pollicitus. Conqueror, si oblitus, magis etiam
si non oblitus. Oblitum fuisse, vix amici est, Non præstare cum
recorderis, prorsus inimici. Vale.

¶ Angelus Politianus Pico Mirandulæ. S. D.

quæ vellem corrigeres, tu laudas. Hoc vero facile facis, quod
semper facis. Vale.

¶ Angelus Politianus Amico. S. D.

Irasceris q̄ iste me Simius carpit. Non ideo me carpit, ut carpat. Sed
ut sibi victū quærat homo famelicus apud quosdam, qui multū gau-
dent assentatoribus, plus tamē detrectatoribus. Vale.

¶ Angelus Politianus Amico. S. D.

Site ob diuitias amare cœpissim, desissim tibi nunc esse amicus, cum
tu desisti esse diues. Verum si nunc desissim, ne tum quidem cum
fuisisti diues, fuissem tibi amicus, sed adulator. Quod esse qui potest,
is esse liber non potest. Vale.

¶ Angelus Politianus Amicis. S. D.

multi simul epistolas poscitis. Multis ecce mitto, sed unicā. Con-
uenit unica multis, quos unice diligo. Quæ tamen erit ut mul-
tæ, quando multi legetis. Valete.

¶ Angelus Politianus Inuido.

Inuides omnibus omnia, præter inuidiam. Sed & hanc inuides
tuo compatri, qui magis inuidus etiam q̄ tu. Sic inuidiam tibi
non inuidet, quam tū illi tamen inuides, ita rursus ille minus in-
uidus. Qui sitis non dicam, ne miseriae faciam, q̄ nunc estis. Nam
si nomen vestrum proferrem, nomen quoq̄ ipsum vobis inuideretis,
nec uterq̄ utriq̄ modo, sed & uterq̄ sibi.

¶ Angelus Politianus Maledico.

maledicenti non remaledico, ne maledicere mihi tu forsitan desis-
stas, hoc est, ne laudare me desinas. Quis em̄ laudatur verius, q̄
cui maledicatur a malo viro? Te vero appellare malū virum,
tantum a maledicto abest, ut nihil dici possit melius.

P A G I N A

¶ Angelus Politianus Laurētio Medici. S. D.

CYgno poeta similis, uterq; candidus, uterq; canorus, uterq; fluvius
os amans, uterq; Phœbo gratus. Sed negatur canere cygnus, nisi
cum Zephyrus spirat. Quid igitur mirum, si taceo tam diu tuus
poeta, cum tu tam diu non spires meus Zephyrus? Vale.

¶ Angelus Politianus Pico Mirandulæ. S. D.

Vincebar abs te prius doctrina, vincebar ingenio. Sed vinci tamē
lætabar, atq; a deo lætor, quoniam te diligo, quin ob hoc ipsam
diligo, q; his vincor. At nūc & humanitate me vincis. Hoc equi-
dem ferre nequeo, quoniam turpe. Sed iam fero. Nihil enim turpe mihi,
quod honestum tibi. Vale.

¶ Angelus Politianus Amico. S. D.

Doles q; amicus in disputatōe te vicerim, dolere non debes. Nam
si sunt amicorum cōmunia omnia, non magis q; tu victor ego,
nec minus q; tu victus. Sed hoc tu fortasse doles, q; hac amicorū
lege, nec ego plane sum victor, qui te vici. Vale.

¶ Angelus Politianus Amico. S. D.

Reprehendebā tacitus, q; te diutius oblectares in agro. Cum mihi
redditus abs te Calathus floribus plenus, & quidē rosidis adhuc
multicoloribus, ac suave olentibus. Invidere (fateor) tibi agrū vo-
lebam, qui flores tam pulchros educaret. Sed ut epām tuam deinde legi
floribus alijs m̄to pulchrioribus cumulatā, q; calathus fuerat, invidere
potius agro cœpi, qui de tuis (ut mihi videt̄) epistolis floruiisset. Vale.

¶ Angelus Politianus Amico. S. D.

dolui vehementer, lætatus sum vehementer. q; ægrotasti, q; &
conualuisti. Vale.

¶ Angelus Politianus cuidam. S. D.

mitto lilia, non ut gratum faciam tibi, quanq; tibi quoq; sed ut
ipsis lilijs, hoc est, ne marcescant. Vale. Ferrariæ, Idibus Augustis,
Anno a natali Christiano. M. cccc. xciiij.

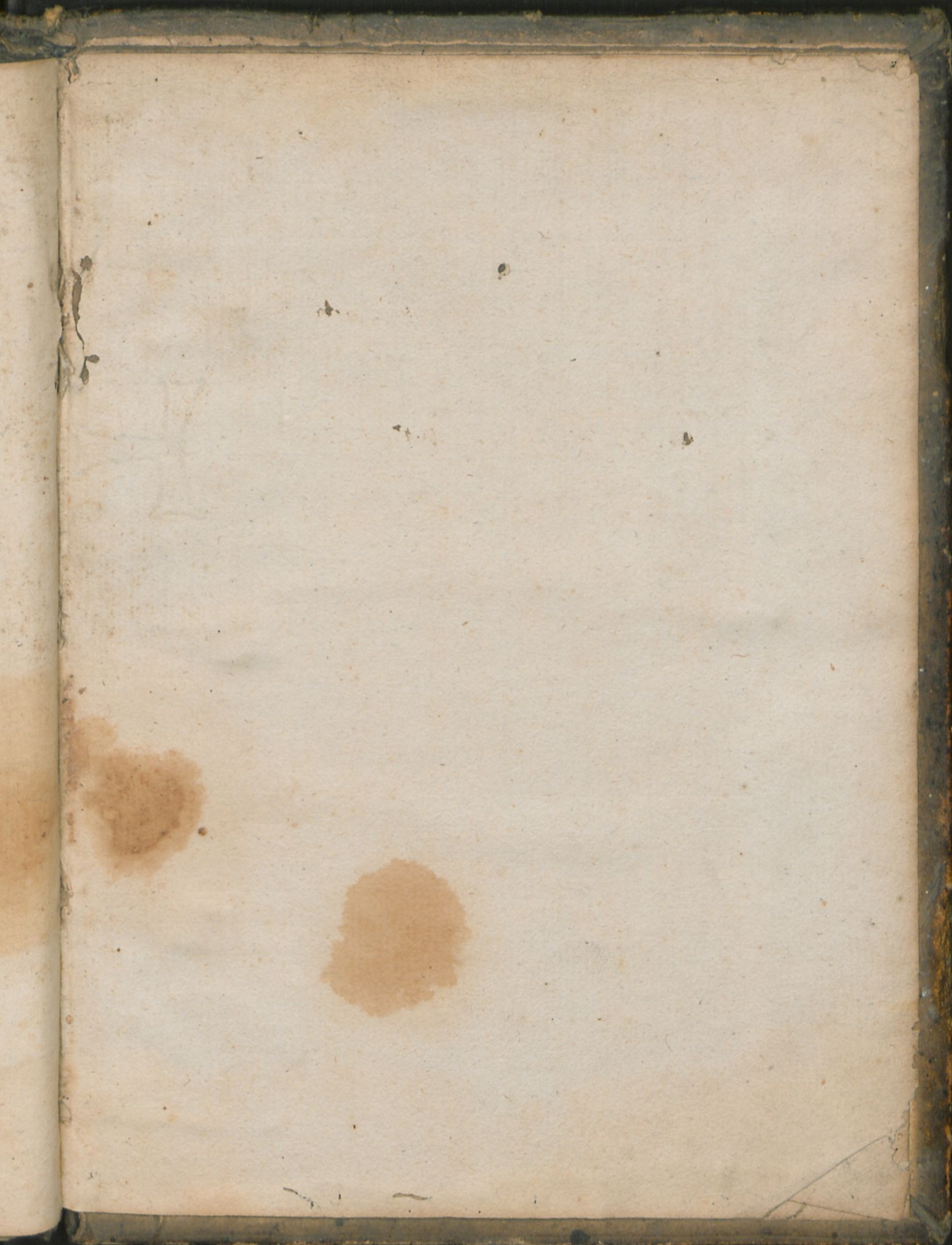
F I N I S.

Excusum Argentine in Aedibus Ioannis Præf.
ductu & auspicijs honesti viri Pauli Getjs
Cluis Argentinensis Mense Martio.
Anno M. D. XX.

Apparuit temporibus istis, et adhuc est homo magne virtutis
 cui nomen est Iesū Christū, qui dicitur a gentibus propheta veritatis que
 via discipuli filium dei vocat. Sustinens morbos, et sanas languo-
 zes homo quidem natura prece et spectabilis, vultu habens
 venerabile, que inueniens possunt diligere, et sermone
 capillos habens coloris nuntis auellans y mature plures
 fere vsq; ad aures. Ab auribus vero infra auriculos, et super
 aliquantulum, reuolutes, et fulgentiores ab humeris ventila-
 tes. Disrime habens in medio capitis iuxta more. Nazareus
 oculi, fronte plena, et serenissima, ut sane sine ruga et mac-
 cula aliqua, qua vitioz moderata veniunt. Nasi, et oris
 nulla pars est reprehensio. Barba habens copiosa et impuberi
 capillis colorata non longa, sed medio bifurcata. Asperiti habes
 siplire, et maturi, oculis honestis, glaucis, variis et raris ex-
 istitibus. In iracundia moderabilis, in admonitione placidus
 et amabilis, hilaris seruata gravitate. Qui nunquam visus
 rideere, flere aut sic. In statura corporis pygama, et recta
 manū habens et brachia visu doctra bilia in eloquio grauis
 et rara, et modesta. Speroq; inter filios hominum
 CRISTOLA RONTI LILATE AD TIBERIV

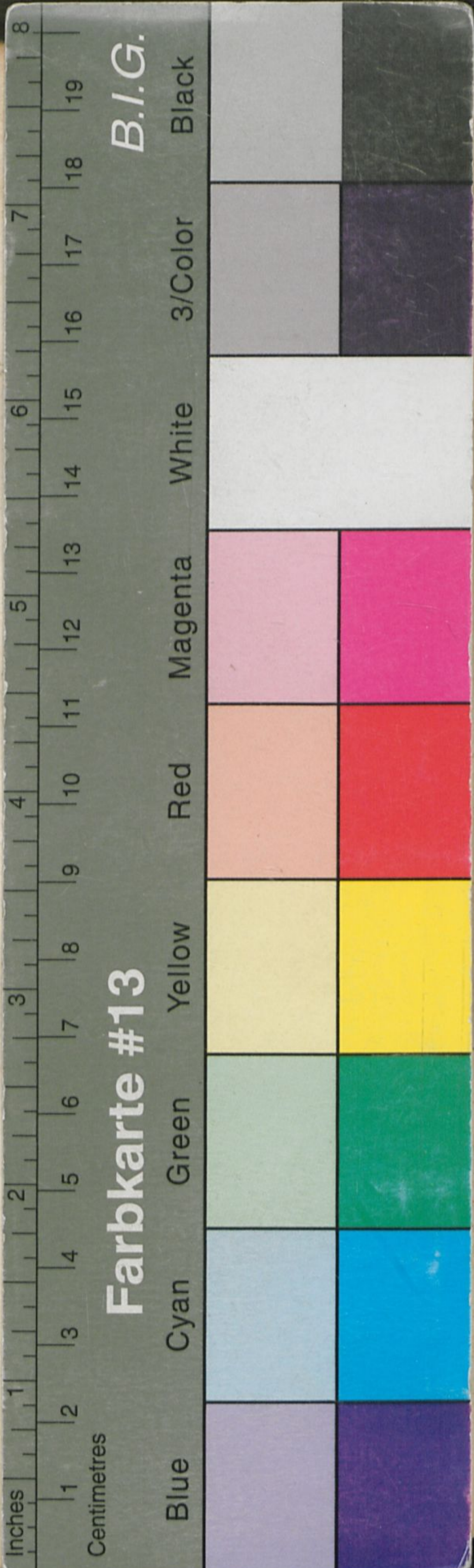
De iesu christo, ^{CECAREM} quem tibi plane postremis meis delectatione
 tutandē populi acerbitate me quasi inuito, et sublimente
 sup. hinc sumptū est. Vixit quidem tam piū. et seruum nulla unquam
 etas habuit. aut habitura est sed mira venit ipse populi
 tonata, omnium scribarum, principum et seniorum consensu suis
 prophetis et more nro sibillis contra monentibus. Quare veritatis
 legam iunifigere signis ena supra natura apparentibus
 du penderet, et orbi vniuerso philosophorum lildicio lapsu

minantibus. Vident illi discipuli exere, et vite rosmine-
ria magis non merentes uno in via non ubiq; unumq;
beneficentissimi. Nisi ego seditione populi prope estian-
tis exodii primuiss; foras se ab hinc nobis dicit ille vinezet
Et si tue magis dignitatis fide repulsa, q; voluntate mea
adducte p; viziisq; non respicezi, sanguine iusto rosia
amissionis imine, viziisq; in maliguitate iniqua
in eozu tamen, ut scripturne interpretant, epini pati et
verundazi Vale Hierosolomis. V. Kal, apzilis

Engl.

FRANCISCI
PHILELPHI EPISTO
lae breuiores, & elegantio-
res, atq; adolescentibus
magis conducentes,
ex toto originario
exēplari iam de-
nuo trans-
umptæ.

Cum singularum epistolarum
argumentorum Indice.

ITEM.

Angeli Politiani epistolæ quædā
familiares, suauiores, & bre-
uiores, ad viros illustres, in
calce adiunctæ sunt.